

**UNIVERSITATEA PEDAGOGICĂ DE STAT „ION CREANGĂ”
DIN CHIȘINĂU**

**Cu titlul de manuscris
C.Z.U. : 37.016 : 811.112. 2 (043.3)**

BARBAROȘ NINEL

**DEZVOLTAREA COMPETENȚEI DE LECTURĂ A TEXTELOR DE SPECIALITATE
ÎN LIMBA GERMANĂ (LA PROFILUL ȘTIINȚE ECONOMICE)**

532. 02. Didactică școlară (Limba germană)

Teză de doctor în științe pedagogice

Conducător științific:

**Denisov Emilia,
doctor în pedagogie,
conferențiar universitar**

Autor:

Barbaroș Ninel

CHIȘINĂU, 2019

©BARBAROŞ NINEL, 2019

CUPRINS

ADNOTARE (română, engleză, rusă).....	5
LISTA ABREVIERILOR.....	8
INTRODUCERE.....	9
1. REPERE TEORETICE ALE COMPETENȚEI DE LECTURĂ A TEXTELOR DE SPECIALITATE	
1.1. Incursiuni conceptuale în evoluția lecturii textelor de specialitate în limba germană din perspectivă didactică.....	18
1.2. Abordări gnoseologice ale conceptului de competență de lectură a textelor de specialitate – premisă pentru comunicarea profesională.....	38
1.3. Concluzii la capitolul 1.....	45
2. CONCEPTUALIZAREA TEHNOLOGIEI DEZVOLTĂRII COMPETEN- ȚEI DE LECTURĂ A TEXTELOR DE SPECIALITATE LA PROFILUL ȘTIINȚE ECONOMICE	
2.1. Oportunități metodologice de eficientizare a lecturii textelor de specialitate în limba germană.....	47
2.2. Criterii didactice de selectare a textelor de specialitate privind sporirea motivației pentru lectură.....	63
2.3. Premise curriculare ale dezvoltării competenței de lectură a textelor de specialitate în limba germană din perspectiva cunoașterii limbajului economic	81
2.4. Modelul tehnologic de dezvoltare a competenței de lectură a textelor de specialitate în limba germană prin integrarea metodei hărților cognitive în strategia de lectură circulară	89
2.5. Concluzii la capitolul 2.....	102
3. CADRUL PRAXIOLOGIC AL IMPLEMENTĂRII TEHNOLOGIILOR DEZVOLTĂRII COMPETENȚEI DE LECTURĂ A TEXTELOR DE SPECIALITATE LA STUDENȚII ECONOMIȘTI ȘI TRADUCĂTORI	
3.1. Niveluri de dezvoltare a competenței de lectură și dificultăți de lectură constatate experimental.....	105
3.2. Valori medii comparate ale competenței de lectură formate și validate experimental.....	126
3.3. Concluzii la capitolul 3.....	147

CONCLUZII GENERALE ȘI RECOMANDĂRI	149
BIBLIOGRAFIE	153
ANEXE:	
Anexa 1. Glosar de termeni utilizați în cercetare.....	168
Anexa 2. Chestionar de determinare a dificultăților didactice în predarea limbii germane de specialitate.....	173
Anexa 3. Test inițial de evaluare a competenței de lectură a textelor de specialitate.....	176
Anexa 4. Date experimentale înregistrate în testul inițial.....	186
Anexa 5. Test final de evaluare a competenței de lectură a textelor de specialitate.....	188
Anexa 6. Valori comparate ale competenței de lectură înregistrate de studenții din grupul de control și grupul experimental la etapa de posttest și pretest.....	198
Anexa 7. Grila de evaluare a competenței de lectură a textelor de specialitate.....	202
Anexa 8. Chestionar de autoevaluare a competenței de lectură a textelor de specialitate	204
Anexa 9. Grila de evaluare a competenței de interpretare a diagramelor.....	206
Anexa 10. Chestionar de autoevaluare a competenței de interpretare a diagramelor.....	207
Anexa 11. Criteriile de evaluare a competenței de interpretare a diagramelor.....	209
Anexa 12. Chestionar de autoevaluare a motivației pentru lectura textelor de specialitate	210
Anexa 13. Model de interpretare a diagramelor.....	212
Anexa 14. Fragmente relevante din faza de intervenție.....	223
Anexa 15. Curriculum universitar <i>Limbaje specializate (pentru traducători)</i>	235
Anexa 16. Curriculum universitar <i>Limbaj economic german (pentru economiști)</i>	242
Anexa 17. Glosar de termeni economici elementari (B1-B2).....	247
DECLARAȚIA PRIVIND ASUMAREA RĂSPUNDERII.....	268
CURRICULUM VITAE.....	269

ADNOTARE

Barbaroș Ninel, *Dezvoltarea competenței de lectură a textelor de specialitate în limba germană (la profilul științe economice)*, teză de doctor în științe pedagogice, Chișinău 2019.

Structura tezei: introducere, trei capitole, concluzii generale și recomandări, adnotare și bibliografie din 247 surse, 52 tabele și 41 figuri, 17 anexe, 152 pagini de text.

Publicații la tema tezei: 17 publicații științifice și didactice.

Cuvinte-cheie: competență de lectură a textelor de specialitate (CLTS), comunicare profesională (CP), Model tehnologic de dezvoltare a competenței de lectură a textelor de specialitate (MTDCL), hartă cognitivă, text de specialitate, text economic, strategie lectorală.

Domeniul de studiu: Didactică școlară (Limba germană)

Scopul cercetării constă în fundamentarea teoretică și elaborarea tehnologiei dezvoltării competenței de lectură la studenții economiști, în baza textelor de specialitate de limbă germană prin integrarea metodei hărților cognitive în strategia de lectură circulară.

Obiectivele cercetării: determinarea reperelor teoretice ale dezvoltării competenței de lectură a textelor de specialitate; stabilirea oportunităților metodologice de eficientizare a lecturii textelor de specialitate în limba germană; studiul comparativ al curriculei universitare în planul cunoașterii de către studenți a limbajului economic; stabilirea criteriilor didactice de selectare a textelor de specialitate pentru dezvoltarea competenței de lectură a textelor de specialitate în limba germană la studenții economiști; identificarea specificului și a nivelurilor dezvoltării competenței de lectură și a dificultăților studenților economiști privind lectura textelor de specialitate în limba germană; elaborarea *Modelului tehnologic de dezvoltare a competenței de lectură a textelor de specialitate* în limba germană prin integrarea metodei hărților cognitive în strategia de lectură circulară; sintetizarea valorilor medii comparate ale competenței de lectură formate studenților economiști și validate experimental.

Noutatea și originalitatea științifică a cercetării constă în: elaborarea *Modelului tehnologic de dezvoltare a competenței de lectură a textelor de specialitate* în limba germană prin integrarea metodei hărților cognitive în strategia de lectură circulară; alcătuirea vocabularului de termeni economici elementari; elaborarea suportului de curs *Limba economic german*, definirea conceptului competență de lectură; actualizarea noțiunilor de competență de lectură circulară; lansarea conceptului de lectură logico-sugestivă și determinarea tipologiei competențelor necesare pentru valorificarea textelor de specialitate; elaborarea criteriilor didactice de selectare a textelor de specialitate în limba germană întru sporirea motivației studenților pentru lectură.

Problema științifică soluționată vizează optimizarea tehnologiei didactice universitare de predare a limbilor străine (limba germană) prin demonstrarea eficienței strategiei de lectură circulară și a hărților cognitive în abordarea textelor de specialitate; aplicarea în practica universitară a *Modelului tehnologic de dezvoltare a competenței de lectură a textelor de specialitate* în limba germană din perspectiva facilitării comunicării profesionale a studenților economiști și integrarea de succes în mediul profesional.

Semnificația teoretică a lucrării rezidă în: analiza abordărilor gnoseologice ale conceptului de competență de lectură a textelor de specialitate ca premisă pentru comunicarea profesională; sistematizarea reperelor teoretice și metodologice referitor la rolul hărților cognitive în formarea competenței de lectură a textelor de specialitate; elaborarea modelului structurat de integrare a metodei hărților cognitive în strategia de lectură circulară; abordarea textului de specialitate și a conceptului de hartă cognitivă din perspectiva formării la studenți a motivației pentru lectură; elaborarea indicatorilor calității CLTS.

Valoarea aplicativă a cercetării reflectă validarea experimentală și argumentarea eficienței *Modelului tehnologic de dezvoltare a competenței de lectură a textelor de specialitate* în limba germană prin integrarea metodei hărților cognitive în strategia de lectură circulară; modernizarea *Didacticii limbii germane* din perspectiva formării studenților pentru comunicarea profesională în limba străină; utilizarea *Modelului tehnologic* pentru integrarea hărților cognitive în lecturi circulare și aplicarea experimentală a unui sistem de exerciții de recapitulare și sistematizare a cunoștințelor acumulate prin lectură, elaborarea și implementarea curriculumului universitar și a suportului de curs *Limba economic german*.

Implementarea rezultatelor științifice ale cercetării s-a realizat în instituțiile de învățământ superior din Republica Moldova, precum și prin publicații și comunicări la foruri științifice, în anii 2010-2017.

АННОТАЦИЯ

Барбарош Нинель, Развитие компетенции чтения на основе текстов на немецком языке по экономической специальности ,

докторская диссертация в области педагогических наук, мун. Кишинэу, 2019 г.

Структура диссертации: введение, 3 главы, общие выводы и рекомендации, аннотации, 147 библиографических источников, 52 таблицы, 41 рисунок, 17 приложения, 152 страницы основного текста.

Публикации по теме диссертации: 17 научных и дидактических работ.

Ключевые слова: компетенция чтения текстов по экономической специальности (КЧТЭС), профессиональная коммуникация (ПК), *Технологическая модель развития компетенции чтения текстов по экономической специальности* (РКЧТЭС), когнитивная карта, текст по экономической специальности (ТЭС), экономический текст, стратегия чтения.

Область исследования: дидактика немецкого языка .

Цель работы состоит в теоретическом обосновании и установлении методологических ориентиров в разработке и применении технологии развития компетенции чтения у студентов-экономистов на основе текстов на немецком языке по экономической специальности путем интеграции когнитивных карт в стратегию циркулярного чтения.

Задачи работы включают: изучение теоретических ориентиров развития компетенции чтения ТЭС, определение методологических подходов развитию компетенции чтения ТЭС на немецком языке, сравнительное исследование университетских учебных программ с точки зрения знаний студентами немецкого экономического языка в рамках экономического образования, обоснование критерий отбора текстов на немецком языке по экономической специальности, необходимых для развития чтения, определение трудностей, возникших при чтении ТЭС на немецком языке, установление уровней развития навыков чтения у студентов, разработка *Технологической модели развития компетенции чтения* путем внедрения метода когнитивных карт в стратегию циркулярного чтения, подтверждение опытным путём *Технологической модели (РКЧТЭС)*.

Новизна и научная оригинальность: разработка технологической модели развития компетенции чтения путем внедрения метода когнитивных карт в стратегию циркулярного чтения, создание словаря элементарных экономических терминов, разработка учебного пособия *Экономический немецкий язык*, определение концепта компетенций чтения, обновление понятия циркулярного чтения; теоретическое и практическое обоснование стратегии логического и суггестивного чтения, определение критерий отбора ТЭС , необходимых для мотивации чтения на немецком языке.

Научная проблема, которая была разрешена в ходе исследования состоит в теоретическом обосновании и подтверждении опытным путём *Технологической модели (РКЧТЭС)* и признании научного описания влияния когнитивных карт на восприятие и понимание ТЭС, на развитие навыков профессиональной коммуникации на деловом немецком языке для интеграции в профессиональную среду.

Теоретическая значимость исследования вытекает из анализа гносеологических подходов концепции КЧ текстов на немецком языке по экономической специальности как предпосылка для профессиональной коммуникации, выявления научных аргументов о важности оценивания КЧ у студентов в контексте делового немецкого языка, из определения трудностей восприятия и понимания ТЭС и из обобщения методологических возможностей повышения мотивации чтения на немецком языке в рамках экономического образования.

Прикладная значимость работы обоснована разработкой и подтверждением опытным путём *Технологической модели (РКЧТЭС)*. Теоретические и методологические ориентиры исследования служат непосредственно эпистемологической основой при разработке учебного пособия *Экономический немецкий язык* , а также посредством комплексной системы специфических заданий и упражнений, ориентированных на развитии КЧ.

Внедрение научных результатов было реализовано на международных и местных научных конференциях с 2011 по 2017 г. а также были проверены опытным путём в университетских учебных заведениях Республики Молдова.

ANNOTATION

Barbaros Ninel, *Development of the comprehensive reading competences based on specialized texts in the German language (from economic sciences profile)*, doctoral thesis in pedagogy, Chisinau 2019

Structure of the thesis: introduction, three chapters, general conclusions and recommendations, annotation and 247 bibliography sources, 52 tables and 41 figures, 17 appendixes and 152 pages of text.

Publications on the topic of the thesis: 17 scientific articles.

Key-words: reading competence of specialized texts (RCST), professional communication (PC), technological model for the development of the reading competence of specialized texts (TMDRCST), graphic representation, specialized text, economic text, reading strategy.

Field of study – school methodology (German language)

The scope of the research consists in the theoretical establishment and the elaboration of the methodology of comprehensive reading development of the economics students, based on the specialized texts in the German language by using strategies of circular reading.

Objectives of the research: determination of the theoretical references in the development of the reading competence of specialized texts; establishment of the methodological possibilities for the effectiveness of specialized texts reading in German; comparative study of university curriculum concerning the students' process of learning the economic language; establishing the didactic criteria in selecting the specialized texts for the development of the economics students' specialized texts in German reading competence; identification of the specifics and the levels of the development of the reading competence and the difficulties of the economics students concerning reading of specialized texts in German; elaboration of the *technological model for the development of the reading competence of specialized texts* in German by means of integrating the method of cognitive maps in the strategy of circular reading; synthesis of the average values compared of the reading competence formed by economics students and confirmed experimentally.

Novelty and scientific originality of the research consists in the elaboration of a *technological model for the development of the reading competence of specialized texts* in German by integrating the method of cognitive maps in the strategy of circular reading; making of the glossary of basic economic terms; elaboration of the course material *Economic German language*, defining the concept of reading; actualization of the notions of circular reading competence; launching the concept of logical-suggestive reading and determining the typology of necessary competences for the use of the specialized texts; elaboration of the didactical criteria in selecting the specialized texts for the increase of the students' motivation for reading.

The solved scientific problem consists in the optimization of the university teaching technics by means of teaching foreign languages (German language) by demonstrating the efficiency of the strategy of circular reading and of cognitive maps in approaching specialized texts; implementation in the university practice of the technological model for the development of the reading competence of specialized texts in German in order to enable the professional communication of the economics students.

The theoretical importance of the research consists in the gnoseological approach of the concept of specialized reading competence as a precondition for professional communication; systematization of the theoretical and methodological references concerning the role of the cognitive maps in the formation of the specialized reading competence; elaboration of the structural model of integrating the method of cognitive maps in circular reading; approaching the specialized texts and the concept of cognitive maps in terms of forming the students' motivation for reading; elaboration of the quality indicators of RCST.

The applicative value of the research reflects the experimental confirmation and the argumentation of the efficiency of the technological model for the development of the reading competence of specialized texts in German by integrating the method of cognitive maps in the strategy of circular reading; modernization of German language teaching in order to form the students' professional communication in the foreign language; the usage of the technological model for the integration of the cognitive maps in circular readings and the experimental application of a system of exercises for revision and systematization of the acquired knowledge by reading, elaboration and implementation of the course material *Economic German language*.

The implementation of the scientific results of the research was realized at higher education institutions from the Republic of Moldova, as well as by means of publications and communications at scientific forums in the period between 2010-2017

LISTA ABREVIERILOR

MTDCL	Model tehnologic de dezvoltare a competenței de lectură a textelor de specialitate
CL	Competență lectorală
CLTS	Competență de lectură a textelor de specialitate
CP	Comunicare profesională
SL	Strategie lectorală
SLC	Strategie de lectură circulară
SLLS	Strategie de lectură logico-sugestivă
MHC	Metoda hărților cognitive
S-V-Î	Știu-Vreau să știu-Am învățat
SINELG	Sistemul Interactiv de Notare pentru Eficientizarea Lecturii și Gândirii
TS	Text de specialitate
LGS	Limba germană de specialitate
LEG	Limbaj economic german
MA	Managementul afacerilor
CDU	Cadre didactice universitare
SE	Studenti economiști
ST	Studenti traducători
CECRL	Cadrul European Comun de Referință pentru Limbi
MID	Model de interpretare a diagramelor
LM	Limba maternă
LS	Limba străină (germană)
UPSC	Universitatea Pedagogică de Stat “Ion Creanga”, Chișinău, Republica Moldova
USB	Universitatea de Stat “Alec Russo”, Bălți, Republica Moldova
UTM	Universitatea Tehnică din Moldova, Chișinău, Republica Moldova
ASEM	Academia de Studii Economice din Moldova, Chișinău, Republica Moldova
IRIM	Institutul de Relații Internaționale din Moldova, Chișinău, Republica Moldova

INTRODUCERE

Actualitatea și importanța problemei abordate. În ultimele decenii, din perspectiva învățământului formativ centrat pe competențe, se atrage atenție deosebită lecturii textelor de specialitate, reieșind din faptul că necesitatea de a cunoaște limba germană la nivel de comunicare profesională este într-o continuă creștere. Învățarea limbii germane de specialitate la profilul științe economice creează oportunități și deschideri de acces către literatura de specialitate în limba germană prin valorizarea competenței de lectură, care presupune atât însușirea și memorizarea terminologiei, cât și comprehensiunea structurilor de specialitate necesare dezvoltării profesionale. Operarea corectă cu termenii de specialitate asigură fluentă, iar înțelegerea conținutului - logică și corectitudine în comunicarea profesională.

Importanța cercetării competenței de lectură pentru învățarea limbii germane de specialitate rezultă din necesitatea de a asigura: (a) *comprehensiunea conținutului textelor de specialitate*, necesară pentru a acumula cunoștințe noi: G. Westhoff (2001), G. Neuner (2009), J. Leisen (2013); (b) *dezvoltarea profesională a viitorilor specialiști*, lectura fiind premisa de bază a cunoașterii și a învățării autonome: A. Lipceanu (2008), P. Bimmel, U. Rampillon, H. Meese (2013); (c) *însușirea terminologiei economice din context*, fapt care evidențiază valențele aplicative, precum și posibilitățile de combinare a termenilor în textele de specialitate: I. Oprea (2000), R. Borcoman (2001), A. Racu-Cicală (2006), A. Ixari (2013); (d) *dezvoltarea comunicării profesionale în baza lecturii textelor de specialitate*, având ca scop promovarea progresului științific prin schimbul de experiență dintre specialiștii din țară și din spațiul european: T. Callo (2003), R. Borcoman (2009), A. Barbăneagră (2012), A. Ixari (2013), J. Leisen (2013), U. Lange (2013), Ch. Röhner (2013).

În cercetările realizate am abordat ***competența de lectură a textelor de specialitate în limba germană la profilul științe economice***, luând în considerație:

- conștientizarea necesității lecturii textelor de specialitate în limba germană din considerente practice pentru schimb de experiență și inserție în profesie;
- insuficiența explorării competenței de lectură a textelor de specialitate din perspectiva dezvoltării comunicării profesionale în limba germană;
- frecvența utilizării textelor de specialitate în limba germană în mediul profesional și necesitatea implementării lor în mediul academic.

Valorificarea competenței de lectură a textelor de specialitate în limba germană pentru asigurarea calității instruirii universitare constituie dimensiunea prioritară a dezvoltării profesionale a viitorilor economiști, competența de lectură fiind parte a calificărilor de bază, necesare pentru inserție profesională într-o societate a cunoașterii și a comunicării globale.

Gradul de cercetare a problemei. Tema vizată presupune o acțiune inovatoare în condițiile necesității promovării lecturii, care reprezintă calea directă spre învățare în scopul atingerii performanțelor profesionale. Cercetarea noastră se înscrie și în acțiunile reformei globale a învățământului din RM, care preconizează și reconceptualizarea sistemului axiologic al educației, învățământului și formării profesionale, dezvoltarea competenței de lectură a textelor de specialitate, vizând noi achiziții prin însușirea limbajului economic german.

Problema lecturii se resimte nu doar la noi în țară, fiind una globală, confirmată și de Studii Internaționale, cum ar fi PISA [171], National Reading Panel [224], ALL Adult Literacy und Lifes Survey [225], PIRLS [243] ce au cercetat acest fenomen în spațiul european, constatând necesitatea de a dezvolta competențe lectorale la subiecții educaționali, care renunță de obicei la carte în favoarea mediilor audiovizuale.

Însușirea limbii germane de specialitate în afara contactului cu nativii se realizează prioritar prin lectură – obiectiv multiaspectual, aflat în centrul atenției mai multor cercetători P. Cornea [31], G. Westhoff [203], I. Ehlers [135], care au elaborat lucrări fundamentale, ce vizează dezvoltarea competențelor lectorale. Lectura e un domeniu vast, devenit teren de cercetare a renumiților psihologi și pedagogi S. Cristea [36], Vl. Pâslaru [77], V. Guțu [50]. Cercetările efectuate nu epuizează acest concept, ci din contra deschid noi itinerarii în didactica lecturii, care cunoaște parcursul evolutiv de la orientarea traductologic-gramaticală, promovată de H. Stern, W. Vietor ș. a. (sec.XIX – încep. sec. XX) spre orientarea pragmatic-comunicativă, generând noi valențe aplicative pentru dezvoltarea comunicării profesionale (U. Lange [162], Ch. Röhner [176], J. Leisen [165]).

Epistemologia cercetării CLTS vizează teorii lingvistice și pedagogice, aplicate cu succes în predarea limbii germane de specialitate:

- Concepția educației lingvistice și tehnologiile ei (A. Crișan [39], Vl. Pâslaru [77], T. Callo [20]).
- Stratificarea limbajelor de specialitate. Limbaj economic german (L. Hoffmann [154], R. Borcoman [15], A. Ixari [59]).
- Învățarea centrată pe competențe și pe cel ce învață, determinată de provocările comunicării social-globale și de tendințele de modernizare a curriculumului universitar (D. Patrașcu (2005) [76], M. Cojocaru, L. Papuc, L. Sadovei (2006) [29], V. Mândăcanu (2009) [69], V. Guțu (2013) [50], R. Dumbrăveanu (2013) [46]).
- Teoria curriculumului, a construcției și dezvoltării curriculare (S. Cristea [37], E. Joiță [61], Vl. Pâslaru [78], D. Potolea [244]).
- Principiul interdisciplinarității ca demers epistemic (S. Cristea [38], E. Joiță [61]).

- Conceptul de educație permanentă (C. Cucos [40], Cojocaru M., Sadovei L., Papuc L. [29]).
- Autonomia în învățare (A. Lipceanu (2008) [65], P. Bimmel, U. Rampillon, H. Meese (2013) [118]).
- Conceptul de tehnologii educaționale moderne, bazate pe principiile gândirii critice (T. Cartaleanu [22]) și oportunitățile gândirii vizuale (R. Arnheim[102]), care transformă lectura în mijloc efectiv de învățare prin cooperare, problematizare și descoperire (J. Bruner (1977) [206], K.-D. Baumann (2000) [111], A. Solcan (2003) [93], V. Mândăcanu (2009)[69], N. Sofronie (2016) [92]).
- Premise teoretice ale conceptului de competență de lectură a textelor de specialitate din perspectiva teoriilor cognitiv-constructiviste: teoria psihogenezei cunoștințelor și a operațiilor intelectuale (J. Piaget [80]); teoria genetic-cognitivă și structurală (J. Bruner [206]); teoria organizatorilor cognitivi și anticipativi de progres (D. Ausubel [246]).
- Comprehensiunea și comprehensibilitatea textelor de specialitate N. Groeben [144, p. 42], K. Herrmann [152, p. 9], U. Lange [162, p. 43], J. Seltmann [186, p. 324], I. Wischmann [205, p. 85], J. Leisen [165, p. 153].
- Optimizarea tehnologiilor didactice universitare prin integrarea strategiei de lectură circulară (Leisen[165]) și elaborarea strategiei de lectură logico-sugestivă în vederea lecturii eficiente a textelor de specialitate, având ca punct de reper tehnicile de învățare: S-V-Î - Știu-Vreau să știu- Am învățat (D. Ogle, 1986); SINELG - Sistemul Interactiv de Notare pentru Eficientizarea Lecturii și Gândirii (J. Vaughan, T. Estes, 1986); Hărțile cognitive (D. Ausubel, J. Novak [246] (1970), W. Schnotz [183] (1994), T. Buzan [125] (1999), B. Weidenmann [200] (2004), C. Oprea [72] (2006), I. Neacșu [71] (2006), E. Joiță[61] (2007).

În spațiul românesc conceptul de lectură a fost cercetat, îndeosebi din perspectiva educației literar-artistice. Cercetările realizate de P. Cornea [31], Vl. Pâslaru [77], I. Em. [53], A. Panfil [74], S. Cristea [37], M. Hadârcă [52], N. Sofronie [92], C. Șchiopu [95], A. Radu-Șchiopu [83], N. Baraliuc [1] vizează formarea personalității cititorului în literatura artistică. Lectura textului de specialitate e un domeniu mai puțin cercetat în spațiul românesc. De aceea am consultat referințe bibliografice din spațiul european, pentru a dezvolta acest concept în Republica Moldova. În Germania lectura textelor de specialitate este cercetată de savanți cu renume ca N. Groeben (1982), I. Laveau (1985), Stiefhöfer H. (1986), Ehlers (1992), Westhoff (2001), Schramm (2001), H. Funk (2007), G. Neuner (2009), A. Bertschi-Kaufmann (2011), J. Leisen (2013), R.-M. Buhlmann (2013), K. Rosenbrock (2013), Ch. Röhner (2013) etc.

Examinarea semnificației termenului competență de lectură în literatura de specialitate a permis *elaborarea definiției* acestui concept: *competența de lectură* reprezintă activități

receptiv-deductive, care presupun înțelegerea, reflectarea și interpretarea textului prin implicarea motivatională și emoțională a cititorului pentru integrarea în mediul social și profesional.

Prin urmare, cercetările reprezentative efectuate în Republica Moldova evidențiază lectura textului literar, care are ca scop formarea cititorului de literatură artistică. În spațiul german se explorează în ultimul timp competența de lectură a textelor de specialitate din perspectiva dezvoltării performanțelor profesionale.

Deși s-au făcut anumite eforturi investigaționale, rămâne puțin studiată și conceptualizată lectura textelor de specialitate în limba germană și rolul ei în dezvoltarea profesională a viitorilor specialiști. Prin urmare, formarea competenței de lectură a textelor de specialitate la studenții economiști nu s-a realizat până în prezent ca obiect al unei cercetări speciale. Aceste acțiuni de modernizare a *Didacticii universitare*, în general, și a *Didacticii limbii germane*, în special, s-au dovedit a fi insuficiente generând **problema cercetării**. Cercetările reprezentative analizate evidențiază faptul că principalele dificultăți în procesul de lectură în limba străină sunt de ordin comprehensiv. În această ordine de idei, am pornit investigațiile noastre de la întrebarea: *Care sunt reperatele didactice, ce ar trebui antrenate pentru formarea la studenții economiști a competenței de lectură a textelor de specialitate în limba germană?*

Importanța problemei abordate derivă din dificultățile comprehensive cu care se confruntă atât cadrele didactice, cât și studenții în timpul lecturii textelor de specialitate în limba germană, reflectate în suprapunerea dintre: complexitatea lexicală și gramaticală a textului de specialitate în limba străină și insuficiența de competență lingvistică a studenților, conținutul textului de specialitate și lipsa de competență profesională în domeniul economiei a profesorilor de limbă germană, care predau *Limbajul economic german*. Din cele expuse, derivă problematica cercetării competenței de lectură a textelor de specialitate în limba germană la profilul științe economice în învățământul superior. Problema identificată rezultă, de regulă, din cauza că CDU utilizează la ore texte de specialitate complicate, care suprasolicită studenții, decalajul dintre complexitatea textului și competența lingvistică a studenților fiind prea mare. Pe lângă acestea, CDU aplică de obicei strategii de lectură generale, trecând cu vederea specificul textului de specialitate. În consecință, studenții nu înțeleg în măsura necesară textele de specialitate în limba germană, scade motivația pentru lectura textelor de specialitate și randamentul procesului de predare-învățare-evaluare.

Pentru a soluționa problema dezvoltării la studenții economiști a CLTS, am abordat lectura textelor de specialitate din mai multe perspective și am observat corelația dintre textul de specialitate și reprezentarea grafică în formă de diagrame, mijloc didactic necesar pentru

dezvoltare și evaluarea competenței de lectură a textelor de specialitate. Așadar, am identificat un plan, stabilind scopul și obiectivele cercetării:

Scopul cercetării constă în fundamentarea teoretică și elaborarea tehnologiei dezvoltării competenței de lectură la studenții economiști în baza textelor de specialitate de limbă germană prin integrarea metodei hărților cognitive în strategia de lectură circulară.

Obiectivele cercetării:

1. determinarea reperelor teoretice ale dezvoltării competenței de lectură a textelor de specialitate;
2. stabilirea oportunităților metodologice de eficientizare a lecturii textelor de specialitate în limba germană;
3. studiul comparativ al curriculei universitare în planul cunoașterii de către studenți a limbajului economic;
4. stabilirea criteriilor didactice de selectare a textelor de specialitate pentru dezvoltarea competenței de lectură a textelor de specialitate în limba germană la studenții economiști;
5. identificarea specificului și a nivelurilor dezvoltării competenței de lectură și a dificultăților studenților economiști privind lectura textelor de specialitate în limba germană;
6. elaborarea *Modelului tehnologic de dezvoltare a competenței de lectură a textelor de specialitate* în limba germană prin integrarea metodei hărților cognitive în strategia de lectură circulară;
7. sintetizarea valorilor medii comparate ale competenței de lectură formate studenților economiști și validate experimental.

Noutatea și originalitatea științifică a cercetării constă în: elaborarea *Modelului tehnologic de dezvoltare a competenței de lectură a textelor de specialitate* în limba germană prin integrarea metodei hărților cognitive în strategia de lectură circulară; elaborarea glosarului de termeni economici elementari; definirea conceptului competență de lectură; actualizarea noțiunilor de competență de lectură circulară; lansarea conceptului de lectură logico-sugestivă și determinarea tipologiei competențelor necesare pentru valorificarea textelor de specialitate; elaborarea criteriilor didactice de selectare a textelor de specialitate în limba germană întru sporirea motivației studenților pentru lectură.

Problema științifică soluționată vizează optimizarea tehnologiei didactice universitare de predare a limbilor străine (limba germană) prin demonstrarea eficienței strategiei de lectură circulară și a hărților cognitive în abordarea textelor de specialitate; aplicarea în practica universitară a *Modelului tehnologic de dezvoltare a competenței de lectură a textelor de*

specialitate în limba germană în perspectiva facilitării comunicării profesionale a studenților economiști și integrarea de succes în mediul profesional.

Semnificația teoretică a cercetării rezultă din: analiza abordărilor gnoseologice ale conceptului de competență de lectură a textelor de specialitate ca premisă pentru comunicarea profesională; sistematizarea reperelor teoretice și metodologice referitor la rolul hărților cognitive în formarea competenței de lectură a textelor de specialitate; elaborarea modelului structurat de integrare a metodei hărților cognitive în strategia de lectură circulară; abordarea textului de specialitate și a conceptului de hartă cognitivă din perspectiva formării la studenți a motivației pentru lectură; elaborarea indicatorilor calității CLTS.

Valoarea aplicativă a cercetării constă în: validarea experimentală și argumentarea eficienței *Modelului tehnologic de dezvoltare a competenței de lectură a textelor de specialitate* în limba germană prin integrarea metodei hărților cognitive în strategia de lectură circulară; modernizarea *Didacticii limbii germane* din perspectiva formării studenților pentru comunicarea profesională în limba străină; utilizarea *Modelului tehnologic* pentru integrarea hărților cognitive în lecturi circulare și aplicarea experimentală a unui sistem de exerciții de recapitulare și sistematizare a cunoștințelor acumulate prin lectură, elaborarea și implementarea curriculumului universitar și a suportului de curs *Limbajul economic german*.

Implementarea rezultatelor științifice a fost realizată prin mediatizarea elaborărilor teoretice la *Limbajul economic german* în mediul studenților economiști și traducători prin experimentarea *Modelului tehnologic de dezvoltare a competenței de lectură a textelor de specialitate* în limba germană, prin integrarea metodei hărților cognitive în strategia de lectură circulară în învățământul superior (UPS „I. Creangă” din Chișinău, US “Alecu Russo” din Bălți, UTM, ASEM, IRIM).

Aprobarea și validarea rezultatelor cercetării este soluționată prin promovarea și prezentarea principalelor idei, sugestii, concluzii formulate pe parcursul investigației în ședințele Catedrei Filologie Germană prin **suportul de curs:** *Limbajul economic german*, 2016 [108]; **în reviste științifice de specialitate:** *Privire retrospectivă asupra lexicului economic. Tehnici de însușire a terminologiei economice în limba germană*. În: Revistă de științe socioumane, 2011, nr.2 (18); *Abordare științifico-pedagogică a relațiilor dintre lectura comprehensivă, decodare, receptare și interpretare*. În: Revistă de științe socioumane, 2012, nr.1 (19); *Principii de abordare metodologică a cursului de limbă germană de specialitate*. În: Meridian ingineresc, 2011, nr.3; *Tehnici de însușire a lexicului din limba germană prin intermediul calculatorului*. În: Meridian ingineresc, 2011, nr.1; **în cadrul conferințelor internaționale și naționale:** *Specificul textelor de specialitate. Comprehensiunea și comprehensibilitatea*. În: „Probleme ale

Științelor Socioumanistice și Modernizării Învățământului”. Materialele Conferinței științifice anuale ale profesorilor și cercetătorilor UPS „Ion Creangă”. Chișinău: Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă”, 2016; *Principii psihopedagogice de formare a competențelor lecturii comprehensive în baza textelor de specialitate*. În: Probleme ale Științelor Socioumanistice și Modernizării Învățământului”. Materialele Conferinței științifice anuale ale profesorilor și cercetătorilor UPS „Ion Creangă”, 2014; **în analele doctoranzilor: Înțelegerea contextuală. Dezvoltarea deprinderilor și abilităților de a înțelege din context**. În: Probleme actuale ale științelor umanistice UPS “Ion Creangă”, 2011.

Publicații la tema tezei: 17 lucrări științifice: suport de curs pentru predarea limbajului economic german *Wirtschaftstexte für angehende Wirtschaftler und Übersetzer* [108], suport de curs *Theoretische Semantik* [130], articole în reviste științifice (4) [3], [5], [6], [7] și participări la foruri științifice naționale și internaționale (11) [8], [4], [11], [12], [9], [10],[43], [104], [106], [107], [105].

Volumul și structura tezei: introducere, trei capitole, concluzii generale și recomandări, adnotare, bibliografie din 247 surse. În textul tezei sunt inserate 52 tabele și 41 figuri, 17 anexe, 152 pagini de text.

Concepte-cheie: competență de lectură a textelor de specialitate (CLTS), comunicare profesională (CP), Model tehnologic de dezvoltare a competenței de lectură a textelor de specialitate (MTDCL), hartă cognitivă, text de specialitate, text economic, strategie lectorală.

SUMARUL COMPARTIMENTELOR TEZEI

În **introducere** este argumentată actualitatea și importanța temei de cercetare, este formulată problema cercetării și direcțiile de soluționare, sunt relevate reperele epistemologice ale cercetării, se descrie valoarea științifică și praxiologică a studiului care susține teoretic și metodologic noutatea și originalitatea științifică a investigației, semnificația teoretică și valoarea aplicativă a *Modelului tehnologic de dezvoltare a competenței de lectură a textelor de specialitate* în limba germană prin integrarea metodei hărților cognitive în strategia de lectură circulară.

Capitolul 1. Repere teoretice ale competenței de lectură a textelor de specialitate este dedicat considerațiilor fundamentale, analizei literaturii de specialitate și delimitărilor terminologice a conceptului de lectură, furnizând fundamentele teoretice ale aspectelor psihopedagogice investigate, focalizându-se asupra dificultăților comprehensive în abordarea textelor de specialitate. În capitolul 1 sunt stabilite concepțiile cercetătorilor în reflectarea apariției și evoluției conceptului de competență de lectură a textelor de specialitate în mediul profesional și în cel educațional. Lectura, fiind inițial tratată ca un simplu instrument pentru a dezvolta abilitatea de a traduce texte scrise, devine sub influența teoriei comunicativ-pragmatică

condiția principală, care favorizează comunicarea profesională. Semnificația noțiunii de lectură, comprehensiune și interpretare este precizată atât de autorii autohtoni, cât și de cei străini. G. Westhoff [202, p.67], J. Leisen [165, p.156] definesc lectura ca un proces mental activ și holistic, ce implică comprehensiunea. Analiza literaturii de specialitate ne-a permis să sintetizăm diferențe între lectura textului literar și lectura textului de specialitate.

Capitolul 2. Conceptualizarea tehnologiei dezvoltării competenței de lectură a textelor de specialitate la profilul științe economice elucidează problemele specifice ale limbajului economic german; precizează specificul textelor de specialitate de la profilul științe economice, determină criteriile de selectare a textelor de specialitate pentru eficientizarea comprehensiunii și interpretării corecte a conținuturilor, favorizând comunicarea profesională în limba germană. Conținutul capitolului este centrat pe identificarea celor mai eficiente strategii lectorale pentru descoperirea oportunităților de eficientizare a predării-învățării-evaluării limbii germane de specialitate. Reperete metodologice reflectate valorifică strategia de lectură circulară prin integrarea metodei hărților cognitive și a tehnicilor de învățare S-V-Î, SINEGL ce pot fi aplicate în procesul de lectură a textelor de specialitate. Capitolul cuprinde praxiologia valorificării metodologice a elaborării conceptuale a *Modelului tehnologic de dezvoltare a competenței de lectură a textelor de specialitate* prin integrarea hărților cognitive în strategia de lectură circulară ca rezultat al studierii preceptelor teoretice implementate la instituțiile de învățământ superior *UTM; ASEM; IRIM; UPS "Ion Creanga"; USB "Alec Russo"*.

Proiectarea acestui model tehnologic s-a bazat pe:

- a) repere epistemologice și metodologice ale dezvoltării competenței de lectură a textelor de specialitate în limba germană;
- b) pregătirea studenților pentru aplicarea și integrarea metodei hărților cognitive în procesul lecturii textelor de specialitate;
- c) corelarea tehnicilor de lectură (lectură orientativă, extensivă și intensivă) cu tehnicile de învățare (S-V-Î, SINEGL) în scopul comprehensiunii și interpretării corecte a conținuturilor.

Componentele *Modelului tehnologic de dezvoltare a competenței de lectură a textelor de specialitate prin integrarea hărților cognitive în strategia de lectură circulară* sunt în strânsă corelație cu cele 5 principii lectorale promovate de J. Leisen (2013) [165]: principiul de modelare activă a textului de specialitate; principiul premiselor semantice; principiul prelucrării ciclice a textului de specialitate; principiul de transpunere a textului de specialitate în diagrame prin intermediul metodei hărților cognitive; principiul de a interpreta textul de specialitate în baza diagramei elaborate.

În cel de-al III capitol, **Cadrul praxiologic al implementării tehnologiilor didactice pentru dezvoltarea competenței de lectură în limba germană la studenții economiști**, sunt prezentate aspectele design-ului cercetării experimentale, strategiile de lectură circulară și de lectură logico-sugestivă, criteriile de evaluare, indicatorii și descriptorii competenței de lectură a textelor de specialitate și semnificații metodologice. Rezultatele cercetării experimentale confirmă eficiența integrării metodei hărților cognitive în strategia de lectură circulară.

În cadrul investigației cercetării teoretice întreprinse și a desfășurării experimentului pedagogic au fost realizate obiectivele enunțate, fapt ce duce la validarea **ipotezei cercetării**:

- dezvoltarea competenței de lectură a textelor de specialitate în limba germană poate fi asigurată în condițiile în care vor fi identificate criteriile de selectare a textelor de specialitate și vor fi determinate sau elaborate strategiile lectorale eficiente pentru valorificarea comprehensiunii și interpretării corecte a conținuturilor vizate, contribuind la dezvoltarea comunicării profesionale și stimularea motivației subiecților educaționali pentru lectura textelor de specialitate. În baza reperelor epistemologice ale conceptului de strategie circulară și strategie logico-sugestivă, care integrează metoda hărților cognitive în contextul tehnologiilor didactice universitare:

- va fi identificată corelația metodelor în sistemul strategiilor lectorale;
- vor fi formulați indicatorii competenței de lectură a textelor de specialitate, în special pe dimensiunea de comprehensiune și interpretare;
- va fi elaborat *Modelul tehnologic de dezvoltare a competenței de lectură a textelor de specialitate prin integrarea hărților cognitive în strategia de lectură circulară*;
- va fi dezvoltat, pe dimensiunea vizată, curriculumul la limba germană de specialitate: *Limba economică*;
- va fi validat experimental *Modelul tehnologic de dezvoltare a competenței de lectură a textelor de specialitate* prin integrarea hărților cognitive în strategia de lectură circulară.

În **Concluziile generale** sunt prezentate principalele rezultate teoretice și metodologice, care vizează dezvoltarea competenței de lectură a textelor de specialitate în limba germană în cadrul învățământului superior la profilul științe economice.

Recomandările metodologice sunt adresate conectorilor de curriculum, cercetătorilor în domeniu și cadrelor didactice în vederea valorificării universitare a competenței de lectură a textelor de specialitate în limba germană, având impact direct asupra dezvoltării comunicării profesionale în limba germană și a dezvoltării profesionale în ansamblu.

1. REPERE TEORETICE ALE COMPETENȚEI DE LECTURĂ A TEXTELOR DE SPECIALITATE

1.1. Incursiuni conceptuale în evoluția lecturii textelor de specialitate în limba germană din perspectivă didactică

Evoluția conceptului de lectură a urmat în paralel cu dezvoltarea scrierii. Unde nu era scriere, nu era nici lectura. Lectura a fost concepută inițial ca sursă necesară de informații. Doctrinile din cărțile religioase și legile Statului determinau modul de viață al oamenilor, de aceea lectura documentelor indicate avea ca scop învățarea prin acumularea unor cunoștințe necesare și obligatorii, pentru a supraviețui în mediul social. Nu se citea, așadar, pentru plăcere, ci pentru a învăța. În această ordine de idei, criticul și istoricul român N. Manolescu [68, p. 24] afirma: „A citi înseamnă a învăța. Lectura e o formă de experiență sau, mai bine zis, un multiplicator pentru experiențele noastre, căci dacă ne-am mărgini la ceea ce putem trăi sau vedea în jurul nostru într-o viață de om, am fi săraci”.

Prima revoluție în cultura lecturii a fost trecerea de la manuscris la tipar în anul 1540 prin invenția savantului german Johannes Gutenberg, considerat de cercetătorul N. Pârlog [242], *omul care ne-a dăruit cărțile*. Tehnica tiparului, precum și îmbunătățirea sistemului de transport au fost cauze ce au determinat accesul la lectură. Deși cărțile prin invenția tiparului au devenit accesibile, lectura rămânea un indice de diferențiere a elitei de celelalte clase sociale. Cărțile, de-a lungul timpului, au fost inițial mai mult ascultate decât citite. Meseriașii, în ateliere, își desfășurau activitatea, ascultând texte citite de alții.

În acest sens, s-au efectuat studii privind obiceiurile de lectură în anumite perioade de timp. Prin urmare, societăți lectorale s-au creat în Franța, denumite *veillées*, și în Germania cu denumirea *Spinnstuben*. În cadrul acestor adunări culturale erau citite de obicei cărți ieftine, broșuri, pamflete. La începutul epocii moderne societățile lectorale erau deja răspândite în toată Europa, promovând preponderent materiale pe subiecte istorice și politice.

Oamenii de știință din Germania I. Buchbinder [120, p. 35], U. Christmann, N. Groeben [127, p. 147], I. Ehlers [135, p. 18.] au constatat, odată cu sfârșitul secolului al XVIII-lea, schimbări în deprinderile lectorale, vorbind de o revoluție a lecturii. Până la acest moment, se citea puțin și în mod repetat aceleași surse. În epoca modernă lectura s-a extins nu numai într-o singură direcție, ci în mai multe direcții și forme, cuprinzând diferite grupuri sociale.

Privind lectura din perspectivă istorică, conchidem că ea devenise un fenomen social mai răspândit în spațiul european abia la sfârșitul secolului al XIX-lea. În acest sens, cercetările efectuate de R. Schenda [179, p. 129] atestă combaterea analfabetismului în mod ascendent:

- 1770 -15% din populația Europei Centrale era alfabetă;

- 1830 – 40% din populația Europei Centrale era alfabetă ;
- 1860 – 75% din populația Europei Centrale era alfabetă .

Secolul XX a fost dominat mai mult de mediile audiovizuale, lectura jucând un rol secundar. Conform Studiului *ALL Adult Literacy und Lifes Survey* [225] chiar și în țările înalt dezvoltate, cum ar fi Germania sau Elveția, lectura necesită de a fi promovată, întrucât există și aici numeroase inadvertențe.

Astăzi ca și la începuturi se citește mai mult nu din plăcere, ci din dorință de a învăța. Din aceste considerente, constatăm că în condițiile progresului tehnico-științific textele de specialitate au o pondere mai mare decât textele literare. Așadar, se trece treptat de la lectura textului literar la cea a textului de specialitate, care fundamentează competența profesională a viitorilor specialiști. În această ordine de idei, interesul de a citi texte de specialitate în limba străină crește, ceea ce înlesnește schimbul de experiență între specialiștii din diverse țări, creând condiții optime de colaborare.

Lectura e, așadar, în relații de interdependență cu dezvoltarea societății și cu progresul tehnico-științific. În secolul XXI, numit secolul tehnologiilor informaționale, lectura e promovată în masă prin rețelele de socializare și mediile audiovizuale. Această perioadă se caracterizează printr-o cantitate mai mare de informații și cunoștințe sporite. Informațiile devin accesibile, fiind răspândite prin rețelele de *Internet*. Prin urmare, lectura obține o pondere mult mai importantă decât în trecut.

În această ordine de idei, lectura ajunge în vizorul cercetărilor științifice din perspectivă psihologică, pedagogică și biologică. Analizând sursele de specialitate semnate de U. Rautenberg [172], U. Christmann, N. Groeben [127], I. Ehlers [135], am sintetizat în formă tabelară următoarele concepții:

Tabelul 1.1. Abordarea lecturii din perspective neorobiologice, psihologice și pedagogice

Perspective	Concepții
neuro-biologice	lectura reprezintă înțelegerea textului scris în urma înregistrării și prelucrării impulsurilor în creierul uman [174, p. 47];
psihologice	lectura e o interacțiune cognitiv-constructivă dintre text și cititor, realizată pe etape: la nivel lexematic, frastic și textual [127, p. 145-223];
pedagogice	lectura solicită un mediu de învățare adecvat, unde s-ar cultiva creativitatea, curiozitatea, motivația și dorința de a cunoaște, de a învăța [135, p. 38.].

Luând în considerație concepțiile menționate, ajungem la concluzia că a citi înseamnă prioritar a înțelege, prelucrând conținutul textului, selectând sensuri potrivite, formulând ipoteze.

În spațiul german lectura și comprehensiunea au format, prin compunere, termenul de *Leseverstehen* utilizat de către cercetătorii C. Rosenbrock, D. Nix [177], W. Schnotz [182], I. Ehlers [135], G. Westhoff [202], care poate fi identificat în limba română cu noțiunea de *lectură comprehensivă*, specificată de către pedagogul român S. Cristea [36, p. 258] ca deprinderea de a înțelege corect cele citite. *Comprehensiv* vizează caracteristica capacității de a *pătrunde în sens, de a înțelege* [37, p. 204]. Caracterul comprehensiv al lecturii e relevant în cercetările savanților români S. Cristea [37], I. Berca [13], G. Costescu [34]. În această ordine de idei, savantul G. Costescu [34, p.64] utilizează noțiunea de lectură logică, pe când cercetătorul I. Berca [13, p.173] lansează termenul de lectura conștientă, în care prevalează comprehensiunea ca rezultat al gândirii logice și conștiente. Prin urmare, lectura implică comprehensiunea.

Noțiunea de comprehensiune a fost lansată inițial de filosofia neocantiană la mijlocul secolului XIX ca metodă specifică științelor umane, având ca obiectiv descifrarea subiectivității prin intuiție [44, p.57]. Acest concept a fost preluat în sociologie și mai târziu în pedagogie. Dacă sociologii cercetează comprehensiunea din perspectiva experienței obținute din interacțiunea socială [99, p. 122], pedagogii utilizează comprehensiunea ca metodă fundamentală de a învăța.

Istoria didacticii lecturii începe cu așa numita *viziune tradițională*, conform căreia, calitatea de comprehensiune e determinată de cunoștințele lexicale și gramaticale, iar textul formativ, prin excelență, e unul literar, lectura fiind considerată calea regala a educației morale și a formării gustului estetic [104, p. 24].

A doua etapa a didacticii lecturii se caracterizează printr-o perspectivă nouă a comprehensiunii, și anume prin extinderea conceptului de text literar spre non-literar, iar mai târziu prin abordarea noțiunii de text de specialitate. În această ordine de idei, considerăm potrivit a face referire la teoriile cognitiv-constructiviste cum ar fi: teoria psihogenezei cunoștințelor și a operațiilor intelectuale (J. Piaget [80]); teoria genetic-cognitivă și structurală (J. Bruner [206]); teoria organizatorilor cognitivi și anticipativi de progres (D. Ausubel [246]), care accentuează valorificarea experiențelor anterioare ale studenților implicați activ în lectură, comprehensiunea fiind rezultatul unei construcții mentale și un act de autorealizare a potențialului persoanei. Din aceste considerente, structurile cognitive apar și se consolidează treptat, evoluând de la forme relativ simple la cele extrem de complexe. Caracterul evolutiv al structurilor cognitive este bine ilustrat de concepția dezvoltării stadiale a gândirii formulate de J. Piaget [80]), care reflectă ideea că studentul își construiește propria cunoaștere prin experiență, ceea ce-i permite să creeze scheme, modele mentale, care se modifică prin procese fundamentale: asimilare și acomodare. Rolul profesorului se limitează la asigurarea unui context favorabil pentru

activitatea exploratorie a studentului. Luând în considerație abordarea termenului de comprehensiune din perspectiva teoriilor tradiționale și cognitiv-constructiviste de învățare, am elaborat următorul tabel:

Tabelul 1.2. Comprehensiunea din perspectivă tradițională și cognitiv-constructivistă

teorie tradițională	Comprehensiunea e determinată de cunoștințele lexicale și gramaticale. Text formativ – text literar [104, p. 25].
teorie cognitivistă	Comprehensiunea e determinată de manifestările mentale derivate din experiența de cunoaștere cu care fiecare student se angajează în procesul de lectură, având ca scop dezvoltarea capacității și a abilităților de a înțelege și de a învăța mai bine [4, p. 243].
teorii constructiviste	Comprehensiunea depinde de calitatea experiențelor anterioare ale studentului, de competența cadrelor didactice universitare de a dirija actul de lectură și de contextul în care se produce experiența de învățare [10, p. 161].

Sub influența teoriilor cognitiv-constructiviste enumerate, capacitatea de a înțelege un text nu este determinată doar de gradul de stăpânire a limbii, ci și de întreaga structură cognitivă a celui care citește. Învățarea depinde de calitatea comprehensiunii, determinată preponderent de experiențele anterioare ale studenților, de competența cadrelor didactice universitare, de a media noi experiențe în contextul lecturii textelor de specialitate.

În context pedagogic, cercetătorul C. Șchiopu [95] susține ideea că comprehensiunea textului înseamnă înțelegerea coerentă și substanțială a sensului literal, solicitând prelucrarea unor conținuturi și informații prin aplicații practice cu o reală calitate didactică ce se vor constitui în modele semnificative și vor permite în timp sistematizări prin modelare și algoritmizare.

Prin urmare, cercetătoarea A. Radu-Șchiopu [83, p. 38] dezvoltă acest concept, considerând că comprehensiunea unui text scris înseamnă decodarea informației conținute în cel mai eficient mod. Indiferent de natura textului lecturat, studentul trebuie să-și formeze capacitatea de a recepta cele citite, de a le comenta și de a evalua.

Luând în considerare ideile expuse, am încercat să formulăm o viziune proprie referitor la conceptul vizat conform căreia comprehensiunea textelor de specialitate ar fi calea principală de a învăța, care angajează cititorul într-o căutare activă a sensului prin prelucrarea informației din prisma experiențelor și cunoștințelor acumulate anterior, atribuindu-le valențe noi într-un anumit context social și profesional.

Având ca punct de reper abordarea pedagogică a lecturii și comprehensiunii, constatăm că noțiunile vizate se intercalează în didactică, cunoscând o varietate de definiții conform cărora

lectură implică nemijlocit comprehensiunea. În sprijinul acestei afirmații vine multitudinea de definiții, care relevă indispensabilitatea comprehensiunii în actul de lectură.

Din punct de vedere etimologic, cuvântul lectură provine de la latinescul *lego*, ceea ce înseamnă *a lega sau a alege*. Ideea că actul lecturii presupune împreunarea, sinteza semnelor grafice, apare în expresia *scriptum legere*, ceea ce înseamnă *a reuni litere, pentru a descifra sensul, asigurând însușirea codului alfabetic*. A doua semnificație a lui *lego*, e cea de *a alege*, referindu-se la o lectură adultă, logică și conștientă, care implică, prin urmare procese cognitive superioare, asigurând comprehensiunea. Semnificațiile menționate evidențiază faptul că, deși lectura implică comprehensiunea, cea din urmă se manifestă în dimensiuni diferite. Comprehensiunea incompletă, parțială sau vagă devine rezultatul unei lecturi pasive, orientate spre descifrarea codului alfabetic, care apare în literatura de specialitate și, îndeosebi, în lucrările savantului român I. Em [53] cu denumirea de citire. Esența activității de citire rezidă în receptarea semnelor grafice și corelarea lor cu anumite semnificații. Ochii percep mesajul scris, iar creierul decodează semnificația lui. Potrivit altui savant român N. Eftimie [48, p. 32], între lectură și citire nu există sinonimie absolută. Din punct de vedere etimologic, cuvântul citire provine din slavă și desemnează o receptare nespecializată, pe când lectura denotă o receptare specializată, care presupune decodificare, comprehensiune și interpretare. În această ordine de idei, cercetătorul N. Eftimie [48, p. 32] menționează că orice lectură este o decodificare, în timp ce citirea poate fi considerată decodificare doar în anumite condiții. Aceste delimitări conceptuale au delimitat diferențe specifice, potrivit cărora citirea e considerată un instrument de dezvoltare intelectuală, care vizează, în special, formarea interesului pentru lectura [75, p. 78].

Abordată din perspectiva comprehensiunii, lectura apare, după cum evidențiază cercetătoarea A. Pamfil [74], ca un proces personal, activ și holistic, ce presupune interacțiunea a trei factori: cititorul, textul și contextul lecturii. Atributele *activ* și *holistic* exprimă cele două aspecte esențiale prin care modelele actuale ale comprehensiunii se deosebesc de cele tradiționale.

Această concepție e focalizată pe înlocuirea tezei conform careia lectura este receptare pasivă a mesajului textului cu o viziune în care lectura rezultă din interacțiunea dintre cititor, text și context. Prin urmare, în figura 1.1. am vizualizat procesul de trecere de la lectura pasivă la cea activă:

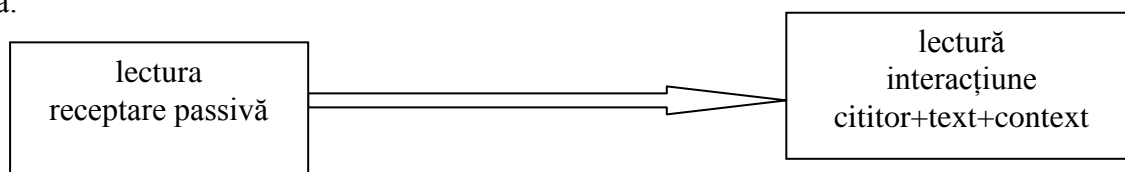

Fig. 1.1. Lectura ca interacțiune (cititor, text, context)

Arta de a citi este și arta de a gândi, afirmă E. Foquet. Modernizarea muncii cu cartea înseamnă educarea capacității de lectură, a unei atitudini active în timpul lecturii și formarea treptată a unor competențe corecte și complexe de autoinstruire prin lectură.

În vizinea lingvistului R. Ingarden [155], lectura activă înseamnă cunoaștere și descoperire a straturilor obiectului reprezentat, în timp ce lectura pasivă este doar receptarea mecanică a sensului, sau mai bine spus, a stratului semantic limitat la nivel lexematic și frastic. Această idee a fost preluată de cercetătorul G. Westhoff [202, p. 67], care interpretează lectura ca un proces psihic activ ce presupune interacțiunea dintre informațiile din text și cunoștințele acumulate din exterior. Experiența anterioară, prin urmare, anticipează intuitiv conținutul preconizat învățării. Din aceste considerente, lectura denotă un proces constructiv, în care atât activitatea psihică, cât și experiențele dobândite din exterior, se intercalează reciproc.

Savantul german J. Leisen [165, p.156] consideră lectură o activitate mentală complexă, interactivă și creativă, care presupune interacțiunea dintre informațiile din text și așteptările cititorului, având ca finalitate comprehensiunea.

Prin lectură, noi înțelegem, un proces interactiv care mobilizează întreaga activitate psihică a omului. Această activitate este orientată spre perceperea, înțelegerea și prelucrarea informațiilor obținute din text.

De-a lungul anilor, au apărut multiple interpretări și definiții ale termenului de lectură atât în spațiul basarabian, cât și în cel german.

În Republica Moldova conceptul de lectură a fost cercetat îndeosebi din perspectiva educației literar-artistice. Cercetările realizate de Vl. Pâslaru [77], C. Șchiopu [95], A. Radu-Șchiopu [83], N. Sofronie [92], M. Hadârcă [52], N. Baraliuc [1] vizează formarea personalității cititorului în literatura artistică. Lectura textului de specialitate e, așadar, un domeniu mai puțin cercetat în Republica Moldova. De aceea am consultat mai multe referințe bibliografice din spațiul european.

Analizând punctele de vedere privitor la lectură, argumentate de reprezentanți ai școlilor pedagogice și lingvistice, am abordat lectura în plan cronologic, elaborând următorul tabel:

Tabelul 1.3. Conceptul de lectură în plan cronologic

N. Groeben (1982)	Lectura e un proces interactiv dintre cititor și text, care cuprinde patru dimensiuni fundamentale: simplitate stilistică, redundanță semantică, structurare cognitivă și conflict conceptual [144, p.25].
I. Laveau (1985)	Lectura reprezintă interacțiunea dintre interesele, cunoștințele anterioare și scopurile cititorului, pe de o parte, și oferta informațională a textului, pe de altă parte. Din această ofertă cititorul alege informațiile, integrându-le în sistemul de cunoștințe acumulate anterior [163, p. 49].

H. Stiefhöfer (1986)	Lectura este interațiunea activă dintre cititor și informațiile exprimate de autor în text, prelucrate cognitiv în forme de scheme logice [188, p. 161].
P. Cornea (1988)	Lectura e un ansamblu al activităților perceptivă și cognitive, vizând identificarea și comprehensiunea mesajelor transmise scriptic [31].
I. Ehlers (1992)	Lectura e o activitate de comprehensiune, care vizează formarea legăturilor semantice, fiind dirijată, pe de o parte, de text și de structura lui, și pe de altă parte, de cititor, care se implică în acest proces cu toate experiențele și cunoștințele acumulate de el anterior [135, p.4].
G. Westhoff (2001)	Lectura e un proces psihic activ, care presupune interacțiunea dintre informațiile din text și cunoștințele acumulate din exterior [202, p.67].
K. Schramm (2001)	Lectura reprezintă un proces mental activ și constructiv, care se desfășoară în psihologia cititorilor în baza interacțiunii cunoștințelor și experiențelor cu informațiile din text [184, p.57].
I. Em (2008)	Lectura e o activitate integratoare receptivă, care are drept scop perceperea și înțelegerea unui text scris. [53, p. 215].
A. Panfil (2008)	Lectura e un proces activ și holistic, ce presupune interacțiunea a trei factori: cititorul, textul și contextul lecturii [74].
I. Nicolaie (2010)	Prin lectură se stabilește relația dintre text și lector. Această relație se bazează pe capacitatea textului de a produce sensuri. Dacă universul perceptival al unui dintre termeni e diferit, relația nu se poate stabili sau se stabilește eronat [240, p. 6].
A. Bertschi-Kaufmann (2011)	Lectura nu e o simplă capacitate de a descifra cuvinte și propoziții (decodare), ci e una mult mai complexă, de a construi, în baza celor citite, sens și de a înțelege textul în întregime. Lectura antrenează legăturile semantice și coerente ale elementelor din text, având ca scop înțelegerea lui adecvată [117, p. 12].
A. Stănescu (2012)	Lectura este o activitate complexă, perceptivă, de comprehensiune și valorizare a sensurilor, de integrare subiectivă a textelor cu posibilitatea trecerii unui nou prag al înțelegerii [247, p. 4].
J. Leisen (2013)	Lectura e un proces mental cu mai multe etape, care nu se desfășoară într-o singură linie, ci e un sistem complex, în care mai multe activități concomitente se intercalează, influențându-se reciproc [165, p.39].
S. Cristea (2014)	Lectura e o cale de autoinstruire eficientă (auto)perfectibilă prin dobândirea unor tehnici individuale specifice, asigurând valorificarea deplină a procedurii „muncii cu cartea” sau cu alte materiale, destinate special învățării. Lectura vizează stăpânirea și aprofundarea cunoștințelor fundamentale și operaționale,

	perfecționarea capacităților generale și specifice de studiu individual, cultivarea aptitudinilor și atitudinilor cognitive deschise; identificarea unor noi probleme și situații-problemă [37, p. 258].
M. Hadârcă (2015)	Lectura, activitate intelectuală de bază, ocupă locul central ca activitate spirituală, de formare-dezvoltare a personalității, fiind considerată dintotdeauna o condiție a reușitei și un mijloc de acces la cunoașterea generală și specializată [52, p. 120].
N. Barbaroș (2017)	Lectura textelor de specialitate în limba străină e un proces cognitiv-constructiv, care formează în psihicul cititorilor scheme mentale, integrând logic conținuturi informative, ceea ce contribuie la comprehensiunea structurilor de specialitate și memorizarea metalimbajului necesar comunicării profesionale .

Analizând parcursul evolutiv al lecturii, am încercat să aducem un aport modest, venind cu o definiție proprie, în care am accentuat importanța dezvoltării comunicării profesionale în limba germană prin lectura textelor de specialitate.

Pornind de la ideea că în secolele trecute limba străină se învața cu precădere în afara comunicării cu nativii și în lipsa mijloacelor tehnice, constatăm că lectura reprezintă metoda clasică de însușire a unei limbi străine. În pofida acestui fapt, valoarea lecturii a fost apreciată diferit pe parcursul demersului ei istoric:

- metoda gramaticală avea ca obiect cunoașterea pasivă a limbii, lectura fiind aici doar instrument pentru a dezvolta competența de a traduce [221, p. 49];
- metoda directă a accentuat importanța limbii vorbite și necesitatea de a exclude definitiv limba maternă de la orele de limbă străină, ceea ce a contribuit la neglijarea lecturii în favoarea audierii și vorbirii [203, p. 29];
- metoda audiolinguală și audiovizuală [167, p.38] a promovat lectura numai pentru consolidarea exercițiilor fonetice.

La începutul anilor 70 didactica limbilor străine cunoaște o orientare comunicativă. În acest sens, limba nu e considerată drept sistem de cunoștințe, ci unul de acțiuni, care vizează utilizarea pragmatică a limbajului. Prin urmare, abordarea comunicativ-pragmatică a conferit lecturii o nouă destinație, fiind percepută ca un aspect important al comunicării. Lectura devine principala cale a comprehensiunii și ulterior a comunicării.

Abordarea interculturală a lecturii accentuează importanța comprehensiunii ca premisă pentru o comunicare eficientă într-o societate multiculturală [167, p. 15].

Tabelul 1. 4. Progresia lecturii în didactica limbilor străine

Abordări	Concepții
orientare gramaticală: H. Stern, W.Vietor (sec.XIX – încep. sec. XX)	Lectura e utilizată doar ca instrument pentru a dezvolta competența de a traduce [221, p. 49].
orientare comunicativă prin aplicarea metodelor directe, audiolinguale și audiovizuale: Ch. Berlitz, L Bloomfield, Piepho H.E., Bruner D.(1958-1975/1980)	Lectura se utilizează numai ca mijloc pentru consolidarea exercițiilor fonetice, care vizează învățarea pe de rost a modelelor standard prin imitare și repetare permanentă [206, p. 29], [169, p. 34].
orientare comunicativ-pragmatică: Westhoff (2001)	Lectura devine egală în drepturi cu celelalte competențe, fiind principala cale a comprehensiunii comunicării și învățării [203].
orientare interculturală: S. Vorkacev (2005), G. Neuner (2009)	Lectura – premisă pentru o comunicare eficientă într-o societate multiculturală [209, p. 78], [167, p.15].
orientare profesională: U. Lange, Ch. Röhner , J. Leisen (2013)	Lectura textelor de specialitate vizează acumularea cunoștințelor de profil, memorizarea și utilizarea metalimbajului specific în situații comunicative, asigurând dezvoltarea competenței profesionale [162], [176], [165].

Cele menționate în tabelul 1.4. permit constatarea că lectura, fiind inițial tratată ca un simplu instrument pentru a dezvolta abilitatea de a traduce texte scrise, devine condiția principală, care favorizează comunicarea profesională dintre specialiștii din țară și de peste hotare, contribuind prin schimb de experiență la progresul tehnico-științific. Lectura în contextul predării, cu orientare profesională, devine principala sursă de înțelegere, învățare și comunicare într-un limbaj profesional adecvat. Activitatea de lectură constituie nucleul demersului didactic, formând, totodată, condiția principală pentru orientarea corectă în literatura de specialitate.

Deși lectura a obținut în ultimul timp mai multă pondere, în special la orele de limbă straină, mai există încă destul de multe inadvertențe, care urmează a fi lichidate. Problema lecturii se resimte nu doar la noi în Republică, e una globală, confirmată și de Studiul Internațional PISA [171, p. 2], care a cercetat acest fenomen în spațiul european.

Prin urmare, vicepreședintele Institutului Cultural Român, prof. univ. dr. Mircea Mihăieș, consideră ca lectura nu este numai importantă, ci chiar esențială în formarea capacității intelectuale a viitorului student: „Exista enorme lacune în cultura generală a studenților. Dacă, până în urmă cu câțiva ani, puteai să faci aluzii culturale, acum este imposibil. Trebuie să le explici, pentru că nimic nu mai este de la sine înțeles. Seminariile și cursurile au aer trist, un curs

standard nu e nici pe departe cum era cu zece ani în urmă. Mereu o luăm de la zero și încercăm să construim ceva” [233].

Învățarea limbii germane la profilul științe economice se bazează în general pe corelația celor patru competențe integratoare: lectura, audierea, vorbirea și scrierea. Lectura reprezintă un punct de reper și, totodată, formează nucleul activităților didactice.

Diversitatea de definiții denotă funcționalitatea lecturii în didactica limbilor străine. Profesorii de la Catedra *Științe ale Educației UPS „Ion Creangă”*: Papuc, L., Cojocaru M., Sadovei L., în lucrarea *Teoria instruirii* [29, p.107], indică următoarele funcții ale lecturii:

- funcția de culturalizare;
- funcția de învățare;
- funcția de documentare.

În cercetările sale S. Ehlers [135, p.76] alcătuiește paleta funcțională a lecturii, pornind de la următoarele componente:

- funcția motivațională;
- funcția comunicativă;
- funcția didactic-hermeneutică;
- funcția estetică;

O clasificare mai amplă, în acest sens, e realizată de savantul român S. Cristea [37, p. 244] care completează viziunea tradițională, identificând:

- funcția normativă - vizează latura axiologică a lecturii, asigurând optimizarea ei, prin respectarea principiilor de proiectare și realizare a proceselor didactice;
- funcția cognitivă – dirijează procesele cognitive din timpul lecturii, prin dobândirea, valorificarea și acumulare de atitudini privind latura științifică a lecturii;
- funcția formativă – reflectă latura psihologică a lecturii, evidențiind contribuția metodelor didactice la dezvoltarea capacităților de învățare ale studenților. Calitatea sa rezultă din faptul că, în mod obiectiv, calea prin care se face transmiterea cunoștințelor este totodată și un proces educativ.
- funcția operațională – se referă la latura praxiologică a lecturii, evidențiind valoarea instrumentală a metodei, care e proiectată ca intermediar între subiectul și obiectul procesului de învățare, cu alte cuvinte, între cititor și text.

Prin lectură studenții dobândesc deprinderi cu grad de funcționalitate maximă:

- la nivel intelectual: regimul de activitate, orarul zilnic, dozarea efortului;

- la nivel psihologic: igiena alternanței între efortul intensiv- efortul extensiv, între perioadele de activitate și cele de pauză, precum și între tipurile de lectură (lentă-rapidă, activă-pasivă, științifică – de divertisment);
- la nivel ergonomic: condițiile optime de activitate, asigurate în plan extern și intern).

Învățarea lecturii trebuie să fie obiectul unui proces sistematic de însușire, care nu se mărginește numai la orele de limbă germană de specialitate, ci rămâne mereu în atenția profesorului ca premisă pentru însușirea altor discipline.

Padagogul român S. Cristea [38, p.131] susține că educația intelectuală reprezintă dimensiunea cognitivă a activității de formare-dezvoltare a personalității umane, deschisă în plan psihologic și metodologic, proiectată și realizată la nivel logic și superior pe baza valorilor adevărului științific. Prin resursele sale formative, aceste valori conferă conținutului general proiectat dimensiunea unei educații prin știință și pentru știință. Autorul se pronunță că din această perspectivă poate fi avansată chiar ipoteza echivalării termenului de educație intelectuală cu cel de educație științifică.

❖ **Comprehensiunea și interpretarea textelor de specialitate – procese cognitive superioare.**

Cercetările reprezentative analizate de cercetătorii J. Leisen [165], U. Lange [162], Ch. Röhner [176] evidențiază faptul că principalele dificultăți în procesul de lectură în limba străină sunt de ordin comprehensiv. Din multitudinea de variante de sens studenții trebuie să selecteze varianta cea mai plauzibilă, luând în vedere contextul lingvistic și mediul socio-cultural.

Noțiunea de *sens* e adeseori confundată cu cea de *semnificație*. Cu referință la cercetările efectuate în acest domeniu de către savanții W. Börner și K. Vogel [119, p. 67], constatăm:

- semnificația este doar valoarea semantică a cuvântului sau a enunțului independent de orice context;
- sensul nu se deduce numai din semnificația cuvântului, ci depinde, în mare măsură, de influența cuvintelor, care-l preced și succed, de posibilitățile de substituție.

Așadar, sensul se formează gradual și cumulativ în pas cu avansarea în lectură [130, p.32].

Raportul dintre sens și semnificație l-am schematizat în figura următoare:

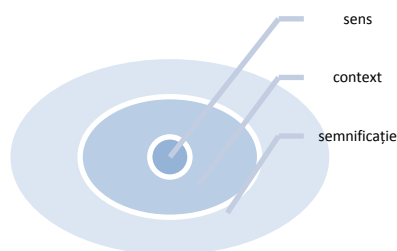

Fig. 1.2. Raportul dintre sens și semnificație

Receptarea corectă a sensului poate fi realizată prin comprehensiunea conținuturilor în urma unei lecturi bine organizate de către cadrele didactice universitare. Relația dintre receptare și lectură pare a fi aceea dintre general și particular, lectura fiind, de fapt, o formă specifică a receptării. În opinia noastră, deosebirea pertinentă între receptare și lectură o sugerează chiar sensul cuvântului *a recepta, a primi, a fi afectat de, a lăsa să intre, a înregistra, a capta* [DEX]. În prezent, potrivit școlii de la Konstanz, numită Rezeptionsästhetik [157], termenul de receptare sugerează reacția subiectului față de text, iar termenul de lectură sugerează modul în care e configurat textul în obiectivitatea sa. Prin urmare, noțiunea de lectură privelegează ceea ce textul conține, pe când noțiunea de receptare - ceea ce subiectul reține.

În această ordine de idei, H. R. Jauss [157, p. 34], fondatorul *Teoriei Receptării*, afirmă că lectura trebuie concepută ca o relație între doi protagoniști: un om care arată și altul care vede. Lectura are a face cu efectul produs (Wirken), condiționat de text, iar receptarea - cu semnificația dată sensului de destinatar.

Conform *Cadrului European Comun de Referință pentru Limbi* [19, p.77], procesul de receptare **a sensului** se organizează în **patru etape** care – în timp ce se desfășoară conform unei secvențe liniare (de jos în sus) – sunt mereu actualizate și reinterpretate (de sus în jos) în funcție de realitate, așteptări și de comprehensiunea textuală nouă, într-un proces interactiv inconștient.

Aceste **patru etape** de percepție sunt: recunoașterea grafiei și cuvintelor (manuscrite și imprimate), recunoașterea pertinentei textului în integritate, comprehensiunea textului ca entitate lingvistică, interpretarea mesajului în context.

Prin urmare, pentru a citi, studentul trebuie să fie capabil de:

- a *percepe* textul scris (aptitudini vizuale);
- a *recunoaște* grafia (aptitudini ortografice);
- a *identifica* mesajul (aptitudini lingvistice);
- a *înțelege* mesajul (aptitudini semantice);
- a *interpreta* mesajul (aptitudini cognitive).

Lectura cunoaște, așadar, un areal de dezvoltare vast, începând implicit cu decodificarea simplă și finalizând explicit în diverse forme de interpretare. Aici intervin implicații psihologice destul de largi care explică relația dintre înțelegerea textului (comprehensiune), decodificarea, receptarea și interpretarea.

Analizând relația dintre lectură și decodificare, înțelegem că orice lectură e o decodificare, pe când decodificarea poate deveni lectură numai în anumite condiții. Decodificare poate fi considerată lectură în enunțuri elementare, monosemantice, de obicei de natură terminologică

sau științifică (altfel spus descifrarea se echivalează cu comprehensiunea). În cazurile mai complicate, decodificarea constituie doar baza procesului de formare a sensului [130, p.33].

Decodificarea comportă: un caracter precis la nivel alfabetic (în cadrul fiecărei limbi există o corelație determinată între litere și sunete); un caracter probabil la nivel frastic (fiecare cuvânt are un număr de denotații, atestate și ierarhizate în dicționar); un caracter deschis, incert, ambiguu la nivel textual (întrucât semnificațiile parțiale se instituie în funcție de sensul global).

Hermeneutica, numită arta comprehensiunii și interpretării, contribuie la dezvăluirea sensului, transformând elemente obscure în cele clare prin intermediul reflecției conștiinței [7, p. 126]. Aceste transformări le-am elucidat schematic:

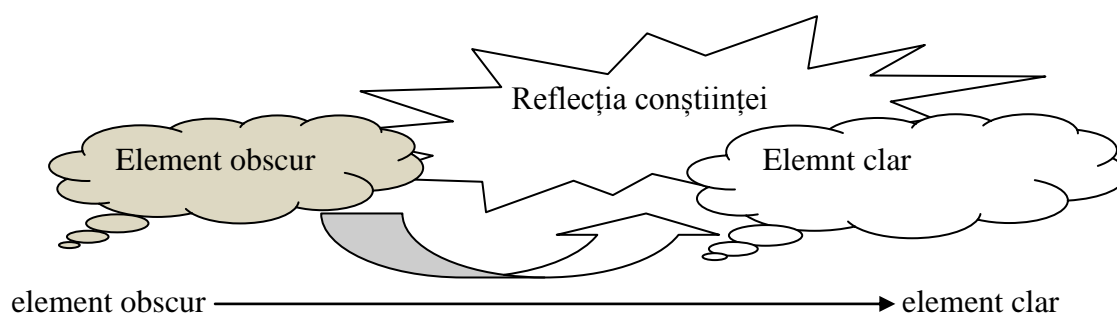

Fig. 1.3. Reflecția conștiinței

Hermeneutica se axează, după filosoful german F. Schleiermacher [90, p.31], pe trei operații fundamentale: explicarea, comprehensiunea, interpretarea.

Pornind de la operațiile enumerate, savantul C. Șchiopu [95, p. 22] delimitează etapele de receptare a sensului, care intervin în procesul lecturii:

- explicarea, denumită prima lectură, ca discurs didactic, solicită situații –problemă din viață, relevă problematizarea și învățarea prin descoperire pe exemple relevante cu identificarea setului de achiziții anterioare necesar abordării noului conținut;
- comprehensiunea textului sau lectura a doua înseamnă înțelegerea coerentă și substanțială a sensului literal;
- interpretarea textului, lectura a treia, presupune activitatea în care studentul cercetează, extrapolează, transfigurează obiectul și creează ipoteze analogice.

Sarcina comprehensiunii, în viziunea filosofului german F. Schleiermacher [90, p.31], constă în a preîntâmpina dificultățile în reconstituirea semantică a textului și în desfășurarea gândirii logice. În așa mod, se abordează activ conținuturi pentru a produce sens, comprehensiunea textului fiind o realizare constructivă. Așadar, e important să înțelegem sensul textului și nu să extragem informații izolate. Lectura înseamnă mai mult decât pur și simplu să poți citi, ea implică un proces mental, în care au loc concomitent mai multe interacțiuni.

Procesul de comprehensiune se complică atunci când citim un text în limba străină, iar dacă textul vizat nu e un text literar, ci unul de specialitate, intervin, prin urmare, mai multe dificultăți. În această ordine de idei, constatăm că atunci când citim un text în limba maternă, comprehensiunea și lectura au loc, de regulă, simultan. Ceea ce nu putem afirma, când citim un text în limba străină. Faptul că cunoaștem regulile de citire și pronunțăm corect enunțurile în limba străină, încă nu înseamnă că înțelegem, ceea ce citim. Prin urmare, lectura și comprehensiunea, fiind procese simetrice, cunosc 2 extreme:

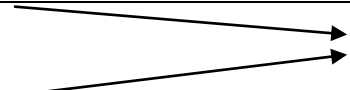

- faza inițială presupune lectură și comprehensiune consecutivă;
- faza finală denotă lectura și comprehensiunea simultană.

Trecerea de la comprehensiunea consecutivă la cea simultană are loc printr-o fază intermediară, realizată prin strategii lectorale aplicate corect de profesor. De altfel, chiar în limba maternă nu înțelegem de fiecare dată tot ce citim, în special, când lecturăm texte complicate cu termeni științifici necunoscuți pentru noi.

Din aceste considerente, sensul textului poate fi înțeles la intersecția dintre lectură și comprehensiune. Iar dacă lectura și comprehensiunea nu ajung să se intersecteze, sensul textului rămâne neînțeles. Lectura activă favorizează comprehensiunea, iar cea pasivă, denumită citire [53], poate implica comprehensiunea numai în anumite condiții. Comprehensiunea textului depinde, prin urmare, de: competența lingvistică a studentului, complexitatea textului, strategiile lectorale utilizate.

În următorul tabel prezentăm, în plan comparativ, relațiile dintre lectură și comprehensiune.

Tabelul 1.5. Relații simetrice între lectură și comprehensiune

lectură activă (+comprehensiune)		lectură pasivă sau citire(-comprehensiune)	
în limba maternă	în limba străină	în limba maternă	în limba străină
texte literare	texte literare, care denotă un vocabular colocvial și structuri gramaticale elementare	lectura textelor de specialitate, ce solicită experiențe și cunoștințe specifice în domeniu	texte literare sau texte de specialitate, care conțin cuvinte și expresii necunoscute, precum și structuri gramaticale complicate
Lectura și comprehensiunea se intersectează: cu cât mai mult ne aprofundăm în lectură, cu atât mai mult înțelegem.		Lectura și comprehensiunea se îndepărtează: cu cât mai mult ne aprofundăm în lectură, cu atât mai puțin înțelegem.	
			

Atunci când studenții dispun de o competență lingvistică insuficientă și nu pot opera cu strategiile lectorale, comprehensiunea textului rămâne a fi carentă. În acest caz, cu cât mai mult citim, cu atât mai puțin înțelegem, deoarece fiecare enunț vine cu un mesaj nou, ce trebuie încadrat în conținutul mesajelor precedente, care fiind neînțelese corect, formează în psihicul nostru centre de informații confuze. Atunci când studenții dispun de o competență lingvistică suficientă, pot opera cu strategiile lectorale și încadra informația nouă în sistemul de cunoștințe acumulat anterior, comprehensiunea textului trece de la un nivel la altul, culminând în multiple interpretări.

Lectura are, așadar, ca efect final interpretarea. Prin interpretare, înțelegem, de fapt, modalitatea de explicare a textului, utilizată atât ca metodă de evaluare, cât și ca obiectiv. Interpretarea constituie astfel stratul obiectivat al înțelegerii [105, p.100].

În teoriile lingvistice ale lecturii promovate de W. Iser [55], H. G. Gadamer [210] comprehensiunea și interpretarea sunt abordate ca procese simultane, pe când R. Scholes [245] le descompune în trepte succesive, reprezentând 2 modalități diferite de înțelegere a sensului:

- comprehensiunea este cuprinderea textului din interior și aparține privirii inocente;
- interpretarea vizează textul din exterior și aparține privirii critice.

Din aceste considerente lingvistul R. Scholes [245] definește lectura ca proces prin care cititorul își creează propriul text, pornind de la cel al scriitorului. În opinia cercetătorului P. Cornea [31, p. 59], lectura și receptarea anticipă interpretarea care e o explicație post-factum a textului. Prin urmare, lectura e o formă a receptării, care se dezvoltă în urma unor serioase procese de interpretare. Interpretarea, fiind considerată de către savantul basarabian C. Șchiopu [95] a treia lectură, se bazează pe mai multe relecturi, presupune cântărirea critică a detaliilor și permite constituirea sensului integral al textului. Relectura e procesul de comprehensiune, iar interpretarea e rezultatul comprehensiunii, care are drept scop dezvăluirea atât a elementelor de text, cât și a celor de subtext, precum și a mijloacelor de exprimare a acestora [83, p. 38].

Revizuiind lectura și componentele ei, am elaborat un tabel, în care delimităm explicit distincțiile dintre lectură, decodificare, receptare și interpretare:

Tabelul 1.6. Componentele lecturii [10, p. 127]

receptarea - cadrul în care are loc lectura		
Decodificarea	comprehensiunea	Interpretarea
baza procesului de formare a sensului; elementul cognitiv primar al lecturii	decodificarea sensului în modul cel mai eficient; înțelegerea coerentă și substanțială	reflectarea sensului global; elementul cognitiv superior al lecturii

În renumitul eseu „The Death of the Author” filosoful francez R. Barthes [217] a deschis o nouă viziune în abordarea lecturii. Odată cu moartea autorului apare, de fapt, cititorul. În acest context, afirmăm că cititorul deține o însemnătate deosebită, fiindcă el descifrează tot ceea ce

citește prin prisma experienței și a inteligenței proprii, evidențiind individualitatea interpretării. În această ordine de idei, constatăm că lectura nu e o simplă extragere de informații, ci e un proces complex, care vizează construire de sens și interpretare, influențat de factori socio-profesionali. În sprijinul acestei idei, aducem argumentele susținute de pedagogul rus N. Rubakin [213], care a demonstrat pe baza unui vast material de referință că un text, în măsura în care e lecturat, depinde de cel ce îl citește, lectura fiind identificată cu antropomorfismul lectorului.

Așadar, în timpul lecturii are loc interacțiunea dintre interesele, cunoștințele anterioare și scopurile cititorului, pe de o parte, și oferta informațională a textului, pe de altă parte. Din această ofertă cititorul alege informațiile și le integrează cu cunoștințele sale anterioare. Prin urmare, procesul lecturii presupune un continuum de procese cognitive, reprezentat grafic în felul următor.

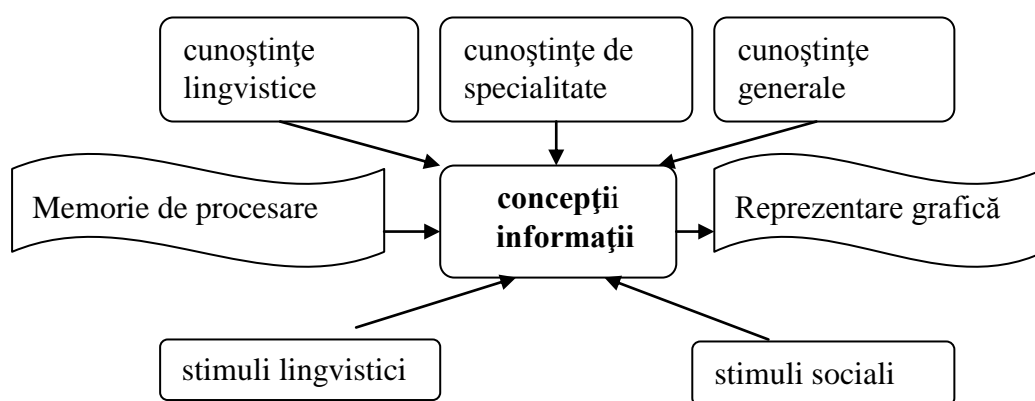

Fig. 1.4.Reprezentarea proceselor cognitive

Cunoștințele generale, specifice și lingvistice, influențate de stimuli sociolingvistici, implică memoria de procesare, care antrenează procese cognitive, transformând informațiile înregistrate în concepții reflectate mental prin reprezentări grafice. Prelucrarea informațiilor extrase din text se realizează prin intermediul proceselor cognitive de identificare a sensului, de verificare, de apreciere și de prognozare [107, p.80]. Așadar, lectura poate fi tratată ca un dialog între cititor și text, solicitat pentru a răspunde la imperativele creierului, antrenând procese *bottom-up* și *top-Down* [100]:

- *lectură externă (proces bottom-up)* - cititorul se cufundă ascendent în text creându-și anumite reprezentări din informațiile citite, pe care le stochează în depozitul de cunoștințe și experiențe acumulate pe parcursul întregii vieți;
- *lectură internă (proces top-Down)* - cititorul verifică schematic, dacă reprezentările create sunt corecte, pentru a decide acceptarea sau respingerea lor.

Prin urmare, lectura rezultă din prelucrarea logică a informației, care încadrează informațiile extrase din text în sistemul de cunoștințe generale și specifice acumulate anterior. Lectura se realizează doar printr-un proces constructiv mental, în care ambele elemente (cunoștințe

anterioare + informații noi) sunt conjugate într-o fază cognitivă intermediară. De aceea în timpul lecturii cititorul are nevoie de toate strategiile cognitive și metacognitive, necesare pentru a prelucra informația și a înțelege ulterior adecvat mesajul textului. Toate etapele de rezolvare a dificultăților textuale sunt imprimare în memoria cititorului. Așadar, lectura are ca oglindă memoria, care potrivit renumitului psiholog J. Piaget [80, p.66], fiind un caz particular al cunoașterii - cunoașterea trecutului, aparține ansamblului mecanismelor cognitive interdependente, care pot fi calificate global drept inteligență.

Memoria formează puntea de legătură dintre lectură și învățare, desfășurându-se în mai multe forme [192]:

- memoria imediată - un sistem de stocaj senzorial al informațiilor, care poate fi considerată percepție, deoarece reține urmele timp de 0,5 secunde;
- memoria de scurt termen conservă câteva secunde informația, în mediu 13-14 cuvinte (o parte din frază, frază întregă sau chiar o suită curentă de enunțuri);
- memoria de lung termen funcționează ca o magazie unde sunt depozitate informațiile înalt organizate ale codurilor și cunoașterii lumii, dar și informațiile reținute, după un filtraj mai mult sau mai puțin sever, din ceea ce performăm în orice lectură. Durata retenției poate merge de la câteva ore la viața întreagă.

Aceste observații de ordin psihologic confirmă ideea că comprehensiunea unui text nu depinde numai de competență lingvistică, fiind determinată în mare măsură de influența factorilor psihopedagogici. Producerea sensului rezultă din negocierea cadrelor semantice, care se desfășoară în următoarea consecutivitate: memoria imediată sau percepția înregistrează conținutul semantic și îl transmite memoriei de scurt termen, care îl selectează și îl recodifică: o parte din informații sunt eliminate, altele sunt condensate sub o formă mai economă și reținute câteva secunde, pentru a fi conectate cu noile informații percepute, după care vor fi transmise memoriei de lung termen. Aceste procese se axează pe următoarele operații [103, p. 42]:

- suprimarea (selecția): o propoziție, care nu constituie o condiție directă sau indirectă de interpretare a propoziției următoare, poate fi înlăturată;
- generalizarea: mai multe propoziții pot fi înlocuite printr-o propoziție integratoare;
- construcția: o secvență de propoziții care enumeră diverse aspecte ale unui eveniment în desfășurare, poate fi înlocuită printr-o propoziție ce trimite global la acest eveniment.

Aspectul psihologic al lecturii indică CDU, când și cum trebuie să intervină în activitatea de lectură, pentru ai ajuta pe studenți să depășească dificultățile semantice, să înțeleagă și să memorizeze conținuturile de specialitate, pentru a le putea aplica ulterior în practică. Cercetătorii

americani D. Van , A. Teun și W. Kintsch [222, p .98] au cercetat fenomenul com-prehensiunii textuale în raport cu memoria, elaborând următorul model:

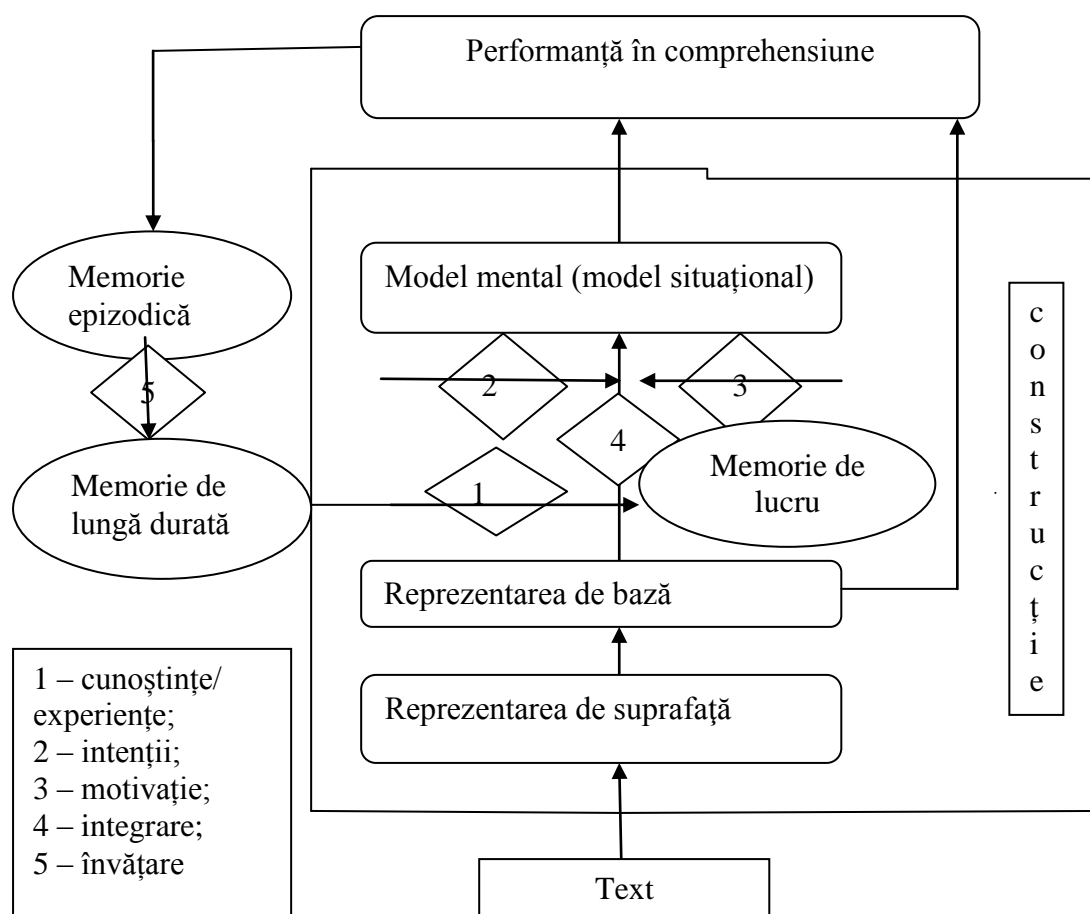

Fig 1.5. Modelul mental (situațional) al lecturii (Kintsch)

Performanța în comprehensiune poate fi obținută prin înțelegerea corectă a textului, memorizarea logică a informațiilor, interpretarea, reflectarea și aprecierea lor adecvată. Toate modelele cognitiv-psihologice descriu lectura ca un proces constructiv, care necesită producerea activă a sensului. Sensul textului e reprezentat drept un model mental în memorie. De aceea putem să ne amintim pe parcurs conținuturi și să vorbim despre ele, chiar și atunci când nu le mai avem în față.

Lectura vizează procese cognitive inferioare și superioare, care interacționând produc reprezentări mentale de diferit nivel. Procesele cognitive inferioare urmează automat la cititorii competenți, care recunosc rapid literele, cuvintele și enunțurile, atribuindu-le, prin urmare, sensul potrivit. Parcursul eficient al proceselor cognitive inferioare formează o premisă importantă pentru ca procesele cognitive superioare să se realizeze cât mai optimal. Procesele cognitive superioare încep odată cu descifrarea sensului global al textului, ceea ce permite de a înregistra informații relevante în memoria de lungă durată, formând un model

mental ca replică la dialogul dintre informațiile din text și cunoștințele cititorului. Cercetătorii C. Rosenbrock și D. Nix [177, p. 80] au reprezentat aceste procese grafic:

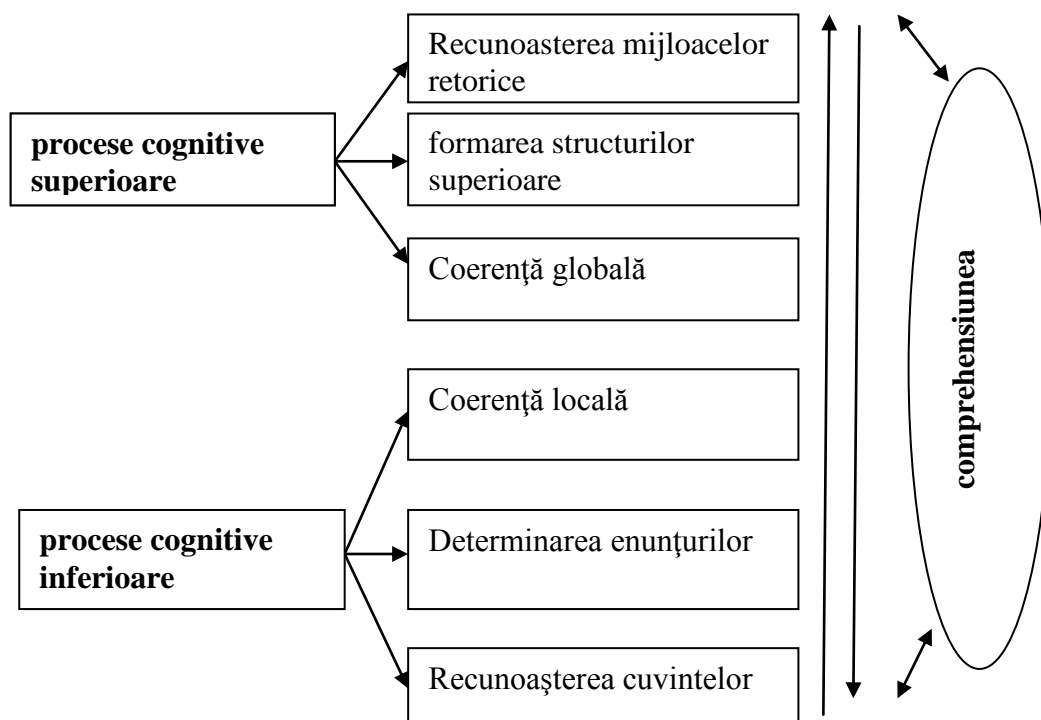

Fig. 1.6. Procese cognitive inferioare și superioare (C. Rosenbrock, D. Nix)

Din perspectivă cognitiv-psihologică lectura reprezintă un model, compus din 3 niveluri: nivel cognitiv, nivel subiectiv, nivel social. Cercetătoarea C. Rosenbrock [177, p. 80] a analizat componența fiecărui nivel:

- nivel cognitiv (identificare de cuvinte și enunțuri izolate, coerență locală și cea globală, recunoașterea suprastructurilor și strategiilor de reprezentare);
- nivel subiectiv (implicarea experiențelor anterioare, motivarea și reflectarea);
- nivel social (familia, universitatea, viața cultural-socială, comunicarea).

Conform acestui model, procesul de construire a comprehensiunii textuale se desfășoară în mai multe etape. Nivelul cognitiv presupune inițial reprezentarea de suprafață (*surface code*), prin selectarea exactă a cuvintelor și determinarea funcțiilor sintactice, apoi are loc reprezentarea de bază (*text base*), care se referă la propoziție și text, urmată de reprezentarea situației descrise în text, denumită model mental sau model situațional (*situation model*).

Reprezentarea de suprafață (*surface code*) e instabilă și efemeră. Ea conține, de regulă, numai ultima propoziție citită, în caz de relevanță înaltă pentru comprehensiunea propoziției sau a unui fragment întreg, poate fi reținută și un timp mai îndelungat.

Reprezentarea de bază (*text base*) se referă la sensul propoziției sau al textului și nu tocmai la alegerea exactă a cuvântului și a structurilor gramaticale potrivite. Reprezentarea

sensului are loc prin procesele de prescurtare și condensare. Reprezentarea de bază (*text base*) necesită, așadar, inferențe de nivel inferior pentru a crea coerență textuală locală.

Reieșind din conținutul textului lecturat, cunoștințele anterioare și motivația cititorului, nivelul subiectiv are sarcina de a desăvârși formarea modelului mental, denumit de către Kintsch model situațional [222, p .98], care ajută să anticipăm informații chiar din momentul în care începem să citim un enunț. Modelul situațional reprezintă în terminologia lui Walter Kintsch nivelul cognitiv superior. Pe parcursul lecturii cititorul activează permanent cunoștințele și experiențele anterioare, prelucrează informația din text, dezvoltând continuu până la sfârșitul lecturii reprezentarea cognitivă superioară, numită model situațional.

Formarea modelului situațional (*situation model*) presupune procese de nivel superior, care produc coerență textuală globală în urma interacțiunii dintre: caracterele explicite ale textului, capacitățile cititorului (cunoștințe și experiențe, capacități lectorale generice), sarcinile și obiectivele urmărite. Această interacțiune e necesară pentru a înregistra activ în memoria de lucru informații din pasajele anterioare ale textului, conectându-le la lanțul de informații noi extrase din text și la baza de cunoștințe și experiențe, acumulate pe parcursul întregii vieți. Contextul mental cuprinde fluxul de gândire, antrenat permanent de mecanisme mnemonice, de totalitatea cunoștințelor, de imaginație și de alte procese cognitive și emotive interne, care influențează, în mod considerabil, interpretarea, pentru a reflecta subiectiv situația percepută.

Nivelul social vizează impactul factorilor socio-culturali asupra calității lecturii, subliniind valoarea mediului educațional și imperatiile societății, în care lectură devine indispensabilă atât pentru cultura generală, cât și pentru cea profesională.

Conform constructivismului genetic piagetian, comprehensiunea se formează și se dezvoltă stadiial ca efect al interacțiunii cu mediul socio-cultural și educațional prin procesul de asimilare-acomodare progresivă. În concepția renumitului psiholog J. Piaget [80, p.104], structurile cognitive se succed după o lege de dezvoltare în așa fel încât fiecare dintre ele asigură echilibrul proceselor și operațiilor mentale, desfășurate în stadiul precedent. Acesta este principiul psihogenetic al stimulării și accelerării dezvoltării stadiale a inteligenței care, preluat în pedagogie și integrat în activitatea educațională, devine premisa principală a comprehensiunii.

În ultimile decenii, cercetările derivate din teoriile cognitive ale psihologului german R. Feuerstein, în viziunea pedagogilor contemporani B. Weidenmann [199], J. Walter [196] ș. a., au influențat modul de înțelegere și de aplicare a principiilor didactice prin evidențierea importanței proceselor cognitive în activitatea de lectură, transferând accentul de la capacitatea de a decodifica cuvinte sau enunțuri izolate la capacitatea de a înțelege un text în totalitatea lui.

1.2. Abordări gnoseologice ale conceptului de competență de lectură a textelor de specialitate – premisă pentru comunicarea profesională

În ultimele decenii, din perspectiva învățământului formativ centrat pe competențe, se atrage atenție deosebită comprehensiunii textelor de specialitate, reieșind din faptul că necesitatea de a cunoaște limba germană la nivel de comunicare profesională este într-o continuă ascensiune. Orizontul cultural-profesional se constituie ca unitate dintre cultura intelectuală și cea profesională. Aceasta impune ca în procesul de predare a limbii germane de specialitate să imprimăm o finalitate tehnologică cunoștințelor asimilate prin dezvoltarea competențelor lectorale și prin sublinierea și demonstrarea valențelor aplicative.

În această ordine de idei, aderăm la opinia pedagogului român S. Cristea [37, p. 131], care susține că formarea competenței profesionale este în corelație directă cu formarea culturii generale a persoanei, căci educația are nu numai sarcina de a pregăti omul ca element activ al vieții sociale și ca forță de muncă, ci și ca subiect al propriei formări cultural-spirituale. Cultura generală constituie, deci, fondul pe care se grează cunoștințele de specialitate sau cultura profesională.

Pentru a elucida relația dintre competența lectorală și competența profesională, ar trebui să cercetăm aprofundat conceptul de competență din mai multe perspective. Cea mai simplă și laconică definiție a fost formulată de savantul belgian X. Roegiers [212, p. 66], care identifică competența cu un ansamblu integrat de cunoștințe, capacități și aptitudini, exersate în mod simultan, ce permit atingerea unei activități integratoare.

Pedagogul român D. Salade [88, p. 23] înțelege prin competență concordanța optimă dintre capacitățile individului, condițiile de lucru și rezultatul activității sale. Competența este o stare psihică care permite a acționa independent și responsabil, persoana posedând capacitățile și aptitudinile indisolubile exercitării anumitor funcții profesionale.

Deseori în literatura de specialitate se întâlnește afirmația: „*Competența este capacitatea de a..*“, ceea ce presupune că conceptul de competență se asociază cu cel de capacitate. Capacitatea reprezintă o finalitate a unei formări generale comune mai multor situații, pe când competența este o finalitate a unei formări globale care implică mai multe capacități într-o singură situație. Așadar, capacitățile se folosesc pentru a mobiliza competențe. Competența se formează și se evaluează la interacțiunea activităților: „*a ști, a ști să faci, a ști să devii*“. Competențele sunt rezultatul la care trebuie să ajungă studentul la sfârșitul studiilor. Prin urmare, termenul de competență lectorală finală nu implică faptul că ea nu are o prelungire, ci faptul că este pregătită pentru a trece la un nivel superior. Fiecare competență funcționează și există în sistemul de competențe pe care persoana le stăpânește. Unele dintre ele ajută unei noi

competențe a funcționa, altele o împiedică, celelalte o modifică. Acest fenomen se numește interacțiunea competențelor .

Studiul competențelor a impus următoarea clasificare [19]:

- competențe universale – proprii și aplicabile în orice gen de activitate umană, acestea fiind structurate de Comisia Europeană în 10 competențe;
- competențe generale – care se manifestă într-un anumit domeniu de cunoaștere; de exemplu competență lectorală;
- competențe specifice – componente ale competențelor generale, realizabile într-o sferă relativ restrânsă, cum ar fi, de exemplu, competența de lectură a textelor de specialitate.

În contextul cercetării noastre, competența lectorală are un caracter general, pe când competența de lectură a literaturii de specialitate e una specifică, care se înscrie în categoria competențelor profesionale.

În prezent, abilitatea de a citi este unul dintre instrumentele fundamentale pentru exercitarea dreptului la educație, stipulat de art. 26 din *Declarația Drepturilor Omului* [231]. Competența lectorală reprezintă, da fapt, aptitudinea cuprinzătoare de a înțelege, de a utiliza și de a reflecta asupra formelor pe care le poate lua limbajul scris, cu scopul de a atinge împlinirea personală și socială. Această competență merge dincolo de componentele cognitive ale lecturii, integrând motivația de a citi și implicarea activă a subiecților educaționali în activități de utilizare a materialelor scrise [224, p.7].

Cercetările reprezentative analizate de Studiul Internațional *PIRLS* [243] evidențiază faptul că competența lectorală reprezintă abilitatea de a înțelege și de a utiliza forme ale limbajului scris obligatorii în societate și necesare formării culturii generale și profesionale.

În această ordine de idei, Studiul Internațional *PISA* [171] abordează competența lectorală ca fiind: înțelegerea, utilizarea și reflectarea textelor scrise pentru perfecționarea continuă a competențelor și realizarea potențialului personal prin participarea activă la viața socială.

Viziunea față de competența lectorală s-a amplificat de-a lungul timpului, definițiile conceptului devenind mai complete, mai clare și mai precise, competența lectorală fiind defintă de mai mulți cercetători, care și-au propus să găsească formula unei lecturi cât mai eficiente. În tabelul alăturat am prezentat această noțiune în ordine cronologică, făcând referință la cercetările savanților contemporani.

Tabelul 1.7. Conceptul de competență lectorală

B. Hurrelmann, 2002 (citad de K. Günther)	Competența lectorală cuprinde capacități motivațional-emotive și comunicativ-interactive. Competența lectorală e definită ca capacitatea de a înțelege textul într-un anumit orizont cultural unde se completează,
--	--

	se intersectează și se intercalează cu celelalte competențe [147, p.29].
Studiul Internațional PISA, 2006	Competența lectorală este capacitatea de a înțelege texte cu diverse conținuturi, intenții și structuri, de a le ordona și intercala logic în relații semantice coerente, pentru a le putea utiliza ulterior cu rost în diferite scopuri [171, p.23].
H. Funk, 2007	Competența lectorală înseamnă mai mult decât pur și simplu să poți citi, ea implică un proces mental, în care au loc concomitent mai multe interacțiuni [142, p. 137].
A. Bretsch-Kaufmann, 2011	Competența lectorală e un instrument cultural de bază, care este necesar, pentru a corespunde cerințelor comunicative și interactive ale societății, manifestate atât în viața cea de toate zilele, cât și în profesie [117, p.13]
N. Barbaroș, 2016	Competența de lectură a textelor de specialitate reprezintă activități receptiv-deductive, care presupun înțelegerea, reflectarea și interpretarea textului prin implicarea motivatională și emoțională a cititorului pentru integrarea în mediul social și profesional.

Așadar, competența lectorală are caracter motivațional, vizează nu numai interesul față de lectură, ci antrenează așteptărilor pozitive, de a depăși dificultăți comprehensive și de a echilibra sentimentele apărute în timpul lecturii. Dimensiunea emoțională se manifestă involvent în timpul lecturii, stimulată de curiozitate, interesul față de adevărul științific, căutarea unei soluții, confruntarea cu o situație-problemă, depășirea și rezolvarea ei.

Științele educației au definit competența lectorală în primul rând prin capacitatea de a activa cunoștințe, de a manifesta atitudini, de a le contextualiza în sfera interrelaționării.

Potrivit cercetătoarei A. Radu-Șchiopu [83], o trăsătură esențială a competenței lectorale constă în conexiunea la competența de comunicare, pe care o presupune și o dezvoltă continuu. Această interacțiune reflectă două acțiuni fundamentale: înțelegere de text și producere de text. În figura alăturată am sintetizat relația dintre lectură și comunicare în raport cu textul:

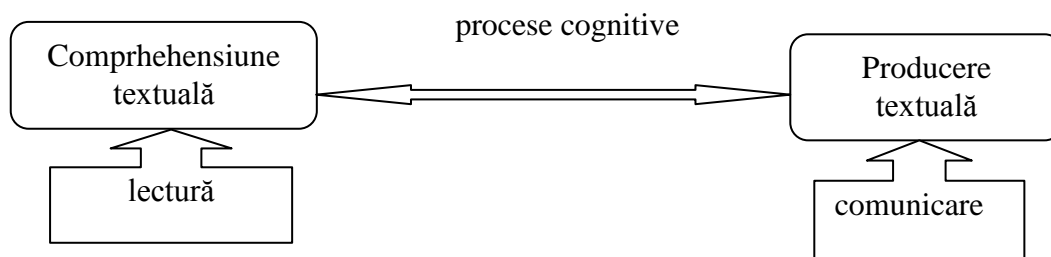

Fig. 1.7. Raportul dintre comprehensiunea și producerea textuală

H. R. Jauss [157], fondatorul *Teoriei Receptării*, subliniază caracterul dinamic al producțiilor literare și științifice, apărute în contextul comunicării prin lectură. În acest sens, cercetătoarea L. Moldovan [237, p. 6] susține că lectura e o formă de comunicare activă în măsura în care

receptorul, respectiv, cititorul este capabil să rețină sau nu ideile transmise în scris. În caz contrar, mecanismul lecturii înregistrează un caracter pasiv.

Modelul comunicativ al lecturii include, așadar, capacitatea de a face schimb de opinii cu alți cititori referitor la subiectele lecturate. Prin urmare, metodologia educației intelectuale se bazează pe competența lectorală, care cuprinde competența informațională și competența operatorie, contribuind la dezvoltarea competenței comunicative [31, p. 75]:

- competența informațională se dobândește prin stăpânirea metodelor și tehnicilor de obținere, consemnare și stocare a informațiilor în procesul documentării, care presupune evidențierea ideilor importante dintr-un text, expunere sau imagine (plan, rezumat, conspect, fișă de lectură etc);
- competența operatorie - presupune stăpânirea unei game largi de priceperi și deprinderi intelectuale (de sistematizare, sintetizare, restructurare a informațiilor, de alcătuirea unui plan, de rezolvare a problemelor) și a tehnicilor de formare a acestora;
- competența de comunicare (orală sau scrisă) – se cultivă prin variate tehnici (de la planificarea și organizarea unui răspuns bine structurat la elaborarea și redactarea unor referate sau comunicări științifice).

În *Cadrul European Comun de Referință pentru Limbi* este omisă definiția competenței lectorale. În schimb este analizată competența de comunicare definită prin relația a trei componente specifice: *componenta lingvistică*, *componenta sociolingvistică* și *componenta pragmatică* [19]. În viziunea noastră, competența lectorală se manifestă ca o formă de comunicare mentală între cititor, text și context. Din aceste considerente, lectura formează substratul fundament a comunicării și implică componentele acesteia, sintetizate în *cunoștințe, aptitudini și deprinderi*:

- componenta lingvistică vizează formarea *deprinderilor lexicale, fonetice, sintactice*;
- componenta sociolingvistică valorifică *parametrii socioculturali ai utilizatorului limbii*;
- componenta pragmatică implică *comprehensiunea funcțională a resurselor lingvistice*.

Interdependența dintre competențele menționate o reflectăm în următoarea figură:

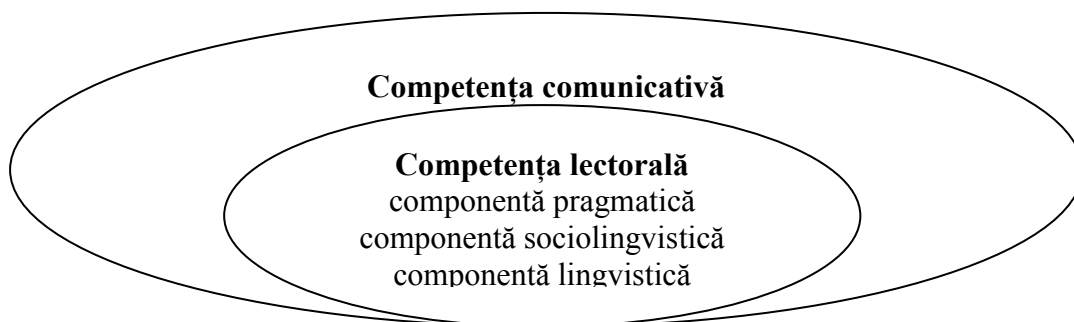

Fig. 1.8. Relațiile dintre competența lectorală și competența comunicativă

Competența lectorală vizează aplicarea de către o persoană a competenței lingvistice proprii în interacțiunea dintre cititor și text, implicând finalmente dimensiunea culturală, care denotă aspectul cognitiv, social și intercultural al limbii. Aspectul cognitiv se bazează pe standardele academice, în timp ce cel social și intercultural se manifestă în capacitatea de manipulare contextuală a literaturii de specialitate.

Conform *Cadrului European Comun de Referință pentru Limbi* [19, p.19], competența lingvistică include cunoștințele și deprinderile lexicale, fonetice, sintactice, precum și alte dimensiuni, independente de valoarea sociolingvistică și funcționalitatea pragmatică.

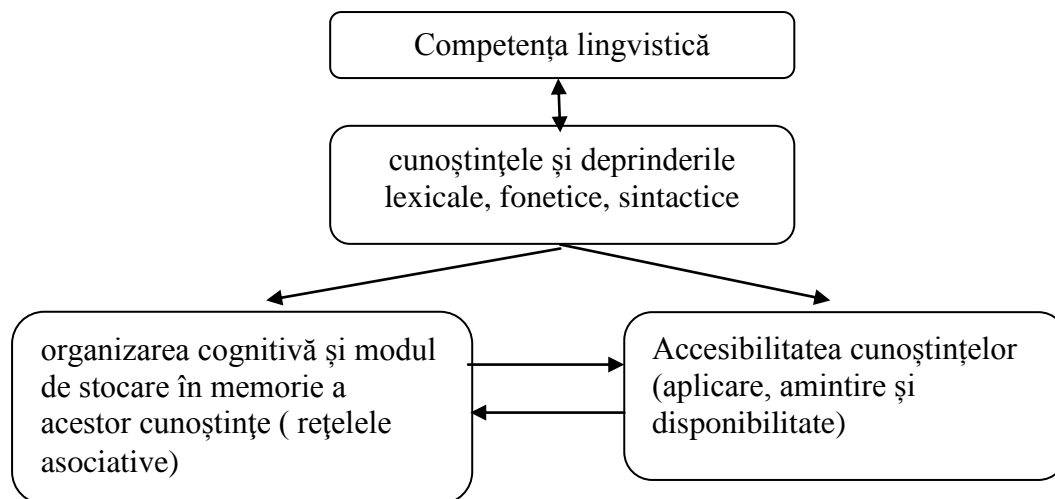

Fig. 1.9. Competența lingvistică

Competența lectorală implică componenta sociolingvistică și cea pragmatică, care formează, da fapt, competența existențială definită potrivit *Cadrului European Comun de Referință* [19, p.17] ca totalitatea caracteristicilor unui individ, a trăsăturilor morale și intelectuale ale unei persoane, precum și a atitudinilor comportamentale, care se referă la imaginea despre sine și despre alte persoane, la caracterul introvertit și extravertit manifestat în interacțiunea socială. Competența existențială nu este considerată pur și simplu un ansamblu de trăsături permanente ale unei persoane. Ea include factorii care prezintă produsul diferitor feluri de aculturație și poate fi modificată.

Competența profesională este în relație directă cu competența lectorală, care contribuie inițial la formarea culturii generale și ulterior la dezvoltarea celei profesionale a persoanei, pregătind viitorii economiști și traducători pentru participarea la viața socială și activitatea lor profesională [9, p. 200]. Cultura generală constituie, deci, fondul pe care se grefează cunoștințele de specialitate, necesare pentru ascensiunea în profesie.

Generalizând cele menționate, concluzionăm că competențele specifice, îndeosebi cele profesionale pot fi unificate și clasificate în: competența de lectură a literaturii de specialitate; competența de comunicare profesională; competențe operatorii, care presupun desfășurarea activităților practice în profesie.

Competențele profesionale implică trăsături epistemologice și investigaționale, care evidențiază valoarea formativă a lecturii și stimulează interesul față de literatura de specialitate, transformând cunoștințele teoretice acumulate prin lectură în experiențe de lucru.

În viziunea noastră, competența de lectură a textelor de specialitate antrenează caracteristicile comune competenței lectorale și celei profesionale, evidențiind [9, p. 201]: *caracterul complex*, manifestat prin integrarea cunoștințelor, capacităților și strategiilor lectorale specifice lecturii textelor de specialitate; *caracterul cognitiv*, reflectat în producerea și înțelegerea limbajului de specialitate; *caracterul enciclopedic*, impus prin cunoașterea aspectelor lingvistice, textual și discursive specifice anumitor domenii de activitate umană; *caracterul euristic*, accentuat de învățarea prin descoperire; *caracterul continuu* reglecat în convingerea că competența de lectură se dezvoltă permanent și continuu pe parcursul întregii vieți; *caracterul socioafectiv*, reflectat prin emoții și atitudini care pot influența comportamentul verbal al studenților; *caracterul conștient*, asociat intențiilor și necesităților studenților economiști de a consulta literatura de specialitate, gestionând corect competențele pe care le dețin.

În cele ce urmează, vă prezint schematic interacțiunea dintre competențele indicate:

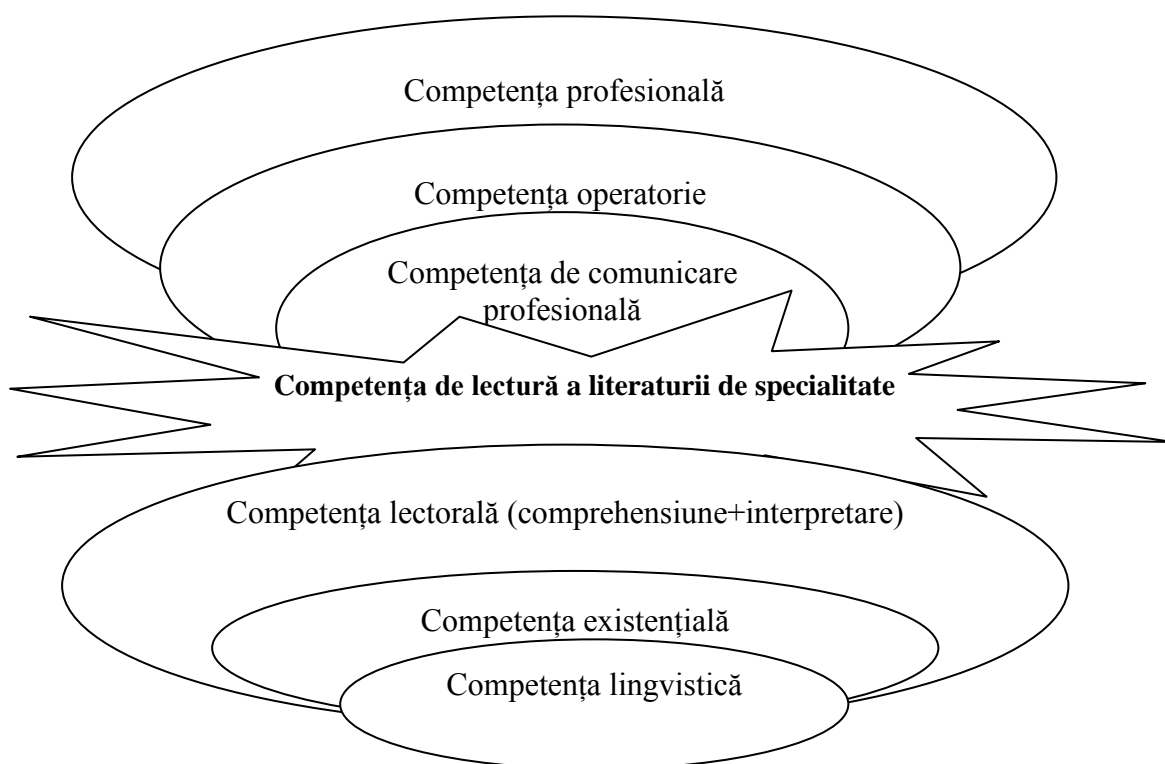

Fig. 1.10. Interacțiunea competenței lectorale cu competența profesională

Dezvoltarea comunicării profesionale se realizează prin potențializarea componentelor acesteia: competența lingvistică, existențială și lectorală, care implică comprehensiunea și interpretarea textelor de specialitate. Corelarea componentelor menționate din perspectivă cultural-profesională, contribuie la dezvoltarea dinamică a viitorului specialist și a identității

acestui cu cerințele pieții internaționale. Profesorii și studenții trebuie să fie motivați să integreze corect elementele variate ale comunicării profesionale în limba germană pentru a forma și dezvolta o personalitate echilibrată în domeniul specific de activitate. Comunicarea profesională se înscrie în contextul activităților specifice, fiind formată, de obicei, în domeniul educațional și dezvoltată ulterior în cel profesional. Potrivit *Cadrului European Comun de Referință* [19, p. 19], domeniul educațional integrează actorul social într-un context instituționalizat de instruire, pe când domeniul profesional include toate activitățile unui actor social legate de exercițiul funcțiilor sale. În acest context, cercetătoarea A. Ixari [59, p. 45] consideră că a comunica profesional înseamnă a se implica practic în viața economică, ceea ce denotă comportamentul autentic al studentului economist. În această ordine de idei, susținem că scopul final al lecturii textelor de specialitate rezidă în dezvoltarea competenței de comunicare profesională.

Deși lectura textelor de specialitate în limba străină are o pondere deosebită în mediul socio-cultural și profesional, există în prezent puține cercetări în Republica Moldova, care ar epuiza acest subiect. Majoritatea cercetătorilor Vl. Pâslaru [79], C. Șchiopu [95], N. Sofronie [92], A. Radu-Șchiopu [83], M. Hadârcă [52], N. Baraliuc [1] abordează conceptul de competență lectorală în contextul teoriei educației artistic-estetice, care antrenează cititorii în lecturi activ-participative, asigurând comprehensiunea textului literar. Competență lectorală, potrivit savantului basarabian C. Șchiopu [95], este una dintre categoriile definiției ale teoriei educației literar-artistice.

În spațiul german competența de lectură a textelor de specialitate este abordată de cercetătorii Leisen [165], U. Lange [162], Ch. Röhner [176] din perspectiva dezvoltării performanțelor profesionale. Așadar, evoluția conceptului de competență lectorală se află în vizorul multor cercetători din spațiul românesc și din spațiul german, care tratează acest subiect în contexte diferite. În tabelul alăturat, am reflectat aceste diferențe în plan comparativ:

Tabelul 1.8. Studiu comparativ al lecturii textului literar și a textului de specialitate

Competența lectorală din perspectiva teoriei educației literar-artistice	Competența lectorală din perspectiva formării culturii profesionale
competența lectorală este capacitatea de receptare-comentare-interpretare și elaborare a textelor operelor literare [83, p. 33]	competența lectorală este capacitatea de receptare-comentare-interpretare și elaborare a textelor de specialitate
Competența lectorală are ca scop formarea cititorului de literatură, antrenând implicit dezvoltarea percepției, imaginației și gândirii artistice a elevului valorificarea și dezvoltarea potențelor de creativitate literară [77, p. 160]	Competența lectorală are ca scop dezvoltarea comunicării profesionale prin antrenarea comprehensiunii și interpretării textelor de specialitate, integrând conținuturi în scheme logice, care contribuie la memorizarea și utilizarea adecvată a metalimbajului necesar pentru a se integra cu succes în mediul social și profesional

1.3. Concluzii la capitolul 1

1. Analizând parcursul evolutiv al lecturii de la orientarea traductologic-gramaticală la abordarea comunicativ-pragmatică, constatăm că lectura textelor de specialitate în limba germană reprezintă un proces cognitiv-constructiv, care formează în psihicul cititorilor scheme mentale, integrând logic conținuturi informative, ceea ce contribuie la comprehensiunea structurilor de specialitate și memorizarea metalimbajului necesar comunicării profesionale. Din aceste considerente constatăm că lectura textelor de specialitate e un proces mental de identificare, acumulare și integrare a informației în baza de cunoștințe și experiențe asimilate anterior, contribuind la înțelegerea și memorizarea conținuturilor de specialitate pe termen mai îndelungat.
2. Majoritatea autorilor certifică faptul că transmiterea de informații, interpretarea, reflectarea și aprecierea formează dimensiunile de bază ale lecturii, care denotă funcționalitatea ei în procesul de studiere a limbii germane de specialitate, îndeplinind, prin urmare, funcția de informare-documentare sistematică, funcția de stimulare a instruirii și autoinstruirii și funcția de culturalizare și educare permanentă. Artă de a citi este și artă de a gândi, iar educarea unei atitudini active în timpul lecturii contribuie la formarea treptată a unor competențe corecte și complexe de autoinstruire prin lectură.
3. Din perspectiva comprehensiunii textelor de specialitate în limba germană, lectura e abordată ca un proces personal, activ și holistic, ce presupune interacțiunea a trei factori: cititorul, textul și contextul lecturii, mobilizând întreaga activitate psihică, orientată spre decodificare (baza procesului de formare a sensului - element cognitiv primar al lecturii), comprehensiune (înțelegerea coerentă și substanțială) și interpretare (reflectarea sensului global - element cognitiv superior al lecturii). Așadar, pentru a citi, studentul trebuie să fie capabil de: a *percepe* textul scris (aptitudini vizuale); a *recunoaște* grafia (aptitudini ortografice); a *identifica* mesajul (aptitudini lingvistice); a *înțelege* mesajul (aptitudini semantice); a *interpreta* mesajul (aptitudini cognitive).
4. Temelia lecturii și a comprehensiunii e formată din abilități vizuale, lingvistice, semantice, cognitive, care interacționează atât cu competența lingvistică, cât și cu cea profesională. Prin prelucrarea logică a informației, ce integrează cunoștințele anterioare (cunoștințe lingvistice + cunoștințe de specialitate + cunoștințe generale) ale cititorului și informațiile textului, lectura se realizează ca un constructiv mental, în care ambele elemente sunt împreunate într-o fază cognitivă intermediară: comprehensiune poate fi realizată numai când sunt antrenate cunoștințele anterioare și motivația, influențate în mare măsură de mediul cultural și social. Din aceste considerente comprehensiunea se formează și se dezvoltă stadial, ca efect al interacțiunii cu mediul socio-cultural și educațional, prin procesul de asimilare-acomodare/echilibrare progresivă.
5. Comprehensiunea textelor de specialitate este calea principală de a învăța, care angajează cititorul într-o căutare activă a sensului, prin prelucrarea informației din prisma experiențelor și cunoștințelor acumulate

anterior, atribuindu-le valențe noi într-un anumit context social și profesional. Prin urmare, sensul se formează gradual și cumulativ în pas cu avansarea în lectură, iar lectura nu e o simplă extragere de informații, ci e un proces activ, care vizează construire de sens și interpretare, influențat de factori socio-profesionali. În această ordine de idei, lectura activă presupune construire de sens, pe când lectura pasivă, denumită citire, implică comprehensiunea numai în anumite condiții. Comprehensiunea textului depinde, prin urmare, de: competența lingvistică a studentului, complexitatea textului și strategiile lectorale utilizate.

6. O problemă aparte o constituie dezvoltarea competenței de lectură a textelor de specialitate care presupune activități receptiv-deductive, vizând înțelegerea, reflectarea și interpretarea textului prin implicarea motivatională și emoțională a cititorului pentru integrarea în mediul social și profesional. Dezvoltarea competenței lectorale este convergentă dezvoltării intelectuale și competenței de comunicare profesională, complexitatea procesului fiind reflectată din perspectiva implicațiilor formative exercitate de cele două acțiuni fundamentale: înțelegere de text și producere de text.

7. În aceasta ordine de idei, competența de lectură a textelor de specialitate, realizată prin comprehensiune și interpretare, devine premisă fundamentală, care favorizează comunicarea profesională în mediul educațional și ulterior în întreprinderile moldo-germane, oferind tinerilor specialiști un spațiu larg de dezvoltare și colaborare.

8. Prin urmare, comunicarea profesională, având la bază procese cognitiv-constructive de comprehensiune și interpretare, contribuie la implicarea motivatională și emoțională a studenților în activități lectorale cu scopuri specifice. Așadar, dorința de a comunica profesional îi motivează pe studenții economiști în depășirea dificultăților comprehensive din textele lecturate, confruntarea cu situații-problemă și rezolvarea lor. Luând în considerare ideile expuse, formulăm o viziune proprie conform căreia comunicarea profesională poate fi dezvoltată prin lectura textelor de specialitate, implicând procese cognitiv-constructive de comprehensiune și interpretare, antrenând gândirea vizuală și memoria logică în procesul de lectură prin prelucrarea conținuturilor din prisma experiențelor acumulate anterior, atribuindu-le valențe noi în context social și profesional.

2. CONCEPTUALIZAREA TEHNOLOGIEI DEZVOLTĂRII COMPETENȚEI DE LECTURĂ A TEXTELOR DE SPECIALITATE LA PROFILUL ȘTIINȚE ECONOMICE

2.1. Oportunități metodologice de eficientizare a lecturii textelor de specialitate

Savantul român S. Cristea [37, p. 258] definește lectura ca o metodă didactică, care propune studentului o cale de autoinstruire eficientă prin dobândirea anumitor tehnici intelectuale de învățare autonomă, promovând independența în gândire și acțiune. Lectura textelor de specialitate în limba germană stimulează studenții de la profilul științe economice să însușească metalimbajul necesar pentru a înțelege, a învăța și a comunica în profesie. Cadrele didactice universitare sunt solicitate astăzi, în mod continuu, să promoveze învățarea prin lectură, antrenând: atenția selectivă, gândirea vizuală, spiritul critic, care transformă lectura în activități de problematizare, interpretare și descoperire.

În acest sens, apare necesitatea elaborării unei tehnologii eficiente de lectură a textelor de specialitate în limba germană, care ar asigura comprehensiunea, interpretarea și aplicarea cunoștințelor specifice în mediul academic și profesional. După pedagogul român C. Cucuș [41, p. 80] tehnologia didactică este ansamblul structural al metodelor, mijloacelor de învățământ, al strategiilor de organizare a predării-învățării, puse în aplicație în interacțiunea dintre educator și educat. Toate componentele tehnologiei didactice interacționează între ele, influențându-se reciproc. Strategiile didactice ocupă un loc central în cadrul activității didactice. Ținem să menționăm că conform Cadrului European Comun de Referință pentru Limbi [19, p. 15], strategiile sunt mijlocul folosit de utilizatorul unei limbi pentru a mobiliza și echilibra resursele proprii și pentru a aplica anumite aptitudini și operații în scopul de a răspunde exigențelor de comunicare într-o anumită situație, de a îndeplini sarcina cu succes și într-un timp scurt – în funcție de scop. Prin urmare, strategia reprezintă o îmbinare optimă a metodelor, procedeele, mijloacelor didactice și a formelor de organizare a procesului de învățământ, pentru a dezvolta anumite competențe.

În această ordine de idei, aderăm la opinia cercetătorului C. Cucuș [40, p. 15], care consideră că strategiile intensifică procesul de învățare, fiind un semn al raționalizării și al dorinței de reușită, eficientizare și pragmatizare a demersurilor didactice.

Prin urmare, componentele strategiei didactice sunt: formele de organizare și de desfășurare a activității educaționale; metodele și procedeele didactice; mijloacele și resursele de învățământ; obiectivele operaționale.

Strategia nu poate fi confundată cu metoda sau cu metodologia didactică. Metoda e un plan de acțiune, o succesiune de operații realizate în vederea atingerii unui scop, vizând o

anumită activitate de predare-învățare-evaluare, pe când strategia vizează procesul de instruire în ansamblu și nu o secvență de instruire.

Metoda este o tehnică de acțiune practică în mod sistematic și planificat, implicând mai multe procedee didactice. Relația dintre procedeele didactice și metoda pe care o sprijină este flexibilă și dinamică: o metodă poate deveni procedeu al unei metode, iar un procedeu poate obține statutul de metodă, în caz dacă este folosit preponderent într-o activitate didactică.

Pentru a determina valoarea strategiei în activitatea de predare-învățare-evaluare, am elaborat ierarhia tehnologiei didactice, în care fiecare componentă este localizată în conformitate cu funcția pe care o exercită.

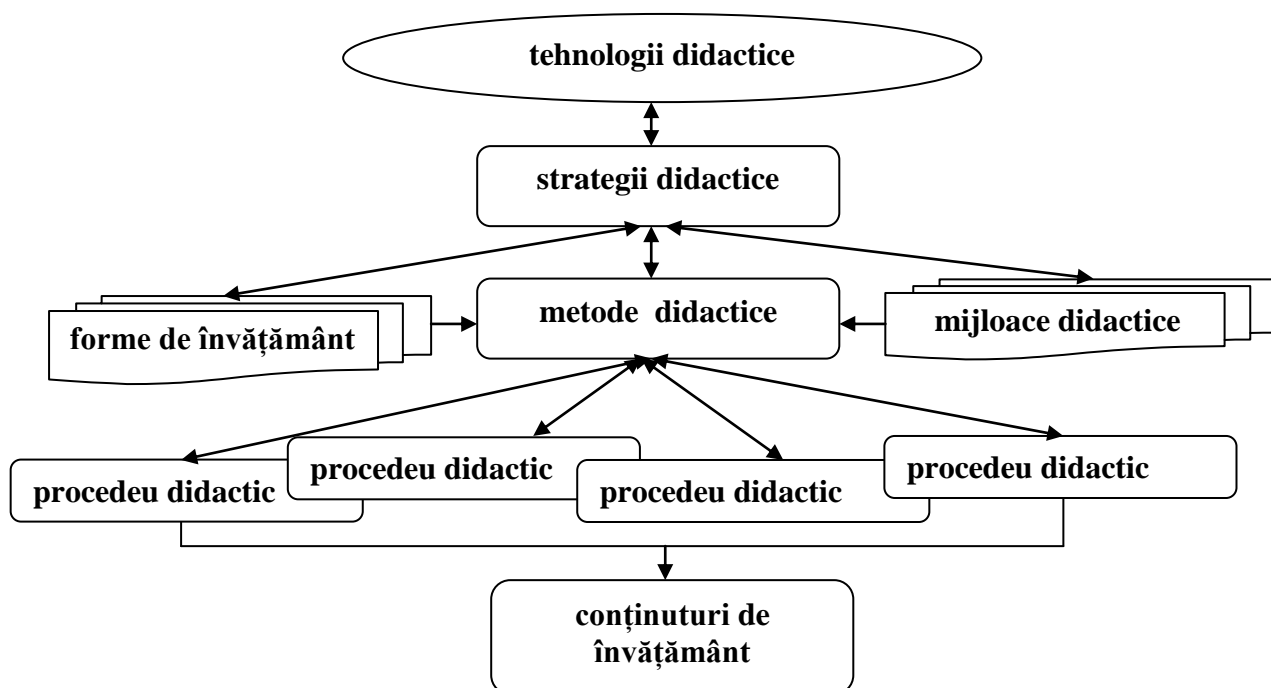

Fig.2.1. Ierarhia componentelor tehnologiilor didactice

Potrivit figurei pe care am elaborat-o, motorul tehnologiilor didactice îl reprezintă strategiile formate dintr-o îmbinare de metode, constituite din procedee didactice, aplicate în procesul de prelucrare a conținuturilor, implicând mijloacele didactice corespunzătoare în anumite forme de învățământ. În studiul nostru, conținuturile sunt textele de specialitate, iar componentele strategiei didactice: formele de învățământ, metodele și mijloacele didactice urmează a fi determinate pe parcurs.

Studiind cercetările realizate de savanții H. Mandl, H.F. Friedrich [166, p. 37], J.L. Wolfs [216], am constatat că strategiile didactice se divizează în cognitive, metacognitive și motivațional-afective. Pornind de la termenul de cogniție, care semnifică cunoaștere, strategiile cognitive reprezintă operațiile pe care persoana le folosește pentru a achiziționa, reține și regăsi

cunoștințe noi în timpul lecturii textelor de specialitate. Potrivit cercetătoarei T. Bushnaq [17, p. 64], strategiile cognitive contribuie la dezvoltarea structurilor mnezice ale gândirii, atenției, percepției prin înțelegerea aprofundată a conținuturilor.

În această ordine de idei, considerăm oportun a face referire la opinia pedagogului român I. Neacșu [239, p. 27], care consideră că strategiile cognitive vizează deducția contextuală, înțelegerea prin vizualizare (imagini, scheme, diagrame), anticiparea, asocierea, contextualizarea și aplicarea informațiilor noi în situații similare.

Dacă cogniție înseamnă cunoaștere, atunci metacogniția reprezintă cunoașterea despre cunoaștere. Din aceste considerente, cercetătorul J.L. Wolfs [216, p. 25] promovează ideea că strategiile metacognitive ghidează planificarea lecturii, utilizarea strategiilor cognitive adecvate, evaluarea resurselor necesare și monitorizarea eficienței performanței. Prin urmare, strategiile metacognitive presupun conștientizarea și acțiunea focalizată înainte și după procesul lecturii și secvențial în timpul lecturii, dezvoltând capacitatea de a însuși mai eficient metodele de lucru și de a le transfera în situații noi.

Strategiile motivațional-afective susțin activitatea de învățare și reprezintă baza energetică a acesteia, trezind interesul subiecților educaționali față de lectura textelor de specialitate. Cercetătorul român I. Neacșu [239, p. 27] utilizează, în acest context, termenul de strategii social-afective, ce implică încrederea de sine, diminuarea stresului, sublinierea continuă a propriului progres și a obiectivelor de realizat, cerința de a primi explicații.

Luând în considerație dezbaterile științifice, care vizează tipologia strategiilor didactice, am relevat interdependența dintre ele. În viziunea noastră, strategiile metacognitive includ strategiile cognitive și susțin pe cele motivațional-afective. Prin urmare, strategiile metacognitive nu sunt diferite de cele cognitive, doar funcția lor e diferită: cele cognitive sunt folosite pentru înțelegere, iar cele metacognitive întru reglarea cunoștințelor.

Interdependența dintre strategiile metacognitive și cele motivațional-afective e reflectată în opinia savantului M. Dirkes [218, p. 53], care afirmă că metacogniția construiește personalitatea din punct de vedere instrumental-operațional; transformă subiectul educațional într-o persoană autoreflexivă, capabilă să-și determine motivația internă pentru lectură; vizează autonomia în învățare în scopul dezvoltării personale și profesionale.

Așadar, prin stăpânirea strategiilor metacognitive, devenim din ce în ce mai independenți și mai motivați, mai încrezatori în abilitățile noastre, astfel încât putem gestiona învățarea prin lectură cu mai mare libertate. Pentru a evidenția interdependența strategiilor menționate, am elaborat figura ce urmează:

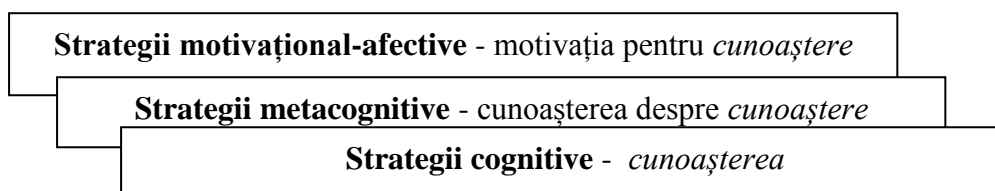

Fig.2.2. Interdependența strategiilor cognitive, metacognitive și motivațional-afective

În temeiul figurii pe care am realizat-o, conchidem că strategiile cognitive, metacognitive și motivațional-afective au la bază *cunoașterea*. Diferența dintre ele constă în faptul că strategiile cognitive se limitează la cunoașterea propriu-zisă, cele metacognitive abordează în ce mod se realizează sau s-ar putea realiza mai eficient cunoașterea, iar strategiile afectiv-motivaționale evidențiază în ce măsură poate spori motivația pentru cunoaștere.

Strategia lectorală reglează procesul lecturii, care implică inițial tehnici de a citi corect și fluent. Numai după ce subiecții educaționali însușesc tehnica de citire corectă și fluentă, pot fi aplicate strategiile lectorale de a înțelege și a interpreta textele de specialitate în limba germană. Reieșind din faptul că studenții dispun de tehnici de citire în limba maternă, abilitățile de a citi corect și fluent în germană se formează rapid, parcurgând etapele menționate în capitolul 1.

Potrivit cercetătorului T. Rasinski [220], fluența reprezintă, așadar, abilitatea de a citi fragmentele de text corect, rapid, fără efort și cu expresia corespunzătoare. Între fluență și comprehensiune există relații de interdependență. Cu cât mai fluent citim, cu atât mai bine înțelegem ceea ce citim. Prin urmare, studenții, care denotă automatisme în timpul lecturii textelor de specialitate în limba germană, își îndreaptă atenția din ce în ce mai mult către înțelegerea conținuturilor parcurse. Înțelegerea sensului celor citite devine scopul întregii acțiuni, care depinde direct de nivelul la care s-a însușit tehnica cititului. Cu cât tehnica cititului e mai bine însușită, cu atât se realizează mai eficient comprehensiunea și interpretarea textului de specialitate.

În acest context, lingvistul român P. Cornea [31, p. 37] utilizează noțiunea de lectură rapidă, care constă în raționalizarea mecanismelor perceptiv și ameliorarea comprehensiunii spre a obține performanțe superioare atât în plan cantitativ (sporirea vitezei), cât și în cel calitativ (asimilarea mai eficientă a conținutului). E important ca lectura rapidă să nu se rezume la a afla despre ce se vorbește, fără a cunoaște efectiv ce se vorbește.

Prin urmare, Studiul Internațional *US National Reading Panel* [224, p. 36] atestă că fluența contribuie la facilitarea înțelegerii informațiilor, prin eliberarea de resurse cognitive și alocarea lor pentru interpretarea textului lecturat. Studenții, care nu progresează și nu-și dezvoltă

automatisme în timpul lecturii, nu sunt capabili să înțeleagă, ceea ce citesc și nici nu pot utiliza cititul ca instrument de învățare.

În această ordine de idei, considerăm potrivit a face referire la cercetările savantului german G. Westhoff [202, p. 53], care vizează deosebirea dintre cititori cu experiență și cei fără experiență:

- cititorii cu experiență citesc fluent, utilizează conștient și inconștient o întreagă gamă de strategii de înțelegere a textului: delimitează informațiile relevante și trec peste cele irelevante, descifrează cuvintele necunoscute prin intermediul contextului sau cu ajutorul organizatorilor cognitivi;
- cititorii fără experiență denotă competențe reduse, au un repertoriu foarte mic de strategii lectorale, caută toate cuvintele necunoscute în dicționar indiferent de relevanța lor, continuă să citească mai departe, chiar dacă nu înțeleg despre ce este vorba.

Analizând nivelurile de competență lingvistică, stipulate de *Cadrul European de Referință pentru Limbi* [19, p.25], considerăm oportun să divizăm cititorii cu experiență: în cititori independenți (B1); avansați (B2) și experimentați (C1-C2), cititorilor fără experiență atribuindu-le determinativul de începători:

- cititori începători (A1; A2) - citesc, înțeleg și utilizează expresiile familiare și cotidiene, precum și enunțuri foarte simple care vizează satisfacerea nevoilor concrete; fraze izolate și expresii folosite frecvent în texte care țin nemijlocit de domeniile de prioritate;
- cititori independenți (B1) - citesc și înțeleg texte, în care este folosit un limbaj clar și standard despre familie, muncă, școală, timpul liber, etc, comunicând în baza celor citite;
- cititori avansați (B2) - înțeleg conținutul esențial al subiectelor concrete sau abstracte într-un text complex, inclusiv al unei discuții tehnice privitor la specialitate, comunicând cu un anumit grad de spontaneitate și fluență și argumentând clar și detaliat punctul de vedere asupra unei game largi de subiecte;
- cititori experimentați (C1; C2) - înțeleg o gamă largă de texte lungi și complicate, rezumându-le în mod coerent printr-o exprimare spontană, fluentă și precisă.

Prin urmare, sarcina cadrelor didactice universitare constă în aceea de a-i învăța pe studenți să utilizeze diverse strategii lectorale pentru a înțelege mai bine textele de specialitate, înainte de a le citi, în timp ce le parcurg și chiar după ce le-au citit. Strategiile lectorale se axează pe comprehensiunea textelor, fiind concretizate în proceduri specifice care permit studenților să conștientizeze gradul în care înțeleg un text și să-și îmbunătățească nivelul de înțelegere, acumulând cunoștințe noi din textul lecturat. În această ordine de idei, strategia lectorală reprezintă totalitatea metodelor, mijloacelor și formelor de învățământ,

care asigură comprehensiunea și interpretarea textului de specialitate, prin îndeplinirea anumitor sarcini, înaintate de către cadrele didactice universitare. Potrivit savanților R. M. Buhlmann și A. Fearn, la care face referință cercetătoarea V. Janikov [156, p. 57-58], strategiile lectorale se manifestă la nivel lexical, propozițional și textual:

- **decodarea sensului la nivel lexical** prin intermediul graficelor, imaginilor, termenilor internaționali și a cuvintelor compuse sau derivate;
- **decodarea sensului la nivel propozițional** prin intermediul contextului, conectorilor și a cuvintelor-cheie;
- **decodarea sensului la nivel textual** prin activarea cunoștințelor și experiențelor anterioare în baza organizatorilor cognitivi: tabele, hărți cognitive, diagrame.

În această ordine de idei, constatăm că strategiile lectorale vizează atât lectura filologică, cât și lectura aprofundată. Potrivit lingvistului român P. Cornea [31], lectura filologică e orientată spre consolidarea și memorizarea vocabularului, iar cea aprofundată accentuează extragerea sensului implicit din text. Din aceste considerente, concluzionăm că prin lectura filologică se asimilează terminologia de specialitate în limba germană, iar lectura aprofundată asigură acumularea de cunoștințe specifice domeniului de studii.

Prin urmare, strategiile lectorale au un caracter metodologic cu ajutorul cărora profesorul dirijează procesul de lectură, iar studenții aplică strategiile propuse și obțin abilități de a învăța autonom. Așadar, selectarea corectă a strategiilor lectorale determină performanța studenților în comprehensiunea și interpretarea textelor de specialitate. În acest context, cadrele didactice universitare trebuie să selecteze sau să elaboreze strategii lectorale, luând în considerație următorii factori: specificul textului de specialitate; competența lectorală a studenților; intenția didactică.

Prin urmare, competența de lectură a textelor de specialitate poate fi dezvoltată prin abordări didactice, care îi ajută pe studenți să înțeleagă și să interpreteze textele de specialitate, folosind strategii cognitive, metacognitive și motivațional-afective la nivel lexical, propozițional și textual. În acest context, studiul *National Reading Panel* [224, p. 59] identifică șapte strategii lectorale pe care le-am putea întrebuința cu succes în predarea limbii germane de specialitate:

- **formularea de deducții sau interpretări** – generarea de întrebări pe baza textului lecturat și furnizarea de răspunsuri la acestea; extragerea concluziilor dintr-un text; realizarea de asocieri între text și reprezentări vizuale;
- **realizarea unor rezumate în baza textelor de specialitate prin concentrarea selectivă pe cele mai importante informații** - identificarea ideilor principale și realizarea distincției între acestea și punctele secundare din text; crearea unei structuri cu subtitluri intermediare;

- **realizarea conexiunilor între diferite părți de text** - utilizarea elementelor de organizare a unui text (titluri, cuprins, index) pentru a localiza informațiile; realizarea și testarea ipotezelor despre conținutul textului; recunoașterea elementelor constructive (introducere, părți principale, încheiere);
- **utilizarea elementelor de cultură generală** - conectarea textului scris cu experiențele personale, cultura și cunoștințele de care dispun subiecții educaționali, înainte, pe parcursul și după lectura unui text;
- **verificarea/monitorizarea propriului nivel de înțelegere** - clarificarea cuvintelor și pasajelor care nu au fost înțelese imediat; adresarea de întrebări și utilizarea unor instrumente de referință; recitirea pasajelor neclare; reformularea unor părți din text folosind cuvintele proprii;
- **elaborarea unor reprezentări vizuale** - exprimarea conținutului scris prin desene, punctarea etapelor unui text sub formă de diagrame; transpunerea unui text scris în grafice, tabele sau grile.

Ultima din strategiile indicate antrenează gândirea vizuală, concept introdus în psihologia cognitivă de psihologul german R. Arnheim [102, p. 75] ca gândire prin intermediul operațiilor vizuale. Gândirea vizuală asigură crearea reprezentărilor vizuale, codarea și decodarea lor în direcția cerută, poziționarea lor adecvată într-un sistem de referință, evidențierea pe imagine a diverselor criterii și proprietăți ale obiectului cercetat. Așadar, gândirea vizuală e o activitate cognitiv-constructivă, care generează imagini cu o anumită încărcătură semnificativă, făcând cunoașterea vizibilă.

Lectura, fiind un proces mental, antrenează gândirea vizuală, formând în imaginația cititorilor scheme, care încadrează informația factuală într-o ordine logică, ceea ce contribuie la înțelegerea și memorizarea ei pe termen mai îndelungat. Prin urmare, ar fi eficient de redat aceste scheme grafic ca suport sugestiv pentru textele de specialitate, care au o încărcătură semantică destul de complexă. Reprezentarea vizuală a textelor de specialitate e de fapt materializarea procesului mental prin intermediul unor organizatori cognitivi, care transmit informațiile factuale, realizând într-o formă rezumativă mesajul unitar al textului de specialitate.

În viziunea noastră, strategia de a construi reprezentări vizuale poate fi aplicată numai dacă textul de specialitate a fost în prealabil corect înțeles și interpretat. Pentru ca textele de specialitate să fie corect înțelese și interpretate, e necesar ca ele să fie inițial însoțite de reprezentări vizuale. În această ordine de idei, mijloacele cele mai efective ar fi diagramele, care potrivit cercetătorului W. Schnotz [182, p. 95], reprezintă fenomene abstracte, sesizate de psihicul uman, nefiind percepute în viața reală. Savantul german B. Weidenmann [198, p. 16] înțelege prin acest concept invenții

culturale, care vizualizează structuri, relații, valori și procese prin intermediul codurilor convenționale. Prin urmare, diagramele sunt pictograme speciale înzestrate cu un limbaj convențional, cunoașterea căruia asigură înțelegerea și interpretarea corectă a conținutului textual și grafic.

În această ordine de idei, exprimăm punctual nostru de vedere că numai citind texte cu reprezentări vizuale, putem crea reprezentări vizuale noi. Cu alte cuvinte, lectura însoțită de mijloace didactice sugestive (diagrame), contribuie la formarea competenței de a înțelege, a interpreta și de a rezuma conținuturile textelor vizate, pentru a putea înțelege pe parcurs conținutul altor texte, structurând informațiile importante în diagrame. În acest sens, diagramele pot fi considerate mijloace didactice, utilizate efectiv în timpul lecturii.

Ca metodă, diagrama reprezintă o hartă cognitivă, care reflectă informațiile-cheie din text și relațiile dintre ele. Această metodă a fost folosită încă în sec.XIII de către filosoful R. Llull, pentru care sistemul conceptual avea structura unui arbore, relațiile de interdependență fiind evidențiate prin ramificații. Cercetătorul german W. Schnotz [183] afirmă că economistul englez W. Playfair a redescoperit această metodă abia în sec. XVIII, utilizând-o extins în economie.

Din perspectiva teorii cognitiviste promovată de psihologul D. Ausubel [246], harta cognitivă este unul dintre cei mai sugestivi organizatori cognitivi și anticipativi de progres, care cuprinde conținutul unui text într-o asamblare logică, integrând noi achiziții în contextul cunoștințelor însușite anterior.

În cercetările psihologului german U. Drewniak [134] se menționează că începând cu anii '70, pedagogul american J. Novak a dezvoltat conceptul de hartă cognitivă, subliniind că această metodă de reprezentare vizuală se bazează pe faptul că învățarea temeinică a noilor concepte depinde de cele existente și de relațiile care se stabilesc între acestea.

Cercetătorul I. Neacșu [239, p.62] a denumit conceptul vizat hartă mentală. Potrivit lui H. Gardner, citat de I. Neacșu [239, p.62], harta mentală explorează zona potențialului simbolic, metafizic și constructiv al mentalului uman, lasă urme, transmite mesaje, comunică esențe ale gândirii noastre printr-un limbaj condensat, frecvent sub formă iconică. Nucleul central al hărții mentale vizează, de regulă, o temă reflectată într-un câmp conceptual cu reprezentări diagramatice, organizate radial, ierarhic sau nonlinear.

Alți cercetători folosesc termenul de hartă conceptuală. De exemplu, cercetătoarea E. Joiță [61, p. 22] susține ideea că harta conceptuală capătă forma unei diagrame care permite vizualizarea organizării procesărilor mentale a informațiilor legate de o problemă ce ține de conținut sau concept.

Prin urmare, în literatura de specialitate harta cognitivă este denumită de unii cercetători ca hartă mentală sau conceptuală. Pentru a conferi cercetării mai multă precizie și a evita confuzii conceptuale nedorite, ne vom limita la o singură noțiune și anume la termenul de hartă cognitivă, făcând abstracție de alte denumiri plauzibile.

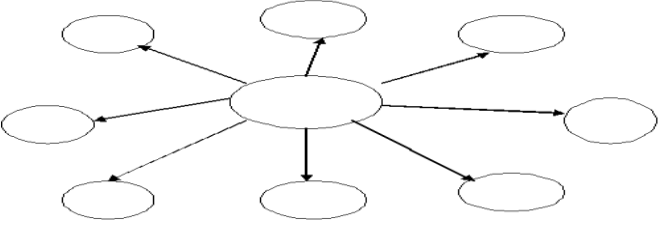
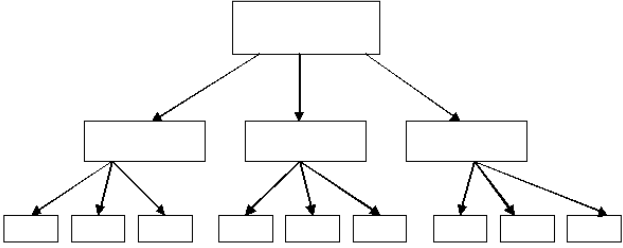
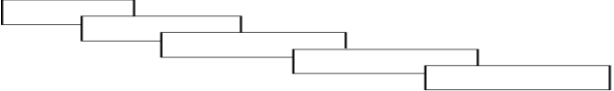
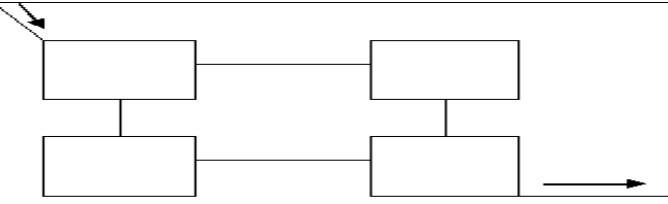
În studiul nostru e necesar să concretizăm metodele și mijloacele de mobilizare a strategiei lectorală, prin intermediul căreia intenționăm să dezvoltăm competența de lectură a textelor de specialitate. În această ordine de idei, am convenit să utilizăm conceptul de diagramă ca mijloc didactic și conceptul de hartă cognitivă ca metodă de dezvoltare și evaluare a CL.

Așadar, hărțile cognitive materializate prin diagrame, reprezintă metoda de bază, pe care am implementat-o în partea empirică a tezei drept bază logico-sugestivă în faza de intervenție.

În procesul de instruire constructivistă, hărțile cognitive sunt mai frecvent folosite ca metode de instruire și mai puțin în calitate de procedeu de estimare.

Analizând cercetările efectuate de savanții B. Weidenmann [198], W. Schnotz [182], C.L. Oprea [72], conchidem că în practica educațională se pot utiliza următoarele tipuri de hărți cognitive, diferențiate după forma de reprezentare a informațiilor:

Tabelul 2.1. Tipologia hărților cognitive

<p>Hărți cognitive sub forma “pânzei de păianjen” - în centru se află un concept central, o temă unificatoare de la care pleacă legăturile sub formă de raze către celelalte concepte secundare.</p>	
<p>Hartă cognitivă ierarhică - presupune reprezentarea grafică a informațiilor, în funcție de importanța acestora, stabilindu-se relații de supraordonare/subordonare și coordonare</p>	
<p>Harta cognitivă lineară - informațiile sunt prezentate într-un format linear.</p>	
<p>Sisteme de hărți cognitive - se diferențiază de celelalte tipuri de hărți conceptuale prin adăugarea <i>inputs</i> și <i>outputs</i> (intrări și ieșiri).</p>	

Utilizarea hărților cognitive e o modalitate eficientă de a-i face pe studenți se gândească, să vizualizeze și să-și aranjeze cunoștințele. Investigațiile realizate de cercetătorii U. Drewniak [134],

D. Grütz și H. Pfaff [145], W. Schnotz [182], K. Schramm [184], B. Weidenmann [198], L. Muntean [238], W. Apelt [101], A. Kreindler și V. Apostol [62] demonstrează că atunci când studenții analizează diagrame sau creează hărți cognitive, integrând cunoștințele acumulate într-un sistem conceptual, procesele mentale se intensifică. Crearea unei hărți cognitive solicită efort mental susținut din partea subiectului în realizarea legăturilor între concepte, contribuind la memorizarea informațiilor și la aplicarea lor în activitățile de învățare prin colaborare. În acest sens, cercetătorul german K. D. Baumann [111, p. 302] susține că hărțile cognitive ajută cititorii să înțeleagă și să memoreze conținuturi.

Elaborarea hărților cognitive impune respectarea anumitor factori, care asigură eficiența strategiilor lectorale. Savanții T. Buzan și V. North [125] recomandă, în acest sens, să respectăm următoarele condiții de bază: asigurarea mijloacelor didactice: foi de hârtie cu formatul minimal A4; creioane sau carioce de cel puțin 3 culori; organizarea activității inițial în grup și ulterior individual, promovând de la început învățarea prin cooperare și în final autonomia în învățare.

Pentru a construi o hartă cognitivă mai întâi se realizează o listă cu 10-15 concepte-cheie sau idei despre ceea ce interesează și câteva exemple. Plecând de la o singură listă se pot realiza mai multe hărți cognitive diferite în funcție de structura specifică a diagramelor. În această ordine de idei, cercetătoarea A. Cișman [27] propune indicații concrete, privind elaborarea hărților cognitive:

- **faza de brainstorming** presupune înregistrarea într-o ordine aleatoare a ideilor, cuvintelor, propozițiilor care au legătură cu subiectul pentru care trebuie întocmită harta conceptuală;
- **faza de organizare** presupune notarea structurată a ideilor din faza de brainstorming, grupând sintagmele-cheie după diverse criterii: importanță, relevanță, utilitate etc;
- **faza de așezare în pagină** asigură claritate, ușurință și accesibilitate pentru ca atât persoana care a creat harta conceptuală, cât și o altă persoană care nu știe despre ce este vorba, să înțeleagă ierarhizarea și legăturile dintre concepte;
- **faza de legătură** fixează relațiile de legătură dintre elemente, evidențiind conceptul-cheie și relațiile pe care le are în interiorul hărții cognitive prin utilizarea săgeților;
- **faza de finalizare** constă în a oferi o imagine de ansamblu și de a detalia aspectul acesteia.

Pentru a putea elabora hărți cognitive în baza textelor de specialitate, nu e suficient numai aplicarea strategiilor indicate, se necesită de asemenea de a prelucra texte cu reprezentări diagramatice. Aceasta reprezintă, de fapt, premisa principală, care asigură competența de a înțelege informația și de a o încadra într-o diagramă. Prin urmare, lectura textelor de specialitate, însoțite de diagrame, anticipă și condiționează elaborarea corectă a hărților cognitive.

Lectura textelor de specialitate și a diagramelor se realizează în trei etape:

- la etapa incipientă se prezintă diagrama și se anunță tema printr-o scurtă introducere;

- la etapa de bază are loc suprapunerea dintre text și diagramă, ceea ce generează operații de analiză, descriere și interpretare, efectuate în plan comparativ;
- la etapa finală se sintetizează și se evaluează cunoștințele dobândite.

Prin urmare, procesul de percepție a diagramelor se desfășoară în trei faze: enumerare, descriere și interpretare. Diagramele reflectă percepția analitico-sintetică, care permite redarea conținutului tematic în mod inteligibil. Astfel, se dezvoltă gândirea, crește capacitatea de cunoaștere, se extinde sfera cunoștințelor, se îmbogățește lexicul profesional și, prin urmare, se antrenează competențele de a înțelege și de a interpreta într-o formă laconică și concisă esența textului de specialitate. Aceste activități contribuie implicit la dezvoltarea gândirii, atenției, imaginației și memoriei.

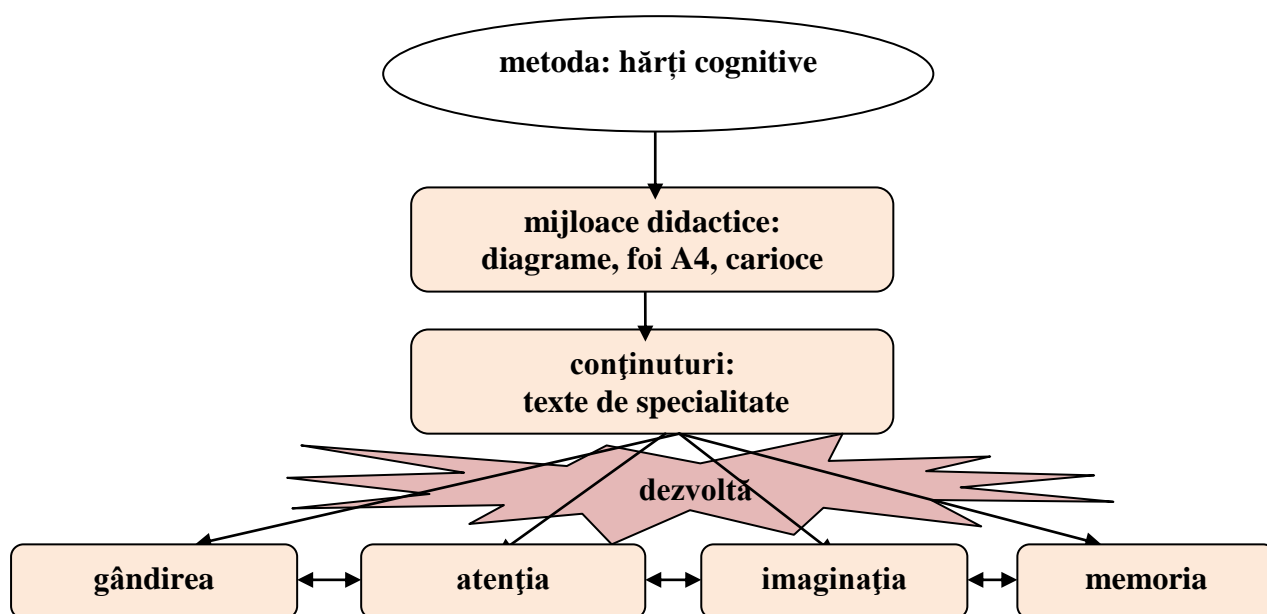

Fig. 2.3. Impactul hărților cognitive asupra proceselor psihice

Așadar, hărțile cognitive stimulează gândirea vizuală, gândirea logică și operațiile acesteia: analiza, sinteza, generalizarea și interpretarea. Hărțile cognitive crează, prin urmare, premise favorabile pentru dezvoltarea competențelor lectorale și, mai ales, ale celor de comprehensiune și interpretare, îmbogățind experiența perceptivă și facilitând achizițiile în sfera cunoașterii. Din aceste considerente, progresia interactivă a strategiilor receptiv-cognitive de analiză, de sinteză, de generalizare și de interpretare asigură prin intermediul hărților cognitive parcursul treptat de la lectura textelor de specialitate la comunicarea profesională.

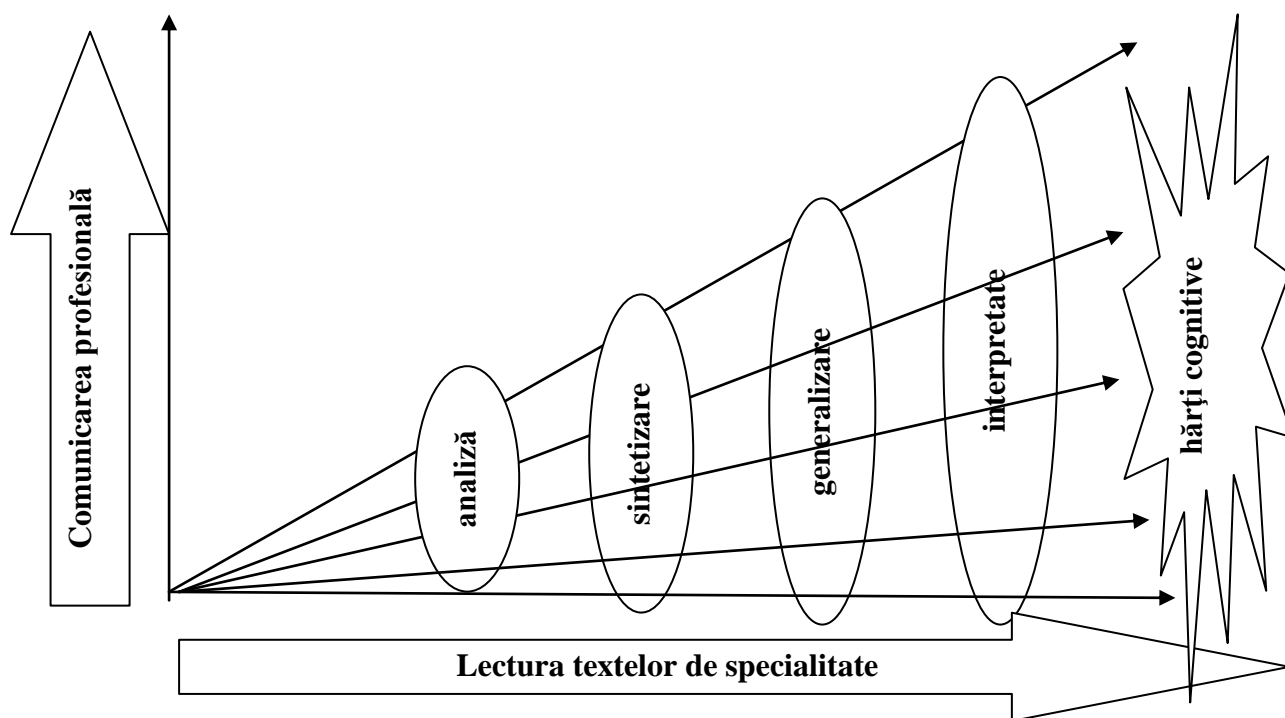

Fig. 2.4. Importanța hărților cognitive pentru comunicarea profesională

Hărțile cognitive dezvoltă capacitatea de a gândi într-o limbă străină, devenind premise obligatorii pentru o lectură efektivă, care implică comprehensiune și interpretarea textelor de specialitate în scopul dezvoltării profesionale. Prin urmare, întrebuințarea reprezentărilor vizuale ilustrează conținutul gândurilor. Din aceste considerente, diagramele reprezintă mijloacele didactice, care reflectă conținutul global al textului, iar hărțile cognitive sunt metodele didactice aplicate în scopul de a dezvolta și de a evalua comprehensiunea și interpretarea textelor de specialitate.

Hărțile cognitive dețin un potențial strategic ridicat și o înaltă încărcătură informativă. Utilizate corect, ele constituie o cale de acces spre cunoaștere și învățare. Potențialul lor pedagogic se manifestă printr-un larg evantai de funcții.

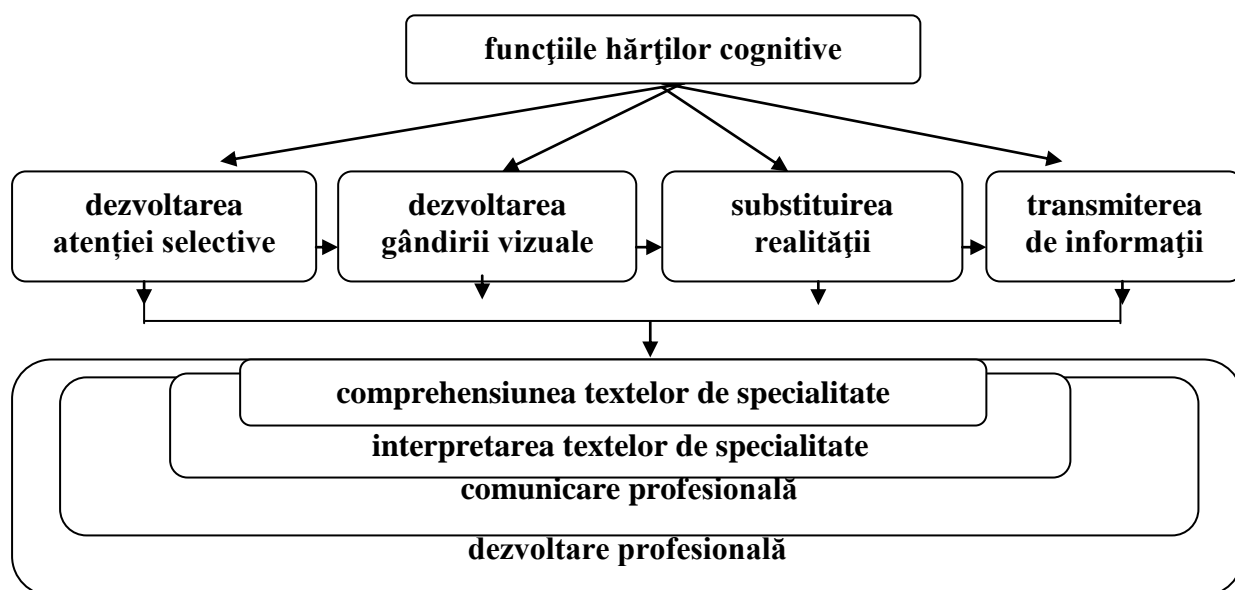

Fig. 2.5. Funcțiile hărților cognitive

Avantajele acestei tehnici de învățare și evaluare se reflectă prin: memorarea mai rapidă și mai eficientă a informației; dezvoltarea gândirii logice și a abilităților de învățare; universalitatea și valabilitatea pentru orice disciplină, dar și pentru a rezolva situații - problemă reale din viața zi de zi; ordonarea, sistematizarea și construirea unui câmp conceptual, care reflectă informațiile principale din textele de specialitate.

În practica didactică, s-a observat că utilizarea combinată a mai multor strategii poate conduce la o învățare mai eficientă, la un transfer mai bun al cunoștințelor, la îmbunătățirea capacității de memorare și la îmbunătățirea înțelegerii textului lecturat. Strategiile de lectură a textelor de specialitate vizează preponderent metodele de fixare, sistematizare și verificare a cunoștințelor, precum și rezolvare de probleme prin stimularea gândirii critice.

În acest sens, sunt eficiente tehnicile de învățare:

Știu - Vreau să știu – am Învățat (S-V-Î). Această metodă a fost introdusă în anul 1986 de cercetătoarea D. Ogle, fiind ulterior citată de mai mulți pedagogi, cum ar fi T. Cartaleanu, O. Cosovan, L. Scifos [23] pentru a dirija activitatea de lectură. Metoda poate fi utilizată în scopul lecturării textelor expositive și presupune identificarea de către studenți a punctului de plecare (*Ce știu despre subiect?*), a aspectelor pe care doresc să le cunoscă în timpul activității (*Ce vreau să știu?*) și ceea ce au dobândit în procesul de învățare (*Ce am învățat?*).

Sistemul Interactiv de Notare pentru Eficientizarea Lecturii și Gândirii (SINELG), introdus de savanții J. Vaughan și T. Estes (1986), la care face referință pedagogul T. Cartaleanu [23], reprezintă o metoda/tehnica de munca intelectuală individuală, de învățare a învățării, de cultivare și antrenare a gândirii critice conform căreia lectura trebuie să fie însoțită de adnotări marginale cu anumite semnificații, urmată de realizarea unui tabel cu rubrici, care delimitează informații confirmate și infirmate de text, informații noi și confuze. Aceasta procedura începe prin rememorarea cunoștințelor anterioare asupra subiectului, formularea unor întrebări și continuă cu marcarea informației găsite în text. *SINELG* este un instrument foarte util, deoarece permite studentului să își monitorizeze nivelul de înțelegere pe măsura ce citește. Să citești o pagină întreaga și să nu-ți amintești nimic din conținutul acesteia, e un fenomen întâlnit frecvent, în special, când citim texte de specialitate în limba germană. Lectura fără implicare cognitivă și fără monitorizarea comprehensiunii exercită un impact negativ asupra motivației pentru lectură. În această ordine de idei, *SINELG-ul* este o tehnică de lectură interogativă și analitică, care activează procesele cognitive necesare pentru a înțelege și a interpreta conținuturile lecturate.

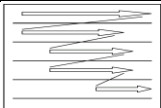
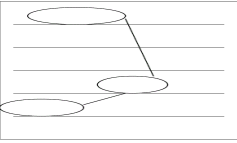
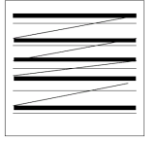
Lectura circulară, lansată inițial în filozofie de Schleiermacher [90], dezvoltată ulterior de lingvistul german Schlegel, la care face referință cercetătorul J. Leisen [165, p. 42], pentru a

prelua acest concept în didactica limbii germane. Lectura circulară constă, așadar, din combinarea procedeelelor didactice, care eficientizează comprehensiunea și interpretarea textului de specialitate, antrenând mai multe tehnici de lectură orientativă, extensivă și intensivă, care se desfășoară consecutiv, contribuind la înțelegerea globală și detaliată a conținuturilor lecturate.

Lectura circulară implică tehnici de lectură orientativă, extensivă și, în caz de necesitate, tehnici de lectură intensivă a anumitor pasaje mai complicate din textul de specialitate.

În tabelul următor am descris succinct componentele lecturii circulare, elaborând pentru fiecare tip de lectură schema corespunzătoare.

Tabelul. 2.2. Componentele lecturii circulare

Lectură	Descriere	Schema
orientativă	Parcurgere rapidă a textului de specialitate, luând în considerație semnele tipografice, titlurile și reprezentările grafice aderente [156, p.36].	
extensivă	Lectură rapidă și repetată a textului de specialitate în scopul extragerii informațiilor principale din text și eficientizării comprehensiunii globale, selective și sintetice [202, p.26].	
intensivă	Lectura analitică a textului de specialitate în scopul înțelgerii detaliate [203, p.29].	

Lectura orientativă reprezintă parcursul rapid al textului, luând în considerație titlurile, subtitlurile, formulele, simbolurile și reprezentările grafice în scopul obținerii unei idei de ansamblu, fără a se aprofunda în amănunte, pentru a înțelege conținutul în linii generale, apreciind relevanța sau irelevanța subiectului abordat. Lectura orientativă ajută cititorul să decidă, dacă textul propus merita de a fi citit în continuare. Lectura extensivă e o lectură multiaspectuală, deoarece comportă caracter informativ-global și exploratoriu manifestat prin inspecția atentă a textului în direcția globalității. Lectura extensivă denotă caracter selectiv, evidențiind informațiile relevante pentru moment referitor la tema prestabilită. Randamentul acestui parcurs depinde în mare măsură de organizarea serială și metodică a textului și de cunoștințele anterioare ale studenților. În acest mod, lectura extensivă, anticipată de cea orientativă, devine principala tehnică de elaborare a referatelor științifice.

Lectura intensivă este o lectură analitică, care se caracterizează prin comprehensiunea amănunțită, detaliată și aprofundată a textului de specialitate. Lectura intensivă are un parcurs

linear, caracterizat prin monotonie, fapt care reduce motivația de a citi până la capăt conținuturile propuse. Din aceste considerente, recomandăm de a citi intensiv numai pasajele cele mai complicate, care nu pot fi înțelese total prin lecturi extensive

Mitul circularității lecturii se sprijină pe premisa că parcurgerea unui text nu e un proces neîntrerupt. În procesul de atribuire a sensului, cititorul face popasuri interogative și încearcă să înțeleagă treptat ideile transmise în scris. Interogațiile lui hermeneutice se bazează pe nevoia de actualizare a sensului, iar surprinderea sensului se realizează în funcție de următoarele criterii:

- gradul de inteligență al cititorului (nivelul de educație, contextul psihologic individual);
- experiența aplicării unor strategii de lectură variate, în funcție de specificul textului de specialitate.

Cercetările reprezentative analizate de savanții germani D. Grütz [145], U. Lange [162] scot în evidență faptul că utilizarea unei game largi de strategii lectorale au un efect benefic asupra calității lecturii. Prin urmare, strategia de lectură circulară ar putea cuprinde și alte tehnici de lectură, care pot fi aplicate, luând în considerație nivelul de competență lectorală de care dispune studentul la moment. Pornind de la această idee, venim cu constatarea că un cititor avansat, concept derivat din termenul *utilizator avansat (B2)*, stipulat în CECRL [19, p.25], trebuie să fie capabil să citească textele de specialitate în limba germană esențializat, problematizat și euristic.

Potrivit pedagogului român S. Cristea [31, p.212], lectura esențializată vizează deprinderea de a conspecta și de a lua notițe rezumative. Astfel, procesul de lectură se concentrează în jurul nucleelor semantice, abordând textul deductiv-global în scopul dezvoltării profesionale. Esențializarea conținutului implică operații mentale de analiză și sinteză, utile pentru a structura informațiile-cheie în tabele sau diagrame necesare pentru elaborarea lucrărilor științifice în baza literaturii studiate. În viziunea noastră, lectura esențializată cuprinde lectura orientativă și extensivă, având un impact pozitiv asupra comprehensiunii și interpretării textelor de specialitate.

Lectura problematizată a fost definită succint de către cercetătoarea A. Solcan [93] ca deprindere de a sesiza situații-problemă. Noțiunea de *problemă*, semnifică o situație contradictorie și conflictuală, care îndeamnă studenții să caute soluții optimale, pentru a putea răspunde corect la întrebările înaintate. Prin urmare, lectura problematizată dezvoltă gândirea critică și creativă, promovează învățarea colaborativă și auto-dirijată, stimulează dezvoltarea abilităților de comunicare și favorizează aplicarea rezolvării problemelor în situații noi .

Lectura euristica se bazează pe metoda euristică , care presupune arta de a duce o dispută cu scopul de a descoperi adevărul. După renumitul psiholog D. Bruner [206, p.112], metoda euristica promovează învățarea prin descoperire, teorie ce valorifică ideile savantului J. Piaget

[80], în ceea ce privește activismul celui ce învață. Deci, lectura euristică vizează capacitatea studenților de a citi printre rânduri. Pentru aceasta e necesară mobilizarea mai multor capacități: de a trage concluzii, de a prezice evenimente, de a trece de la problema expusă în text la problemele cu care ne confruntăm în prezent, construind o legătură logică între ele.

Prin urmare, strategiile lectorale, care îmbină metodele și tehnicile de lectură indicate, contribuie la dezvoltarea profesională a studenților, antrenând:

- memorizarea și aplicarea termenilor de specialitate în comunicarea profesională;
- comprehensiunea structurilor de specialitate și interpretarea diagramelor;
- elaborarea și interpretarea hărților cognitive.

În această ordine de idei, strategiile lectorale urmează a fi selectate sau elaborate, având ca punct de reper nivelul de competență lectorală actuală și potențială.

În acest context, am evidențiat deosebirea dintre cititori medii și cititori avansați, specificând tipurile de lectură aplicate în ambele cazuri. Rezultatele obținute, în urma cercetărilor efectuate, au fost sintetizate tabelar, după cum urmează:

Tabelul 2.3. Parcursul metodologic de la cititor începător la cititor experimentat

cititori începători	→	cititori independenți	→	cititori avansați	→	cititori experimentați
lectură pasivă	→	fluentă	→	conștientă	→	activă → filologică → aprofundată
orientativă, extensivă, intensivă			esențializată, problematizată, euristică			

Pornind de la ideea că lectura se desfășoară în trei etape (pretextuală, textuală și posttextuală), strategiile lectorale se devizează în trei categorii:

La etapa *pretextuală* identificăm strategii de inițiere care pregătesc studenții pentru comprehensiunea textului de specialitate, activându-le cunoștințele și experiențele anterioare. Textul este abordat emoțional, generând asociații directe cu experiența trecutului

La etapa *textuală* identificăm strategii de comprehensiune, care antrenează decodarea informației necunoscute și o încadrează în sistemul de cunoștințe acumulate anterior. Dacă la etapa *pretextuală* predomină strategia metacognitivă de planificare a lecturii, atunci la etapa *textuală* funcționează strategia metacognitivă de monitorizare a propriei comprehensiuni. Cu cât mai bine este înțeles conținutul textului de specialitate, cu atât mai mult sunt motivați studenții pentru a continua lectura mai departe.

La etapa *posttextuală* identificăm strategii de interpretare, reflectare și apreciere, care implică activități comunicative în baza lecturii, cum ar fi interpretarea corectă a textului de specialitate; întrebuițarea adecvată a termenilor de specialitate în comunicarea profesională; rezumarea și transpunerea textului de specialitate în diagrame prin intermediul hărților cognitive.

2.2. Criterii didactice de selectare a textelor de specialitate privind sporirea motivației pentru lectura în limba germană

❖ Specificul textelor de specialitate. Comprehensiunea și comprehensibilitatea

Pornind de la ierarhia componentelor tehnologiilor didactice, sesizăm faptul că strategiile lectorale în întreaga lor complexitate se focalizează pe conținuturi. În studiul nostru, conținuturile sunt textele de specialitate în limba germană la profilul *științe economice*.

Pentru a înțelege mai bine conceptul de text de specialitate, am recurs la metoda analizei, cercetând, pe de o parte, noțiunea de text, și pe de altă parte, cea de specialitate.

Pornind de la etimologia cuvântului text, care provine de la latinescul *textus*, ceea ce înseamnă țesătură, lingvistul român P. Cornea [31, p. 31] asociază textul la nivel lingvistic cu un complex frastic superior, realizat prin coeziune (conexiuni gramaticale) și prin coerență (conexiuni logico-semantică). Această definiție am reprezentat-o, în figura ce urmează:

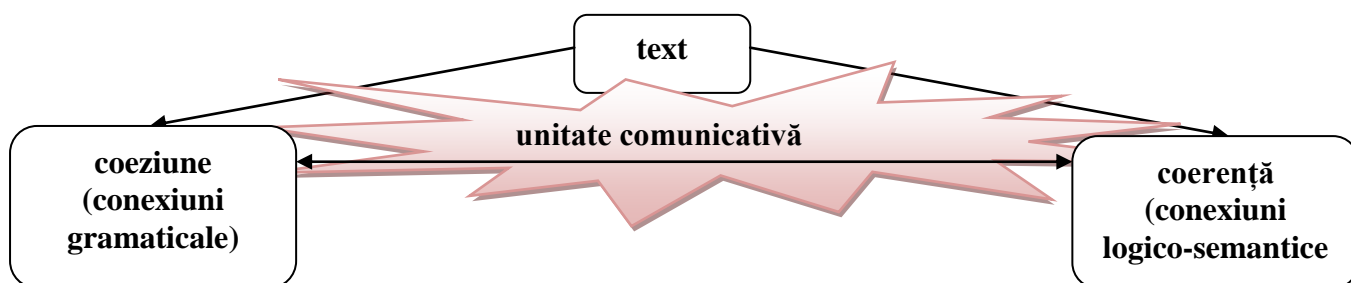

Fig. 2.6. Structura textuală

În *Cadrul European Comun de Referință pentru Limbi* [19, p.15] textul este asociat cu orice secvență discursivă (orală și/sau scrisă), înscrisă într-un domeniu specific de activitate, care fie că e ca suport sau scop, ori ca produs sau proces, constituie ocazia desfășurării unei activități comunicative în decursul îndeplinirii unei sarcini.

Referitor la textul de specialitate, acesta comportă anumite caractere specifice, evidențiate bine în definiția lingvistului german W. Seltmann [186, p. 324]: economie verbală, valabilitate și precizie. Pedagogul german K. Herrman [152, p. 10], cu referire la cercetările efectuate de savantul lingvist E. Wehrlich [197], abordează textele de specialitate din perspectivă funcțională, promovând ideea că ele au menirea să exploreze și să dezvolte cunoștințele studenților. În acest context, cercetătorul V. Kuntzsch [161, p. 15] analizează textul de specialitate din perspectivă psihologică, evidențiind importanța cunoștințelor anterioare ale studenților, care acționează ca un stimul accentuat pentru formarea anumitor așteptări și anticipări în timpul lecturii. Cunoștințele anterioare conțin cunoștințe generale, de specialitate și de limbă străină, care interacționează între ele, completându-se reciproc. Textele de specialitate pot, așadar, exercita funcții gnoseologice doar în urma interacțiunii dintre competența lingvistică, competența lectorală și competența profesională. Această relație am schematizat-o în felul următor:

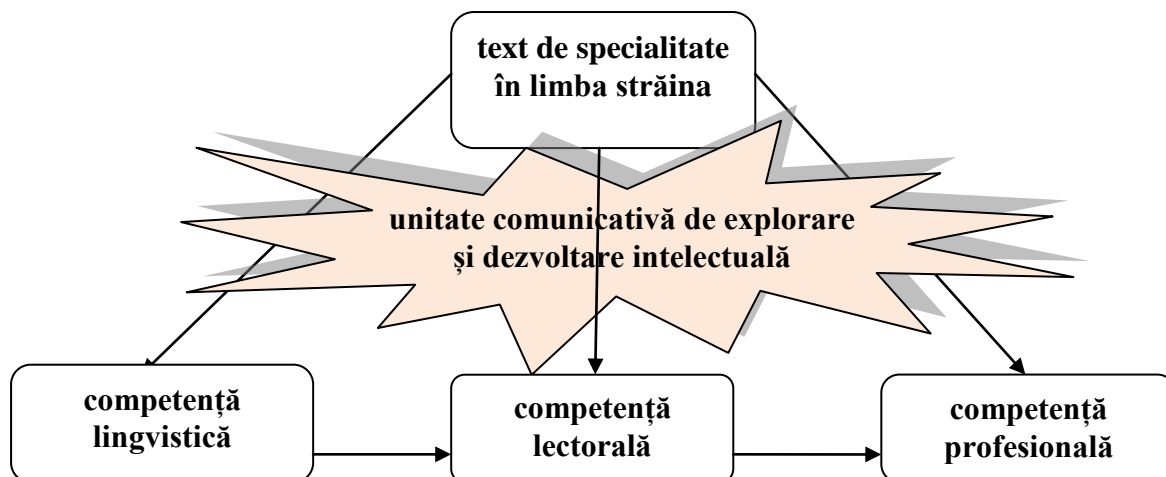

Fig. 2.7. Raportul dintre text de specialitate și competențele specifice

Competența lingvistică asigură cunoașterea sistemului terminologic și structura gramaticală din limba străină, produce premise favorabile pentru dezvoltarea competenței de lectură a textelor de specialitate și contribuie, prin urmare la formarea competenței profesionale.

Având ca punct de plecare viziunile savanților menționați W. Seltmann [186, p.324], V. Kuntzsch [161, p. 234], E. Wehrlich [197], conchidem că textul de specialitate e un document scris, care denotă o unitate comunicativă de dimensiuni variabile, realizată prin coeziune și coerență, caracterizat prin economie verbală, valabilitate și precizie, care exercită funcția gnoseologică de dezvoltare și explorare, contribuind prin schimb de experiență și acces la surse de informații factuale, la formarea competenței profesionale.

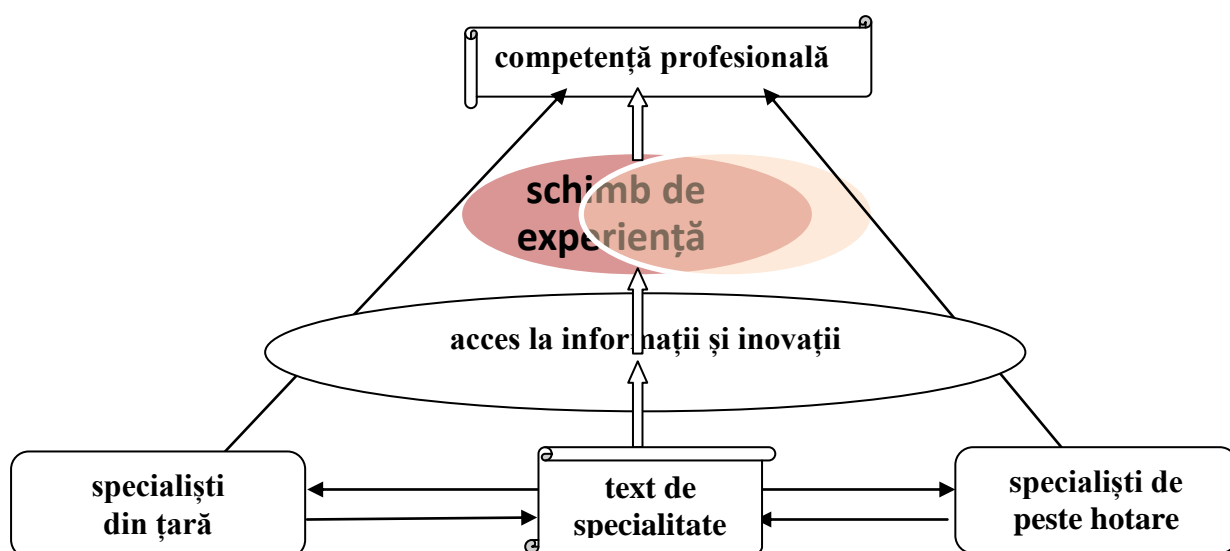

Fig. 2.8. Funcționalitatea textului de specialitate

Așadar, textele de specialitate în limba străină sunt o sursă inepuizabilă de informații care, paralel cu literatura de specialitate în limba maternă, contribuie la formarea competenței profesionale. Citind texte de specialitate în limba germană, viitorii specialiști ating noi orizonturi în dezvoltarea lor

profesională. Textele de specialitate în limba germană oferă acces la inovațiile științifice de ultimă oră, contribuind la schimbul de experiență între specialiștii de pretutindeni. După lingvistul român O. Bălănescu [226], textul de specialitate concretizează și face accesibil atât procesul cunoașterii aprofundate, cât și rezultatele lui, constituind expresia concretă a cunoașterii într-un domeniu anume și modalitatea prin care specialiștii o pot comunica celor interesați.

În această ordine de idei, lingvistul german Th. Roelcke [175, p. 21], interpretează definiția formulată de cercetătoarea R. Gläser conform căreia textul de specialitate, ca rezultat al acțiunii comunicative, reprezintă o exprimare lingvistică obiectivă, care reflectă un conținut specific, utilizând mijloace lingvistice situativ adecvate, completate cu reprezentări vizuale, cum ar fi simboluri, formule, diagrame.

În contextul cecetării noastre, lectura textelor de specialitate presupune, în primul rând, comprehensiunea, contribuind la însușirea și memorizarea logică a conținuturilor, precum și la interpretarea acestora. Astfel, putem învăța, memora și aplica numai informațiile pe care inițial le-am perceput.

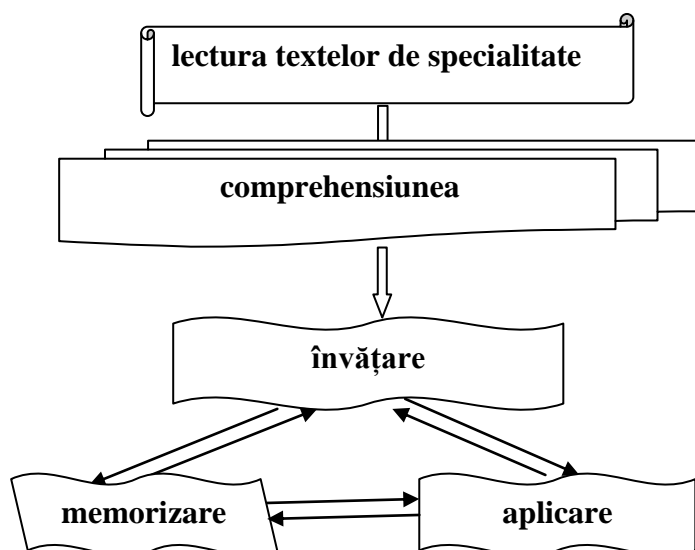

Fig. 2.9. Comprehensiunea – mediator între lectură și învățare

❖ **Texte de specialitate din domeniul managementului de afaceri. Particularități terminologice.**

Orice domeniu științific dispune de texte de specialitate, cum ar fi texte juridice, tehnice, medicinale, economice etc. Această listă poate fi extinsă în dependență de domeniile științifice. Textele economice în limba germană, precum și criteriile lor de selectare și de clasificare au o importanță deosebită, în special din perspectiva didactică.

Pentru a selecta corect texte potrivite pentru orele de limbă germană la profilul științe economice, profesorul trebuie să ia în considerație următorii factori: particularitățile limbajului economic german; specificul textului economic; nivelul de cunoștințe al studenților.

A cunoaște o limbă presupune mobilizarea capacității de a formula și, totodată, de a decodifica texte formulate de alții. În mod analogic, s-ar putea menționa că cunoașterea limbajului economic german presupune mobilizarea competențelor lectorale de a înțelege și de a interpreta textele de specialitate din domeniul economiei.

Reieșind din punctul de vedere al lingvistului german L. Hoffmann [154, p. 306], conchidem că limbajul economic german constă din totalitatea sublimbajelor specializate din domeniul economic, formând un mijloc de exprimare a specialistului, care asigură socializarea în profesie, perfecționare și schimb de experiență. În acest context, propunem următoarea figură:

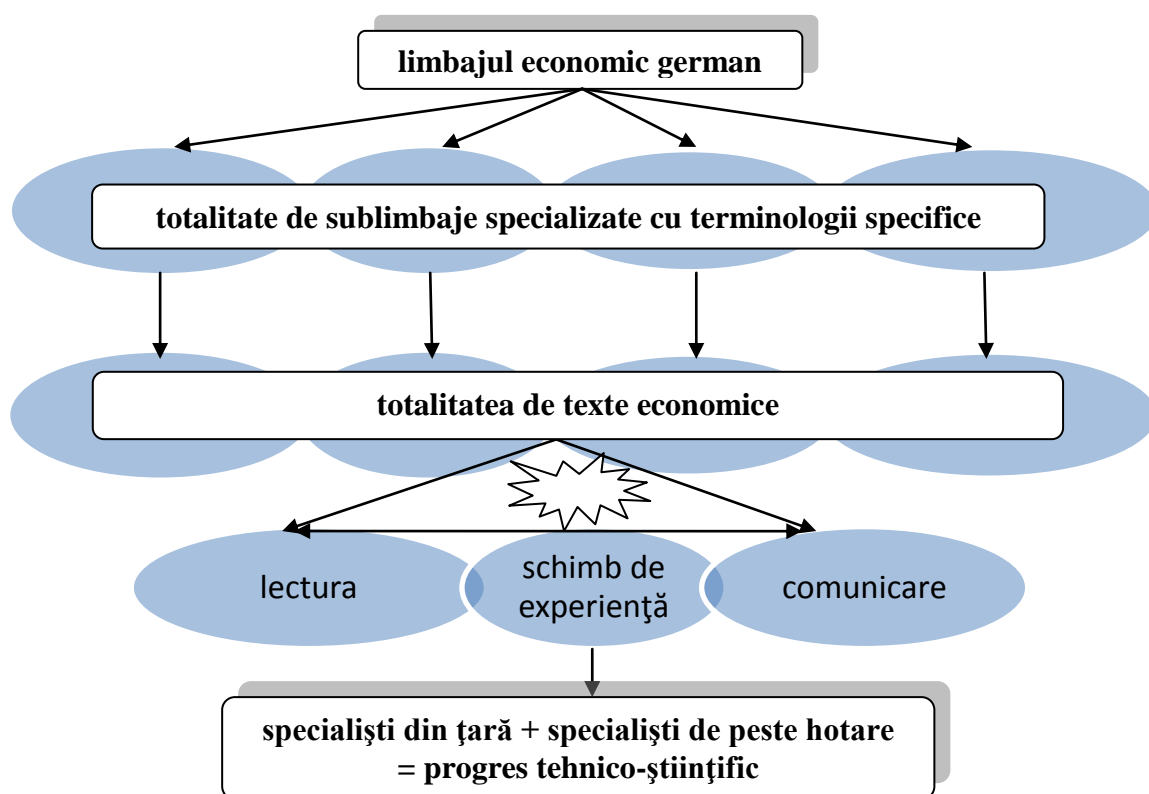

Fig. 2.10. Structura și funcționalitatea limbajului economic german

Textele economice sunt foarte diferite, mai ales după conținutul tematic și sfera de întrebuințare. Varietatea lor e cauzată, în primul rând, de diversitatea științelor economice din care ele fac parte.

În prezent, științele economice se orientează în două direcții:

- economia politică,
 - economia afacerilor,
- } care la rândul lor se ramifică în domenii de specializare și mai înguste.

Într-o singură cercetare e imposibil să cuprinzi textele economice din toate domeniile existente la moment. De aceea în vizorul nostru vor intra texte economice, ce se referă, cu precădere, la managementul afacerilor. Alegerea noastră e motivată de faptul că aceste texte sunt cele mai

răspândite și cele mai solicitate în întreprinderile germane la nivel de relații interne și externe. Așadar, viitorii economiști și traducători, activând în spațiul moldo-german, se vor confrunta cu aceste texte în activitatea lor profesională. Din aceste considerente, e necesar de a-i pregăti din timp, prelucrând la orele de limbă germană texte ce vizează managementul afacerilor.

Pentru a delimita textele din domeniul managementului de afaceri de celelalte texte economice, trebuie să abordăm noțiunea de *management* - termen provenit din limba engleza și adoptat cu o semantica foarte complexa, care desemneaza știinta conducerii organizațiilor și conducerea științifică a acestora. În limba engleza verbul *to manage* are diverse înțelesuri printre care și acelea *de a administra, a conduce*.

Primele texte economice din domeniul managementului de afaceri au apărut odată cu încheierea managementului ca știință în SUA în primul deceniu al secolului XX, influențată de mișcarea pentru conducerea științifică, care lupta pentru ideea existențială a maximizării rezultatelor activității individuale sau colective cu eforturi minime.

Cercetătorul francez H. Fayol [211, p. 96] în cartea sa *Administration industrielle et generale*, publicată în 1916, menționa că a administra înseamnă a prevedea, a organiza, a comanda, a coordona și a controla. De aici, tragem concluzia că textele economice din domeniul managementului de afaceri conțin informații despre organizarea, administrarea, coordonarea și controlarea afacerilor.

Potrivit opiniei economistului A. Mackensie [235], exprimată în noiembrie 1969 în *Harvard Business Review*, managementul este procesul în care managerul operează cu trei elemente fundamentale - idei, lucruri și oameni - realizând prin alții obiectivele scontate. În acest sens, cercetătorul P. Drucker [232], considera că managementul este echivalent cu „persoanele de conducere”, termenul de „management” fiind doar un eufemism pentru „șef”.

Așadar, textele economice din domeniul managementului de afaceri au o importanță majoră în activitatea firmei. Cele mai numeroase texte economice au fost generate de managementul firmei, care reprezintă o componentă a științei managementului, de fapt, cea mai dezvoltată, cunoscută și importantă (peste 50% din literatura mondială de management este consacrată firmei). Aceasta se explică prin faptul că:

- firma este agentul economic de baza al fiecărei economii;
- firma e un teren fertil pentru inovările pe planul teoriei și practicii manageriale.

Cercetătorul P. Drucker [232] promovează *teoria universalității managementului*, afirmând că există o "materie" universal valabilă a conducerii, metode și instrumente manageriale, concepte și principii și chiar un limbaj comun pentru managementul dispersat într-o varietate de texte referitor la: structura și administrarea unei întreprinderi, forme juridice și resurse umane,

economie de producție, marketing și corespondență comercială, contabilitate și bilanț financiar, investiții și finanțare.

Aceste texte denotă un limbaj original și autentic, care aparține unui domeniu special, în cazul de față, managementului de afaceri. Prin urmare, textele pot avea grad de specializare diferit în dependență de încărcătura teminologică de care dispun [5, p. 61].

Limbajul de specialitate se caracterizează prin trei straturi principale [154]:

- cuvintele din fondul comun: instrumente gramaticale, verbe auxiliare, cuvinte abstracte;
- termeni comuni diverselor domenii științifice, mulți dintre ei au intrat în limba literară formând lexicul general de orientare științifică;
- termeni strict specializați care se referă numai la un anumit domeniu.

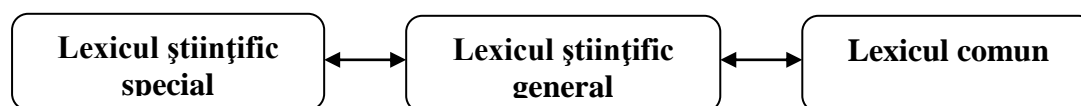
Așadar, limbajul economic german se caracterizează prin lexic eterogen, delimitat în două straturi relativ independente: lexic neterminologic și lexic terminologic, care cuprinde lexicul științific general și lexicul specializat. Lexicul neterminologic conține cuvinte din limba comună și reprezintă baza pe care se construiește un text de specialitate.

Trăsătura de bază a limbajului economic german este, în primul rând, sistemul terminologic. Terminologia economică, fiind numită metalimbaj sau vocabular specific, include un sistem lingvistic specializat, menit să acopere necesitățile de informare, comunicare și colaborare în domeniul economic [5, p. 62].

Prin urmare, terminologia economică e concepută și grupată ca un sistem de termeni economici legați unul cu altul la nivel: noțional, lexico-semantic, gramatical și al formării cuvintelor. Termenul fiind unitatea de bază a sistemelor terminologice, se deosebește de celelalte unități lexicale prin aceea că îndeplinește funcții cu caracter profesional [14].

Lexicul științific general cuprinde termeni, care reprezintă fondul noțional științific de bază într-un domeniu specific cu o frecvență foarte ridicată. Lexicul specializat este zona de specificitate a stilurilor funcționale nonartistice, în mod deosebit, a stilului științific, fiind alcătuit din termeni ce se grupează în diverse nomenclaturi și terminologii.

Prin urmare, terminologia economică poate fi întâlnită în toate stilurile funcționale ale limbii, trecând din contextul științific în cel uzual și viceversa.

Pentru a înțelege un text economic, este nevoie, în primul rând, de decodarea acestuia. Decodarea textului economic constă în comprehensiunea nucleului conceptual al noțiunilor terminologice utilizate în text. Textul economic este un construct specific, componentele sale fiind cu preponderență unitățile lexico-terminologice. Încărcătura semantică a acestora face

referință la realitățile extralingvistice, care sunt preponderent materiale și determină înțelegerea adecvată a textului economic.

În baza unei analize minuțioase a materialului factual, am stabilit că comprehensiunea textului economic e în directă dependență de caracterul termenilor economici utilizați:

- folosirea internaționalismelor *Clearling, Leasing, Inkasso, Akkreditiv*;
- utilizarea împrumuturilor din engleză : marketing, management, tender;
- întrebuințarea dublicatelor sinonimice: *der Rabatt - die Preisermassigung; die Reklamation - die Mangelrüge; der Kontrakt - der Vertrag*;
- formarea de termeni autohtoni prin derivare, compunere și conversiune : *Ausfuhr, Einfuhr, Angebot, Anfrage, Niederlassung*;
- folosirea de abrevieri, simboluri, formule , semne convenționale, scheme: *Fa - die Firma Kto - das Konto ,AG - die Aktiengesellschaft*.

Din experiență, constatăm că terminologia economică se însușește mult mai eficient prin softuri educaționale [3, p. 91] și, în special, când este integrată în conținuturi, adică în texte de specialitate. Pentru ca metalimbajul respectiv să poată trezi interesul și să fie atractiv, este necesar să predominie textualitatea, situațiile de comunicare și nicidecum termeni aparte sau propoziții dispersate, care nu constituie un sens unitar.

Cercetătoarea K. Herrmann [152, p. 9] susține că textele economice pot fi considerate toate textele, utilizate prioritar în întreprinderi sau în alte organizații, având conținut economic general sau special. Textele economice, ce vizează managementul afacerilor, sunt de fapt instrumentele cu care lucrează întreprinderile zi de zi. Aceste texte devin sursa unor informații generale sau speciale, istorice sau actuale, care denotă dezvoltarea afacerilor de-a lungul anilor.

Managementul de afaceri e redat pe larg atât în textele de popularizare științifică, cât și în textele specializate. În acest sens, cercetătoarea K. Herrmann [152, p. 19] distinge:

- texte specializate, care aparțin domeniului științific special și sunt întrebuințate cu precădere în scopuri instructive;
- texte de orientare profesională, care aparțin domeniului științific general și exersează prin urmare funcții comunicative și apelative.

Textele de orientare profesională sunt un rezultat indirect al procesului de terminologizare și determinologizare, ceea ce a condus la contopirea lexicului comun cu cel științific special, generând un șir de profesionalisme pe larg întrebuințate.

Pornind de la clasificarea generală a textelor de specialitate propusă de cercetătoarea K. Herrmann [152, p.67], lingvistul german E. Wehrlich [197] devizează textele specializate și cele de orientare profesională în specii și tipuri:

Tabelul 2.4. Texte de specialitate din domeniul managementului de afaceri

texte de specialitate din domeniul managementului de afaceri	
texte de orientare profesională	texte specializate
Marketing	Învățământ
<u>specii de texte:</u> <ul style="list-style-type: none"> • texte publicistice; • scrisori de afaceri ; • prezentare de firmă; • formulare 	<u>specii de texte:</u> <ul style="list-style-type: none"> • manual de specialitate; • monografie, • revistă despecialitate, • teze de licență, master etc.
<u>tipuri de texte:</u> <ul style="list-style-type: none"> • comunicative /apelative/ • instructive; • apelative/instructive/ • argumentative/comunicative/; • comunicative argumentative/ 	<u>tipuri de texte:</u> <ul style="list-style-type: none"> • explicative • argumentative • comunicative • instructive • apelative
Intenție – Interacțiune	Intenție – Interacțiune

În viziunea noastră, toate textele de specialitate sunt, în primul rând, texte instructive cu grad de specializare diferit, de exemplu: texte de orientare profesională și texte specializate. Textele instructive pot fi divizate, conform funcției pe care o exercită, în texte: explicative, care explică un conținut; argumentative, care argumentează un punct de vedere; descriptive, care descriu un fenomen, un proces sau definesc o noțiune și problematizate, care solicită subiecții educaționali să identifice problema și să o rezolve.

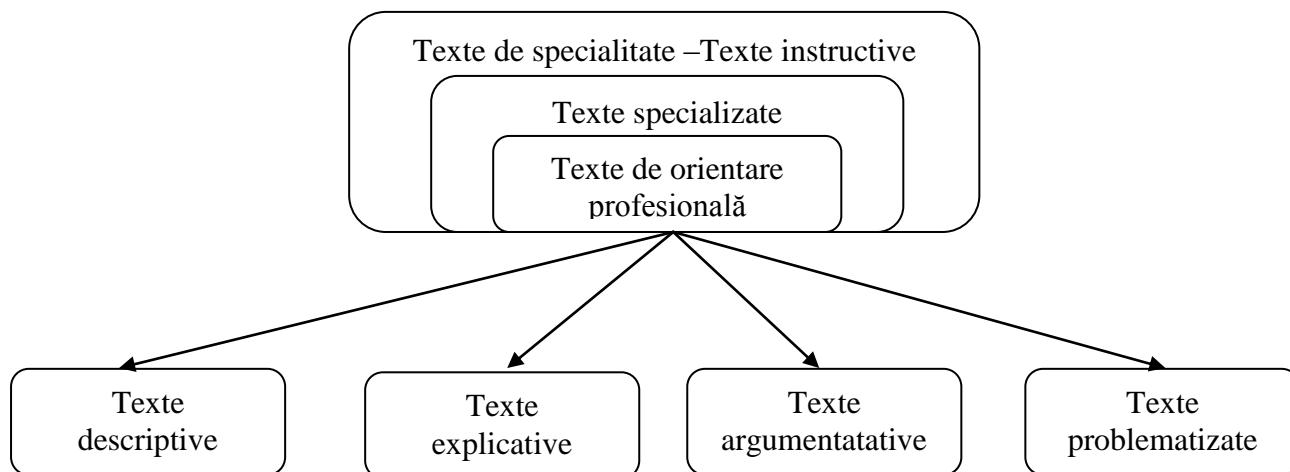

Fig. 2.11. Clasificarea textelor de specialitate

Pornind de la principiul consecutivității (de la simplu la complex), recomandăm de a utiliza, pentru o lectură mai efektivă, texte de orientare profesională trecând treptat la cele specializate. Profesorul de limbă germană trebuie să ia în considerație nivelul de competență lingvistică al studenților economiști, implementând principiul de dozare a efortului cognitiv pe parcursul

lecturii. În caz contrar, studenții fiind suprasolicitați, vor pierde motivația de a citi texte de specialitate în limba germană. Totodată, e important să propunem studenților texte economice care au o sferă de răspândire mai largă. Textele din domeniul managementului de afaceri corespund acestei cerințe. Cecetătoarea K. Herrmann [152], a clasificat aceste texte după sfera de întrebuintare și conținutul lor informațional:

Tabelul 2.5. Varietatea textelor economice din domeniul managementului de afaceri

<i>Relații externe cu alte întreprinderi:</i>	<i>Relații interne din întreprindere</i>	<i>Informații de ordin general</i>	<i>Informații de ordin Actual</i>
scrisori de afaceri, discuție telefonică, factură de plată, certificat de livrare, acte de import și export, documente vamale, tratative , negocieri de vânzare/ cumpărare, texte publicitare. contracte.	raport, analiză, statistică, dosar, circulară, anchete, chestionar, conferințe, ședințe.	dicționar de terminologie economică, manual, monografie, texte oficial-administrative, comentarii publicistice, decrete, ordonanțe, jurnale economice.	ziar, jurnal, revistă magazin, noutăți radiofonice și televizate, rapoarte anuale, texte publicitare.

❖ **Textele de specialitate și stilurile funcționale ale limbii**

Analizând stratificarea funcțional-stilistică a limbajului economic german, propusă de cercetătorul O. Gueye [146, p.38], remarcăm varietatea stilistică a textelor economice, identificând texte economice oficial-administrative, publicistice și științifice.

Așadar, textele din domeniul managementului de afaceri au o arie de răspândire variată, fiind depistate atât în literatură tehnico-științifică, cât și în cea de popularizare științifică, atât în documente oficial-administrative, cât și în articole publicistice. În așa fel, textele economice din domeniul managementului de afaceri pot fi clasificate după trăsături funcțional-stilistice:

Textele științifice se caracterizează prin: claritate, sobrietate, simplitate, uniformitate, precizie, corectitudine, respectarea normelor limbii literare, obiectivitate, având o terminologie proprie. Aceste texte îndeplinesc funcția informativă în domeniul economiei, funcție gnoseologică - de cunoaștere a valorilor științifice, de dezvoltare și progres tehnico-științific, de cultivare a interesului față de știință – de motivare, de stimulare a inovațiilor pe tărâmul științifico-economic.

Textele oficial-administrative se caracterizează prin respectarea strictă a normelor limbii literare, ceea ce implică un grad înalt de corectitudine fonetică, grafică, lexicală și gramaticală; denotă caracter obiectiv impersonal și neutru din punct de vedere al expresivității, lipsit de încărcătură afectivă, având o terminologie proprie care asigură: accesibilitate, claritate și

precizie. Aceste texte se încadrează în corespondența comercială, îndeplinind funcția informativă în sfera relațiilor oficiale.

Textele publicistice se caracterizează printr-o uimitoare varietate lexicală, printr-un amestec de elemente beletristice, științifice și administrative. Articolele economice sau de popularizare științifico-economică se apropie de stilul științific, dar se îndepărtează de acesta prin lipsa de profunzime și deplinătate a lucrării științifice. Textele publicistice îndeplinesc funcția de informare a publicului larg și de formare a opiniei publice: funcție persuasivă și inductivă. De aceea trăsătura lor de bază este accesibilitatea și corectitudinea, fără de care n-ar putea îndeplini funcția de modelare și inducere de atitudine.

Analizând textele economice din perspectivă funcțional-stilistică, am elaborat următorul tabel în care am indicat comparativ domeniile de întrebuițare, trăsăturile fundamentale și funcțiile lor de bază [8, p. 194]:

Tabelul 2. 6. Clasificarea funcțional-stilistică a textelor economice

Texte economice		
Stilul științific	Stilul oficial-administrativ	Stilul publicistic
Texte științifice	Corespondența comercială	Texte publicistice
Trăsături fundamentale		
Precizie	corectitudine/claritate/simplitate	Accesibilitate
Funcții de bază		
Gnoseologică	Informativă	persuasivă/inductivă
Domeniu de întrebuițare		
Știință	relații oficiale	Publicistică
manuale, lucrări referate, conspecte	documente, acte oficiale	articole, comentarii texte publicitare

În tabelul menționat e evident că textele de specialitate din domeniul economiei, indiferent din ce stil fac parte, dispun de următoarele trăsături generale:

- claritate – formulare și exprimare corectă, realizată prin înlănțuire logică a ideilor, prin evitarea unor formulări obscure, paradoxale sau echivoce;
- precizie – se realizează printr-o organizare clară și logică a întregului, fără repetiții sau reveniri la dezbateră aceleiași idei;
- propricitatea – concordanța dintre conținut, expresie și intenție, se recomandă evitarea greșită sau nepotrivită a sensului unui cuvânt;
- corectitudinea – respectarea normelor ortografice și de punctuație;

- naturalețea – folosirea unui lexic firesc, determinat de stăpânirea perfectă a limbajului;
- simplitatea – reflectă prin accesibilitate, funcția de informare, dar și de modelare.

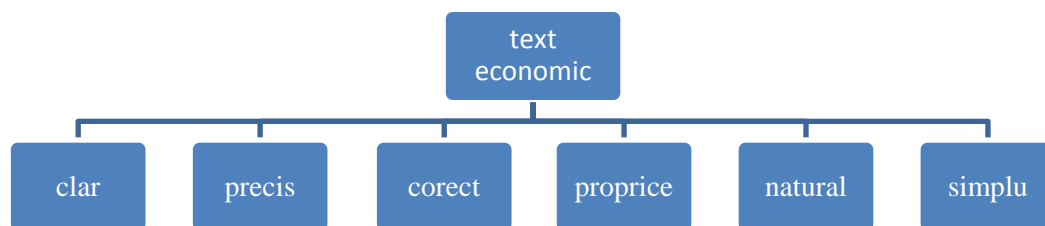

Fig. 2.12. Trăsăturile specifice textelor economice

Textele economice oficial-administrative, care vizează, cu precădere, corespondența comercială, au de obicei o formă și un conținut standard. În acest sens, e important de a explica studenților aceste particularități, ceea ce ar facilita considerabil lectura acestor texte, care ar deveni, în așa mod, mult mai accesibile decât celelalte texte de specialitate.

Textele publicistice tratează de obicei teme economice sau politico-economice într-un mod retrospectiv, transportă lexicul profesional în cantități mari, formând puntea de legătură dintre textele specializate și cele de orientare profesională. Din aceste considerente, ele au un nivel de complexitate mediu, mai complicate decât corespondența comercială și mai simple decât cele științifice, fiind folosite mai mult în scopuri comunicative și argumentative.

Luând în vedere trăsăturile stilistice specifice textelor de specialitate din domeniul managementului de afaceri, propunem pentru eficientizarea lecturii utilizarea conținuturilor vizate în următoarea consecutivitate: texte oficial-administrative, texte publicistice, texte științifice [8, p. 197]. Respectând gradația propusă, vom exercita o influență pozitivă asupra creșterii motivației pentru lectura textelor de specialitate prin dozarea graduală a efortului cognitiv, depus de studenți în timpul lecturii. În partea empirică a cercetării noastre am reluat această idee în experimentul de constatare, chestionând studenții, în vederea determinării gradului de complexitate a textelor de specialitate (vezi Anexa 12).

Lectura textelor de specialitate din domeniul managementului de afaceri potențializează metalimbajul studenților, acoperă necesitatea de informare și valorifică competența de comunicare profesională, care se înscrie în contextul domeniilor specifice de activitate:

- la nivel organizațional - prin intermediul textelor de orientare profesională despre organizarea și profilul unei întreprinderi;
- la nivel comercial – prin intermediul textelor oficial-administrative, reflectate în texte de corespondență comercială;
- la nivel științific – prin intermediul textelor științifice.

Așadar, în dependență de tipul textului de specialitate, concretizăm specificul comunicării profesionale: organizaționale, comerciale sau științifice, valorificată prin lectură.

❖ Comprehensiunea și comprehensibilitatea textelor economice

Textele de specialitate au rolul de mediere și transmitere a conținuturilor cognitive. Însă prezentarea conținutului poate fi mai mult sau mai puțin accesibilă pentru studenți. Această trăsătură a textului e numită comprehensibilitate. În viziunea psihologului german N. Groeben [144, p. 40], comprehensibilitatea e o metodă de mediere a informațiilor dintre text și cititor.

În literatura de specialitate lingvistică, psihologică și psiholingvistică [24], [33], [39], comprehensibilitatea textului e una din cele mai importante condiții pentru a dezvolta lectura și memoria logică și pentru a stimula producția textuală. Prin urmare, comprehensibilitatea textului e în relația directă cu comprehensiunea lui.

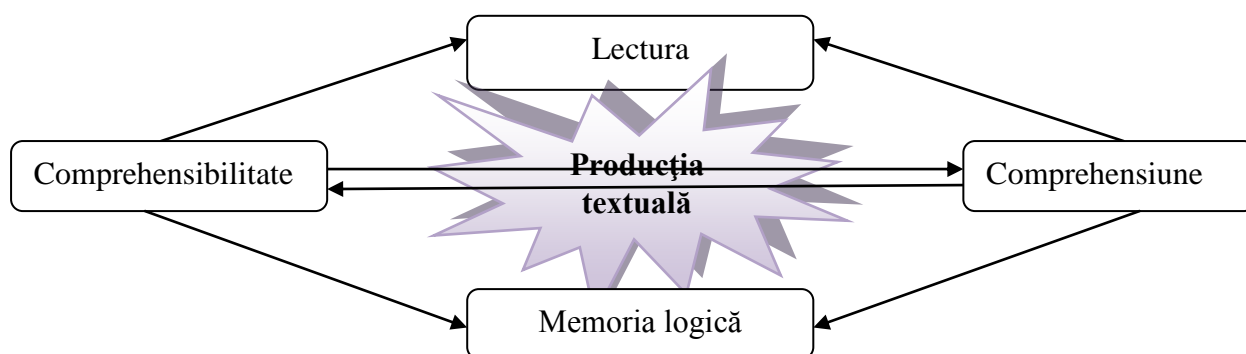

Fig. 2.13. Relațiile dintre comprehensibilitate și comprehensiune

În ultimii ani determinarea nivelului de comprehensibilitate a textului de specialitate a devenit o necesitate stringentă, fiind abordată de mai multe școli pedagogice și lingvistice.

Noua perspectivă asupra comprehensiunii este integrată într-un model didactic axat pe variabilele lecturii: *text*, *cititor*, *context*. Această nouă viziune devine criteriu de determinare a comprehensiunii textuale în conformitate cu care profesorul ar putea selecta corect textele de specialitate la profilul *științe economice*, evitând situații de interacțiune deficitară [12, p. 50]:

- interacțiunea *cititor – text* (atunci când gradul de dificultate al textului nu corespunde nivelului de competență lingvistică a cititorului);
- interacțiunea *cititor – context* (atunci când textul, deși fiind accesibil, este citit într-un mod ce defavorizează comprehensiunea: spre exemplu, în cazul lecturii în glas);
- interacțiunea *cititor - text – context* (atunci când textele sunt prea dificile, strategiile de comprehensiune - ineficiente, iar contextul - inadecvat; aceasta este situația tipică de eșec, motivația pentru lectura fiind minimă sau inexistentă).

Cercetătoarea I. Laveau [163, p. 39] face referință la *Școala de la Stockholm*, care a dezvoltat o metodă nouă de măsurare a gradului de complexitate a textului prin așa-numitul *indice de lezibilitate*.

Factorii cei mai principali care influențează lezibilitatea textului sunt de ordin cantitativ:

- cantitatea de propoziții lungi (care sunt mai complicate și mai puțin lizibile);
- cantitatea de cuvinte din propoziții;
- cantitatea de cuvinte lungi (care conțin mai mult de 6 caractere) .

Acești factori au format următoarea ecuație:

$$IL = \frac{\text{numărul de cuvinte (a)}}{\text{numărul de propoziții (b)}} + \frac{\text{numărul de cuvinte lungi(c)} \times 100}{\text{numărul de cuvinte (a)}}$$

Primul coeficient indică valoarea medie a textului cercetat din perspectiva lungimii propozițiilor. Al doilea coeficient, multiplicat cu 100, prezintă relația dintre propozițiile lungi și cele scurte. Din suma coeficienților menționați rezultă indicele de lezibilitate. Formula poate fi simplificată în felul următor: *numarul de propoziții lungi + numarul de cuvinte lungi = IL*

De exemplu, un text conține 200 cuvinte – a și constă din 12 propoziții – b, cantitatea de cuvinte lungi e 44 – c. Prin urmare textul denotă un indice mediu de 38,7, fiind potrivit scării de lezibilitate un text accesibil, cu un nivel de complexitate mediu. Astfel, profesorul poate să calculeze indicele de lezibilitate, determinând accesibilitatea textelor.

Conform formulei menționate a fost elaborat termometrul IL [163, p. 40]:

Tabelul 2.7. Termometrul IL (Școala de la Stockholm)

	20	
texte foarte simple	25	
	30	literatură pentru copii
texte simple	35	
	40	literatură artistică
texte medii	45	
	50	literatură faptică (factuală)
texte complicate	55	
	60	literatură de specialitate
texte foarte complicate	65	
	70	

Așadar, comprehensibilitatea textului se axează pe indici numărabili ai textului, cum ar fi cantitatea de cuvinte și propoziții [12, p. 52]. Avantajul formulei de lezibilitate rezidă în simplitatea întrebuirii ei. De aici rezultă că cuvintele scurte și propozițiile simple determină comprehensibilitatea. Problema esențială a formulei lezibilității constă în aceea că înțelegerea textului se determină fără a lua în considerație cititorul sau grupul de cititori. După cercetătorul german N. Groeben [144, p. 42] această formulă se mărginește numai la aspectul stilistic și

neglijează dimensiunile cognitive ale conținutului. Așadar, formula lezibilității elaborată de Școala din Stockholm, reprezintă o viziune simplistă asupra lecturii, care nu reflectă lezibilitatea textului în totalitate.

Psihologul german N. Groeben [144, p. 42] abordează această problemă teoretico-deductiv, identificând patru dimensiuni fundamentale de comprehensiune textuală:

- simplitate gramatical-stilistică, axată pe transformări gramatical-stilistice, caracterizate prin părți de propoziții scurte, verbe active și lipsa nominalizării;
- redundanța semantică (densitate semantică), bazată pe modele informațional-teoretice, care exclud abateri de la norma literară, sinonime, cuvinte incidente sau repetiții;
- structurare cognitivă, reflectată în gândirea lineară, evidențierea noțiunilor importante, rezumarea conținutului, prelucrarea diferențelor și asemănărilor conceptuale;
- conflict conceptual, evidențiat prin prezentarea problemelor cu posibilitățile de rezolvare alternativă, transmiterea unor conținuturi noi și surprinzătoare, integrarea conceptelor incongruente și formularea de situații-problemă.

Dimensiunile enumerate de psihologul german N. Groeben devin criterii de selectare a textelor de specialitate în scopul eficientizării activității de lectură.

Cercetătorii P.Langer, S. von Thun, R. Tausch [164, p. 43] abordează această problemă din punct de vedere inductiv, stabilind următoarele dimensiuni de comprehensibilitate textuală:

- simplitate lingvistică: această dimensiune se referă mai mult la formă, apreciază rezultatele analizei morfo-sintactice; se caracterizează prin: *prezentare simplă, propoziții scurte, selectarea potrivită a cuvintelor*;
- consecutivitate: se referă la organizarea internă și externă a textului, enunțurile nu sunt pur și simplu unul lângă altul, ci se intercalează într-un sistem integrat. Din perspectivă externă, construcția textului trebuie să fie evidențiată prin folosirea mijloacelor tipografice; consecutivitatea internă și externă îi ajută pe studenți să se orienteze bine în text, să sesizeze legături semantice, citind printre rânduri. Această dimensiune se caracterizează prin următoarele trăsături: anticipări (cunoștințe de specialitate), claritate (păstrarea firului roșu), evidență și vizualizare grafică (pentru delimitarea informațiilor principale de cele secundare).
- concizie/pregnanță: textul nu e nici prea lung și nici prea scurt, nu conține informații suplimentare, în schimb dispune de informații suficiente, fiind structurat în conformitate cu principiul economiei verbale;
- stimulanță suplimentară: se caracterizează prin porniri spre noi orizonturi de cunoștințe, dispune de un colorit specific și exprimare profesională.

În viziunea noastră, diferența esențială între concepția de comprehensibilitate formulată de cercetătorii N. Groeben [144, p. 42] și P.Langer, S. von Thun, R. Tausch [164, p. 43] rezidă în structurarea cognitivă, considerată de N. Groeben [144, p. 44] dimensiunea cea mai relevantă pentru comprehensibilitatea textului de specialitate.

Comprehensibilitatea textuală a devenit subiect de cercetare și în plan internațional. Prin urmare, matricea competenței lectorale, propusă de Studiul Internațional *PISA* [171], reprezintă un instrument original de determinare a comprehensibilității textuale, având ca indicatori de evaluare cele trei niveluri de competență [11, p. 47]:

- transmiterea de informații (identificarea uneia sau mai multor informații);
- interpretarea celor citite (construirea sensului și formularea concluziilor);
- reflectarea și aprecierea (abordarea critică a conținutului textului din perspectiva propriilor experiențe, cunoștințe și idei).

Cum și cu ce succes studentul depășește aceste niveluri de competență denotă, pe de o parte, gradul de complexitate a textului și, pe de altă parte, cât de competent e studentul.

Matricea competenței lectorale contribuie la determinarea nivelului de complexitate a textului în dependență de rezultatele obținute de subiecții educaționali, care îndeplinesc sarcinile prevăzute la fiecare nivel.

Pentru a formula corect sarcinile, cadrele didactice universitare trebuie să țină cont de:

- complexitatea textului;
- familiarizarea studenților cu tema textului;
- claritatea și precizia comunicării didactice (de exemplu: cantitatea de indicații cu referință la informații relevante, precum și nivelul de sugestivitate a premiselor, în baza cărora pot fi deduse alte elemente).

Așadar, matricea competenței lectorale presupune o selectare corectă a textelor de specialitate, având ca punct de reper competența lingvistică a studenților. În acest context, e recomandabil de a selecta textele de specialitate, luând în considerație următorii factori:

- gradul de complexitate a textului de specialitate;
- competența lectorală necesară pentru a opera cu textele de specialitate;
- competența lingvistică a studenților.

Prin urmare, textele de specialitate selectate întru dezvoltarea competenței lectorale și sporirea motivației pentru lectură trebuie să denote un caracter comunicativ, să fie interesante, să dețină o încărcătură informativă suficientă în conformitate cu competența lingvistică, competența lectorală și competența profesională a subiecților educaționali.

❖ Texte de specialitate autentice și didactice - contraverse în didactica lecturii

În literatura științifică atestăm un șir de propuneri în vederea selectării cât mai efective a textelor specifice disciplinei *Limbaajul economic german*. Această problemă reprezintă o premisă fundamentală a dezvoltării lecturii textelor de specialitate. Printr-o selectare corectă a textelor studenții ar putea să-și dezvolte într-un ritm mai rapid competențele lectorale și, respectiv, să înțeleagă mai bine textul, cultivând interes față de literatura de specialitate. Punct de plecare în principiile de selectare trebuie să fie conștientizarea faptului că textele economice au un spectru variat de întrebuințare, începând cu cele orientate profesional și finalizând cu cele specializate. Eficiența lecturii depinde direct de materialele selectate. De aceea această problemă necesită a fi rezolvată printr-o ofertă diversificată de conținuturi, promovând texte din corespondența comercială, articole actuale din publicistică și presă, texte științifice cu suport logico-sugestiv.

În acest sens, cercetătorul german W. Seltmann [186, p. 324] afirma: constituirea, selecția și ierarhizarea textelor de specialitate, precum și o pregătire suficientă a studenților pentru o receptare corectă contribuie la formarea unor convingeri și motivații pozitive față de literatura de specialitate. Așadar, selectarea corectă a conținuturilor și clasificarea lor după nivelul de complexitate e un moment decisiv pentru eficacitatea activității de lectură.

Prin urmare, cercetătorul I. Wischmann [205, p. 85] divizează textele de specialitate după gradul de complexitate, identificând texte didactice și autentice. În această ordine de idei, didacticianul german J. Leisen [165, p. 153] abordează textele de specialitate *ofensiv* și *defensiv* :

- *abordarea ofensivă* presupune pregătirea cititorului pentru conținutul textului, utilizând strategii lectorale;
- *abordarea defensivă* presupune adaptarea textului în conformitate cu nivelul de cunoștințe a cititorului, optimizând textul prin omiteri sau prescurtări.

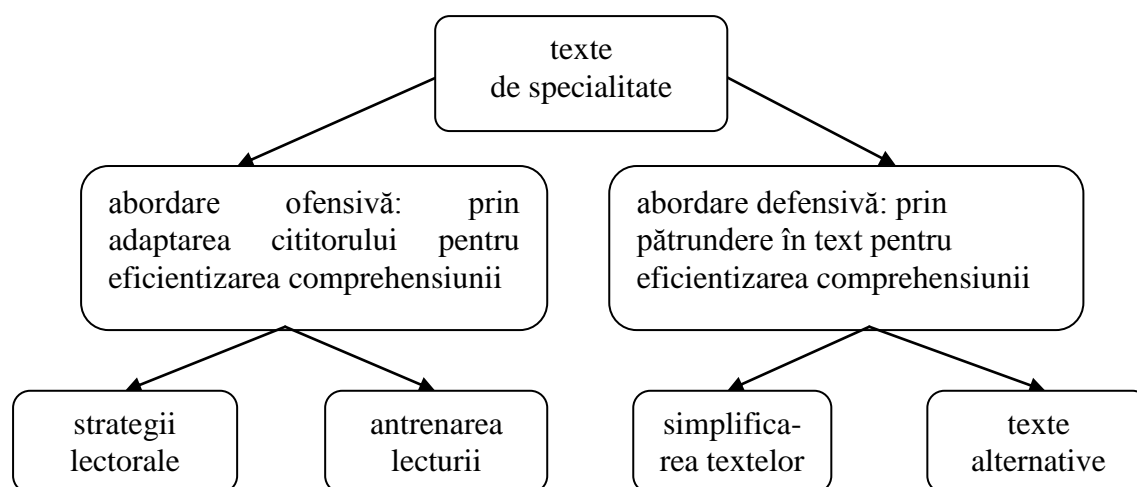

Fig. 2.14. Abordarea ofensivă și defensivă a textelor de specialitate (Leisen J.)

Astfel, prin abordarea ofensivă putem păstra originalitatea textului de specialitate, iar prin abordarea defensivă textul de specialitate își pierde expresia lui autentică.

În acest context, cercetătorul I. Wischmann [205, p. 153] privilegiază lectura textelor autentice, fiindcă ele reflectă specificul limbajului de specialitate. Textele didactice, din contra, denotă caracter artificial, în special când se renunță la lexicul științific general sau specializat în favoarea lexicului comun. Didacticianul german H. J. Stummhöfer [191, p. 33] exprimă convingerea că textele de specialitate tind să reflecte situații autentice de întrebuințare a meta-limbajului specific. Textele didactice sunt, în viziunea distinsului savant, mai puțin efective, deoarece orice prescurtare textuală, efectuată de pedagogul-filolog, care nu este specialist în economie, poate denatura realitatea obiectivă redată în original. Din aceste considerente, conchidem că textul de specialitate trebuie să-și păstreze nuanțele profesionale intacte și să medieze interacțiunea dintre însușirea lexicului economic în limba germană și înțelegerea adecvată a textului de specialitate, dezvoltată și evaluată prin metoda hărților cognitive.

Din experiență, am observat că textele autentice simple după formă și conținut, se dovedesc a fi mai eficiente în procesul lecturii. Textele de specialitate, în majoritate, se caracterizează printr-un grad de complexitate înalt atât la nivel sintactico-gramatical, cât și la cel semantico-lexical. În această ordine de idei, abordarea ofensivă include un șir de strategii lectorale, care utilizate iscusit de profesor, facilitează lectura textului de specialitate, oricât de complicat ar fi el. Utilizarea diagramelor, în timpul lecturii, reprezintă un mijloc didactic sugestiv, implementat în partea empirică a cercetării noastre ca principalul instrument în experimentul de formare.

Totuși, punctul nostru de vedere, privitor la contraverele didactice vizate, nu exclude categoric textele adaptate din activitatea de lectură, pentru că conținuturile, prescurtate și simplificate corect, devin mai accesibile și, respectiv mai utile, în cazul când constatăm la subiecții educaționali un nivel de competență lingvistică insuficient pentru lecturi exclusiv originale. Prin urmare, textele autentice nu pot fi mereu utilizate în forma lor primară. În acest sens, în funcție de obiectivele propuse, textele pot și chiar e recomandabil să fie adaptate.

În acest context, textele didactice sunt binevenite în demersul pedagogic. Profesorul de limbă germană trebuie să cunoască sistemul gramatical ca un adevărat profesionist, să poată adecvat manipula cu paradigmele gramaticale, substituind efectiv structuri morfo-sintactice mai complicate cu forme mai simple, lăsând lexicul științific general și specializat intact. În acest sens, textele trebuie selectate și propuse la orele de lectură într-o ordine consecutiv-ascendentă: de la simplu la complex; începând cu texte ușor adaptate și finalizând cu cele originale.

Luând în considerație avantajele și dezavantajele de operare ofensivă și defensivă cu textele de specialitate, constatăm următoarele:

- de a propune studenților texte de specialitate cu unitate tematică, conținut informativ și unitate de conținut;
- de a selecta pentru lectură texte originale din domeniul managementului de afaceri, cu structură compozițională strictă și dimensiuni reduse;
- de a exclude din programul de studii textele adaptate neiscusit și stângaci prin tranșarea lexicului științific general și specializat la care în nici un mod nu se permite de renunțat;
- de a supune textele de specialitate mai complicate unor operații de reducere și modificare, de substituire sinonimică, ajustându-le la nivelul de competență lingvistică a studenților;
- de a adapta textele originale cu un grad de complexitate înalt într-un mod rațional, substituind numai structurile gramaticale mai complicate cu forme gramaticale mai accesibile, păstrând intactă componența terminologică a textului original;
- de a utiliza diagrame ca suport logico-sugestiv, care ar asigura comprehensiunea textelor publicistice și științifice;
- de a utiliza hărți cognitive ca metodă de dezvoltare și evaluare a comprehensiunii textelor publicistice și științifice;
- de a utiliza texte de specialitate din diferite câmpuri stilistice în ordinea următoare: texte oficial-administrative (corespondența comercială), texte publicistice, texte științifice;
- de a utiliza la ore inițial texte de orientare profesională trecând treptat la cele specializate;
- de a propune la orele de lectură texte de specialitate într-o ordine consecutiv-ascendentă: de la simplu la compus; începând cu texte ușor adaptate și finalizând cu cele originale.

Generalizând cele expuse supra, menționăm că textele de specialitate urmează a fi selectate, respectând principiului gradației dificultăților în raport cu nivelul de competență lingvistică a studenților, introducerea succesivă a materialului nou, precum și autenticitatea, actualitatea, utilitatea și accesibilitatea conținuturilor. Selectarea textelor necesită, prin urmare respectarea principiilor menționate, care le-ar oferi studenților posibilitatea de a găsi în textele propuse spre operare exemple utile și aplicabile în procesul comunicativ cotidian și de orientare profesională. În așa mod, textele selectate devin accesibile, utile și pretabile la viața socio-economică, fiind preluate din literatura de specialitate actuală, reflectată în corespondența comercială, texte din presă și publicistică, precum și texte științifice din manualul de studii.

2.3. Premise curriculare ale dezvoltării competenței de lectură a textelor de specialitate în limba germană din perspectiva cunoașterii limbajului economic

În contextul politicilor educaționale europene, promovarea limbajului economic german s-a constituit ca o soluție concretă la cerințele unui mediu economic din ce în ce mai complex, în care multiculturalitatea și caracterul internațional sunt aspect-cheie. Transformarea economiei centrale într-o economie de piață competitivă, parcursul european al Republicii Moldova și concurența internațională sporită ca urmare a globalizării economiei mondiale sunt provocările pentru care limbajul economic german a devenit obiect de studiu în instituțiile universitare de învățământ.

Dacă în urmă cu mai mult de trei secole termenul curriculum desemna un plan de învățământ, în prezent poate fi definit ca un întreg program sau parcurs de învățare, permanent redefinit și îmbogățit. Cercetătorii D. Potolea și M. Manolescu [244, p.76] promovează modelul pentagonal de curriculum care include: finalitățile educaționale, conținuturile instruirii, timpul de instruire, strategiile de predare-învățare și strategiile de evaluare. Acest model justifică demersul de cercetare, dar și de reformă curriculară în sistemul educațional. Componentele curriculumului universitar sunt reprezentate de: planul-cadru de învățământ, programa universitară și manualele de studii și suporturile de curs. Relația dintre curriculum și evaluare este deosebit de complexă, ceea ce implică abordarea procesului de predare-învățare-evaluare în mod unitar. Orice schimbare produsă la nivelul uneia dintre aceste activități influențează modalitățile de realizare a celorlalte, generând o adevărată reacție în lanț, care impune reveniri și revizuri permanente.

Analiza curriculumului universitar la disciplina *Limba germană economică (LEG)* a fost realizată din două perspective: ca obiect de studiu predat studenților economiști (vezi Anexa 15) și traducători (vezi Anexa 16), fiind aplicate cerințele metodei evaluării documentelor curriculare. Prin urmare, curriculumul disciplinar la cursurile, care vizează aspecte de limbaj economic german, este reflectat în următoarea nomenclatură: *Limba germană -Limbaj economic; Limba germană pentru afaceri - Limbaj specializat.*

Specificul acestei discipline deviază în dependență de profil, care determină obiectivele și finalitățile procesului de studiu. Programele analitice revizuite [227], [228] sunt aliniată standardelor europene, precum și cerințelor procesului Bologna, căruia i s-a alăturat Republica Moldova.

Analizând curriculumul universitar, am constatat următoarele [6, p.89]:

Predarea limbajului economic german studenților traducători vizează primordial valorificarea terminologiei economice în traducere și comunicare. Lectura presupune, în primul rând, însușirea termenilor economici, și nu a informațiilor factuale din text. Prin memorizarea terminologiei, studenții traducători ating performanțe în exprimarea liberă și fluentă, necesară

profesiei lor. Expresia verbală devine scop. Se tinde spre mai multă producție verbală indiferent dacă conținuturile au fost înțelese integral. Pentru a putea traduce, nu e necesar ca studenții traducători să înțeleagă în profunzime textul economic, e suficient să-l transpună din limba sursă în limba țintă datorită cunoștințelor gramaticale și lexicale. Conținuturile de specialitate cu profil economic sunt lăsate în umbră, deoarece textul e utilizat nu ca sursă de informații, ci ca mijloc de îmbogățire a vocabularului cu termeni economici în limba germană.

De aici conchidem că lectura nu e axată pe profunzimea comprehensiunii conținuturilor de specialitate, ci pe ideea de a asimila terminologia economică, pentru a putea traduce adecvat texte de specialitate din limba sursă în limba țintă, iar hărțile cognitive sunt considerate stimuli comunicativi.

Din cele expuse supra, constatăm că predarea limbajului economic german viitorilor traducători privilegiază mai mult comunicarea, renunțând la organizarea unor lecturi aprofundate. În consecință, producția textuală se axează pe aspectul formal, limitându-se la transmiterea informației factuale dintr-o limbă în alta.

Predarea limbii germane studenților economiști vizează dezvoltarea competenței de lectură a textelor de specialitate, care presupune înțelegere, aplicarea și integrarea cunoștințelor de specialitate extrase din text [43, p. 177]. Scopul producției textuale nu mai este ocazional sau arbitrar, ci se supune unor norme determinate. Limbajul economic german se caracterizează prin precizie și economie verbală. Din aceste considerente, se întrebuintează, pe larg, metodele de explicare, descriere și definire.

Scopul predării limbajului economic nu constă numai în explicarea precisă și obiectivă a termenilor de specialitate, ci și în dezvoltarea competenței de a înțelege adecvat literatura de specialitate în limba străină, de a deosebi esențialul de secundar, de a extrage maximum de informații necesare autoinstruirii și autoperfecționării.

Cursul de limbă germană de specialitate operează mai mult cu hărți cognitive în formă de diagrame, care interpretează precis toate convențiunile de specialitate, aranjând informațiile într-o ordine logică.

Așadar, predarea limbajului economic german studenților traducători presupune, cu precădere, procedee auditive și asociative, pe când cursul de limbă germană de specialitate predat viitorilor economiști utilizează procedee de selectare și ierarhizare, valorificând textul de specialitate ca sursă de informații. Predarea limbii germane la profilul științe economice implică clasificare, ierarhizare, codare și decodare rațională a conținutului, prevede norme specifice de producție textuală, dirijată de CDU prin intermediul strategiilor lectorale în scopul prelucrării textelor de specialitate într-un tempo mai rapid și într-un mod mai eficient.

Prin urmare, atestăm următoarele diferențe și asemănări în predarea limbajului economic german la economiști și traducători:

Tabelul 2.8. Analiza comparativă a curriculumului limbajul economic german

LEG pentru economiști		LEG pentru traducători
<i>Specific</i>	<i>Comun</i>	<i>specific</i>
1. obiective		
înțelegerea conținuturilor de specialitate; acumularea de cunoștințe de specialitate prin lectura textelor în limba germană; realizarea schimbului de experiență între specialiștii economiști din Republica Moldova și din Germania.	familiarizarea cu lexicul de afaceri din limba germană; dezvoltarea competenței de lectura a textelor de specialitate; formarea competenței de a comunica în profesie; formarea competenței de a interpreta texte de specialitate și diagrame.	memorizarea terminologiei economice în limba germană și în limba maternă; dezvoltarea competenței de a traduce texte de specialitate; medierea corectă a informațiilor factuale din limba sursă în limba țintă.
2. conținuturi / teme		
Marktwirtschaft; Planwirtschaft; Soziale Marktwirtschaft; Produktionsfaktoren; Wirtschaftsstandorte; Wirtschaftskreislauf; Unternehmensgründung; Jahresabschluss; Angebot und Nachfrage; Preisbildung Ursachen von Inflation; Ursachen von Arbeitslosigkeit; Wirtschaftswachstum; Multinationale Unternehmen; Europäische Union; Europäischer Binnenmarkt; Europäisches Währungssystem.	Betriebsstruktur: Abteilungen, Tätigkeiten, Zuständigkeiten; Messebeteiligung: Ziele, Mittel, Messevorbereitungen; Planung der Auftragsabwicklung; Auftragsanalyse; Abwicklungsschritte eines Dienstleistungsauftrags; Ablaufdiagramm; Zahlungsweisen im Außenhandel; Abwicklung per Akkreditiv; Zwischenfälle, Konsequenzen, Maßnahmen; Anfragen und Auskünfte rund um den Auftrag; Dialogausschnitte über einen laufenden Auftrag; Zeitplanung und Zwischenfälle; Abstimmung von Maßnahmen mit dem Betriebsrat; Krisenbesprechung; Interessenausgleich zwischen Unternehmensleitung und Betriebsrat; Projektplanung; Produktionsprozess.	Angaben zum Unternehmen, Produkte: Abnehmerbranchen, Verwendungszweck, Einsatzgebiet, Produktbeschreibung; Stadtportrait, Standort, Branchen, Personenportrait, Lebenslauf, Firmendaten, Bewerbungsschreiben; Zuständigkeit im Betrieb; Eingangspost zuständigen Personen und Arbeitseinheiten zuordnen; Terminplanung; vereinbarte Termine absagen, verschieben; Aktualisierung der Planung; Maßnahmen zur Termineinhaltung; Planabweichung feststellen und begründen Unfallgefahren am Arbeitsplatz.

Obiectivele principale ale predării limbii germane la profilul științe economice se axează pe perfecționarea viitorilor economiști privind :

- dezvoltarea competenței de lectură : de decodare și de însușire a lexicului profesional și a structurilor specifice literaturii de specialitate în limba germană;
- dobândirea de strategii de comprehensiune, interpretare și documentare în limba germană în vederea stimulării studiului individual prin atingerea autonomiei în învățare;
- dezvoltarea capacității de a se autoevalua;

- cultivarea interesului față de literatura de specialitate, acumularea de noi cunoștințe;
- formarea automatismelor de semantizare a lexicului profesional în timpul lecturii;
- consolidarea și memorizarea logică a terminologiei de specialitate;
- întrebuițarea corectă a lexicului profesional în diverse situații de comunicare profesională;
- alcătuirea și interpretarea hărților cognitive ca forme de sintetizare a literaturii științifice și ca metode de evaluare.

Orice obiectiv comportă o anumită competență care poate fi dezvoltată în baza textelor de specialitate și metodelor de predare. Din aceste considerente, pasul următor s-a axat pe analiza bibliografiei și a strategiilor de predare.

Conținuturile educației universitare la această disciplină cuprind, în mare măsură, texte de specialitate, care servesc la dezvoltarea competenței de lectură ca de exemplu: *Die Herkunft des Kreislaufmodells* [124, p.42] sau *Der erweiterte Wirtschaftskreislauf* [124, p. 42].

Analizând sursele bibliografice, s-a constatat că curriculum disciplinar din România e actualizat mai frecvent decât cel din Republica Moldova. Astfel, în programele de studii din România prevalează anii 2012-2015 [226, 227, 228], iar în curriculum universitar din Republica Moldova la disciplina limbaj economic german sursa cea mai recentă este din 2011, e vorba de suportul de curs *Deutsche Wirtschaftssprache* [126], elaborat de *Calina O.*, lector universitar de la ASEM.

În concluzie constatăm: limbă germană de specialitate nu poate fi predată decât pornind, cel puțin, de la un nivel mediu de cunoaștere a limbii germane B1.2. Obiectivul primordial e dezvoltarea competenței de lectură, care propune strategii compensatorii în domeniul extragerii informațiilor și producerii textuale corecte. Prin lectură studenții consolidează elemente cognitive de specialitate și le îmbină ulterior în structuri cognitive mai complicate, familiarizându-se cu anumite particularități stilistice din lexicul profesional: precizie, diferențiere semantică, ierarhizare și economie verbală.

Cercetarea noastră s-a realizat în conformitate cu principiile de organizare a cursului de limbă germană de specialitate la profilul științe economice, pornind de la dilema, în care se află profesorul de limbă germană, solicitat de a preda limbaje de specialitate în limba străină. În căutarea unor soluții pertinente, am utilizat metoda anchetei (vezi Anexa 2), care s-a realizat pe un eșantion de 64 de cadre didactice universitare în cadrul seminariilor naționale și internaționale din România, Germania și Republica Moldova în perioada 2010-2015, având ca subiect de dezbateră specificul predării limbajelor specializate în limba germană. Mediul academic transparent a contribuit la schimbul de experiență prin valorificarea și perfecționarea competenței profesionale

de predare-evaluare. În acest context, am realizat chestionarea CDU pentru a stabili deficiturile de profesionalizare, resimțite de CDU în procesul de predare a limbii germane de specialitate, care presupune competențe didactice de a proiecta și desfășura corect activitatea de lectură.

Tabelul 2.9. Seminarii naționale și internaționale

Nr.	Denumirea seminarului	Data
1.	Fachsprachen der Technik und Naturwissenschaften für DaF-Dozenten an Hochschulen, Chișinău, Republica Moldova	05.06-09.06-2015
2.	Wissenschaftssprache Deutsch, Regensburg, Deutschland	02.07-04.07.2014
3.	Europäische Union mit besonderem Fokus auf die Themenbereiche recht und Politik, Cluj, Rumänien	15.11- 18.11.2012
4.	Didaktik der Fachsprachen, Temeswar, Rumänien	20.06 – 24.06.2011

Chestionarul (vezi Anexa 2) s-a axat pe determinarea dificultăților, care intervin în procesul de predare a limbajului economic german, vizând următoarele obiective:

- organizarea unui schimb de experiență productiv;
- argumentarea importanței predării limbajelor specializate;
- identificarea diferențelor și asemănărilor în procesul de predare a limbajului economic german în grupuri de traducători și economiști;
- determinarea impactului competenței de lectură asupra însușirii conținuturilor de specialitate, memorizării terminologiei economice și dezvoltării profesionale;
- familiarizarea cu dificultățile și provocările didactice;
- clasificarea textelor de specialitate după nivelul de dificultate;
- abordarea soluțiilor.

În urma investigațiilor efectuate, am constatat următoarea stare de lucruri:

- profesorul de limbă germană predă limbajul economic german, fără a avea studii speciale în economie;
- profesorul de limbă germană nu cunoaște suficient specificul predării limbilor străine de specialitate, încearcă să se acomodeze la noile cerințe, se confruntă cu informațiile factuale din textele de specialitate, pe care le neglijează, deoarece nu le înțelege integral;
- profesorul deseori se află față în față cu problema insuficienței și lipsei materialului didactic necesar.

În consecință, CDU sunt copleșite de neîncredere, iar lipsa competenței profesionale în domeniul economiei îi determină, în final, să se resemneze, conformându-se cu ideea că e imposibil, să explice conținuturi și concepte, de care personal nu dispui sau nu le înțelege pe deplin.

În viziunea noastră, cursul de limbă străină de specialitate se realizează efectiv și în cazul unui singur purtător de competență profesională, spre exemplu: atunci când studenții își cunosc

suficient profilul de bază, CDU nu necesită competență profesională specială în economie, pentru că cursul *Limbaajul economic german* vizează utilizarea corectă a terminologiei, strategii de lectură și de comunicare profesională, abilități de învățare euristică.

Prin urmare, CDU nu poate exercita rolul principal în predarea limbii străine de specialitate din simplul motiv că nu e specialist în domeniul științelor economice. Reieșind de aici, cursul de limbă germană de specialitate se fundamentează pe metodologia învățământului centrat pe student și pe principiile individualizării și conștientizării în învățare. Cunoștințele curente ale studenților determină ritmul și direcția demersului pedagogic.

În această ordine de idei, predarea centrată pe student implică respectarea cerințelor *Consiliului European*, care îndeamnă CDU să-și construiască acțiunile în strictă concordanță cu necesitățile, motivațiile, particularitățile și resursele studenților [19, p. 4]. Investigațiile pedagogice efectuate în didactica limbilor străine [46] evidențiază unanim eficiența predării orientate pe student.

În acest sens, cadrele didactice chestionate și-au expus punctul de vedere privitor la avantajele și dezavantajele celor două aspecte de predare (orientate pe student și orientate pe profesor).

La întrebarea: *Care ar fi rolul profesorului în predarea limbii germane de specialitate?* (vezi Anexa 2) am colectat următoarele păreri:

- *se renunță la poziția tradițională de profesor, priverligiind activitatea în grup;*
- *CDU coboară în rândurile studenților, discută cu ei în limba străină despre specialitate, lăsându-se antrenat de competența profesională a studenților ;*
- *CDU structurează lecția din perspectivă metodică de predare a limbii străine de specialitate;*
- *studenții își cunosc profilul, profesorul e expert în limba germană și în comun soluționează probleme;*
- *profesorul nu predă cursul de specialitate propriu-zis, ci propune un sprijin solid în înțelegerea și decodificarea conținuturilor de specialitate în limba străină.*

La întrebarea : *Care ar fi scopul și obiectivele de predare/învățare a limbajului economic german?* (vezi anexa 2) am primit următoarele răspunsuri:

- *dezvoltarea competențelor lectorale de comprehensiune și interpretare a TS;*
- *însușirea sistematică a lexicului și terminologiei de specialitate;*
- *învățarea gramaticii practice, evidențierea celor mai întrbuințate forme gramaticale din textele de specialitate ;*
- *utilizarea corectă a procedeelelor de definire, descriere și interpretare a diagramelor.*

Pentru a atinge obiectivele enumerate, e necesar ca profesorii de limbă germană să dispună de competențe didactice: de a cunoaște specificul limbajului economic german și particularitățile textelor de specialitate; de a cunoaște corelația dintre tehnica lecturii, intenția cititorului și tipul

textului de specialitate; de a selecta conținuturi potrivite pentru dezvoltarea competenței lectorale de comprehensiune și interpretare; de a elabora strategii efective de comprehensiune și interpretare a TS; de a cunoaște tipologia exercițiilor lectorale, premisele și performanțele lor; de a determina exerciții lectorale funcționale; de a formula indicații funcționale de lucru; de a selecta forme sociale optimale.

De exemplu la întrebarea: *Care sunt impedimentele, care intervin în procesul de lectură a textelor de specialitate? Și care ar fi modalitățile de soluționare?* (vezi Anexa 2) majoritatea universitariilor (95,31%) au evidențiat insuficiența de materiale didactice potrivite și necesitatea elaborării unei strategii lectorale efective pentru a dezvolta competența de comprehensiune și de interpretare în limba germană. Textele de specialitate denotă un vocabular specific și construcții gramaticale complicate, care suprasolicită studenții, transformând lectura într-un proces plictisitor și monoton de decodificare a sensului. Din aceste considerente, elaborarea unei noi strategii de lectură, ar rezolva problemele didactice, care intervin în demersul educațional. Relevante au fost, în acest sens, recomandările CDU, de a selecta texte de specialitate, reprezentate grafic sau care ar putea fi reprezentate grafic prin metoda hărților cognitive.

Analizând răspunsurile primite la întrebarea: *În ce măsură utilizarea metodei hărților cognitive eficientizează comprehensiunea textelor de specialitate?* (vezi Anexa 2) am constatat faptul că 81,25% dintre aceștia conștientizează importanța utilizării acestei metode, însă doar 62,5% dintre ei o utilizează. Printre motivele neutilizării (așa cum reiese din anchetă) sunt necunoașterea - 1,56 %, frica de nou/conservatorismul profesorilor - 7,81%, automulțumire - 9,37%, alte motive - 3,12 %.

La propunerea: *Ordonezi textele de specialitate după importanța în formarea viitorilor specialiști!* (vezi Anexa 2) cadrele didactice universitare și-au expus punctul de vedere, evidențind funcționalitatea textelor enumerate în dependență de profilul studenților.

Rezultatele calitative obținute le-am sintetizat în următoarele constatări:

- textele științifice - cele mai complicate din perspective comprehensiunii ;
- textele publicistice – cele mai interesante din perspectiva interpretării;
- textele oficial-administrative - cele mai accesibile din perspectiva traducerii.

Analizând rezultatele chestionarului (vezi Anexa 2), am constatat că dezvoltarea competenței de lectură a textelor de specialitate are la bază valorificarea resurselor umane și educative. De aceea e necesar de a îmbunătăți și de a dezvolta curriculum LEG, revizuiind metodele și conținuturile de predare, care trebuie să răspundă universului cognitiv și afectiv al studenților, creând o zonă proximală de dezvoltare a comprehensiunii textelor de specialitate, care influențează substanțial motivația și calitatea lecturii.

În acest sens, ultima întrebare din chestionar (vezi Anexa 2) a abordat actualitatea manualelor utilizate la ore, subliniind lipsa de materiale didactice noi. Din aceste considerente, am analizat sursele bibliografice din bibliotecile din Republica Moldova și Germania, alcătuind o listă de manuale, culegeri de texte de specialitate și reviste, care s-ar încadra cu succes în curriculum universitar:

Tabelul 2.10. Lista surselor bibliografice

	Titlul	Autorul	Editura	Anul
1.	Wirtschaftstexte für angehende Wirtschaftler und Übersetzer	Barbaroș N.	Chișinău: UPSC	2016
2.	Deutsche Wirtschaftssprache	Calina O.	Chișinău: ASEM	2011.
3.	Wiener Zeitung. Republik Moldau. Das Magazin für Donauraum und Mitteleuropa.		Wien	Nr.1-2013
4.	Kommunikation in der Wirtschaft. Lehr- und Arbeitsbuch.	Fearns A., Levi-Hillerich, D.	Berlin: Cornelsen	2009
5.	Prüfungstraining. Test DaF.	Heine C., Lazarou E.	Berlin: Cornelsen	2008
6.	Sprachtraining für den Beruf. Fachtexte knacken – mit Fachsprache arbeiten.	Ohm U., Kuhn Ch.	Münster : Waxmann.	2007
7.	Culegere de exerciții și teste de limba germană pentru afaceri	Leca M., Casia Z.	Iași: Polirom	2007
8.	Wirtschaft heute	Buscher H.	Bonn: Bundesz.	2006
9.	Deutschland. Wirtschaft.		Berlin	Nr.6 - 2004
10.	Profile Deutsch. Gemeinsamer europäischer Referenzrahmen. Niveau B1-B2.	Glaboniat M., Müller M.	München: Langenscheidt	2002
11.	Die Europäische Union	Fritzler M.	Bonn: Bundesz.	2001
12.	Handbuch des Fachsprachenunterrichts.	Buhlmann R., Fearns A.	Berlin: Langenscheidt	2000
13.	Betriebswirtschaft, Lese-und Arbeitsbuch.	Jung L.	Max Hueber Verlag,	1997

La selectarea paletii de materiale indicate, am luat în considerație următoarele criterii:

- nivel lingvistic (începând cu B1);
- grad de specializare (limbaj economic german);
- conținuturi (texte de specialitate: publicistice, oficial administrative și științifice);
- mijloace didactice (tabele, diagrame);
- metode didactice (hărți conceptuale, învățare prin problematizare);
- principii lectorale (lezibilitate, accesibilitate, comprehensibilitate).

În lista de surse bibliografice recomandate, am inclus culegerea de texte de specialitate în limba germană pentru viitorii economiști și traducători [108], care conține toate materialele selectate și prelucrate pe parcursul cercetării. Această culegere de texte poate fi utilizată eficient ca support de curs pentru predarea *Limbaului economic german*.

2.4. Modelul tehnologic de dezvoltare a competenței de lectură a textelor de specialitate în limba germană prin integrarea metodei hărților cognitive în strategia de lectură circulară

Succesul demersului educațional depinde de principiile care stau la baza lui. Având ca punct de reper principiile fundamentale ale lecturii, cercetătorul german J. Leisen [165] a formulat principii lectorale specifice pentru textele de specialitate:

- principiul de modelare activă a textului de specialitate – lectura textelor de specialitate nu e un act pasiv, ci unul activ, prin intermediul căruia cititorul reconstruiește conținutul;
- principiul premiselor semantice – decodificarea conținutului unui text de specialitate pornește mai întâi de la elementele cunoscute sau înțelese, ce alcătuiesc, de fapt, contextul, din care am putea descifra elementele necunoscute;
- principiul prelucrării ciclice a textului de specialitate denotă un proces de durată, în baza căruia se construiește sensul, revenind de mai multe ori la conținut, antrenând lectura orientativă, extensivă și intensivă;
- principiul de transpunere a textului de specialitate în diagrame prin intermediul hărților cognitive - textul de specialitate din domeniul managementului de afaceri, cu excepția documentelor oficial-administrative, comportă un conținut factic, care reflectă corelațiile dintre elemente într-un sistem de elemente. Harta cognitivă indică în ce măsură textul a fost înțeles de studenți, fiind o metodă incontestabilă de evaluare a comprehensiunii;
- principiul de interpretare a textului de specialitate în baza hărții cognitive elaborate.

Lectura este percepută de majoritatea cercetătorilor ca o cale constituită din trei etape: etapa *pretextuală*, în care are loc evocarea; etapa *textuală*, identificată cu extragerea informațiilor relevante și determinarea problemelor abordate în text; etapa *posttextuală*, definită reflecție. Acest punct de vedere îl împărtășesc cercetătorii T. Cartaleanu, O. Cosovan, L. Scifos [22, p. 22], S. Schmölder-Eibinger [180, p. 22], G. Storch [189, p. 124].

La etapa *pretextuală* sunt realizate mai multe activități cognitive importante. Studenții sunt antrenați activ în încercarea de a-și aminti ce cunosc despre un anumit subiect. Prin această activitate inițială, studentul stabilește un punct de plecare, bazat pe cunoștințele proprii la care pot fi conectate altele noi. Informațiile prezentate în afara contextului sau informațiile, care nu pot fi corelate cu cunoștințele și experiențele anterioare ale studenților, se uită de obicei foarte repede. Procesul de învățare presupune conexiuni mentale între ceea ce cunoaștem și ceea ce dorim să cunoaștem. Studenții edifică înțelegerea materialului nou pe fundamentul oferit de cunoștințele și convingerile acumulate anterior. Astfel, se poate clădi o bază solidă pentru înțelegerea pe termen lung a noilor informații. Durabilitatea înțelegerii depinde de procesul de

integrare a informațiilor noi în schemele existente. Ceea ce înțelegem determină, ceea ce putem învăța. A înțelege înseamnă, de fapt, a găsi răspunsuri la propriile întrebări.

Lectura unui text de specialitate e, în primul rând, un act de învățare. De aceea e important ca studenții să fie pregătiți pentru această activitate. Din aceste considerente, CDU trebuie să dirijeze corect activitatea studentului până la lectură, în timpul lecturii și după lectură. În acest sens, CDU îi revine sarcina: de a determina obiectivul, de a stabili nivelul de cunoștințe al studenților, de a analiza textul de specialitate, de a selecta, în conformitate cu cele menționate, strategii lectorale corespunzătoare, care ar asigura calitatea comprehensiunii textului de specialitate într-un timp cât mai redus la un nivel cât mai înalt.

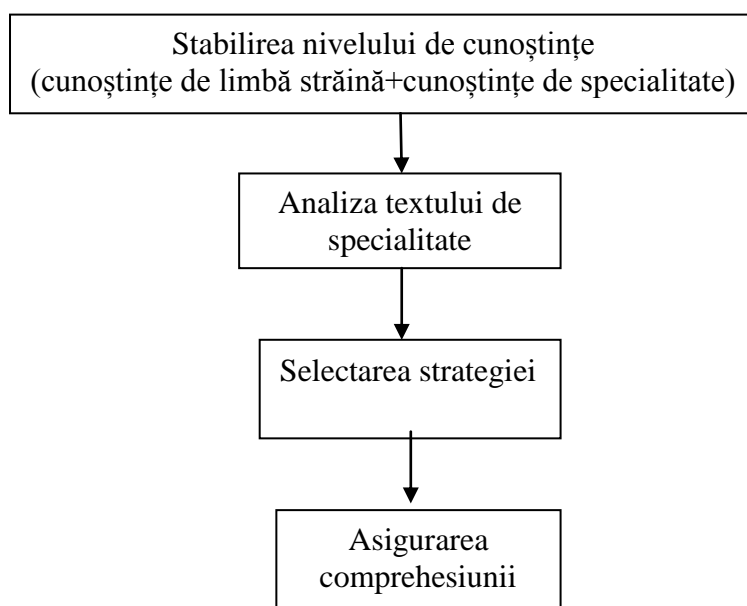

Fig. 2.15. Asigurarea comprehensiunii

Din teoriile învățării este evident că lectura activă e mult mai eficientă decât cea pasivă. Învățarea se realizează preponderent prin lectură, eficiența lecturii e determinată de nivelul de comprehensiune, iar nivelul comprehensiunii e în dependență de conexiunea dintre ceea ce cunoaștem și ceea ce vrem să cunoaștem. Aici se întrevăd următoarele raporturi:

- dacă diferența dintre ceea ce cunoaștem și ceea ce citim e mică, lectura are loc extensiv;
- dacă diferența dintre ceea ce cunoaștem și ceea ce citim e mare, lectura are loc intensiv;
- rentabilitatea lecturii e direct proporțională cu volumul cunoștințelor pe care le posedă cititorul și ponderea informațională a textului de specialitate;
- cu cât volumul de cunoștințe e mai mare, cu atât rentabilitatea lecturii e mai mare.

În timpul lecturii textului de specialitate e important să aplicăm tehnicile de lectură potrivite, corelate corect, în scopul asigurării comprehensiunii complete a conținutului prin dozarea efortului cognitiv, având ca rezultat perceperea maximă de informații din text într-un minim de timp. În așa mod, are loc trecerea treptată de la lectura intensivă la cea extensivă și viceversa.

În acest sens, e necesar să analizăm detaliat premisele lecturii efective, și anume: activarea subconștientului (legătura dintre ceea ce cunoaștem și ce vrem să cunoaștem); cultivarea interesului și motivației pentru lectura textelor de specialitate; familiarizarea cu particularitățile textului de specialitate; corelația dintre tehnicile de lectură, cum ar fi lectura circulară compusă din lecturi orientative, extensive și intensive; dozarea efortului cognitiv pentru obținerea unui volum cât mai mare de informații relevante din text într-o perioadă de timp cât mai scurtă.

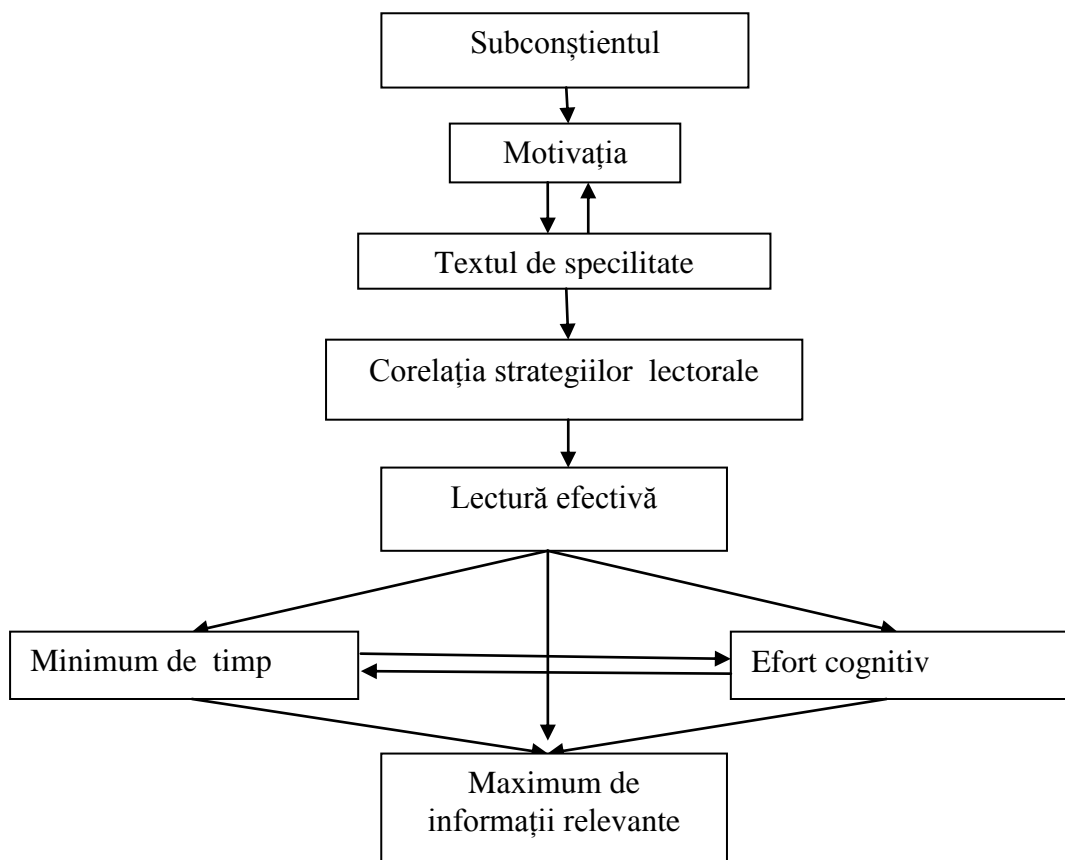

Fig. 2.16. Lectura efectivă

Așadar, profesorul exercită rolul de dirijor, selectează strategiile potrivite, direcționând activitatea lectorală a studenților pe un traseu corect. Pentru a realiza acest obiectiv, e necesar să elaborăm un algoritm didactic și să-l implementăm în practică, respectând toate etapele indicate. Algoritmul propus are la bază strategia lecturii circulare, pe care am realizat-o prin intermediul următoarelor tehnici și metode:

- Știu - Vreau să Știu- Am Învățat (S-V-I);
- Sistemul Interactiv de Notare pentru Eficientizarea Lecturii și Gândirii (SINELG);
- Lectura orientativă, lectura extensivă și lectura intensivă;
- Hărțile cognitive.

Pornind de la ideea că a învăța înseamnă, în primul rând, a înțelege am parafrazat conceptul Știu – Vreau să știu – Am învățat în: Înțeleg – Vreau să Înțeleg - Am înțeles.

Tabelul 2.11. Tehnici de învățare și fazele lecturii

etapa pretextuală		etapa textuală	etapa posttextuală
S-V-I		SINEGL	S-V-I
<i>Știu</i>	<i>Vreau să știu</i>		<i>Am învățat</i>
<i>Înțeleg</i>	<i>Vreau să înțeleg</i>		<i>Am înțeles</i>
Ce înțelegeți prin noțiunea de? Definiți conceptul de ?	Din ce constă noțiunea abordată? Care sunt componentele conceptului dat? Și în ce relații se află ele?		Citiți textul cu atenție, notând pe marginea lui semne cu o anumită semnificație!

Conform tabelului alăturat, metoda S-V-Î se extinde în etapa inițială și finală de prelucrare a textului de specialitate, fiind intercalată de metoda SINEGL, care se aplică la etapa textuală. Metoda S-V-I solicită studenții:

- să-și activeze subconștientul, antrenând cunoștințele și experiențele acumulate deja;
- să formuleze întrebări, ipoteze sau presupuneri;
- să formuleze răspunsuri la întrebările adresate (obiectiv realizat la etapa posttextuală).

SINEGL este o metodă de monitorizare a înțelegerii, utilizată la etapa de extragere a informației [22]. În corelație cu metoda S-V-I, această tehnică de învățare antrenează studenții activ în lectura textului de specialitate, stimulează efortul cognitiv pentru monitorizarea propriei înțelegeri prin achiziționarea de cunoștințe noi. În așa fel, studenții corelează în mod deliberat informațiile noi cu cele deja cunoscute, realizând hărți cognitive.

Metoda SINEGL solicită studenții

- să citească textul cu atenție, notând pe marginea lui următoarele semne:
 - √ dacă informațiile sunt confirmate de cunoștințele și experiențele anterioare;
 - – dacă informațiile diferă de ceea ce studenții cunosc sau cred că cunosc;
 - + dacă informațiile întâlnite sunt noi pentru ei;
 - ? dacă informațiile sunt confuze (neclare) și necesită a fi clarificate.
- să reflecteze asupra celor citite și să completeze următorul tabel, categorizând informațiile:

√	+	–	?
---	---	---	---

Strategia de lectură circulară stimulează studenții să citească textul de specialitate în ascensiune: orientativ, extensiv și, în caz de necesitate, intensiv. În așa fel, este asigurată înțelegerea celor mai complicate pasaje din text. Din aceste considerente, am decis să utilizez

această strategie la etapa incipientă de formare a competenței de lectură a textelor de specialitate, elaborând algoritmul de dezvoltare a competenței de lectură a textelor de specialitate.

Pornind de la ideea că textul de specialitate poate fi înțeles mai ușor prin intermediul organizatorilor cognitivi, am selectat pentru etapa inițială de formare a CLTS texte însoțite de diagrame, activitatea de lectură fiind concepută de la diagramă spre text:

diagramă \longrightarrow text de specialitate

Lectura circulară a textului de specialitate se realizează în conformitate cu pașii pe care i-am inclus în tabelul ce urmează:

Tabelul 2.12. Lectura circulară

Lectura circulară (de la diagramă la textul de specialitate)		
lectura orientativă	lectura extensivă (selectivă, cursorică, globală)	lectura intensivă (totală, detaliată)
de a trece cu privirea conținutul, focalizând atenția asupra titlurilor, cuvintele evidențiate, imaginilor sau diagramelor; de a constata dacă textul conține informații care vă interesează sau care v-ar putea interesa ; de a determina tema textului prin presupuneri sau ipoteze, reieșind din ceea ce știți și ceea ce vreți să știți (S-V-Î); .	de a sublinia în textul de specialitate noțiunile indicate în diagramele aderente; de a găsi în text noțiunile indicate de profesor; de a completa diagramele cu informațiile corespunzătoare din text; de a delimita informațiile principale de cele secundare, pentru a înțelege mai rapid și mai eficient nucleul semantic al textului, economisind timpul și eforturile cognitive; de a înțelege global textului.	de a identifica pasajele complicate din text, citindu-le intensiv, utilizând în special strategia SINELG; de a citi aprofundat pasajele cele mai importante; de a răspunde corect la întrebările apărute în fazele anterioare, în special la întrebarea: <i>Ce am învățat?</i> (S-V-Î); de a memoriza pentru un timp mai îndelungat materialul nou.

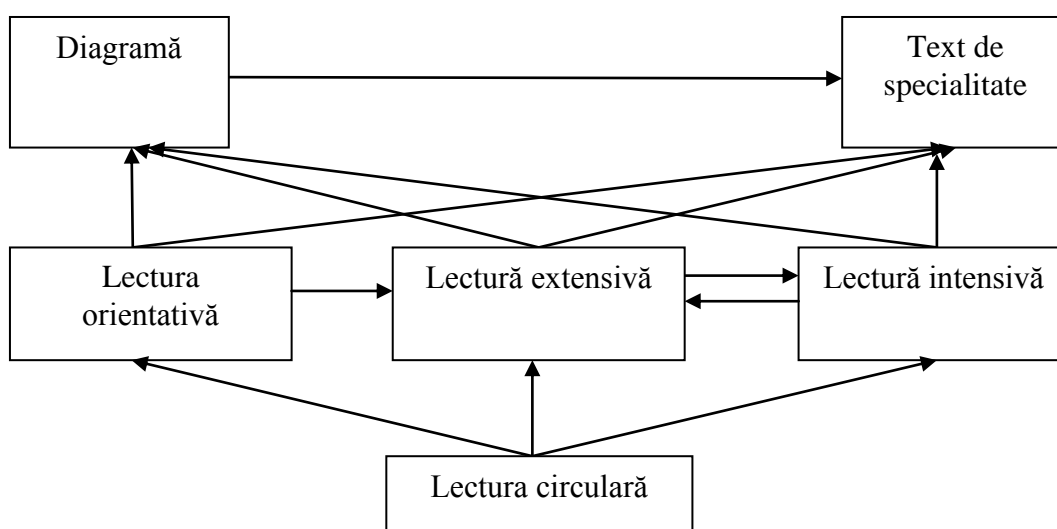

Fig. 2.17. Lectura circulară

La etapa următoare am inversat demersul, activitatea de lectură pornind de la textul de specialitate, conținutul căruia urmează a fi structurat și transformat în diagramă:

text de specialitate \longrightarrow hartă cognitivă

Luând în vedere faptul că competența lectorală a studenților crește, în urma utilizării eficiente a diagramelor ca suport cognitiv pentru textele de specialitate și a implementării formative a strategii lecturii circulare, am lansat un concept nou în didactică, strategia de lectură logico-sugestivă, algoritmul căreia e prezentat detaliat în tabelul următor:

Tabelul 2.13. Strategia de lectură logico-sugestivă

concept nou	lectura logico-sugestivă (de la textul de specialitate la transpunerea lui în diagramă)			
Obiective	extragerea informațiilor relevante	identificarea problemei și căilor de rezolvare	rezolvarea problemei prin descoperire	
metode și tehnici de lectură	lectura esențializată (orientativă, selectivă, extensivă)	lectura problematizată (analizează, sintetizează, descoperă corelații)	lectura euristică (descoperă dimensiuni relevante)	
procedee didactice	de a utiliza strategia SINEGL, de a analiza, de a sintetiza, de a selecta informații, de a defini noțiuni;	de a percepe relațiile dintre întreg și parte, dintre cauză și efect, de a descoperi corelații dintre elementele unui sistem	de a citi printre rânduri, descoperind relațiile dintre toate componentele proceselor descrise	
	de a deosebi esențialul de secundar;	de a schița parțial harta cognitivă a textului;	de a elabora harta cognitivă a textului;	
	de a lua notițe rezumative.	de a diagnostica și de a explica fenomene;	de a interpreta critic și de a prognoza procese;	
		de a sesiza probleme; de a căuta soluții, de a elabora și compara variante noi de rezolvare.	de a inventa și rezolva probleme; de a alege soluția optimă; de a trage concluzii.	
nivel de compr.	minim (B1.1.)	submediu(B1.2.)	mediu (B2.1)	înalt (B2.2.)

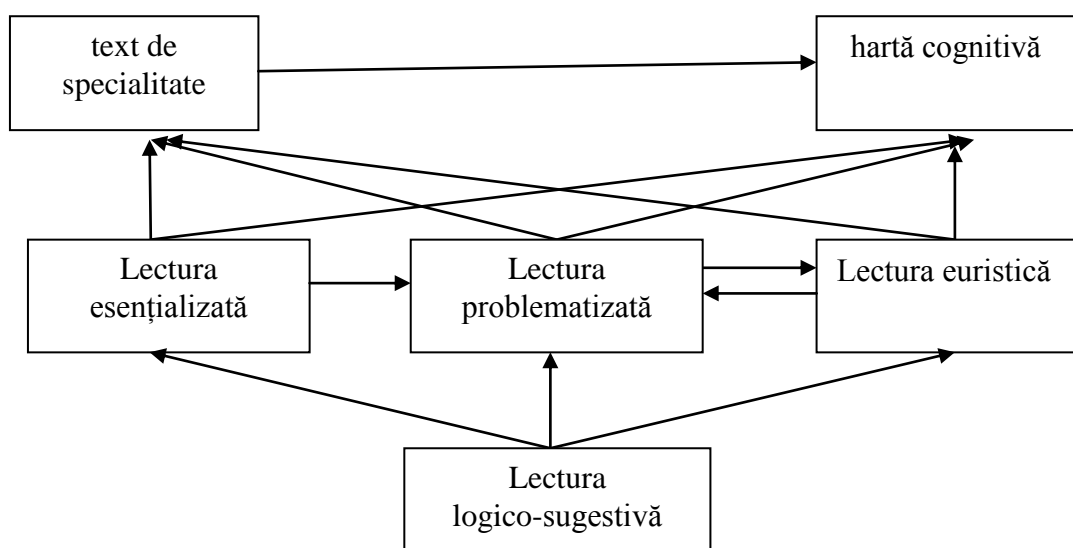

Fig. 2.18. Lectura logico-sugestivă

Reieșind din faptul că lectura logico-sugestivă este o formă a comunicării verbale, am elaborat figura, care prezintă parcursul evolutiv al CLTS, integrează metoda hărților cognitive în strategia de lectură circulară, contribuind la formarea competenței de comunicare profesională.

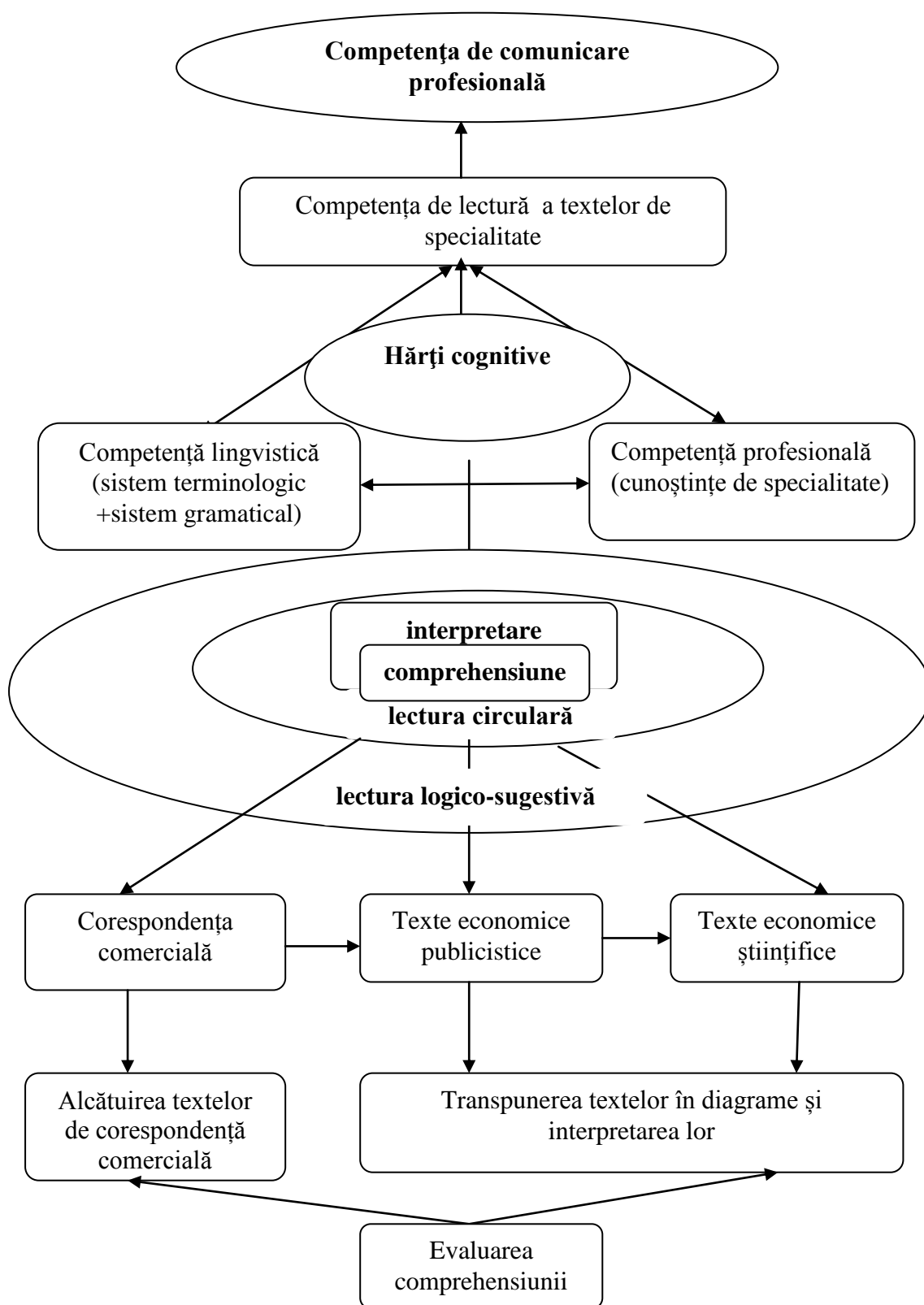

Fig. 2.19. Formarea competenței de comunicare profesională

În figura propusă, am elucidat inițial tangențele dintre competența de lectură a literaturii de specialitate, competența lingvistică și competență profesională, care interrelaționează, condiționându-se reciproc. Când vorbim despre literatura de specialitate la profilul științe economice, ne referim la o varietate de texte, clasificate global, în conformitate cu stilurile funcționale ale limbii, în texte oficial-administrative, care formează, de fapt, corespondența comercială, texte publicistice și texte științifice. Reieșind de aici, modul de evaluare a comprehensiunii poate fi determinat în conformitate cu specificul textului. Textele publicistice și științifice au o pondere informațională foarte înaltă și descriu, de regulă, procese și fenomene complexe, care pot fi înțelese mai efectiv, utilizând diagrame - ca mijloace didactice și hărți cognitive - ca metodă de învățare și evaluare. De aceea transpunerea unui text de specialitate într-o diagramă și interpretarea lui ulterioară reprezintă, după părerea noastră, cea mai bună cale de a evalua adecvat, cât de bine a fost înțeles textul de către studenții economiști. Textele de corespondență comercială au o formă fixă, antrenată prin exerciții lectorale, ce vizează, pe de o parte, construcția și structura textului și, pe de altă parte, cuvinte și expresii specifice domeniului dat. De aceea, alcătuirea textelor de corespondență comercială, în baza unor exemple analizate anterior, este o soluție efectivă pentru evaluare.

În figura elaborată am evidențiat rolul central al hărților cognitive în dezvoltarea comunicării profesionale pe baza comprehensiunii și interpretării textelor de specialitate. Prin urmare, lectura la nivel de integrare devine premisa principală pentru competența comunicativă. Lectura în glas a diagramelor poate fi identificată cu o formă sugestivă de comunicare. Aceasta ne-a determinat să delimităm o nouă strategie de lectură, și anume, *lectura logico-sugestivă*. Am denumit-o *sugestivă* deoarece are la bază un suport grafic sugestiv, iar *logică*, deoarece se axează pe scheme logice, reprezentate grafic, care dezvăluie relațiile dintre anumite noțiuni, fenomene și procese descrise în textul de specialitate.

Lectura logico-sugestivă cuprinde:

- componenta verbală – integrează toate dimensiunile limbii;
- componenta cognitivă – implică schematic relații dintre elementele unui sistem.

Pe lângă acestea, lectura logico-sugestivă denotă caracter motivațional, descriptiv, argumentativ, explicativ și discursiv. Lectura logico-sugestivă a unei diagrame presupune interpretarea textului de specialitate reflectat în formă grafică. Interpretarea include, în acest sens, rezumatul textului și atitudinea cititorului. Atitudinea cititorului nu e una superficială, axată doar pe anumite emoții sau stări afective, ci reprezintă un punct de vedere logic argumentat, bazat pe informații concrete extrase din text. Lectura logico-sugestivă are caracter verbal, fiind

considerată drept o formă de comunicare obiectivă, factuală și concisă. Lectura logico-sugestivă presupune următoarele capacități:

- de a diferenția principalul de secundar;
- de a evidenția informația nouă;
- de a activa experiențele și cunoștințele acumulate anterior;
- de a aranja în ordine logică procesele descrise;
- de a schematiza logic textul;
- de a lua atitudine față de cele citite.

Lectura logico-sugestivă crează puntea de legătură dintre lectura textului de specialitate și comunicarea profesională, deoarece ea implică nemijlocit lectura în glas a diagramelor prin verbalizarea formulelor prezente și interpretarea legăturilor dintre elementele sistemului reprezentat. În acest sens, deficitul lingvistic poate fi acoperit cu forme verbale-fixe, utilizate în extenso în descrierea diagramelor. Așadar, lectura logico-sugestivă poate fi realizată, interpretând diagrame în baza unui vocabular specific.

În anexă, am atașat modelul de interpretare a diagramelor, care îi ajută pe studenți să formuleze corect ideile declanșate de texte și reflectate în diagrame. La baza acestui model se află principiul constructivist și structuralist, conform căruia am selectat cuvintele și expresiile-cheie, specifice descrierii unui grafic, am alcătuit un text model, în care pot fi introduse, după necesitate, cuvintele tematice (vezi Anexa 13).

Algoritmul de interpretare a unei diagrame conține următoarele procedee:

- de a determina tipul diagramei, tema abordată, relevanța și veridicitatea informației reflectate;
- de a descrie procesele sau fenomenele prezentate, evidențiind creșterea sau descreșterea, progresul sau regresul unui fenomen în continuă dezvoltare;
- de a explica cauzele și motivele care au contribuit la schimbări în plan social și economic;
- de a aprecia fenomenele reflectate, formulând un punct de vedere bine argumentat și comparând situația descrisă cu problemele economice actuale din țara de origine.

Pentru a valorifica potențialul instructiv și educativ al textelor de specialitate în limba germană la profilul științe economice, am creat un model tehnologic prin intermediul căruia avem intenția de a dezvolta la studenții economiști competența de lectură a textelor de specialitate în limba germană. Modelul tehnologic de dezvoltare la studenți a competenței de lectură are la bază metoda hărților cognitive integrată în strategia de lectură circulară, generând strategia de lectură logico-sugestivă, care reprezintă, de fapt, abordarea deductivă a lecturii circulare, antrenând metode și tehnici de lectură, ce solicită din partea subiecților educaționali un nivel de competență lectorală mai înalt.

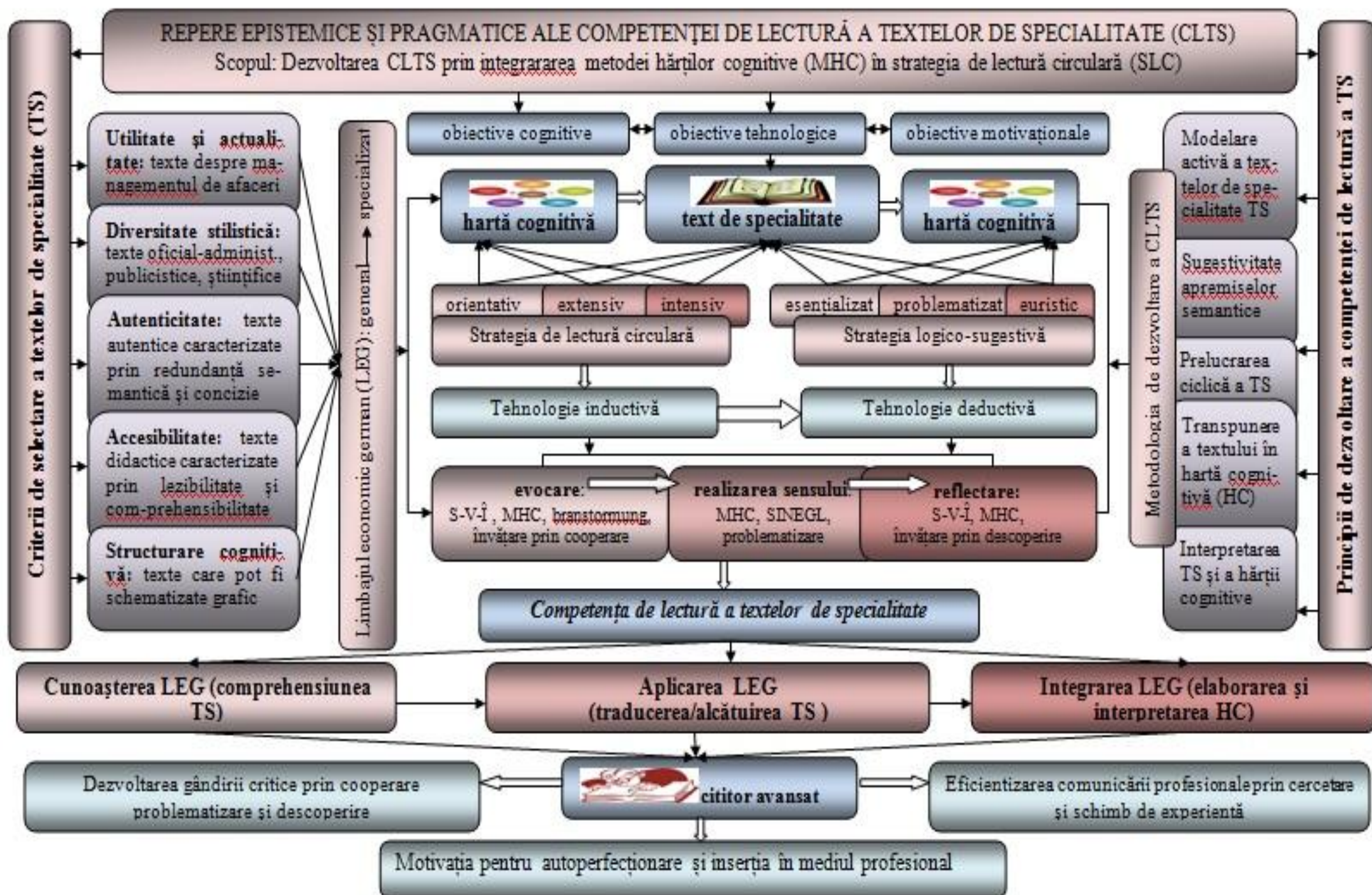

Fig. 2.20. Modelul tehnologic de dezvoltare a competenței de lectură a textelor de specialitate prin integrarea metodei hărților cognitive în strategia de lectură circulară (MTDCLTS)

Acest model este o replică a modelului educativ modern, care poate fi efectiv integrat în curriculumul universitar la predarea *Limbaajului economic german*, fiind ca punct de reper pentru dezvoltarea competenței de lectură a textelor de specialitate prin intermediul metodei hărților cognitive. Structurat teleologic și metodologic, modelul menționat (MTDCL) are o influență educativă incontestabilă în procesul de dezvoltare a lecturii, valorificând comprehensiunea și interpretarea textelor de specialitate din perspectivă psihologică, pedagogică și lingvistică.

Modelul conceput de noi se bazează pe principii pedagogice clasice și moderne, care prin interacțiune, condiționează eficiența lecturii textelor de specialitate:

- teorii cognitiviste și constructiviste;
- teorii comunicativ-pragmatice;
- învățarea activă, permanentă și autonomă;
- învățarea prin cooperare, problematizare și descoperire;
- predarea diferențiată, individualizată, orientată pe competențe și pe cel ce învață.

La nivel funcțional delimităm următoarele principii de dezvoltare a CLTS:

- de organizare sistematică a lecturii textului de specialitate;
- de desfășurare a lecturii într-un context problematizat;
- de varietate metodologică prin corelarea tipurilor de lectură;
- de orientare spre acțiune prin exerciții, intensificând motivația de a citi;
- de vizualizare a conținuturilor prin organizatori cognitivi.

Modelul prezentat (MTDCL) comportă, așadar, un caracter multifuncțional, vizând, în același timp, dezvoltarea intelectuală, psihomotorie și motivațională a studenților, care în procesul de formare profesională întâlnesc dificultăți de ordin comprehensiv și comunicativ, când operează cu textele de specialitate în limba germană.

Lectura textelor de specialitate se axează, așadar, pe un sistem de obiective cognitive, tehnologice și motivaționale. Obiectivele indicate constituie reperele teoretice de dirijare a proceselor de dezvoltare a competenței de lectură a textelor de specialitate și includ cunoștințe, capacități și atitudini, dobândite de student, prin abordarea modelului dat.

Obiectivele cognitive vizează cunoștințe acumulate, informații factuale excerptate din text, ceea ce contribuie la formarea profesională și la schimbul de experiență prin abordarea literaturii de specialitate în limba germană.

Obiectivele motivaționale se referă la sfera motivațional-afectivă, vizând formarea unei atitudini pozitive față de lectura textului de specialitate. Manifestarea comprehensiunii în baza textelor de specialitate însoțite de hărți cognitive implică, pe lângă funcțiile mentale, sferile emoțional-afective. De aici, conchidem că mecanismul pedagogic de formare a competenței de

lectură a textelor de specialitate e constituit din procese psihice (imaginație, gândire, memorie și inteligență), stimulat, cu precădere, de factori motivaționali.

Obiectivele tehnologice reprezintă un ansamblu de capacități, abilități și deprinderi psihomotorii antrenate în eficientizarea lecturii textelor de specialitate. Ele cuprind operații strategice: de anticipare a informației din conținutul propus; de informare/cercetare; de analiză, judecare, sinteză a faptelor expuse; de apreciere și interpretare a informației.

Obiectivele tehnologice implică tehnologia de dezvoltare a competenței de lectură a textelor de specialitate, exersată inductiv și deductiv. Abordarea inductivă (de la diagramă la text) are la bază strategia de lectură circulară (lectura orientativă, lectura extensivă, lectura intensivă), antrenată în faza incipientă, pe când abordarea deductivă (de la text la diagramă) se axează pe strategia de lectură logico-sugestivă (lectura esențializată, lectura problematizată, lectura euristică), implementată la etapa următoare, odată cu dezvoltarea treptată a competenței de lectură a subiecților educaționali. Aceste strategii integrează în activitatea de lectură organizatori cognitivi, implementează un sistem de exerciții algoritmicizat, aplicând atât metode tradiționale, cât și metode moderne:

- metode tradiționale - lectura, expunerea, conversația, exercițiul, demonstrația, euristica;
- metode moderne - hărțile cognitive, problematizarea, algoritmicizarea, brainstorming, S-V-Î, SINEGL

Metodele tradiționale enumerate asigură cunoștințe solide de gramatică și vocabular, dezvoltând abilități de a traduce texte de specialitate. Metodele moderne stimulează gândirea critică, promovând învățarea prin cooperarea, problematizare și descoperire. Prin urmare, metodele tradiționale coexistă cu cele moderne, abordarea eclectică fiind cea mai eficientă la lectura textelor de specialitate, desfășurată prin anticiparea conținuturilor (etapa pretextuală), cercetare și informare (etapa textuală), interpretare și apreciere (etapa posttextuală).

În calitate de conținuturi, sunt propuse texte de specialitate din domeniul managementului de afaceri, selectate potrivit criteriilor de accesibilitate, valoare cognitivă, utilitate și actualitate, îndeplinind cele 4 funcții de informare, formare, antrenare și autoinstruire. Suportul de curs *Limbaajul economic german* [108], *Glosarul de termeni economici elementari B1-B2* (vezi Anexa 17), precum și *Modelul de interpretare a diagramelor* (vezi Anexa 13), distribuit pe fișe de lucru, reprezintă mijloacele didactice de bază, care contribuie la medierea conținuturilor și aplicarea *Modelului tehnologic de dezvoltare a competenței de lectură a textelor de specialitate prin integrarea metodei hărților cognitive în strategia de lectură circulară*.

Așadar, în baza MTDCCL, intenționăm să dezvoltăm la studenții economiști competența de lectură a textelor de specialitate în limba germană, care cuprinde:

- dimensiunea cognitivă, reflectată în cunoașterea *Limbaajului economic german (LEG)*, necesar comprehensiunii textelor de specialitate;
- dimensiunea praxiologică, relevantă în aplicarea *Limbaajului economic german (LEG)* pentru traducerea și alcătuirea textelor de specialitate;
- dimensiunea pragmatic-axiologică, evidențiată prin integrarea *Limbaajului economic german (LEG)* în situații de comunicare profesională, bazată pe interpretarea, reflectarea și transpunerea textelor de specialitate în hărți cognitive, având ca scop formarea cititorului avansat.

În acest sens, recomandăm respectarea algoritmului structurat în MTDCCL, și anume: însușirea unui volum de cunoștințe prin memorizarea terminologiei economice și comprehensiunea structurilor de specialitate; reorganizare și transformare semantică a conținuturilor în timpul reduției semantice (perefrazare, generalizare, abstractizare, omiterea informațiilor secundare, transpunerea textului de specialitate în hărți cognitive); exprimarea judecăților de valoare prin antrenarea gândirii critice și reflexive; identificarea problemelor și luarea deciziilor; formarea atitudinilor valorice; inițierea acțiunilor practice.

Așadar, prin aplicarea tehnologiilor de dezvoltare a CLTS avem intenția didactică:

- de a valorifica potențialul intelectual, aptitudinile și experiența individuală;
- de a stimula spiritului critic constructiv, identificând și argumentând alternative;
- de a favoriza accesul la cunoaștere prin forțe proprii, stimulând atitudinea reflexivă asupra propriilor demersuri de învățare prin lectură;
- de a cultiva independența cognitivă, spontaneitatea și autonomia;
- de a forma atitudini și comportamente conforme valorilor umane, sociale și profesionale.

Prin urmare, MTDCCL are ca finalitate formarea dialectică a cititorului avansat, capabil să citească textele de specialitate esențializat, problematizat și euristic, pentru a deveni subiect al propriei sale autoformări, valorificând prospectiv (în termeni de progres, eficiență și eficacitate):

- spiritul de gândire critică prin cooperare, problematizare și descoperire;
- comunicarea profesională prin cercetare și schimb de experiență;
- motivația pentru autoperfecționare și inserția în mediul profesional.

În această ordine de idei, valoarea aplicativă a *Modelului tehnologic de dezvoltare a competenței de lectură* a textelor de specialitate (MTDCCL) rezidă în formarea cititorului avansat, prin intermediul funcției cognitive, instructiv-educative și culturale, care formează cititorul care gândește (*Lectorem cogitans*); funcției praxiologice, de muncă și aplicare a cunoștințelor în practică, care formează cititorul care creează (*Lectorem faber*) și funcției axiologice, de valorizare și evaluare, care formează cititorul care estimează (*Lectorem estimans*).

2.5. Concluzii la capitolul 2

1. Incapacitatea de a citi literatura de specialitate în limba germană complică formarea studenților economiști în profesie. Din aceste considerente, profesorul este solicitat tot mai mult să-și perfecționeze rolul de transmițător al cunoștințelor, pentru a se transforma într-un „inginer” al educației, în cel ce organizează contingentele învățării, orientează și controlează modificarea comportamentului. Astfel, studenții și profesorul se regăsesc ca parteneri pe aceste traiecte de formare a competențelor de lectură a literaturii de specialitate, care fundamentează baza pentru formarea culturii profesionale.
2. Lectura textelor de specialitate impune cunoașterea *Limbaajului economic german*, care constă din totalitatea limbajelor specializate, a mijloacelor linguale, care se folosesc în domeniul economic ca garant ce permite atât comunicarea profesională, cât și lectura literaturii de specialitate. Așadar, limbajul economic e un mijloc de exprimare a specialistului, care îi permite socializarea în profesie, perfecționare și schimb de experiență.
3. Din perspectiva valorificării limbajului economic german, textul de specialitate e un document scris, ce denotă o unitate comunicativă de dimensiuni variabile, realizată prin coeziune și coerență, caracterizat prin economie verbală, valabilitate, precizie, claritate, proprietate, corectitudine, care exercită funcția gnoseologică de dezvoltare și explorare, contribuind, prin schimb de experiență și acces la surse de informații factuale, la formarea competenței profesionale. Textele economice pot fi considerate toate textele, utilizate prioritar în întreprinderi sau în alte organizații, având conținut economic general sau special.
4. Lectura textelor de specialitate presupune comprehensibilitate și comprehensiune, care respectiv contribuie la însușirea și memorizarea logică a conținuturilor de specialitate, precum și la interpretarea lor. Așadar, putem învăța, memora și aplica numai informațiile pe care inițial le-am înțeles. Prin urmare, comprehensibilitate indică nivelul de accesibilitate a textului - condiție principală pentru a înțelege, a memora și a interpreta corect conținuturile expuse. În acest mod, comprehensibilitatea implică medierea informației de la text la cititor, având ca finalitate comprehensiunea.
5. Comprehensiunea textului economic e în directă dependență de caracterul termenilor economici utilizați: folosirea intenționalismelor, utilizarea împrumuturilor, utilizarea dublicatelor sinonimice, întrebuințarea de termeni autohtoni prin derivare, compunere și conversiune; folosire de abrevieri, simboluri, formule, semne convenționale, scheme și hărți cognitive.
6. Criteriile de selectare a textelor de specialitate au ca scop eficientizarea învățării limbajului economic german, stimulând interesul cognitiv al studenților pentru comprehensiunea și

aplicarea informațiilor de specialitate în profesie. Pornind de la principiul dozării efortului cognitiv, recomandăm să se utilizeze textele în următoarea ascensiune: de la texte de orientare profesională la cele specializate; de la texte didactice la cele autentice; de la texte oficial-administrative la texte publicistice; de la cele publicistice la cele științifice.

7. Textele de specialitate în limba străină contribuie la formarea competenței profesionale, oferind acces la inovațiile științifice de ultimă oră, contribuind la schimbul de experiență între specialiștii din lume. Din varietatea textelor economice evidențiem textele din domeniul managementul de afaceri, cele mai răspândite și cele mai solicitate în întreprinderile germane la nivel de relații interne și externe cu care operează atât economiștii, cât și traducătorii. Acestea sunt instrumentele de lucru ale întreprinderii zi de zi. Prin urmare, considerăm potrivite pentru eficientizarea lecturii următoarele texte: texte originale simple din domeniul managementului de afaceri; texte adaptate gramatical cu componența terminologică intactă; texte cu diagrame ca suport logico-sugestiv, care ar asigura comprehensiunea textelor publicistice și științifice. În această ordine de idei, ar fi eficient:

- de a selecta texte originale, cât mai simple din domeniul managementului de afaceri;
- de a adapta textele originale cu un grad de complexitate înalt, într-un mod rațional, substituind numai structurile gramaticale mai complicate cu forme gramaticale mai accesibile, păstrând intact componența terminologică a textului original;
- de a utiliza hărți cognitive ca suport logico-sugestiv și ca instrument de evaluare a lecturii textelor de specialitate în limba germană.

8. În urma cercetărilor efectuate, constatam eficiența strategiei de lectură circulară și tehnicile de învățare S-V-Î, SINELG privind dezvoltarea competenței de lectură. Integrarea organizatorilor cognitivi în actul de lectură a contribuit la elaborarea strategiei de lectură logico-sugestivă, care formează puntea de legătură între lectura textelor de specialitate și comunicarea în profesie. Lectura logico-sugestivă presupune interpretarea textului de specialitate reflectat în formă grafică, care include rezumatul textului și atitudinea cititorului - un punct de vedere logic argumentat, bazat pe informații concrete extrase din text. Prin urmare, lectura logico-sugestivă e o formă de comunicare obiectivă, care presupune următoarele capacități:

- de a diferenția principalul de secundar;
- de a evidenția informația nouă;
- de a activa experiențele și cunoștințele acumulate anterior;
- de a aranja în ordine logică procesele descrise;
- de a schematiza logic textul;

- de a lua atitudine față de cele citite.
9. Comprehensiunea și gândirea vizuală pot fi antrenate prin reprezentări vizuale, ordonate în scheme logice prin intermediul organizatorilor cognitivi, care reprezintă de fapt o strategie eficientă de formare și de evaluare a competenței lectorale. Comprehensiunea se axează pe concentrare, atenție, curiozitate și dorința de a rezolva problemele apărute în timpul lecturii. Iar harta cognitivă, reprezentată prin diagrame, cuprinde conținutul textului într-o asamblare logică care, asemenea unui focar stimulator, antrenează gândirea studenților, schițând în psihicul lor scheme logice.
 10. Luând în considerație cele expuse, *Modelul tehnologic de dezvoltare a competenței de lectură a textelor de specialitate*, prin integrarea metodei hărților cognitive în strategia de lectură circulară, corespunde normelor pedagogiei moderne, fiind elaborat în rezultatul studierii aprofundate a problemelor de cercetare și urmează a fi implementat în practică în faza de intervenție din capitolul următor. Algoritmul structurat în MTDCL presupune: însușirea terminologiei economice și comprehensiunea structurilor de specialitate; reorganizare și transformare semantică a conținuturilor în timpul reducăției semantice (transpunerea textului de specialitate în hartă cognitivă); antrenarea gândirii critice și reflexive; formarea atitudinilor valorice și inițierea acțiunilor practice.
 11. Prin intermediul MTDCL ne propunem de a dezvolta competența de lectură pentru a însuși lexicul profesional și a înțelege literatura de specialitate în limba germană. În acest sens, ar fi eficient de a antrena strategii de comprehensiune, interpretare și documentare în limba germană pentru a stimula studiul individual prin: atingerea autonomiei în învățare; dezvoltarea capacității de a se autoevalua; cultivarea interesului față de literatura de specialitate; acumularea de noi cunoștințe; formarea automatismelor de semantizare a lexicului profesional în timpul lecturii; consolidarea și memorizarea logică a terminologiei de specialitate; întrebuințarea corectă a lexicului profesional în diverse situații de comunicare profesională; alcătuirea și interpretarea hărților cognitive ca forme de sintetizare a literaturii științifice și ca metode de evaluare.

3. CADRUL PRAXIOLOGIC AL IMPLEMENTĂRII TEHNOLOGIILOR DEZVOLTĂRII COMPETENȚEI DE LECTURĂ ÎN LIMBA GERMANĂ LA STUDENȚII ECONOMIȘTI ȘI TRADUCĂTORI

3.1. Niveluri de dezvoltare a competenței de lectură și dificultăți de lectură constatate experimental

❖ Demersul experimental privind aplicarea Modelului Tehnologic de dezvoltare a competenței de lectură

Modelul tehnologic de dezvoltare a competenței de lectură (MTDCL) prin integrarea metodei hărților cognitive (MHC) în strategia de lectură circulară (SLC) a devenit punct de reper în demersul nostru experimental, care implică o concepție metodologică bine argumentată.

Scopul experimentului pedagogic: e de a demonstra eficiența strategiei de lectură circulară în comprehensiunea și interpretarea textelor de specialitate în limba germană prin integrarea metodei hărților cognitive.

Obiectivul general: rezidă în dezvoltarea la studenți a competenței de a înțelege și de a interpreta textele de specialitate prin integrarea metodei hărților cognitive în strategia de lectură circulară, realizată printr-un algoritm bine structurat.

Obiective specifice:

- Determinarea principiilor și criteriilor pedagogice de selectare a textelor de specialitate pentru dezvoltarea lecturii în limba germană la profilul științe economice;
- Determinarea importanței hărților cognitive în procesul de comprehensiune și interpretare a textului de specialitate;
- Stabilirea factorilor care sporesc motivația studenților pentru lectura textelor de specialitate în limba germană;
- Elaborarea modelului tehnologic de dezvoltare a lecturii textelor de specialitate prin integrarea metodei hărților cognitive în strategia de lectură circulară, realizată printr-un algoritm bine structurat la nivel de cunoaștere, aplicare și integrare;
- Validarea și sintetizarea datelor experimentului prin elaborarea concluziilor generale și recomandărilor practice.

Pentru a realiza obiectivele indicate, a fost necesar să răspundem la următoarele întrebări:

- Cum poate spori motivația studenților economiști pentru lectura textelor de specialitate în limba germană?
- Care sunt criteriile de selectare a textelor de specialitate în limba germană pentru economiști, care ar dezvolta competența de lectură a textelor de specialitate?
- În ce măsură hărțile cognitive contribuie la înțelegerea adecvată a textului?

- Ce tehnici de lectură eficientizează comprehensiunea textelor de specialitate în limba germană de la profilul științe economice?
- În ce mod poate fi evaluat nivelul de comprehensiune a textului de specialitate?
- În ce măsură influențează calitatea comprehensiunii textelor de specialitate asupra competenței de a reprezenta conținuturile în formă grafică și de a le interpreta?
- Ce influență exercită corelația dintre motivație pentru lectură, selectarea conținuturilor și elaborarea strategiilor potrivite asupra dezvoltării competenței de lectură a TS?

Fiecare întrebare presupune un anumit răspuns, care inițial apare ca ipoteză, afirmație predictivă, confirmată sau infirmată în mod empiric în urma colectării și analizei datelor.

Ipotezele generale de la care a pornit cercetarea noastră sunt următoarele:

- **I1:** Selectarea corectă a textelor de specialitate influențează calitatea lecturii și nivelul de motivație pentru lectura textelor de specialitate;
- **I2:** Implementarea metodei hărților cognitive în lecturi circulare îmbunătățește calitatea comprehensiunii și nivelul de motivație a studenților economiști pentru lectura textelor de specialitate;
- **I3:** Selectarea corectă a textelor de specialitate, implementarea hărților cognitive și motivația pentru lectura textelor de specialitate se condiționează reciproc. Între conținuturi, strategii și motivație există relații de interdependență;
- **I4:** Comprehensiunea textelor de specialitate presupune competența de a reprezenta conținuturile grafic și de a le interpreta.

Eșantionul experimentului a fost constituit din *studenți economiști* specializați în *Business și Administrare* de la Universitatea Tehnică a Moldovei (UTM), Institutul de Relații Internaționale (IRIM), Academia de Studii Economice (ASEM) și *studenți traducători* de la specialitatea *Limba Germană Aplicată*, care studiază la Universitatea Pedagogică de Stat “Ion Creangă”, Chișinău și Universitatea de Stat “Alec Russo”, Bălți.

La selectarea eșantioanelor s-a urmărit principiul omogenității componenței lor în raport cu nivelul mediu de pregătire. În calitate de indicator al nivelului de cunoștințe al studenților a fost luat în considerație rezultatul testului inițial pe care l-am alcătuit după modelul testului DaF B1.

La experiment au participat în total 92 de studenți economiști și traducători, care au ca obiect de studiu *Limba economică germană*. Grupul experimental a inclus 46 de studenți, grupul de control – 46 de studenți.

Limba economică este un domeniu specializat, care se predă la moment în puține instituții de învățământ superior din Republica Moldova, identificat în curriculumul universitar cu

denumirile *Limba Germană. Limbaj economic* (IRIM, UTM) sau *Limba Germană pentru Afaceri. Limbaj specializat* (USB “A. Russo”, UPS “I. Creangă”, ASEM).

Tabelul, ce urmează, prezintă detaliat componența grupurilor și indică universitățile la care și-au făcut studiile studenții implicați în experimentul pedagogic privind dezvoltarea competenței de lectură a textelor de specialitate în limba germană (profilul științe economice).

Tabelul 3.1. Eșantionul cercetării

etapa de constatare, de intervenție, de control			
studenți			
econiști		Traducători	
gr. exp.	gr. Control	gr. exp.	gr. control
UTM – 24 st.	IRIM/ ASEM - 25 st.	UPSC – 22 st.	USB – 21 st.
92 studenți			

Metodele principale de cercetare au fost: experimentul pedagogic și anchetele de auto-evaluare realizate prin intermediul instrumentelor de cercetare (teste docimologice, chestionare) și resurselor materiale existente (laptop, manuale și dicționare).

La etapa preexperimentală au fost concepute directivele de bază a demersului pedagogic prin metode teoretice: documentarea științifică și bibliografică, modelizarea teoretică, metoda comparativ-istorică, descrierea, analogia, analiza și sinteza epistemologică.

Cercetarea propriu-zisă a fost realizată prin intermediul **metodelor tradiționale și moderne**, selectate din perspectiva identificării deficiențelor lectorale și a dezvoltării și evaluării competenței de lectură a textelor de specialitate în limba germană, fiind utilizate pe larg în:

- experimentul de constatare: chestionarea, colectarea de date, convorbirea, conversația, testarea competențelor de lectură în evaluări predictive;
- experimentul de formare: modelarea practică a textelor de specialitate prin intermediul metodelor didactice tradiționale, cum ar fi: *studiul cărții, demonstrația și euristica*, precum și a metodelor didactice moderne: *brainstorming, problematizarea și algoritmizarea*; utilizarea tehnicilor de învățare și de dezvoltare a gândirii critice: *SINEGL* și *S-V-Î*; aplicarea unui sistem de exerciții focalizat pe integrarea *metodei hărților cognitive* în *strategia de lectură circulară*, promovând *lectura logico-sugestivă*.
- experimentul de validare: evaluarea cantitativă, bazată pe metode matematice de procesare a datelor, prin *calcularea medii aritmetice* a valorilor obținute și *determinarea raportului procentual* dintre grupul experimental și cel de control, folosind matricea cu specificații, precum și baremul de notare cu indicarea performanței minime admise și a performanței maxime specifice; evaluarea calitativă, axată pe *niveluri lingvistice de*

referință CECRL, descriptori de performanță (minim, submediu, mediu, înalt), grile de evaluare, precum și anchete de autoevaluare a competențelor formate.

Cercetarea s-a desfășurat consecutiv în trei etape: **etapa de pretest**, **etapa de intervenție** și **etapa de posttest**:

Tabelul 3.2. Planificarea experimentului pedagogic

Etape	Timp	Obiective	Conținutul experimentului	Rezultate scontate
etapa de pretest	2011-2014	determinarea dificultăților, care intervin în procesul lecturii textelor de specialitate în limba germană	aplicarea unui chestionar CDU în cadrul seminariilor internaționale în vederea identificării problemelor pedagogice	determinarea celor mai eficiente strategii de lucru cu textele de specialitate
	20.10.2013 - 19.01.2014	analiza curriculumului universitar la disciplina limbajul economic german	diferențe în predarea limbii germane pentru economiști și pentru traducători	determinarea obiectivelor și conținuturilor de predare
	20.01.2014 - 23.01.2014	stabilirea nivelului de competență lingvistică a studenților	aplicarea testului predictiv B1; aplicarea chestionarelor de autoevaluare a competenței de lectură a textelor de specialitate	determinarea omogenității grupurilor
	24.01.2014 - 31.01.2014	stabilirea factorilor care influențează motivația pentru lectură	aplicarea chestionarului pentru identificarea criteriilor de selectare a textelor de specialitate	selectarea textelor pentru experimentul formative
etapa de intervenție	03.02.2014 - 31.05.2014	formarea la studenții din grupul experimental a competenței de lectură a textelor de specialitate	aplicarea metodologiei de dezvoltare a CL: strategia de lectură circulară, hărți cognitive, tehnici de învățare: SINEGL, S-V-Î	dezvoltarea comprehensiunii și interpretării textelor de specialitate, utilizând HC.
etapa de posttest	02.06.2014 - 15.06.2014	verificarea eficienței Modelului tehnologic de dezvoltare a competenței de lectură a textelor de specialitate	aplicarea testului final de verificare a competenței de lectură B2; aplicarea chestionarelor de autoevaluare a CLTS	determinarea performanțelor obținute de grupul experimental
	16.06.2014 - 22.06.2014	stabilirea nivelului de motivație pentru lectura textelor de specialitate	aplicarea chestionarului de autoevaluare a motivației pentru lectură	compararea nivelului motivațional obținut cu rezultatele inițiale
	23.12.14 - 31.08.14	sintetizarea concluziilor și elaborarea recomandărilor practice	analiza rezultatelor obținute prin metode matematice	confirmarea sau infirmarea ipotezelor

❖ **Testul predictiv de constatare a nivelului inițial al competenței de lectură a textelor de specialitate în limba germană**

În experimentul de constatare am utilizat ca instrument de evaluare testul docimologic în care am inclus *itemi obiectivi, semiobiectivi și subiectivi*, pentru a măsura și a aprecia nivelul inițial de competență lectorală la studenți. Teoria evaluării permite elaborarea testelor docimologice prin determinarea inițială a obiectivelor și a criteriilor de apreciere.

Testul elaborat a urmărit următoarele obiective:

- determinarea nivelului de CLTS la momentul inițierii experimentului pedagogic atât în eșantionul experimental, cât și în cel de control;
- determinarea nivelului de competență de a interpreta diagramele aferente TS.

Ca punct de reper în alcătuirea testului inițial a fost Testul Internațional DaF [149, p.10-39], și anume, proba de evaluare a competenței de lectură. Analizând conținuturile, constatăm că proba de evaluare a lecturii propusă de DaF constă din trei texte cu nivel de complexitate diferit:

- texte scurte din mediul universitar (B1);
- text publicistic (B2);
- text științific (C1).

Respectând structura triplă de conținuturi, am inclus în testul inițial 3 texte de la profilul științe economice cu un grad de complexitate mai mic conform principiului accesibilității:

- text din mediul de afaceri despre profilul unei firme (B1.1);
- text publicistic cu diagrame (B1.2);
- text științific fără diagrame (B2.).

Textele selectate denotă grad de complexitate diferit, care în consecutivitatea: de la simplu - la complicat, contribuie la dozarea efortului cognitiv. Pentru a reda varietatea limbajului economic, am inclus în test texte de specialitate din sfere diferite de întrebuintare (corespondență comercială, publicistică, știință), enumerate în tabelul următor:

Tabelul 3.3. Lista textelor incluse în testul predictiv

denumirea textului de specialitate	sfera de într. a TS	Nivelul
1. Textul „ <i>Firmenprofil EHRET</i> ” Sursa: http://www.ehretlab.com/	text din domeniul de afaceri despre profilul unei firme	B1.1.
2. Deutsche Rente mit 67 – ein Vorbild für ganz Europa? Sursa: https://www.google.com/search	text din presă și publicistică	B1.2
3. Wirtschaftskreislauf [124, p.42]	text științific din manualul studiu	B2.1.

Conținuturile alese nu au fost ocazionale. Am intenționat să stabilim nu numai nivelul de cunoștințe, ci și atitudinea față de lectură, precum și deprinderile studenților de a citi texte de specialitate în diversitatea lor.

Testul DaF [149] evaluează lectura, audierea, scrierea și comunicarea, inițiind pentru fiecare competență aparte câte o probă de evaluare. Noi, însă, avem ca obiect de cercetare lectura și vom face abstracție de celelalte competențe până la limita interacțiunii lor cu comprehensiunea. Lectura se intercalează cu scrierea și comunicarea, care pot fi dezvoltate prin lectură și prin intermediul cărora putem aprecia nivelul de comprehensiune a textelor cu profil economic pe care-l dețin studenții economiști și traducători din grupul experimental și din grupul martor, înainte de a începe experimentul formativ.

Pornind de la ideea că o competență poate fi dezvoltată și evaluată doar în interacțiune cu celelalte competențe, abordăm lectura ca principala cale a învățării, realizată prin înțelegere, scriere și comunicare. De aceea, am alcătuit un test docimologic de evaluare a lecturii mai desfășurat decât proba DaF, care vizează următoarele finalități:

- traducerea și alcătuirea textelor structurate în baza textului citit,
- transpunerea textelor în diagrame prin metoda hărților cognitive;
- interpretarea diagramelor obținute.

Alcătuirea textelor structurate, precum și interpretarea diagramelor pot fi considerate, în același timp, mijloace de formare și de evaluare a competenței de lectură a textelor de specialitate. Așadar, receptarea, interpretarea și alcătuirea hărților cognitive reprezintă subcompetențe ale competenței de lectură. Grafic prezentăm această relație în felul următor:

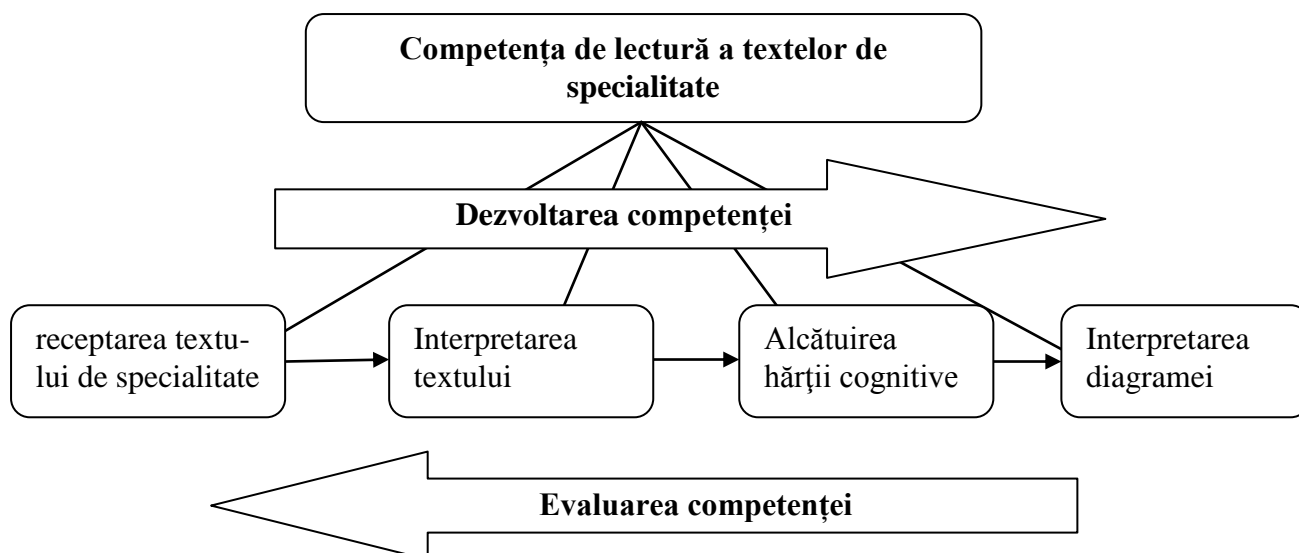

Fig. 3.1. Etapele de formare și de evaluare a competenței de lectură

Așadar, formarea competenței de lectură are loc de la receptare - la interpretare, iar evaluarea competenței de comprehensiune are un parcurs invers: de la interpretare - la receptare.

Alcătuirea hărților cognitive și interpretarea diagramelor reprezintă, prin urmare, punctul culminant al dezvoltării și evaluării competenței lectorale. Așadar, testul inițial elaborat integrează hărți cognitive, care dezvoltă și evaluează concomitent nivelul de comprehensiune.

Testul DaF [149] include de asemenea itemi ce vizează competența de a interpreta diagrame în probele ulterioare de scriere [149, p.60-71] și de comunicare [149, p.75-77, p. 82-85]. Evaluarea competenței de a scrie conține un singur item, ce implică descrierea unei diagrame prin argumentare și luare de atitudine. Evaluarea competenței de comunicare constă din 7 itemi, dintre care doi implică competența de a interpreta diagrame. Aceasta confirmă actualitatea diagramelor și recunoașterea eficienței lor la nivel internațional în însușirea limbii germane. Competența de a interpreta diagrame este, așadar, solicitată și la nivel internațional, fiind promovată pe larg în examenele de limbă germană organizate de DAAD.

În concepția noastră, competența de lectură a TS poate fi evaluată prin elaborarea hărții cognitive a textului și interpretarea diagramei obținute. *Cadrul European Comun de Referință pentru Limbi* [19] nu indică criteriile în conformitate cu care am putea evalua competența de interpretare a diagramelor. Competența de a interpreta diagrame poate fi considerată atât componentă a lecturii, cât și componentă a comunicării. De aceea, criteriile utilizate de CECRL [19, p.29], pentru evaluarea competenței de comunicare, pot fi preluate cu mici modificări și în cazul interpretării diagramelor: corectitudinea gramaticală, coerență și fluență.

Reieșind de aici, noi am elaborat un model de evaluare mixt, axat pe competența de lectură, care include hărți cognitive în formă de diagrame ca metodă de formare și evaluare a comprehensiunii. Important a fost să grupăm itemii de același tip în ordinea dificultății, începând cu cei mai simpli și terminând cu cei mai dificili.

Tabelul. 3.4. Lista de itemi utilizați în probele testului predictiv și sumativ

Model de evaluare a CLTS
<p>1. cunoașterea prin lectură, utilizând itemi obiectivi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • de alegere duală • de alegere multiplă • de coordonare
<p>2. aplicarea informațiilor și cunoștințelor achiziționate, utilizând itemi semiobiectivi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • de completare a textelor lacunare • de răspundere la întrebări structurate • de aranjare a enunțurilor în ordine logică • de a elabora planul textului • de traducerea textelor

3. integrarea informațiilor și cunoștințelor achiziționate, utilizând itemi subiectivi:

- de alcătuire a textelor structurate
- de rezolvare a problemelor prin elaborarea hărților cognitive
- de interpretare a textelor de specialitate și a diagramelor prin lectura logico-sugestivă

Cercetătorul G. de Landsheere [42, p. 42] considera că evaluarea ar trebui să devină mai exactă din punct de vedere științific și mai echitabilă din punct de vedere moral. În acest sens, am aplicat matricea de specificații care să ne dea certitudinea că testul alcătuit măsoară aspectele critice ale competenței de lectură a textelor de specialitate și are o bună validitate de conținut. Liniile matricei de specificații includ elemente de conținut vizate, iar coloanele conțin nivelurile cognitive corespunzătoare competențelor de evaluat (de exemplu: cunoașterea, aplicarea, integrarea). Pentru a evalua o gamă cât mai largă de cunoștințe, abilități și capacități intelectuale, se recomandă ca testul să fie compus din două părți:

- prima parte va conține itemi de tip obiectiv și semiobiectiv cu o pondere de 60%,
- iar partea finală va fi formată din itemi subiectivi cu o pondere de 40%.

Itemii obiectivi și semiobiectivi au un nivel de complexitate mic comparativ cu cei subiectivi, de aceea ei dețin un procentaj mai mic decât itemii subiectivi: itemi obiectivi (30%), itemi semiobiectivi (30%), itemi subiectivi (40%).

Pentru a evalua obiectiv rezultatele obținute de către studenți, trebuie să atribuim corect fiecărui item punctajul corespunzător. Această procedură, denumită cuantificarea testului, are o importanță deosebită în procesul de evaluare. Punctajul însumat de itemi constituie scorul testului, care poate fi transformat în note sau calificative, fiind comparat cu punctajul maxim specific și minim acceptat.

Cum să cuantificăm corect itemii din testul inițial? Cea mai simplă tehnică de cotare a unui test de cunoștințe, propusă de teoriile clasice ca valabilă pentru toate tipurile de itemi, acordă un punct fiecărui răspuns corect și zero puncte răspunsurilor greșite sau omise. În această abordare, rezolvările itemilor sunt dihotomice: 1 – corect, 0 – incorect sau omis. Punctajul maxim posibil este dat de numărul răspunsurilor corecte, fără a se ține cont de numărul distractorilor. Punctajul maxim nu este corelat nici cu probabilitatea de ghicire a răspunsului corect și nici cu efortul necesar pentru soluționare. De aceea, am renunțat la această tehnică simplistă.

Platforma Moodle (<https://edu.moodle.ro/>) atribuie punctaj diferențiat itemilor în dependență de gradul lor de complexitate:

- itemi de complexitate mică vizează recunoașterea unui termen sau a unei definiții, selectarea unui singur răspuns corect din cel mult 3 variante – 1 punct;

- itemi de complexitate medie vizează aplicarea cunoștințelor acumulate în situații tipice, verificarea „reproducerii unor copii” - 2-3 puncte;
- itemi de complexitate mare vizează aplicarea și integrarea cunoștințelor în situații nestandarde (condiții necunoscute)- 4-5 puncte.

Tabelul, ce urmează, prezintă în detalii tipologia itemilor și punctajul, care ar putea fi atribuit conform platformei Moodle:

Tabelul 3.5. Clasificarea itemilor după gradul de complexitate

Itemi de complexitate mică		Itemi de complexitate medie		Itemi de complexitate mare
obiectivi	Semiobiectivi	Obiectivi	semiobiectivi	Subiectivi
itemi binari 50% ; itemi singurari 30% (S)	itemi de completare	multiple choice (M)	întrebări structurate	rezolvare de probleme; alcătuirea unei diagrame; compunerea unui eseu structurat sau liber
1 punct		2-3 puncte		4-5 puncte

Punctajul atribuit de Moodle are avantajul că este diferențiat în conformitate cu complexitatea itemilor. Dar această abordare neglijează nivelul de complexitate a conținuturilor abordate. În afară de aceasta, aranjarea itemilor lezează consecutivitatea:

itemi obiectivi → *itemi semiobiectivi* → *itemi obiectivi* → *itemi semiobiectivi* → *itemi subiectivi*

Însă eșalonarea clasică a itemilor după nivelul de dificultate nu prevede combinarea repetată dintre itemi obiectivi și semiobiectivi care complică procesul de evaluare, care ar trebui să fie simplu și clar, pentru a putea fi aplicat fără mari dificultăți. Din aceste considerente, am elaborat modalitatea diferențiată, dar, în același timp, destul de simplă de cuantificare a itemilor obiectivi, semiobiectivi și subiectivi. Deoarece itemii obiectivi și semiobiectivi sunt considerați mai simpli decât cei subiectivi, am considerat să încadrăm în test mai mulți itemi de așa tip, atribuidu-le numai câte un punct. Prin urmare, am renunțat la diferențierea cantitativă dintre itemi obiectivi și semiobiectivi, pentru a nu complica procesul de evaluare cu nuanțe ne semnificative. În schimb, am atribuit itemilor subiectivi câte 7 puncte, punctaj adecvat, argumentat de nivelul de complexitate înalt. Deoarece itemii subiectivi necesită mai mult timp și mai mult efort cognitiv, numărul lor în test va fi mult mai mic. Așadar, am inclus în test:

- un număr mai mare de itemi obiectivi și semiobiectivi cu o pondere redusă, echivalentă cu 1 punct;
- un număr mai mic de itemi subiectivi cu o pondere mai înaltă, echivalentă cu 7 puncte.

Din cele expuse supra, am elaborat un model în baza căruia putem să cuantificăm corect rezolvarea itemilor în dependență de tipologia lor și de gradul de complexitate a textelor de specialitate.

Tabelul 3.6. Matricea de specificații

niveluri cognitive	itemi	cunoaștere	aplicarea	Integrarea
conținuturi		obiectiv.30%	semiob.30%	subiectivi 40%
text despre profilul unei firme		1 punct ×nr. itemi	1punct×nr. itemi	7 puncte×nr. itemi
text publicistic cu suport grafic (diagramă)		1 punct×nr. itemi	1punct×nr. itemi	7 puncte×nr. itemi
text științific fără suport grafic (fără diagramă)		1punct×nr. itemi	1punct×nr. itemi	7 puncte×nr. itemi

După cum am menționat, testul predictiv constă din 3 probe pe care le-am realizat în cadrul a trei ore academice. Conținutul integral al testului l-am atașat în anexă (vezi Anexa 3).

În cele ce urmează, vom relata succint demersul testului predictiv, evidențiind dificultățile care au intervenit la rezolvarea itemilor propuși.

Proba I: Textul „*Firmenprofil EHRET*”

Text economic la tema profilul firmei. Nivelul B1.1

Sursa: <http://www.ehretlab.com/>

Activități didactice pentru dezvoltarea lecturii globale, orientative și selective.

Obiectiv: **Producerea textelor din domeniul corespondenței comerciale**

Tabelul 3.7. Itemi pentru proba 1

itemi	niveluri cognitive	Punctaj	
obiectivi	1. de a alege răspunsul corect (alegere duală) 2. de a atribui termenilor germani termeni echivalenți în limba română	L1-4 L1-4	0- 8
semi-obiectivi	3. de a completa invitația la expoziție cu cuvintele din text 4. de a completa oferta, utilizând informația din text 5. de a completa cererea cu expresiile potrivite	L1-5 L1-5 L1-5	0- 15
subiectivi	6. de a compune un text de corespondență comercială	L1-7	0-7
Total:			0-30

Studentii au îndeplinit fără dificultăți mari itemii obiectivi și semiobiectivi, dovedind abilități satisfăcătoare de lectură orientativă și selectivă. Obstacole au întâlnit la proba de compunere, care implică vocabular terminologic din economie în limba germană. Majoritatea studenților n-au respectat aspectul formal al *cererii (die Nachfrage)* și al *ofertei (das Angebot)*. Pe lângă aceste obiecții, au fost utilizate expresii în stil colocvial și nu oficial-administrativ, după cum prevede orice text de corespondență comercială. În general, rezultatele studenților au fost satisfăcătoare, ceea ce ne dovedește că textele de corespondență comercială sunt mai accesibile. Rezultatele obținute la proba întâi le-am inclus în următorul tabel:

Tabelul 3.8. Determinarea nivelului de competență de lectură la proba 1

CLC	Cunoaștere	Aplicare		Integrare
	minim (1-8)	submediu (9-15 p.)	mediu(16-23 p.)	înalt(24-30 p.)
gr.exp.	37%	37%	21.7%	4.3%
gr. control.	37%	34,7%	23.9%	4.3%

În figura ce urmează, identificăm, diferențe minimale dintre grupul experimental și grupul de control.

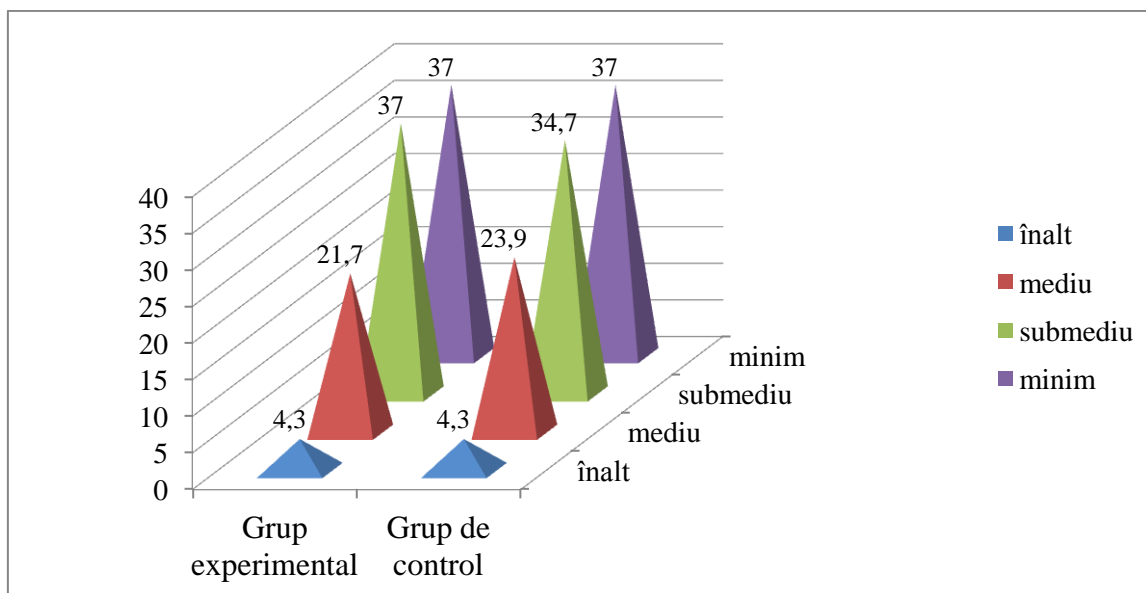

Fig. 3.2. Rezultatele obținute în baza evaluării rezultatelor probei 1.

Rezultatele obținute la prima probă din testul predictiv indică un nivel de competență de lectură a textelor de specialitate aproximativ identic în grupul experimental și în cel de control.

Proba II: Text: Deutsche Rente mit 67 – ein Vorbild für ganz Europa?

Sursa: <https://www.google.com/search?q=> .

Text economic publicistic cu suport grafic. Nivelul B1.2

Activități didactice pentru dezvoltarea lecturii circulare.

Strategii: Lectura logico-sugestivă, diagrame, S-V-I, SINEGL

Obiectiv: **Interpretarea textului de specialitate; interpretarea diagramei**

Tabelul 3.9. Itemi pentru proba 2

itemi	competențe de evaluat	punctaj	Total
obiectivi	1. de a încercui varianta corectă (alegere multiplă)	L1-4	0- 8
	2. de a atribui termenilor abrevierile corespunzătoare	L1-4	
semiobiectivi	3. de a răspunde la întrebări(structurate)	L1-5	0- 15
	4. de a completa textul lacunar cu cuvintele omise	L1-5	
	5. de a completa diagrama cu informațiile din text	L1-5	
subiectivi	6. de a interpreta diagrama	L1-7	0-7
Total			0-30

Proba a doua a fost mai complicată decât prima prin alegerea unui text publicistic cu grad de dificultate mai înalt. Pe lângă un conținut mai complicat, itemii au fost și ei mai dificili. Lectura s-a axat pe text și pe diagrama aferentă. Atribuirea termenilor abrevierile corespunzătoare a fost cea mai ușoară sarcină pe care au rezolvat-o studenții fără probleme. În schimb, itemii următori au fost mai complicați, suprasolicitându-i pe studenți. Deosebit de problematic a fost completarea diagramei cu informații despre starea actuală a problemei abordate în Germania, comparând situația reflectată cu cea din Republica Moldova. Aici, studenții au întâlnit cele mai mari dificultăți, ceea ce ne dovedește, că ei n-au înțeles relațiile logice dintre fenomenele descrise. Faptul că textul nu a fost înțeles de studenți, a fost marcat și de incapacitatea lor de a verbaliza reprezentarea grafică, cu toate că au avut la dispoziție modelul de interpretare cu cuvinte și expresii de sprijin (vezi Anexa 13). Rezultatele au fost următoarele:

Tabelul 3.10. Determinarea nivelului competenței de lectură la proba 2

CLC	Cunoaștere	Aplicare		Integrare
	minim (1-8 p.)	submediu (9-15 p.)	mediu (16-23 p.)	înalt (24-30 p.)
gr.exp.	34.8%	39.1%	23.9%	2.2%
gr. control.	37%	39.1%	21.7%	2.2%

Diferențele ne semnificative privind nivelul de lectură la grupul experimental și la grupul de control au fost reflectate în următoarea figură:

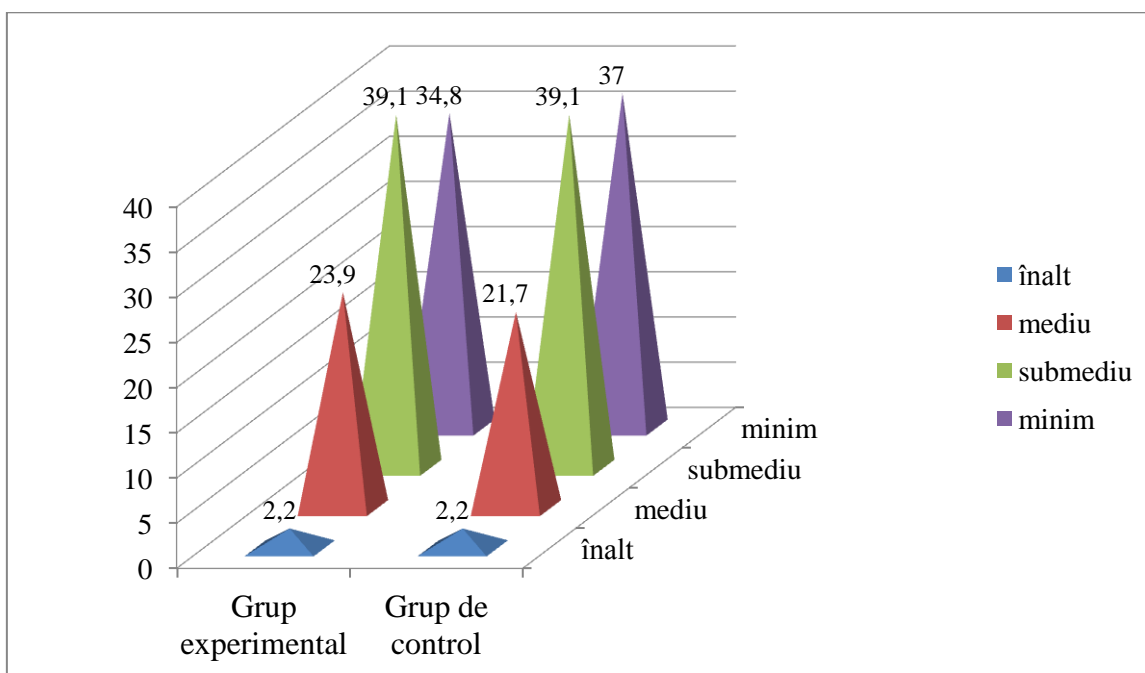

Fig. 3.3. Rezultatele obținute în baza evaluării rezultatelor probei 2.

Proba III: Text: Wirtschaftskreislauf .

Text economic științific

Activități didactice pentru dezvoltarea lecturii circulare.

Obiectiv: **Elaborarea în baza textului a hărții cognitive și interpretarea ei**

Tabelul 3.11. Itemi pentru proba 3

itemi		competențe de evaluat	punctaj	Total
achiziție	obiectivi	1. de a marca informația importantă (6 noțiuni)	L1-6	0-9
		2. de a atribui termenilor definițiile potrivite	L123	
aplicare	semi-obiectivi	3. de a răspunde la întrebări	L1-3	0-24
		4. de a aranja enunțurile în ordine logică	L1-6	
		5. de a traduce textul de specialitate (8 enunțuri)	L1-8	
		6. de a elabora harta cognitivă a textului	L1-7	
subiectivi		7. de a interpreta diagrama obținută.	L1-7	0-7
Total				40

A treia probă a fost cea mai complicată, având ca conținut un text științific din domeniul economic fără suport grafic. Dificultăți de ordin major au fost înregistrate în special la aranjarea propozițiilor în ordine logică și alcătuirea hărții cognitive a textului. Ultimul item a fost practic imposibil de realizat, deoarece studenții n-au avut ce interpreta, ei n-au fost în stare să elaboreze harta cognitivă a textului. La traducerea însă, au avut rezultate mai bune. Ei au putut să traducă, să transpună informația dintr-o limbă în altă, fără să o înțeleagă în profunzime.

Tabelul 3.12. Determinarea nivelului de competență de lectură la proba 3

CLC	Cunoaștere	Aplicare		Integrare
	minim (1-9 p.)	submediu (10-18 p.)	mediu (19-33 p.)	înalt (34-40 p.)
gr.exp.	43.5%	41.3%	15.2%	-
gr. control.	43,5%	43,5%	13%	-

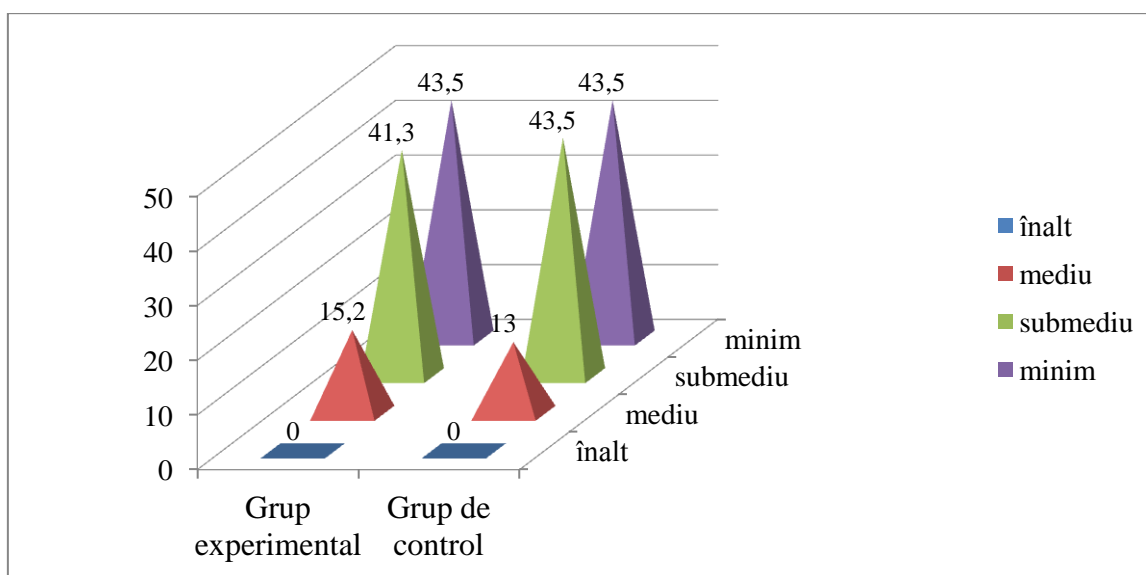

Fig. 3.4. Rezultatele obținute în baza evaluării rezultatelor probei 3

Intenția noastră e de a-i învăța pe studenți să extragă informații necesare din texte de specialitate din limba germană, care abordează conținuturi noi, menite să acopere golurile în formarea lor profesională. Neavând practică de lucru în acest domeniu, ambele grupuri n-au fost în stare să integreze cunoștințele asimilate. Deci n-au fost capabil să elaboreze hărți cognitive și, respectiv, nici n-au putut comunica în baza celor citite. Incapacitatea de a prezenta textul în formă grafică și de a verbaliza diagrame îi plasează pe studenții noștri în rândurile celor, ce dispun de o competență de lectură scăzută, deși au avut rezultate mai bune la traducere: a putea traduce încă nu înseamnă a înțelege și a înțelege încă nu înseamnă a putea traduce.

Testul integral, alcătuit din trei probe, conține următorul punctaj:

Tabelul 3.13. Barem de distribuire a punctajului

Proba 1	Proba 2	Proba 3
30 puncte	30 puncte	40 puncte
Performanța maximă specifică: 100 puncte		

Punctajul acumulat de studenți la fiecare proba aparte a fost clasificat conform nivelurilor: minim, submediu, mediu și înalt. Această clasificare identifică nivelul minim cu etapa de cunoaștere, nivelul submediu și mediu - cu etapa de aplicare, iar nivelul înalt – cu etapa de integrare. Rezultatele cumulative înregistrate la aceste trei probe au fost evaluate conform nivelurilor de competență propuse de CECRL.

Cadrul European Comun de Referință pentru Limbi [19, p. 29] delimitează nivelurile comune de referință după cum urmează: A – utilizator elementar, B – utilizator independent și C – utilizator experimentat, aceste niveluri se pot ramifica mai departe: A1 – introductiv sau de descoperire, A2 – intermediar sau de supraviețuire, B1 – nivel prag sau independent, B2 – avansat sau independent; C1 – autonom și C2 - măiestrie sau perfecțiune.

Deoarece lectura textelor de specialitate în limba germană poate fi inițiată numai atunci când studenții au cel puțin nivelul B1.1, am făcut abstracție de nivelurile A1 și A2 pentru că ele nu sunt relevante pentru cercetarea noastră, fiindcă noi suntem în situația de a dezvolta competența lectorală formată anterior, iar nivelurile menționate au fost demult depășite de studenții antrenați în experiment.

Analizând Cadrul European Comun de Referință [19, p. 29] am formulat descriptorii de performanță, care vizează competența de lectură a textelor de specialitate:

- **B1.1.:** Poate să înțeleagă scrisori de recomandare și de motivare, care indică calitățile organizatorice, experiența de lucru și competența profesională; poate să înțeleagă texte din corespondența comercială, care denotă o formă standardă și formule fixe de exprimare; poate să înțeleagă texte publicistice de orientare profesională, adaptate gramatical.
- **B1.2.** Poate să înțeleagă conținutul textelor de specialitate scurte, când este folosit un limbaj standard clar și termeni internaționali; poate să înțeleagă texte de specialitate

scurte, dacă reflectă informații factice pe care le cunoaște în limba maternă; poate să înțeleagă texte de specialitate mai complicate, dacă sunt reprezentate grafic sau tabelar.

- **B2.1.** Poate să citească rapoarte pe teme științifice în care autorii lansează teorii și concepții noi; poate să înțeleagă literatura de specialitate contemporană; poate să înțeleagă texte de specialitate și să alcătuiască hărțile lor cognitive.
- **B2.2.** Poate să înțeleagă texte de specialitate fără suport grafic, alcătuiind independent digrame sau tabele, reieșind din conținutul lor pentru a înregistra informații relevante și noțiuni cheie; poate să înțeleagă texte de specialitate, care conțin informații pe care nu le cunosc în limba maternă.

Un moment important în evaluarea testului inițial și testului final este determinarea nivelului de competență și notarea corectă a rezultatelor obținute. Recunoaștem că nota este un simbol căruia i se atribuie o anumită semnificație. Nota exprimă o judecată valorică emisă asupra unui rezultat, reprezentând un reper pentru un profesor (privind performanța studenților) și pentru student (ca element de autoapreciere). Din aceste considerente, am elaborat următorul barem de notare:

Tabelul 3.14. Barem de notare

CECRL	B1- cititor independent		B2 – cititor avansat			
	B1.1.		B1.2	B2.1	B2.2	
punctaj	(40-60)		(61-70)	(71 – 80)	(81 – 100)	
	40 – 50	51– 60			81 – 90	91 – 100
calificativ	nota 5	nota 6	nota 7	nota 8	nota 9	nota 10

În conformitate cu indicatorii menționați de transformare a punctajului acumulat în note, a fost evaluată cantitativ competența de lectură a studenților antrenați în experiment. Nivelul A1 și A2 presupune competența lingvistică elementară, care la această etapă conform programului de studii, poate fi apreciată cu note negative. Din aceste considerente, nivelul obligatoriu de competență este B1.1. căruia i-am atribuit, în acest context, nota 5 sau 6 în dependență de punctajul acumulat. Așadar, nivelul B1.1. reprezintă în cercetarea noastră performanța minimă admisă (40 – 50 puncte pentru nota 5), care desemnează dobândirea de către studenți a cunoștințelor necesare pentru trecerea în etapa următoare.

Rezultatele obținute, atribuite studenților conform punctajului acumulat și corelat cu nivelurile indicate, au fost atașate în anexă (vezi Anexa 4). Luând în considerație descriptorii de performanță din CECRL, am constatat că nivelul de competență lingvistică al studenților în majoritate deviază între B1.1 (36,95% - gr.exp.; 36,95% - gr. de contr.) și B1.2. (36,95% - gr.exp.; 39,13% - gr. de contr.), fapt ce ne permite desfășurarea etapei de intervenție din experimentul nostru.

Rezultatele obținute în baza evaluării cumulative a probelor le-am inclus în figura ce urmează:

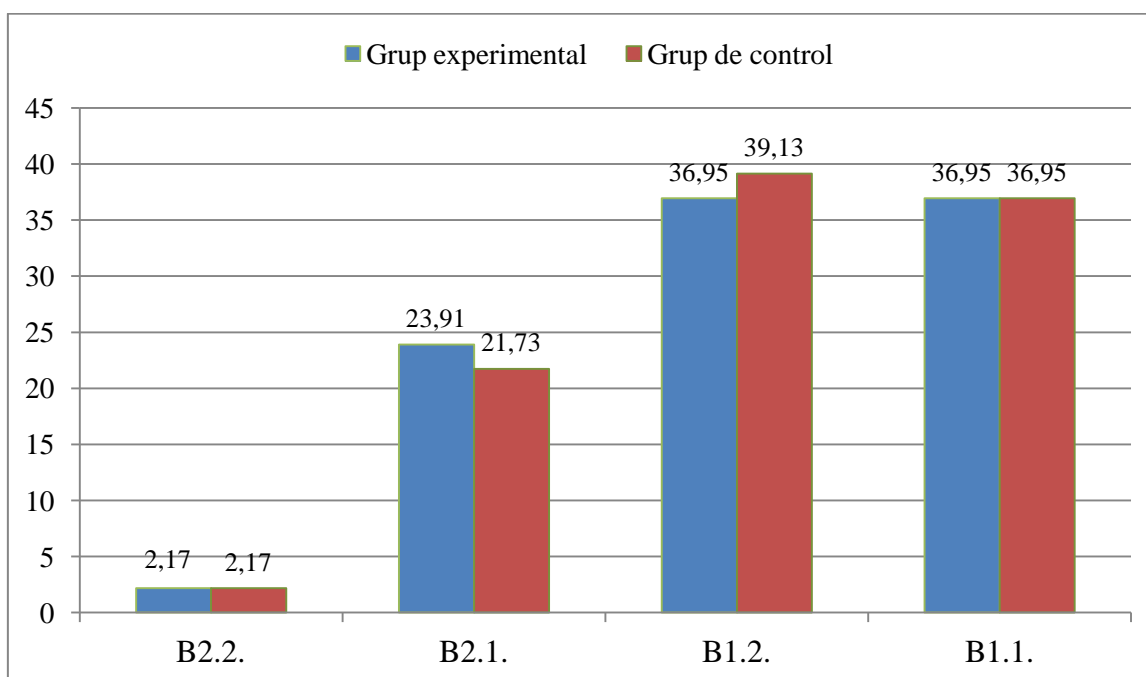

Fig. 3.5. Valori comparate ale competenței de lectură în limba germană a studenților

Rezultatele obținute în baza evaluării cumulative a probelor ne dovedesc caracterul omogen al grupurilor. Atât grupul experimental, cât și cel de control au înregistrat în majoritate un nivel submediu și minim de competență de lectură a textelor de specialitate la profilul științe economice. Valorile medii calculate au confirmat ipoteza despre lipsa unor diferențe semnificative între caracteristicile inițiale ale grupurilor.

❖ **Ancheta de autoevaluare a competenței de lectură a textelor de specialitate**

Trecerea de la evaluare tradițională la cea modernă deplasează accentul de la paradigma evaluării centrate pe cantitate la evaluarea centrată pe calitate. În contextul evaluării centrate pe competențe, standardele la care se raportează rezultatele învățării studentului trebuie să fie de natură calitativă. În pedagogia modernă, aceste standarde sunt reprezentate de descriptorii de performanță. Pentru a asigura o evaluare corectă și unitară, procesul și produsul învățării fiecărui student trebuie să fie raportate la standardele de performanță stabilite la nivel național. Performanțele individuale trebuie apreciate în funcție de gradul de apropiere sau depărtare de aceste unități cu valoare de etalon, competența fiind un megarezultat educațional.

Luând în considerație *Grila pentru autoevaluare* din *Cadrul European Comun de Referință* [19, p. 32] și *Scala globală* [19, p. 29], am elaborat *Grila de autoevaluare a competenței de lectură a textelor de specialitate* (vezi Anexa 7). Pentru a iniția o evaluare cât mai echitabilă și corectă am divizat nivelurile A1, A2, B1, B2, C1, C2 în substraturi A1(A1.1, A1.2), A2 (A2.1,

A2.2), B1(B1.1, B1.2), B2(B2.1, B2.2), C1 (C1.1, C1.2), C2(C2.1, C2.2), specificând diferențe minimale.

În baza acestei grile (vezi anexa 7), a fost elaborat *Chestionarul de autoevaluare a competenței de lectură a textelor de specialitate* (vezi Anexa 8), pe care studenții din ambele grupuri l-au îndeplinit la scurt timp după testarea inițială. Constatările anchetei vizează caracterul omogen al grupului experimental (B1.1. și B1.2. - 73.9%; B2.1. -26,08%) și al grupului de control (B1.1. și B1.2. - 76 %; B 2.1. - 23,9%), care au înregistrat conform grilei de autoevaluare nivelurile indicate, bifând următoarele afirmații:

- *Citesc și înțeleg termeni de specialitate internaționali, care corespund specializării mele.*
- *Citesc și înțeleg cărți de vizită, care indică detalii personale, de exemplu, numele, naționalitatea, adresa și profesia.*
- *Citesc și înțeleg cărți poștale, e-mailuri scurte sau telegrame, uneori cu utilizarea dicționarului.*
- *Citesc și înțeleg texte foarte scurte și simple de orientare profesională numai cu utilizarea permanentă a dicționarului.*
- *Citesc și înțeleg sensul cuvintelor, dar înfrunt greutăți în perceperea sensului propoziției și a textului în întregime.*
- *Citesc și înțeleg cv-uri scurte, anunțuri de angajare sau de chirie, dacă conțin cuvinte și expresii simple.*
- *Citesc și înțeleg texte publicitare simple și scurte despre un anumit produs.*
- *Citesc și înțeleg scrisori de recomandare și de motivare, care indică calitățile organizatorice, experiența de lucru și competența profesională.*
- *Citesc și înțeleg texte din corespondența comercială, care denotă o formă standardă și formule fixe de exprimare.*
- *Citesc și înțeleg texte publicistice de orientare profesională, adaptate gramatical.*
- *Citesc și înțeleg conținutul textelor de specialitate scurte, când este folosit un limbaj standard clar și termeni internaționali.*
- *Citesc și înțeleg texte de specialitate scurte, dacă reflectă informații factice pe care le cunosc în limba maternă;*
- *Citesc și înțeleg texte de specialitate mai complicate, dacă sunt însoțite de diagrame.*

Rezultatele chestionarului au fost evaluate conform *Grilei de evaluare a competenței de lectură a textelor de specialitate* (vezi Anexa 7) pe care am alcătuit-o special în acest scop, respectând cerințele CECRL.

❖ **Ancheta de autoevaluare a competenței de interpretare a diagramelor.**

Competențele sunt într-o strânsă legătură și se influențează reciproc. Competență de lectură are ca finalitate dezvoltarea competenței de a comunica în baza textelor citite. Textele de specialitate sunt însoțite, de regulă, de anumite diagrame, care înlesnesc procesul de comprehensiune și joacă un rol paralingvistic important. Interpretarea textului de specialitate integrează competența de a verbaliza diagrame. În *Cadrul European Comun de Referință* nu este

stipulată competența de a interpreta diagramele, deși această competență e solicitată în examenele internaționale de limbă germană. Din aceste motive, considerăm necesar să elaborăm descriptorii de performanță pentru această competență, care ar garanta validitatea evaluării.

Pornind de la ideea că interacțiunea dintre competența comunicativă și cea de lectură generează formarea competenței de interpretare a diagramelor, ajungem la concluzia că descriptorii de performanță pentru această competență pot fi elaborați prin deducere din CECRL, utilizând ca model *Monologul continuu* [19, p. 69]. Prin urmare, am atașat în anexa prezentarea tabelară a descriptorilor de performanță pe care i-am elaborat pentru evaluarea corectă a competenței de a interpreta diagrame (vezi Anexa 11). Alcătuirea hărților cognitive și interpretarea diagramelor reprezintă în viziunea noastră punctul culminant al dezvoltării și evaluării lecturii. Competența de a interpreta diagrame poate fi considerată atât componentă a lecturii, cât și componentă a comunicării. De aceea, criteriile utilizate de CECRL [19, p. 79] pentru evaluarea competenței de comunicare pot fi preluate cu mici modificări și în cazul interpretării diagramelor. Așadar, vom aprecia nivelul de performanță în interpretarea diagramelor conform criteriilor menționate în CECRL [19, p. 79], adaptându-le la specificul competenței date: *volu-mul de cuvinte, corectitudinea gramaticală, coerență, fluență*.

În baza acestei grilei de evaluare a competenței de interpretare a diagramelor (vezi Anexa 9), elaborate de noi, am alcătuit *Chestionarul de autoevaluare a competenței de interpretare a diagramelor* (vezi Anexa 10) pe care studenții din ambele grupuri l-au îndeplinit la scurt timp după testarea inițială. Constatările anchetei vizează caracterul omogen al grupurilor implicate în experiment, care au confirmat încă o dată nivelul de competență B1 (73.9% - grupul experimental; 76 % - grupul de control) și B2.1. (26,08% - grupul experimental; 23,9% - grupul de control). Rezultatele obținute de studenții au fost evaluate conform descriptorilor de performanță pentru interpretarea diagramelor (vezi Anexa 11), pe care i-am elaborat, având ca punct de reper *Monologul continuu descris* în *Cadrul European Comun de Referință pentru Limbi*.

Din lista afirmațiilor bifate de studenți în chestionar, deducem următoarele elemente de competență privind interpretarea diagramelor :

- *pot să expun laconic informații introductive, indicând tematica abordată, sursa, perioada de timp, elementele prezentate, fără a intra în nuanțe;*
- *pot să verbalizez o diagramă în mod general numai după lectura textului aderent cu pregătire prealabilă;*
- *pot să prezint informații de bază, numai dacă dispun de un model prefabricat de formule standarde de exprimare;*

- pot să unesc un șir de elemente scurte, simple și variate într-o serie lineară de puncte care se înlănțuie într-o descriere grafică;
- pot să verbalizez diagrame numai după lectura textului de referință;
- pot să mă exprim clar și explicit, deși pauzele de căutare a cuvintelor sunt evidente.

❖ **Ancheta de autoevaluare a motivației pentru lectura textelor de specialitate.**

La puțin timp după efectuarea testului predictiv am aplicat ancheta de stabilire a factorilor care influențează motivația învățării prin lectură. Chestionarul de autoevaluare a motivației pentru lectura textelor de specialitate (vezi Anexa 12) a fost efectuat la sfârșitul experimentului de constatare. Confruntările recente cu textele de specialitate din testul predictiv, dificultățile întâlnite și eforturile de a le depăși formează o bază motivațională necesară pentru a răspunde corect și adecvat la chestionar.

Reieșind din cercetările noastre, conchidem că interesul pentru lectură e direct proporțional cu: influența factorilor educației permanente, alegerea corectă a conținuturilor potrivite și identificarea strategiilor lectorale optime. Prin urmare, pentru a determina corect nivelul de motivație trebuie să cercetăm motivația pentru lectură din perspectiva educației permanente și a tehnologiilor aplicate în demersul pedagogic.

În rezultatul prelucrării răspunsurilor date de studenții chestionați, am constatat o motivație insuficientă pentru lectura textelor de specialitate. Investigațiile realizate au determinat diferențe nesemnificative ale nivelului motivațional în grupul experimental și grupul martor.

Așadar, la întrebarea: *Cât de frecvent citiți literatura de specialitate în limba maternă și în limba germană?* (vezi Anexa 12) studenții din ambele grupuri au ales opțiunile, care corespund obișnuitei lor de lectură. Rezultatele obținute le-am clasificat după cum urmează:

Tabelul 3.15. Analiza comparativă a frecvenței lecturii TS în limba maternă și germană

gr.exp.	gr.con.	Rezultate interpretate:
2,17%	2,17%	citesc literatura de specialitate în limba maternă în fiecare zi , iar în limba germană - de două ori pe săptămână
23,91%	21,73%	citesc literatura de specialitate în limba maternă de 2 ori pe săptămână, iar în limba germană – o dată pe săptămână
36,95%	39,13%	citesc literatura de specialitate în limba maternă o dată în săptămână, iar în limba germană – o dată în lună
36,95%	36,95%	citesc literatura de specialitate în limba maternă o dată în lună, iar în limba germană - înainte de examen

În urma analizei rezultatelor anchetei desfășurate, am determinat corelația dintre motivația de a citi literatura de specialitate în limba maternă și în limba germană. Studenții, care obișnuiesc să citească frecvent literatura de specialitate în limba maternă, au dovedit o frecvență mai înaltă privind lectura textelor de specialitate în limba germană.

Pornind de la ideea că frecvența e direct proporțională cu concentrația, ajungem la concluzia că cu cât mai mult citim, cu atât mai bine ne concentrăm. Din aceste considerente, studenții au fost solicitați să răspundă la întrebarea: *Cât timp citiți, fără să vă sustrageți, un text de specialitate în limba maternă și în limba germană?*

Rezultatele cantitative obținute le-am introdus în tabelul ce urmează:

Tabelul 3.16. Ponderea concentrației lecturii în limba maternă și în limba străină

gr.exp.	gr.con.	Rezultate interpretate:
2,17%	2,17%	Citesc un text de specialitate în limba maternă fără a mă sustrage timp de 45-60 min, iar în limba străină – timp de 30-45 min
28,26%	26,08%	Citesc un text de specialitate în limba maternă fără a mă sustrage timp de 30-45 min, iar în limba străină – timp de 15-30 min
32,6%	34,78%	Citesc un text de specialitate în limba maternă fără a mă sustrage timp de 15-30 , iar în limba străină – timp de 5-15
36,95%	36,95%	Citesc un text de specialitate în limba maternă fără a mă sustrage timp de 5-15, iar în limba străină – timp de 0-5 min

Datele experimentale atât privind frecvența, cât și concentrația au demonstrat diferențe nesemnificative între grupul experimental și grupul de control. Cercetarea noastră a evidențiat ideea că obișnuința de a citi concentrat în limba maternă influențează pozitiv calitatea concentrației în limba germană.

Chestionarul administrat studenților a avut ca scop nu numai de a stabili nivelul motivațional din ambele grupuri, ci și sarcina de a determina modalitățile prin intermediul cărora ar putea spori motivația studenților pentru lectura textelor de specialitate.

În această ordine de idei, studenții au fost chestionați referitor la obișnuințele, preferințele și dificultățile de lectură. La întrebarea: *Ce texte ați dori să utilizați la ore? Alegeți sau propuneți!* (vezi Anexa 12) nimeni din studenți nu a ales texte de specialitate. Majoritatea studenților (63,04 % - gr. exp; 60,86% - gr. contr.) au propus texte distractive din internet despre sport, modă și divertisment, 23,91% studenți au preferat texte literare, iar 13,04% (gr. exp.) și 15,21% (gr. contr.) nu au ales nici o opțiune și nu au venit cu nici o propunere.

La întrebarea: *Ce preferați să citiți individual? Alegeți sau propuneți!* (vezi Anexa 12) am primit practic aceleași răspunsuri, nimeni nu preferă să citească texte de specialitate în limba germană, fapt care confirmă, ca studenții economiști și traducători nu conștientizează importanța lecturii pentru perfecționarea profesională.

Ancheta realizată a fost ca punct de reper analiza comparativă a textelor utilizate la ora de limbă germană de specialitate și a funcționalității acestora. La întrebarea: *Care din textele de specialitate enumerate, sunt la părerea dvs, puțin complicate, complicate, foarte complicate?* majoritatea studenților implicați în experiment au considerat textele științifice foarte complicate,

textele publicistice – complicate și textele oficial-administrative – puțin complicate. Așadar, textele oficial-administrative, având formă și conținut standard, sunt considerente mai simple decât cele publicistice și științifice.

În această ordine de idei, venim cu recomandarea de a utiliza texte de specialitate la ore după principiul accesibilității, începând cu cele mai simple și finalizând cu cele mai complicate. Prin urmare, e recomandabil să utilizăm inițial corespondența comercială, pentru a atinge o anumită competență lectorală, apoi - cele publicistice și în final - cele științifice.

Textele de specialitate trebuie să corespundă intereselor studenților. De aceea, e binevenit ca studenții să propună și chiar să aducă texte de specialitate la ore. Implicarea studenților în selectarea textelor e un factor important întru creșterea motivației pentru lectura literaturii de specialitate în limba stăină. Profesorul poate implica în selectarea textelor și specialiști din domeniul economiei, luând totodată în vedere atât nivelul lingvistic, cât și specificul profilului.

Motivația pentru lectura textelor de specialitate depinde direct de dificultățile lectorale și eforturile depuse de studenți pentru a înțelege conținuturile. În această ordine de idei, studenții au fost solicitați să răspundă la întrebarea: *Ce dificultăți aveți la lectura textelor de specialitate?* (vezi Anexa 12). Rezultatele colectate le-am înregistrat în următorul tabel.

Tabelul 3.17. Dificultăți comprehensive la etapa de constatare

dificultăți de comprehensiune	termeni deficiți	structuri sintactice complicate	încărcătură informațională înaltă
gr. exp.	41,30%	28,26%	8,69%
gr. de control	39,13%	28,26%	10,86%

Prin urmare, majoritatea studenților au dificultăți comprehensive la nivel lexical, ceea ce îi împiedică să se aprofundeze în lectură la nivel propozițional și la nivel textual.

Cu întrebarea: *Determinați relevanța strategiilor indicate în baza experienței dvs de lectură! Care strategie o considerați puțin relevantă, relevantă sau foarte relevantă?*(vezi Anexa 12) am avut intenția, în special, de a determina importanța și valoarea sugestivă a diagramelor pentru comprehensiunea și interpretarea textelor de specialitate. Nu i-am întrebat concret ce gândesc despre diagrame și importanța lor pentru lectură, deoarece n-am dorit să le sugerăm răspunsul așteptat. 27 Studenți din grupul experimental și 28 studenți din grupul de control au evidențiat din mulțimea de distractori diagramele ca fiind cele mai relevante mijloace didactice necesare comprehensiunii și interpretării textelor de specialitate. Așadar, am constatat o diferență neînsemnată între grupul experimental (58,7%) și grupul de control (60,8%) .

3.2. Valori medii comparate ale competenței de lectură formate și validate experimental

Experimentul formativ e un demers pedagogic, care asigură reglarea procesului de predare-învățare-evaluare, ajutând studenții să depășească dificultățile de învățare prin promovarea unor metode mai eficiente.

❖ Algoritm de dezvoltare a competenței de lectură a textelor de specialitate

Rezultatele obținute de studenții din grupurile experimentale și din grupurile de control la testul predictiv (vezi Anexa 4) au determinat un nivel minim de competență lectorală, în special, când au prelucrat texte economice publicistice și texte economice științifice. Textele oficial-administrative, reflectate în corespondența comercială, au un nivel de complexitate mai redus, fapt dovedit de rezultatele mai bune obținute la prima probă (vezi Anexa 4) și de *Chestionarul de autoevaluare a motivației pentru lectura* (vezi Anexa 12), care a confirmat că textele oficial-administrative sunt mai accesibile, deoarece ele, de regulă, au formă și conținut standard.

Din aceste considerente, lucrul cu corespondența comercială a fost realizat de către studenți sistematic, în mod individual, ca teme pentru acasă. Important a fost să explicăm studenților structura textelor de corespondență comercială, distribuindu-le modele pentru fiecare tip de text aparte: ofertă, cerere, invitație la expoziție.

În activitățile de traducere și de alcătuire a documentelor oficial-administrative studenții din grupurile experimentale au utilizat *Glosarul de termeni economici elementari B1-B2* (vezi Anexa 17), elaborat special pentru aceasta. În așa mod, am câștigat mai mult timp la ore pentru lecturi circulare și logico-sugestive a textelor publicistice și științifice însoțite de diagrame. Acest glosar a fost alcătuit în baza principiilor lexicografiei speciale și didactice. Inițial, a fost conceput pentru textele utilizate în experimentul de formare, editate ulterior în suportul de curs *Limbaajul economic german* [108]. Glosarul elaborat include vocabular tematic (B1 –B2), care corespunde cerințelor CECRL și asigură trecerea de la un nivel de utilizator independent (B1) la nivelul de utilizator avansat (B2). Asimilarea lexicului științific general, precum și a lexicului științific specializat, are ca scop nu numai dezvoltarea competenței de lectură a textelor de specialitate, ci și formarea abilităților de a traduce texte de specialitate și de a comunica în limba germană în mediul academic și profesional.

Glosarul elaborat (vezi Anexa 17) este util, actual și accesibil:

- cuprinde în special lexicul științific general și parțial lexicul științific specializat cel mai răspândit în domeniul managementului de afaceri (*Angebot, Nachfrage, Einkunft*);
- se bazează pe o selectare riguroasă a registrului de termeni economici cu cea mai mare circulație (*Aktiengesellschaft, Absatz, Vertrieb, Rabatt, Zinsen, Vertrag, Preisliste*);
- se caracterizează prin volumul redus de cuvinte-titlu, aranjate în ordine alfabetică;

- conține cantitatea de lexic necesar pentru a înțelege textele incluse în suportul de curs *Limbaajul economic german* [108];
- este destinat uzului universitar pentru studenții economiști și traducători de la profilul științe economice;
- vizează însușirea lexicului științific general și specializat, care presupune trecerea de la nivelul B1 la nivelul B2, pentru a înțelege, a traduce și a interpreta corect textele de specialitate din limba germană

Experimentul de formare s-a desfășurat în două etape:

- etapa inițială - dominată de strategia de lectură circulară, utilizată în abordarea textelor publicistice însoțite de diagrame;
- etapa finală - dominată de strategia de lectură logico-sugestivă, pe care am folosit-o, prelucrând texte științifice.

❖ **Etapa inițială a experimentului de formare**

La etapa inițială a experimentului de formare am selectat texte de specialitate din publicistică cu suport grafic (diagrame sau tabele), care vizează teme de importanță majoră din domeniul managementul afacerilor. Important a fost clasificarea lor de la cele mai simple la cele mai complicate, respectând principiile învățării eficiente.

Textele de specialitate necesită uneori a fi prescurtate pentru a înlesni procesul de comprehensiune. Având o încărcătură informațională înaltă, textele de specialitate mai voluminoase trebuie citite fragmentar sau poate chiar împărțite conform unităților de conținut în texte mai scurte. Acest lucru l-am realizat cu textul *Standort mit Perspektiven* [133, p. 34], selectat din revista *Deutschland* [133], pe care l-am didactizat, împărțindu-l în mai multe texte intitulate ulterior. Pe lângă acestea, am selectat din internet pentru fiecare text în parte câte o diagramă în conformitate cu subiectul expus.

Textele au fost didactizate în baza următorilor criterii:

- Textul necesită să fie însoțit de o diagramă clară și elocventă.
- Conținutul textului trebuie să fie reflectat de grafic în linii generale.
- Graficul nu trebuie să conțină informații suplimentare, ce nu sunt menționate în text.
- Textul trebuie să conțină termeni la care am putea atribui abrevieri.
- Textul trebuie să conțină informații, cu care am putea completa graficul aferent.

Condiții de lucru:

- Fișe cu modelul de interpretare a diagramelor (MID), multiplicat și distribuit studenților pentru folosință (vezi Anexa 13).
- Glosar de termeni economici elementari, elaborat și atașat în anexă (vezi Anexa 17).

Grupurile experimentale își desfășoară activitatea în baza *Modelului tehnologic de dezvoltare a competenței de lectură a textelor de specialitate* (MTDCL), pe când grupurile de control abordează textele propuse în mod tradițional prin lecturi intensive.

Așadar, experimentul formativ, la etapa inițială, se axează pe următoarele strategii:

- Știu - Vreau să Știu- Am Învățat (S-V-I).
- Sistemul Interactiv de Notare pentru Eficientizarea Lecturii și Gândirii (SINELG).
- Lectura circulară (lectura orientativă + lectura extensivă + lectura intensivă).
- Metoda hărților cognitive (abordare inductivă: de la diagramă la text de specialitate).

Prin urmare, studenții din grupurile experimentale au prelucrat textele de specialitate propuse, îndeplinind următoarele sarcini:

I. Lectura orientativă:

- Treceți cu privirea titlul textului, cuvintele evidențiate, imaginile sau diagramele!
- Determinați tema textului prin presupuneri sau ipoteze, reieșind din ceea ce știți și ceea ce vreți să știți (S-V-I)! Completați prima coloană din tabel:

Știu/ Înteleg	Vreau să știu/ să înțeleg	Am învățat/ Am înțeles
Ce înțelegeți prin noțiunea de? Definiți conceptul de?		

- Cum credeți, conține textul propus informații care vă interesează sau care v-ar putea interesa?

II. Lectura extensivă:

- Subliniați în textul de specialitate noțiunile prezente în grafic!
- Găsiți în text noțiunile indicate de profesor!
- Delimitați informațiile principale de cele secundare!
- Completați textul propus cu cuvintele omise!
- Terminați enunțurile începute!
- Completați a doua coloană din tabel:

Știu/ Înteleg	Vreau să știu/ să înțeleg	Am învățat/ Am înțeles
Ce înțelegeți prin noțiunea de? Definiți conceptul de?	Din ce constă noțiunea abordată? Care sunt componentele conceptului dat? Și în ce relații se află ele?	

III. Lectura intensivă:

- Citiți intensiv pasajele cele mai complicate din text, completând tabelul (SINEGL):

√	+	–	?
informații cunoscute	informații noi	informații contradictorii	informații confuze

- Formulați întrebări și răspundeți la ele!
- Răspundeți la întrebările propuse de profesor!
- Completați ultima coloană din tabel (S – V – I):

Știu/ Înțeleg	Vreau să știu/ să înțeleg	Am învățat/ Am înțeles
Ce înțelegeți prin noțiunea de? Definiți conceptul de.....?	Din ce constă noțiunea abordată? Care sunt componentele conceptului dat? Și în ce relații se află ele?	

- Alegeți din lista enunțurilor pe cele care sunt corecte și corectați enunțurile greșite!
- Alegeți din 3 variante propuse numai una, care, la părerea dvs, corespunde adevărului!
- Completați diagrama cu informațiile potrivite din text!
- Perfectionați reprezentarea grafică în baza informațiilor expuse în text!

❖ Etapa finală a experimentului de formare

La etapa finală a experimentului de formare studenții au citit texte de specialitate cu un nivel de complexitate mai înalt, care au fost selectate conform următoarelor criterii:

- Textul trebuie să conțină mijloace tipografice.
- Textul trebuie să conțină noțiuni din managementul de afaceri care pot fi definite.
- Textul trebuie să dețină un conținut, care ar putea fi reprezentat grafic.

În timp ce grupurile de control citeau textele de specialitate în mod intensiv, în grupurile experimentale am promovat o strategie nouă, pe care am denumit-o *lectură logico-sugestivă*, aplicată numai după ce studenții au atins în etapa inițială un nivel de competență lectorală mai înalt, cea ce le-ar permite să alcătuiască în final harta cognitivă a textului, care ar demonstra incontestabil în ce măsură studenții au înțeles textul de specialitate. Așadar, demersul activității de lectură a fost inversat, pornind de la comprehensiunea textului de specialitate spre alcătuirea hărții cognitive.

În acest sens, am implementat cu succes următoarele strategii:

- Lectura logico-sugestivă (lectura esențializată + lectura problematizată + lectura euristica).
- Metoda hărților cognitive (abordare deductivă: de la textul de specialitate la diagramă).
- Modelul de interpretare a diagramelor;

- Știu - Vreau să Știu- Am Învățat (S-V-I);
- Sistemul Interactiv de Notare pentru Eficientizarea Lecturii și Gândirii (SINELG);

Așadar, studenții din grupul experimental au prelucrat textele de specialitate propuse, îndeplinind următoarele sarcini:

I. Lectura esențializată

- Delimitați esențialul de secundar, subliniind informațiile importante din textul propus!
- Luați notițe rezumative!
- Extrageți informațiile relevante din text!
- Completați prima coloană din tabel (S – V – I):

Știu/ Înteleg	Vreau să știu/ să înțeleg	Am învățat/ Am înțeles
Ce înțelegeți prin noțiunea de.....? Definiți conceptul de.....?	Din ce constă noțiunea abordată? Care sunt componentele conceptului dat? Și în ce relații se află ele?	Elaborați harta cognitivă a textului!

- Citiți textul și completați primele două coloane din tabel (SINEGL):

√	+	–	?
informații cunoscute	informații noi	informații contradictorii	informații confuze

II. Lectură problematizată

- Citiți textul, determinând relațiile dintre întreg și parte, dintre cauză și efect!
- Descoperiți corelațiile dintre elemente și sistemul de elemente!
- Explicați fenomenele descrise!
- Identificați problema și căile ei de rezolvare!
- Completați ultimele două coloane din tabel (SINEGL):

√	+	–	?
informații cunoscute	informații noi	informații contradictorii	informații confuze

III. Lectura euristica

- Citiți textul propus, descoperind relațiile dintre toate componentele proceselor descrise!
- Completați ultima coloană din tabelul (S – V – I)!

Știu/ Înteleg	Vreau să știu/ să înțeleg	Am învățat/ Am înțeles
Ce înțelegeți prin noțiunea de.....? Definiți conceptul de.....?	Din ce constă noțiunea abordată? Care sunt componentele conceptului dat? Și în ce relații se află ele?	Elaborați harta cognitivă a textului!

- Interpretați critic harta cognitivă schițată, utilizând modelul de interpretare a diagramelor, propus de noi (vezi Anexa13)!
- Prognozați dezvoltarea de mai departe a proceselor descrise!

Așadar, dezvoltarea competenței de lectură se realizează în două etape, încadrate în algoritmul prezentat mai sus, bazat pe:

- utilizarea diagramelor ca suport sugestiv în timpul lecturii textelor de specialitate (etapa de aplicare a experimentului de formare);
- alcătuirea hărților cognitive în timpul și în urma lecturii textelor de specialitate (etapa de integrare a experimentului de formare).

În anexă am atașat cele mai relevante exemple din experimentul formativ (vezi Anexa 12), care demonstrează valoarea practică a algoritmului și evidențiază faptul că itemii indicați au fost îndepliniți de studenții din grupurile experimentale sistematic, implimentând în practica pedagogică *Modelul tehnologic de dezvoltare a competenței de lectură a textelor de specialitate în limba germană (MTDCL)*, fundamentat și argumentat teoretic în capitolul 2.

Toate materialele aplicate în experimentul de formare le-am inclus în Culegerea de texte de specialitate în limba germană pentru viitorii economiști și traducători, pe care am editat-o recent [108]. Lucrarea noastră presupune, conform CECRL, nivelul de competență B1-B2, se adresează în special studenților economiști și traducători de la profilul științe economice și poate fi utilizată cu succes în predarea *Limbajului economic german*. Suportul de curs elaborat constă din 6 capitole, care cuprind texte de specialitate, selectate din reviste, cărți de specialitate și surse electronice, fiind însoțite de diagrame sau tabele ca suport logico-sugestiv pentru dezvoltarea competenței de comprehensiune și de interpretare printr-un sistem de exerciții, axat pe strategia de lectură circulară și strategia de lectură logico-sugestivă. Subiectele abordate vizează probleme socio-economice din Republica Moldova, Germania și Uniunea Europeană.

❖ **Argumentarea eficienței modelului de interpretare a diagramelor**

Interpretarea unei diagrame comportă o anumită structură care cuprinde 3 componente de bază: partea introductivă, partea principală și partea finală. Fiecare componentă conține date specifice. Din aceste considerente, partea introductivă vizează informații elementare, care denotă nivelul de competență B1.1., partea principală e cea mai voluminoasă și cea mai importantă, deoarece abordează subiectul prin constatări și comparații, ceea ce necesită un nivel de competență mai înalt B1.2 și B2.1. Partea finală conține concluzii, argumentări critice și prognoze, care implică atât cunoștințe de limbă germană, cât cunoștințe generale și speciale, înregistrând niveluri de competență maximă B2.2. – C2.2. Așadar, nivelul de competență înregistrat B1 cuprinde etapa introductivă integral și etapa principală parțial.

Tabelul 3.18. Etapele de interpretare a diagramelor

Niveluri	Etapele de interpretare a diagramelor
B2.2.-C2.2.	partea finală
B1.2 ; B2.1	partea principală
B1.1.	partea introductivă

Pentru a interpreta diagrame se necesită un anumit vocabular, utilizat ca model, prin intermediul căruia diagramele pot fi verbalizate, folosind cuvinte și expresii de sprijin. De aceea fișele de lucru cu *Modelul de interpretare a diagramelor* trebuie să fie mereu la îndemâna studenților. Ca confirmare, am atașat în anexa *Modelul de interpretare a diagramelor*, urmat de mai multe exemple relevante (vezi Anexa 13).

În cele ce urmează, vom analiza etapele modelului menționat: partea introductivă, principală și cea finală. Așadar, introducerea presupune lectura în glas a informațiilor prezentate grafic. Prin urmare, e vorba de a indica titlul diagramei, sursa de referință, perioada de timp și elementele prezentate într-un sistem. Partea *introductivă* poate fi considerată etapa de cunoaștere, care oferă privirea de ansamblu, reflectată în diagramă prin informații de ordin general, ce nu solicită prea mult efort intelectual.

Partea *principală* implică spirit critic, gândire logică și imaginație. Interpretarea diagramei presupune aici procese cognitive superioare, care formează modele mentale sau situaționale în psihicul cititorilor. Competența de lectură și competență de comunicare se intersectează în interpretarea diagramei, abordând probleme particulare, dezvăluite prin suprapunerea și compararea elementelor prezentate. Pentru a putea interpreta procesele descrise, studenții au nevoie de un anumit vocabular, ce poate fi utilizat oricând în interpretarea diagramelor, cum ar fi folosirea unui discurs prefabricat din elemente accesibile, concentrate în „*insulițe de siguranță*”, cu ajutorul cărora putem să interpretăm fluent un concept nou într-o situație nouă

În acest sens, „*insulițele de siguranță*”, alcătuite din cuvinte și expresii model, funcționează ca colac de salvare, fiind întrebuițate la interpretarea oricărui grafic, reflectând statistic fenomene social-economice.

În partea *finală* se include, de regulă, concluzii, impresii, recomandări și prognoze referitor la fenomenele analizate în etapele anterioare.

Așadar, interacțiunea competenței de lectură a textelor de specialitate cu cea de comunicare profesională generează formarea competenței de interpretare a diagramelor. Prin urmare, lectura logico-sugestivă a fost dezvoltată în ultima etapă a experimentului formativ, denumită etapă de integrare. Această etapă presupune antrenarea tuturor competențelor lectorale, formate în fazele anterioare, pentru a le integra într-o comunicare profesională corectă, coerentă și fluentă, realizată prin interpretarea diagramelor alcătuite în baza conținuturilor prelucrate.

❖ **Valorile competenței de lectură a textelor de specialitate validate experimental.**

Scopul experimentului de control a fost confirmarea/infirmarya valorilor stabilite în experimentul de formare prin observări și completarea acestora prin metode matematice de prelucrare a datelor experimentale.

La această etapă au fost aplicate repetat instrumentele de cercetare (testul final și chestionarele) în vederea evaluării comparate a nivelului competenței de lectură. La evaluarea testelor desfășurate la etapa de constatare și la cea de control au fost luate în considerație toate caracteristicile pedagogice și psihologice ale competenței de lectură a textelor de specialitate, formulate teoretic în capitolele anterioare, sintetizate prin urmare în indicatori de evaluare calitativă și cantitativă:

- criteriul lexical, care vizează cunoașterea terminologiei economice;
- criteriul gramatical, care implică înțelegerea și întrebuințarea corectă a structurilor gramaticale specifice textelor de specialitate;
- criteriul traductologic, care presupune comprehensiune textuală necesară transpunerii conținuturilor din limba sursă în limba țintă;
- criteriul logico-verbal, care se axează pe comprehensiune contextuală realizată prin interpretarea corectă și transpunerea conținuturilor în hărți cognitive verbalizate ulterior.

Tabelul 3.19. Criterii de evaluare a testului predictiv și sumativ

B1.1. (minim)		B1.2(submediu)	B2.1 (mediu)	B2.2 (înalt)	
40-60 puncte		61-70 puncte	71 – 80 puncte	81 – 100 puncte	
(40 – 50)	(51– 60)			(81 – 90)	(91 –100)
nota 5	nota 6	nota 7	nota 8	nota 9	nota 10
Criteriul lexical					
cunoaște în linii generale <i>lexicul de orientare profesională</i> , înțelege și întrebuințează corect internaționalisme și termeni răspândiți, în special în texte de popularizare științifică; posedă un vocabular minim necesar pentru a completa cu noțiuni-cheie partea introductivă a modelului de interpretare a diagramelor		recunoaște și înțelege din context <i>lexicul științific general</i> , redat prin termeni compuși, derivați și abreviați; mănuieste un vocabular suficient pentru a completa texte de corespondență comercială și pentru a descrie parțial procesele și fenomenele socio-economice, reprezentate grafic, ezitând și parafrazând pe alocuri	înțelege și aplică <i>lexicul științific specializat</i> utilizat în texte publicistice caracterizate prin actualitate și accesibilitate; utilizează independent terminologia economică, alcătuiește texte structurate și interpretează după model texte și diagrame, exprimându-și punctul de vedere	mănuieste la nivel avansat <i>lexicul științific specializat</i> întrebuințat în texte științifice, integrează terminologia economică în situații concrete, interpretând fără pregătire texte și diagrame; argumentează punctul de vedere exprimat, fără a căuta cuvinte în mod manifest.	

<i>Criteriul grammatical</i>			
cunoaște cu exactitate suficientă categoriile gramaticale prevăzute în curriculum, precum și regulile lor de întrebuințare, corectând greșelile cu ajutorul profesorului	înțelege și aplică în mod activ structurile gramaticale specifice textelor de corespondență comercială; corectează greșelile comise, dacă e atenționat de profesor	mânuieste independent structurile gramaticale parvenite în textele publicistice; comite greșeli neînsemnate, pe care le conștientizează și le corectează de sine stătător	prezintă un grad avansat de control gramatical, care contribuie la înțelegerea și interpretarea corectă a textelor științifice; comite greșeli mai mult din neatenție, pe care le corectează imediat.
<i>Criteriul traductologic</i>			
poate să traducă scrisori de recomandare și de motivare, care indică calitățile organizatorice, experiența de lucru și competența profesională; deseori trece peste cuvintele necunoscute, traducerea fiind incompletă	poate să traducă texte de corespondență comercială, care denotă o formă standardă și formule fixe de exprimare, precum și texte publicistice adaptate gramatical, în care predomină internaționalismele, termeni compuși, derivați și abreviați; deseori omite detalii, generalizând fenomene sau procese descrise amănunțit	poate să traducă texte publicistice și științifice, alcătuite din propoziții scurte, care reflectă preponderent conținuturi de specialitate însușite în limba maternă; de regulă, traduce textele de specialitate adecvat, parafrazând unele enunțuri mai complicate în structuri mai simple.	poate să traducă texte publicistice și științifice, formate din propoziții lungi în care predomină lexic științific specializat, integrat în structuri sintactice complexe, care transmit conținuturi de specialitate de ultimă oră; de regulă, traduce conținuturile în întregime, asigurând echivalență totală prin respectarea particularităților stilistice și selectarea termenilor potriviți în baza contextului.
<i>Criteriul logico-verbal</i>			
poate să unească un șir de elemente scurte, simple și variate într-o serie lineară de puncte care se înlănțuie într-o descriere grafică; poate să expună laconic informații introductive, indicând tematica abordată, sursa, perioada de tip, elementele prezentate, fără a intra în nuanțe	poate să verbalizeze diagrame, numai după lectura textului de referință; poate să se exprime clar și explicit, chiar dacă pauzele de căutare a cuvintelor sunt foarte evidente, mai ales în secvențele mai lungi de analiză; poate să prezinte informații de bază, numai dacă dispune de un model prefabricat de formule standard de exprimare	poate să folosească un număr limitat de articulatori pentru a lega frazele într-un discurs clar și coerent, deși într-o intervenție mai lungă pot apărea întreruperi; poate să relateze informații de bază, fără a avea în față modele prefabricate; poate să compare datele statistice înregistrate în diagramă.	poate să interpreteze diagrame cu o fluență relativ constantă, luând cunoștință în prealabil cu textul de specialitate respectiv; cu toate că mai poate ezita, căutând structuri sau expresii, pauzele lungi sunt rare; poate să prezinte exemple similare din țară sau din experiențele traite și cunoștințele acumulate anterior

Testul final (vezi Anexa 5) a fost alcătuit, respectând principiile de selectare a textelor de specialitate, enunțate în capitolul 2 și în conformitate cu rezultatele anchetei administrate la etapa de constatare (vezi Anexa 12). Prin urmare, ne-am axat pe structura triplă și variată de

conținuturi, dozarea efortului cognitiv și eșalonarea itemilor: obiectivi, semiobiectivi și subiectivi. Conținuturile au fost înlocuite cu alttele noi, puțin mai complicate, iar itemii au rămas neschimbați, pentru a putea compara obiectiv rezultatele obținute în etapa de constatare și în etapa de control, evidențiind performanțele realizate de studenți, solicitați să îndeplinească aceleași sarcini după etapa de intervenție.

În tabelul următor am înregistrat denumirea textelor selectate cu referință la sursele bibliografice consultate:

Tabelul 3.20. Conținuturile selectate pentru testul final

denumirea textului de specialitate	sfera de într. a TS	Nivelul
Profil der Firma "Bosch" (https://www.wer-zu-wem.de/firma/Bosch.html)	text din domeniul de afaceri despre profilul unei firme	B1.1.
Arbeitskürzung http://www.welt.de/wirtschaft/article14	text din presă și publicistică	B1.2
Wirtschaftsordnungen[170, p. 63]	text științific din manual	B2

Proba 1: Rezultatele obținute la prima proba din testul final denotă un decalaj substanțial al nivelului de competență de lectură a textelor de specialitate de la etapa de constatare la etapa de control, înregistrat de lotul experimental.

Rezultatele evidente de eficientizare a competenței de lectură au fost reflectate tabelar:

Tabelul 3.21. Rezultatele comparative obținute de grupul experimental la etapa de constatare și la etapa de control pentru proba 1

CLC	Cunoaștere	Aplicare		Integrare
	minim	submediu	mediu	Înalt
constatare	37%	37%	21.7%	4.3%
control	15.2%	26.1 %	30.4%	28.3%

Așadar, studenții au rezolvat mult mai ușor itemii propuși, alcătuirea textului de corespondență comercială fiind la o calitate mult mai înaltă decât la etapa de constatare. Un rol pozitiv la jucat utilizarea *Glosarului de termeni economici* (vezi Anexa 17), alcătuit în scopul optimizării activității de lectură în grup și individual. Acest dicționar mic, se dovedește a fi destul de practic, deoarece conține termenii cei mai răspândiți în textele de specialitate, care pot fi găsiți aici mult mai rapid decât într-un alt dicționar mai mare.

Tehnicile de învățare S-V-Î și SINEGL, aplicate în faza de intervenție, au contribuit ca studenții să poată citi și înțelege mai operativ conținutul textului, dezvoltându-le competențe de lectură orientativă, extensivă și, în caz de necesitate, intensivă. Aceste rezultate au fost elucidate grafic în figura următoare:

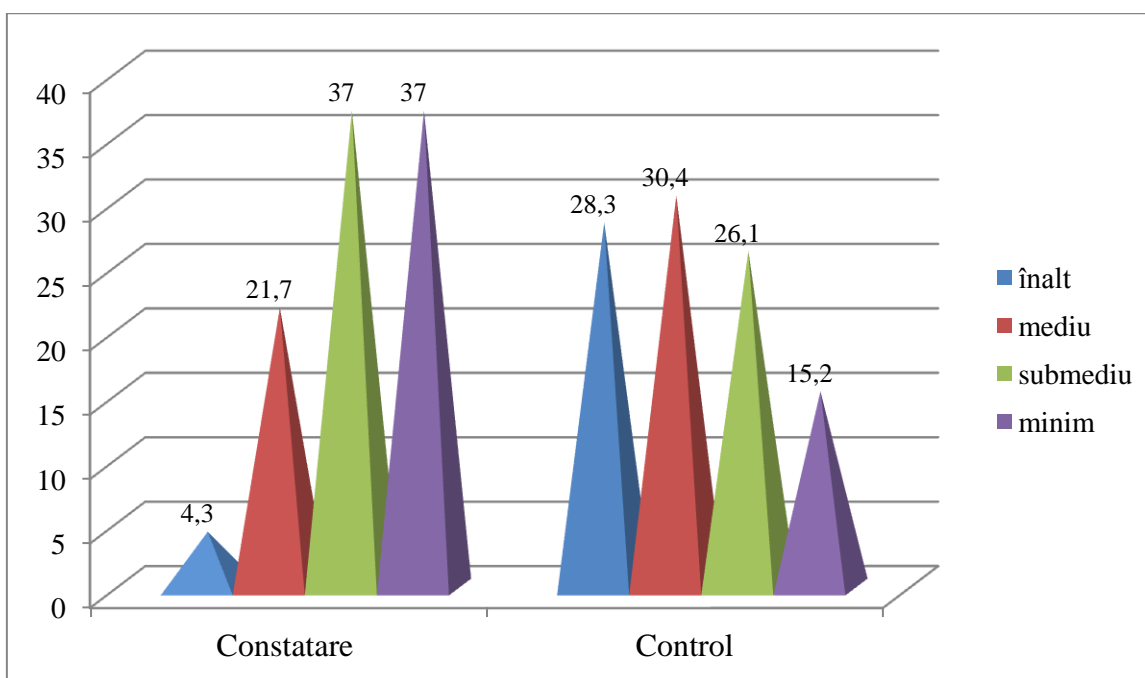

Fig. 3.6. Nivelul de dezvoltare a competenței de lectură în baza textelor de corespondență comercială (grup experimental; etapele constatare-control)

Proba 2. Această probă, deși a fost mai complicată, a înregistrat rezultate foarte bune, comparativ cu situația constatată inițial. Actualitatea textului publicistic abordat și caracterul sugestiv al diagramei aferente a antrenat studenții din lotul experimental într-o lectură productivă, îndeplinind cu succes itemii propuși unul câte unul, parcurgând fazele de lectură circulară, antrenate pe parcursul experimentului formativ. Completarea diagramei cu noțiunile din text a încins gândirea logică, imaginația și creativitatea studenților, care au îndeplinit sarcinile indicate mult mai bine decât la etapa de constatare. Unele cuvinte și expresii specifice acestei activități au fost deja memorizate și automatizate încă în faza de intervenție, când studenții lucrau permanent cu *Modelul de interpretare a diagramei* (vezi Anexa 13). În tabelul de mai jos am introdus datele cantitative, care demonstrează evident trecerea studenților de la un nivel de competență de lectură la altul mai înalt (B1-B2).

Tabelul 3.22. Rezultatele comparative obținute de grupul experimental la etapa de constatare și la etapa de control pentru proba 2

CLC	Cunoaștere	Aplicare		Integrare
	minim (1-8 p.)	submediu (9-15 p.)	mediu (16-23 p.)	înalt (24-30 p.)
constatare	34.7%	39.1%	23.9%	2,2%
control	15.2%	30.4 %	28.3%	26.1%

Datele experimentale, cuprinse în tabel, demonstrează că nivelul de la care a pornit dezvoltarea CLTS a fost destul de modest, studenții demonstrând că inițial posedau un nivel minim sau submediu de competență, dezvoltat ulterior în faza de intervenție, astfel încât la etapa de control performanțele

înregistrate denotă, în majoritate, un nivel de competență mai avansat. Rezultatele indicate le-am inclus în figura următoare:

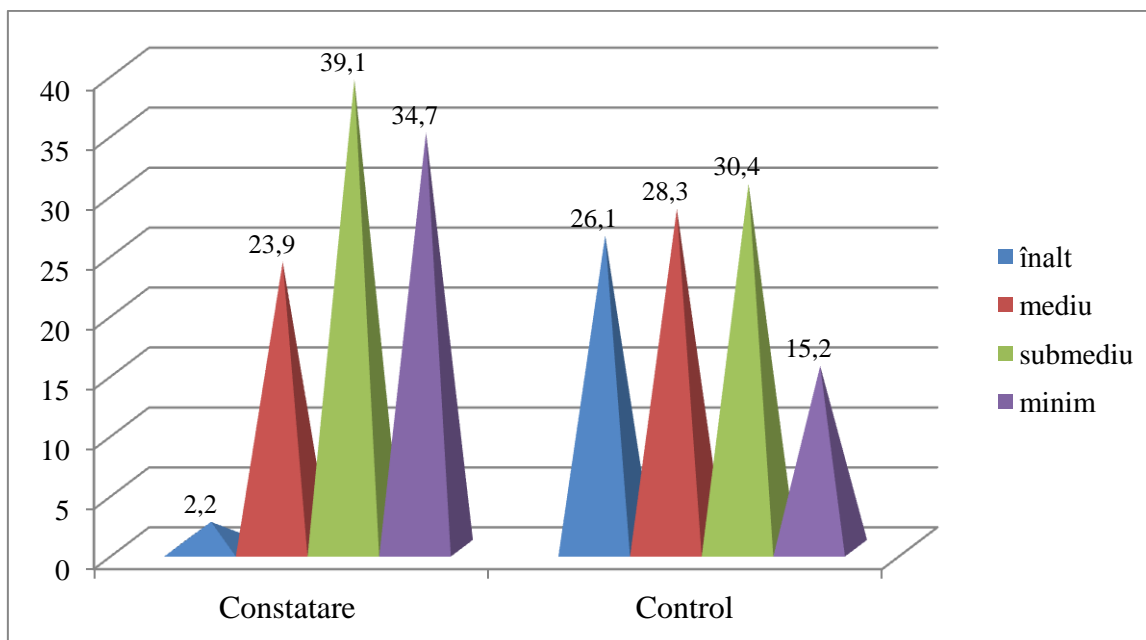

Fig. 3.7. Nivelul de dezvoltare a competenței de lectură în baza textelor publicistice (grup experimental; etapele constatare-control)

Proba 3. Această probă a încheiat testul final de evaluare a competenței de lectură cu următoarele rezultate:

Tabelul 3.23. Rezultatele comparative obținute de grupul experimental la etapa de constatare și la etapa de control pentru proba 3

CLC	Cunoaștere	Aplicare		Integrare
	minim (1-9 p.)	submediu (10-18 p.)	mediu (19-33)	înalt (34-40 p.)
constatare	43.5%	41.3%	15.2%	-
control	19.5%	30.4%	28.3 %	21,7%

Prin urmare, constatăm creșterea nivelului de competență a lecturii textelor de specialitate în limba germană, studenții din lotul experimental demonstrând performanțe la etapa de control nu numai în traducere, ci și în alcătuirea hărții cognitive a textului, materializată prin diagrame interpretate ulterior. Luând în considerație caracterul individual și nivelul de competență inițial al fiecărui subiect în parte, constatăm, în urma analizei procentuale, performanțe mai bune comparativ cu rezultatele înregistrate la etapa de pretest, în care am constatat inițial diferențe nesemnificative la nivel de grup. În pofida diferențelor sesizate, fiecare din subiecții, care au participat la experimentul de formare, au înregistrat îmbunătățiri privind dezvoltarea lecturii textelor de specialitate în limba germană, trecând de la un nivel de competență de lectură la altul mai înalt (B1-B2).

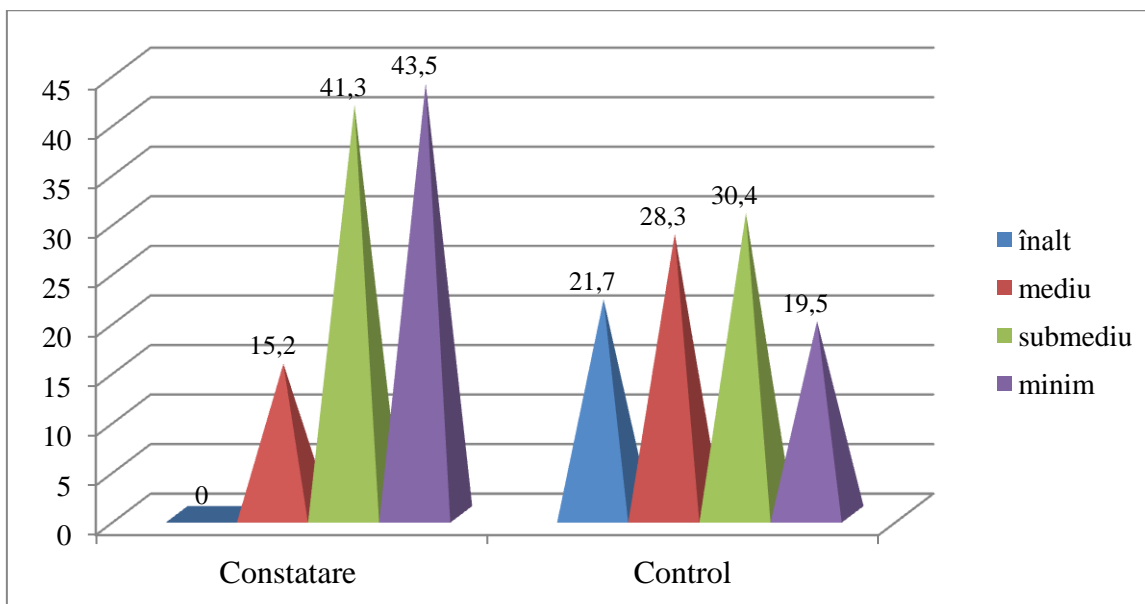

Fig. 3.8. Nivelul de dezvoltare a competenței de lectură în baza textelor științifice (grup experimental; etapele constatare-control)

Rezultatele cumulative la aceste 3 probe, reflectate în testul final, au fost evaluate calitativ conform nivelurilor de performanță propuse de CECRL și cantitativ conform baremului de notare, aplicat în testul inițial: B1.1.(40-50 puncte) - nota 5; B1.1.(51-60 puncte) – nota 6; B1.2.(61-70 puncte) – nota 7; B2.1(71-80 puncte) – nota 8; B2.2(81-90 puncte) – nota 9; B2.2. (91-100 puncte) – nota 10.

Prin urmare, rezultatele comparative obținute de grupul experimental la etapa de constatare și de control sunt evidențiate în figura următoare:

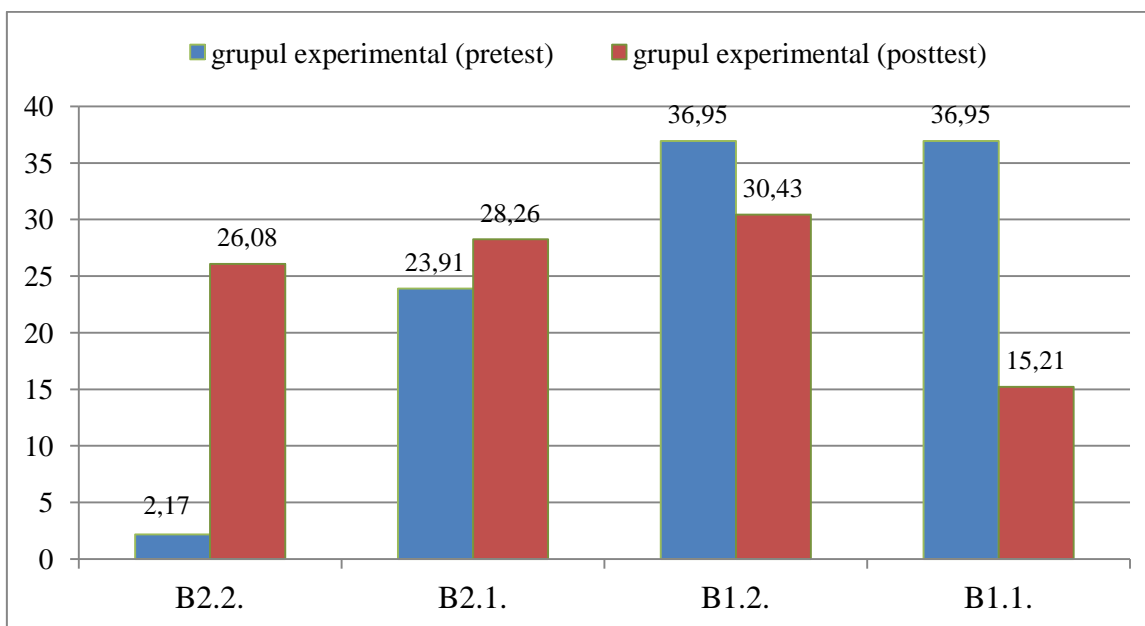

Fig. 3.9. Valori comparate ale competenței de lectură în limba germană a studenților la etapa de pretest și posttest înregistrate de grupul experimental

Analizând rezultatele cumulative la cele trei probe realizate de grupul experimental și grupul de control, am elaborat următoarea diagramă, care evidențiază clar diferența dintre grupul experimental și cel de control la sfârșitul experimentului. Dacă e să suprapunem omogenitatea atestată inițial, atunci efectul experimentului formativ a fost confirmat experimental.

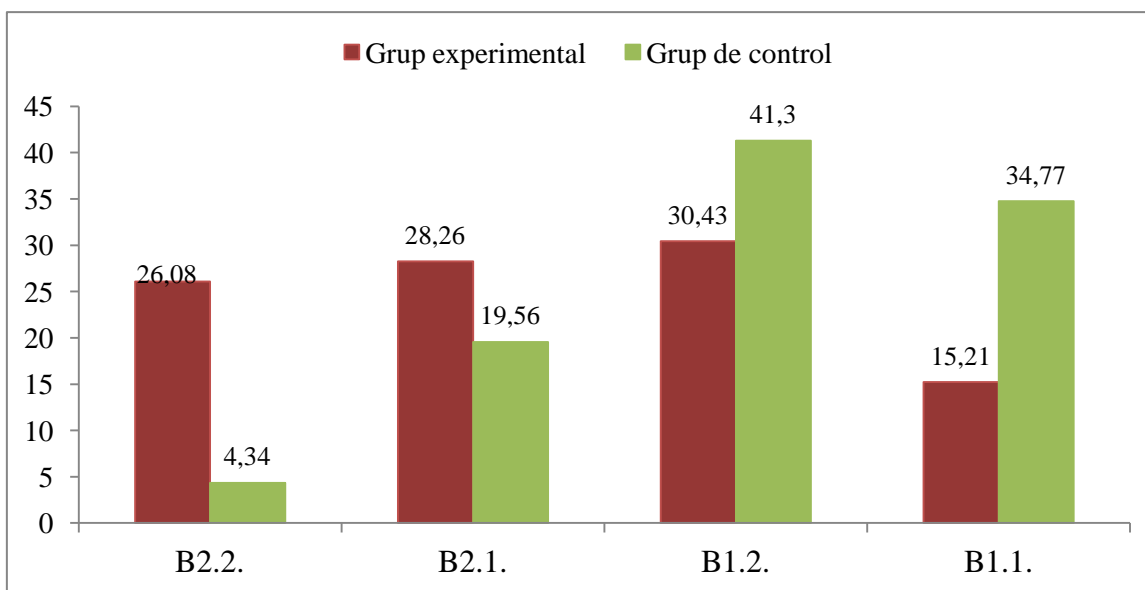

Fig. 3.10. Rezultatele cumulative la etapa de posttest înregistrate de grupul experimental și grupul de control

Analiza datelor obținute în cele două perioade ale investigației (la începutul și la finalul semestrului) a confirmat ipoteza generală a cercetării. Studenții din grupul experimental au fost stimulați în mod sistematic să-și dezvolte competența de lectură în baza lecturilor circulare cu integrarea eficientă a MHC și a tehnicilor de învățate S-V-Î și SINEGL.

Grupul experimental a îndeplinit sarcina în întregime, reieșind din faptul că majoritatea studenților au fost apti să reprezinte textul grafic, făcând abstracții de unele inadvertențe, pe când studenții din grupul de control n-au reușit să ducă la bun sfârșit sarcina propusă, având dificultăți în ordonarea logică a conținutului și în stabilirea legăturilor dintre noțiunile redade în text. Lipsa de experiență de lucru cu diagramele, precum și lipsa unei pregătiri strategice privind lectura textelor de specialitate, au avut un impact negativ asupra activității lectorale. Dificultățile studenților din grupul de control reflectă consecințele metodelor tradiționale de lectură, care nu implică strategia de lectură circulară și nici metoda hărților cognitive.

Rezultatele cumulative la aceste 3 probe, reflectate în testul final, au fost evaluate calitativ conform nivelurilor de performanță propuse de CECRL și cantitativ conform baremului de notare, aplicat în testul inițial:

Tabelul 3.24. Calificativele obținute de grupul experimental la etapa de pretest și posttest

				etapa de pretest		etapa de posttest	
				economiști	traducători	economiști	Traducători
B1.1.	MINIM	40-50 puncte	nota 5	10.86%	6,52%	-	-
				17,38%		-	
		51-60 puncte	nota 6	10,865%	13.035%	8,69%	6,52%
				23,9%		15,21%	
B1.2.	SUB-MEDIU	61-70 puncte	nota 7	19,53%	15,19%	15,215%	15,215%
				34,72%		30,43%	
B2.1.	MEDIU	71-80 puncte	nota 8	10,865%	10,865%	15,19%	13.07%
				21,73%		28,26%	
B2.2.	ÎNALT	81-90 puncte	nota 9	-	2,17%	8,695%	8,695%
				2,17%		17,39%	
		91-100 puncte	nota 10	-	-	4,345%	4,345%
				-		8,69%	

Rezultatele obținute confirmă că *Modelul tehnologic de dezvoltare a competenței de lectură a textelor de specialitate în limba germană* conține linii directoare de structurare a activității cognitive, metacognitive și afectiv-motivaționale, influențând considerabil prestația subiecților educaționali, antrenați în faza de intervenție, care au demonstrate în final performanță în lectură și motivație pentru lectură. Dacă la etapa de pretest 7 studenți (15,21%) din grupul experimental au înregistrat nivel minimal de competență, apreciat cu nota 5, atunci la etapa de posttest nici un student implicat în experimentul formativ n-a obținut acest calificativ. Dacă la etapa de pretest un singur student (2,17%) din grupul experimental a dovedit competență lingvistică înaltă, cotată cu nota 9, atunci la etapa de posttest calificativul 9 a fost obținut de către 8 studenți(17,39%), iar cu calificativul 10 au fost apreciați 4 studenți (8,69%). Acest raport procentual evidențiază eficiența formativă a experimentului efectuat.

Luând în considerație rezultatele obținute de grupul experimental și grupul de control la etapa de posttest, am constatat diferențe considerabile, comparate în baza indicatorilor calitativi și cantitativi de evaluare, înregistrând valorile calculate în tabelul ce urmează:

Tabelul 3.25. Calificativele obținute de grupul experimental și cel de control la etapa de posttest

				grupul experimental		grupul de control	
				economiști	traducători	economiști	Traducători
B1.1.	MINIM	40-50 puncte	nota 5	-	-	6,51%	4,35%
				-		10,86%	
		51-60 puncte	nota 6	8,68%	6,53%	13,02%	10,89%
				15,21%		23,91%	
B1.2.	SUB-MEDIU	61-70 puncte	nota 7	15,19%	15,24%	21,7%	19,6%
				30,43%		41,30%	
B2.1.	MEDIU	71-80 puncte	nota 8	15,24%	13,02%	10,85%	8,71%
				28,26%		19,56%	
B2.2.	ÎNALT	81-90 puncte	nota 9	8,68%	8,68%	2,17%	2,17%
				17,39%		4,34%	
		91-100 puncte	nota 10	4,34%	4,34%	-	-
				8,69%		-	

Studiul și-a propus să efectueze repetat ancheta de autoevaluare a competenței de lectură a textelor de specialitate și a competenței de interpretare a diagramelor. Rezultatele chestionarelor au înregistrat schimbări considerabile, evidențiind faptul că majoritatea studenților din grupul experimental au depășit nivelul B1, trecând cu succes la nivelul B2. Dacă la etapa de constatare 73.9% de studenți au dovedit nivelul de competență de lectură B1 și numai 26,08% nivelul B2, atunci la etapa de control, în urma anchetei de autoevaluare administrate, nivelul B1 a fost înregistrat numai la 45,64% , iar nivelul B2 a fost atins de un număr mai mare de subiecți educaționali (54,34 %).

Tabelul 3.26. Rezultatele cantitative înregistrate de chestionarul de autoevaluare a competenței de lectură a textelor de specialitate (grup experimental; etape constatare-control)

	B1.1	B1.2	B2.1	B2.2.
Pretest	36,95%	36,95%	23,91%	2,17%
Posttest	15,21%	30,43%	28,26%	26,08%

Analizând datele incluse în tabel, ajungem la concluzia că fiecare subiect educațional, datorită fazei de intervenție, și-a dezvoltat competența de lectură, ridicându-se pe scala de evaluare cu un subnivel mai sus: B1.1 →B1.2.; B1.2.→B2.1; B2.1.→B2.2.

Tabelul 3.27. Rezultatele comparative ale chestionarului de autoevaluare a competenței de lectură a textelor de specialitate și de interpretare a diagramelor

Competența de lectură a textelor de specialitate	
B1	B2
etapa de constatare	etapa de control
<ul style="list-style-type: none"> • Pot să înțeleg scrisori de recomandare și de motivare, care indică calitățile organizatorice, experiența de lucru și competența profesională; • Pot să înțeleg texte din corespondența comercială, care denotă o formă standardă și formule fixe de exprimare; • Pot să înțeleg texte publicistice de orientare profesională, adaptate gramatical; • Pot să înțeleg conținutul textelor de specialitate scurte, când este folosit un limbaj standard clar și termeni intenționali; • Pot să înțeleg texte de specialitate scurte, dacă reflectă informații factice pe care le cunosc în limba maternă; • Pot să înțeleg texte de specialitate mai complicate, dacă sunt reprezentate grafic sau tabelar. 	<ul style="list-style-type: none"> • Pot să citesc rapoarte pe teme științifice, în care autorii lansează teorii și concepții noi; • Pot să înțeleg literatura de specialitate contemporană; • Pot să înțeleg texte de specialitate și să alcătuiască hărțile lor cognitive; • Pot să înțeleg texte de specialitate fără suport grafic, alcătuiind independent digrame sau tabele, reieșind din conținutul lor pentru a înregistra informații relevante și noțiuni-cheie; • Pot să înțeleg texte de specialitate, ce conțin informații de specialitate pe care nu le cunosc în limba maternă.

Competența de interpretarea a diagramelor

B1	B2
<ul style="list-style-type: none"> • Pot să unesc un șir de elemente scurte, simple și variate într-o serie lineară de puncte care se înlănțuie într-o descriere grafică; • Pot să verbalizez diagrame, numai după lectura textului de referință; • Pot să mă exprim clar și explicit, chiar dacă pauzele de căutare a cuvintelor sunt foarte evidente; • Pot să expun laconic informații introductive, indicând tematica abordată, sursa, perioada de tip, elementele prezentate, fără a intra în nuanțe; • Pot să verbalizez o diagramă în mod general, numai după lectura textului aderent cu pregătire prealabilă; • Pot să prezint informații de bază, numai dacă dispun de un model prefabricat de formule standarde de exprimare. 	<ul style="list-style-type: none"> • Pot să folosesc un număr limitat de articulatori pentru a lega frazele într-un discurs clar și coerent, cu toate că într-o comunicare mai lungă pot interveni și unele pauze; • Pot să interpretez diagrame cu o fluentă relativ constantă, luând cunoștință în prealabil cu textul de specialitate aderent; deși ezit uneori, căutând expresii potrivite, pauzele lungi intervin rar; • Pot să relatez informații de bază, fără a avea în față modele prefabricate; • Pot să compar datele statistice, înregistrate în diagramă; • Pot să evidențiez părți pozitive și negative, avantaje și dezavantaje; • Pot să prezint exemple similare din mediul socio-economic din Republica Moldova sau din experiențele trăite și cunoștințele acumulate anterior.

Studiind problema dezvoltării competenței de lectură a textelor de specialitate în limba germană am determinat corelația de interdependență dintre motivație, conținuturi și strategii . În această ordine de idei, MTDCL implică condițiile psihopedagogice necesare pentru realizarea obiectivelor cognitive, metacognitive și motivațional-afective.

Factorii educației permanente: familia, universitate și societatea joacă un rol important în formarea valorilor spirituale ale subiecților educaționali. Interesul față de lectura literaturii de specialitate poate fi cultivat atât de familie, cât și de mediul academic și social. Dacă la etapa de constatare 30,43% studenți din grupul experimental au recunoscut că citesc din interes personal, atunci la etapa de control numărul de studenți motivați a crescut la 58,69%. Faptul că interesul personal și nu familia sau universitatea îi determină să citească literatura de specialitate, ne demonstrează că acești studenți dețin un nivel motivațional înalt, cultivat de ambiția proprie.

Motivația pentru lectura textelor de specialitate poate fi dezvoltată în dependență de particularitățile individual-tipologice ale personalității prin abordarea unei perspective personalizate și active în procesul de lectură, dezvoltând la studenți trăsături de caracter, cum ar fi ambiția, dorința de a dobândi cunoștințe temeinice, bucuria de a găsi singur soluția, dorința de afirmare. În această ordine de idei, motivația pentru lectură exercită un impact deosebit asupra dezvoltării spirituale și profesionale a subiecților educaționali.

La întrebarea: *Pentru ce învățați limba germană? Scrieți 3 motive principale, care vă determină să învățați limba germană! Argumentați răspunsul dvs!(vezi Anexa 12)* din cele trei motive invocate la etapa de constatare, nici un student nu s-a referit la faptul că învață limba germană pentru a putea citi. Cele mai frecvente răspunsuri au fost următoarele: *pentru ca să vorbesc în limba germană; pentru că vreau să trăiesc și să lucrez în Germania; pentru că vreau să urmăresc posturi TV și radio în limba germană*. La etapa de control situația s-a schimbat radical, 80,43% studenți din grupul experimental au invocat în răspunsurile lor lectura textelor de specialitate, evidențiind următoarele: *pentru că vreau să-mi găsesc mai ușor un loc de muncă; pentru a putea citi literatura de specialitate în limba germană ca să devin un specialist mai bun; pentru ca să pot comunica în limba germană cu specialiștii din Germania*.

La întrebarea: *Obişnuieți să înlocuiți lectura cu emisiuni televizate, casete video/audio, computer? Sau preferați să citiți?* decalajul dintre răspunsuri a fost considerabil, luând în vedere rezultatele înregistrate de grupul experimental la etapa de constatare (84,78%) și la cea de control (43,47%). Așadar, numărul de studenți, care preferă să citească, a crescut cu 41,31%

În viziunea noastră, motivația pentru lectura poate fi evaluată în dependență de cât de mult, cât de des și cât de concentrat se citesc texte de specialitate în limba maternă și în germană.

Din aceste considerente, chestionarul de autoevaluare a motivației a fost repetat la etapa de control, constatând schimbări pozitive în atitudinea studenților față de lectura textelor de specialitate în limba germană.

Așadar, la întrebarea: *Cât de frecvent citești literatura de specialitate în limba maternă și în limba germană?* (vezi Anexa 12) studenții din grupul experimental au evidențiat o creștere semnificativă a motivației în urma fazei de intervenție. Dacă inițial studenții aveau un nivel de frecvență de lectură a textelor de specialitate în limba germană insuficient (36,95%) sau minim (36,95%), atunci la final majoritatea au confirmat un nivel mai înalt. Rezultatele cantitative obținute au fost incluse în tabelul următor:

Tabelul 3.28. Analiza comparativă a frecvenței lecturii textelor de specialitate (TS) în limba maternă (LM) și în limba străină (LS). Grupul experimental la etapa de pretest și posttest

	înalt		mediu		submediu		minim		insuficient	
	în fiecare zi		de 2 ori în săptămână		o dată în săptămână		o dată în lună		înainte de examen	
	const.	control	const.	control	const.	control	const.	control	const.	control
LM	2,17%	26,08%	23,91%	28,26%	36,95%	30,43%	36,95%	15,21%	-	-
LS	-	-	2,17%	26,08%	23,91%	28,26%	36,95%	30,43%	36,95%	15,21%

Pentru a determina în ce măsură a influențat faza de intervenție asupra concentrației în timpul lecturii textelor de specialitate, am solicitat studenții să răspundă la următoarea întrebare: *Cât timp citești, fără să vă sustrageți, un text de specialitate în limba maternă și în limba germană?*(vezi Anexa 12)

Tabelul 3.29. Analiza comparativă a concentrației în timpul lecturii textelor de specialitate (TS) în limba maternă (LM) și în limba străină (LS). Grupul experimental la etapa de pretest și posttest

	înalt		mediu		submediu		minim		insuficient	
	45-60 min		30-45 min		15-30 min		5-15 min		0-5 min	
	const.	control	const.	control	const.	control	const.	control	const.	control
LM	2,17%	26,08%	28,26%	32,6%	32,6%	28,26%	36,95%	13,04%	-	-
LS	-	-	2,17%	26,08%	28,26%	32,6%	32,6%	28,26%	36,95%	13,04%

Analizând rezultatele obținute, constatăm încă o dată că motivația studenților din grupul experimental a crescut considerabil în urma fazei de intervenție. Dacă la etapa de constatare 36,95 % de studenți aveau un nivel minim de concentrare, atunci la etapa de control numai 13,04% de studenți au ramas la nivelul inițial.

La întrebările: *Ce texte ați dori să utilizați la ore? Ce texte preferați să citeți individual? Alegeți sau propuneți!* (vezi Anexa 12) nici un student la etapa de constatare nu a ales TS, iar la etapa de control 54,34% studenți din grupul experimental au optat pentru utilizarea textelor de specialitate la ore și 26,08% studenți au exprimat dorința de a citi TS individual.

Răspunsurile, pe care le-am primit la întrebarea: *Ce dificultăți aveți la lectura textelor de specialitate?* au fost incluse în tabelul următor:

Tabelul 3.30. Dificultăți comprehensive înregistrate la etapa de pretest și posttest

dificultăți de comprehensiune	termeni dificili	structuri sintactice complicate	încărcătură informațională înaltă
etapa de pretest	41,30%	28,26%	8,69%
etapa de posttest	-	5,65%	54,34%

Așadar, la etapa de constatare **41,30%** studenți din grupul experimental au înregistrat dificultăți elementare la nivel lexical. La etapa de control competența de lectură a studenților din grupul experimental a crescut considerabil, deoarece majoritatea dificultăților au fost înregistrate la nivel textual (**54,34%**) și la cel sintactic (**45,65%**), iar la nivel lexical au rămas 0% studenți. Prin urmare, tragem concluzia: cu cât mai profund ne implicăm în lectură, cu atât mai bine conștientizăm ce cunoaștem și ce trebuie să cunoaștem. Studenții, care au dificultăți comprehensive din cauza unei cantități mari de termeni necunoscuți, se blochează la nivel lexical și nu percep conținutul la nivel sintactic sau la nivel textual. Comprehensiunea are loc în lanț, dacă nu înțelegi cuvintele din care constă sintagma, atunci nu înțelegi nici propoziția și nici textul, format din mai multe propoziții.

Pentru a determina în ce măsură strategia de lectură aplicată în experimentul formativ a influențat creșterea motivației pentru lectura textelor de specialitate, am solicitat studenții să răspundă la întrebarea: *Determinați relevanța strategiilor indicate în baza experienței de lectură! Care strategie o considerați puțin relevantă, relevantă sau foarte relevantă? Argumentați* (vezi Anexa 12). Dacă la etapa de constatare 58,7% dintre studenți au accentuat relevanța organizatorilor cognitivi, atunci la etapa de control 91,3 % dintre studenți au bifat această opțiune, aducând următoarele argumente: „*mă ajută să învăț pentru că înțeleg*”, „*înțeleg mai bine și interpretez cu ușurință informația*”, „*mă ajută să identific procese, legături, relații*”, „*înțeleg mult mai ușor și memorizez mai repede, dacă textul este prezentat schematic*”, „*mă ajută să înțeleg noțiunile noi*”, „*învăț mult mai rapid cuvinte noi*” „*mă ajută să înțeleg textul în întregime*”, „*mă ajută să comunic în limba germană*”. Așadar, pe parcursul experimentului studenții au înțeles importanța diagramelor, care contribuie la dezvoltarea competenței de lectură a textelor de specialitate în limba germană. Prin urmare, argumentele enunțate ne demonstrează, prin valori validate experimental, eficiența tehnologiei aplicate în experimentul formativ.

Prin urmare, studenții antrenați în faza de intervenție au acumulat cunoștințe, au antrenat aptitudini abilități și deprinderi, care exersate în mod simultan, au dezvoltat competența de lectură a textelor de specialitate în limba germană. Parcursul experimentului de formare demonstrează faptul că aptitudinea lectorală, care presupune potențialul unei persoane de a obține performanță

în lectură, se dezvoltă prin învățare și exersare, integrând metoda hărților cognitive în strategia de lectură circulară, ceea ce contribuie nemijlocit la formarea cititorului avansat, interesat de literatura de specialitate.

Așadar, tehnologia de dezvoltare a competenței de lectură a textelor de specialitate în limba germană valorifică aptitudinea lectorală, transformând-o în abilitate, în deprindere și în valoare:

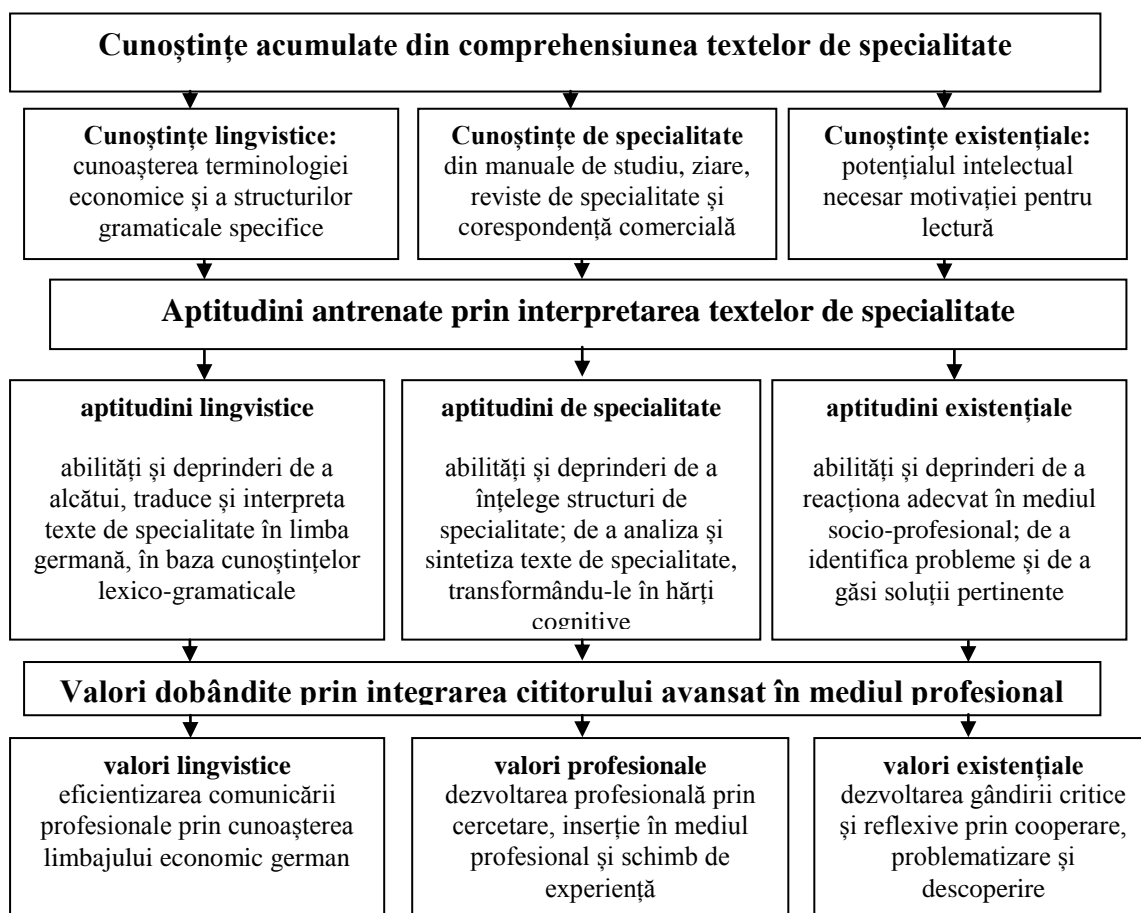

Fig.3.11. Competența de lectură a textelor de specialitate dezvoltată prin aplicarea MTDCCL

În această ordine de idei, figura prezentă demonstrează că competența de lectură a textelor de specialitate în limba germană a fost dezvoltată la nivel de cunoaștere, aplicare și integrare, mobilizând cunoștințe, aptitudini și valori, cum ar fi eficientizarea comunicării profesionale prin cercetarea și schimb de experiență; dezvoltarea gândirii critice și reflexive prin cooperare, problematizare și descoperire; sporirea motivației pentru autoperfecționare și inserția activă în mediul profesional; formarea personalității prospective a cititorului avansat prin lectura textelor de specialitate și stimularea dezvoltării profesionale permanente.

3.3. Concluzii la capitolul 3

Toate instrumentele implicate în experimentul pedagogic atestă că studenții din grupul experimental au evoluat considerabil. Aceasta se datorează eficienței metodei hărților cognitive integrate în strategia de lectură circulară.

1. Pentru a identifica corect punctele critice, în care se produc dereglări și în care se impun ameliorări, am chestionat atât cadrele didactice, cât și subiecții educaționali. În urma anchetelor administrate am constatat că profesorul de limbă germană, nefiind specialist în economie, nu poate și nici nu e necesar să înțeleagă totalmente conținuturile textelor economice. Din aceste considerente, cadrele didactice își construiesc acțiunile în strictă concordanță cu necesitățile, motivațiile, particularitățile și resursele studenților, evidențiind eficiența predării centrate pe student.
2. Motivația pentru lectura textelor de specialitate poate fi dezvoltată în dependență de particularitățile individual-tipologice ale personalității studenților prin abordarea unei perspective personalizate și active în procesul de lectură. În această ordine de idei, studenții au fost chestionați referitor la obișnuințele, preferințele și dificultățile de lectură. Rezultatele anchetei confirmă necesitatea de a implica studenții în selectarea textelor, deoarece motivația pentru lectură depinde direct de interesele, preferințele, dificultățile lectorale și eforturile depuse de studenți pentru a înțelege conținuturile. Cercetările efectuate vizează clar corelația evidentă dintre motivația de a citi literatura de specialitate în limba maternă și în limba germană. Studenții, care obișnuiesc să citească frecvent literatura de specialitate în limba maternă, au demonstrat o frecvență mai înaltă privind lectura textelor de specialitate în limba germană. Pornind de la ideea că frecvența e direct proporțională cu concentrația, ajungem la concluzia: cu cât mai mult citim, cu atât mai bine ne concentrăm. În această ordine de idei, conchidem că interesul pentru lectură e direct proporțional cu: influența factorilor educației permanente, alegerea corectă a conținuturilor potrivite și identificarea strategiilor lectorale optime. Așadar, motivația a fost evaluată în dependență de cât de mult, cât de des și cât de concentrat se citesc texte de specialitate în limba maternă și germană.
3. Prin evaluarea inițială și finală am constatat nivelul de competență de lectură a textelor de specialitate, am demonstrat eficiența MTDCI, favorizând perfecționarea activității didactice. Performanțele studenților oferă o imagine clară asupra calității activității de lectură și sugerează căi de perfecționare a stilului de predare promovat de profesor. Pentru ca evaluarea să fie obiectivă, corectă, echitabilă și validă, au fost stabilite criteriile de apreciere și descriptorii de performanță cu indicatori de evaluare calitativă și cantitativă. Pentru a asigura măsurarea corectă a aspectelor critice ale competenței de lectură, am aplicat matricea de

- specificații cu o modalitate diferențiată de cuantificare a itemilor obiectivi, semiobiectivi și subiectivi. La evaluarea testelor au fost luate în considerație toate caracteristicile pedagogice și psihologice ale competenței de lectură a textelor de specialitate, formulate teoretic în capitolele anterioare, sintetizate prin urmare în indicatori de evaluare calitativă și cantitativă.
4. Grupul experimental a fost pe tot parcursul etapei de intervenție antrenat și ghidat, pentru a pătrunde mai rapid și mai profund în esența textului de specialitate printr-un algoritm bine structurat, care vizează strategia de lectură circulară, integrează metoda hărților cognitive și fundamentează praxiologic conceptul de lectură logico-sugestivă, antrenând abilități de a lucra corect cu textele de specialitate: de a extrage informația importantă, de a găsi cuvintele-cheie, de a elabora planul textului, de a aranja propozițiile în ordinea corespunzătoare, de a schematiza logic textul și de a interpreta diagrama obținută.
 5. Lipsa de experiență de lucru cu diagramele precum și insuficiența unei pregătiri strategice privind lectura circulară a dezavantajat subiecții educaționali din grupul de control, care au progresat foarte puțin de la nivelul inițial de cunoaștere. Reglementarea situației prin proiectarea și aplicarea experimentală a MTDCL a demonstrat valoarea sugestivă a hărților cognitive, materializate prin diagrame, în timpul lecturii circulare a textelor de specialitate în limba germană. Diferențele considerabile dintre rezultatele obținute de grupul experimental și grupul martor evidențiază eficientizarea competenței de lectură prin aplicarea MTDCL în procesul educațional, confirmând, prin urmare, ipoteza conform căreia lectura ar putea fi dezvoltată prin integrarea metodei hărților cognitive în strategia de lectură circulară.
 6. Rezultatele obținute în faza de intervenție demonstrează eficiența procesului de dezvoltare a comunicării profesionale în baza lecturii textelor de specialitate în limba germană prin acumularea abilităților de a produce mesaje corecte și coerente, interpretând obiectiv textele de specialitate și diagramele aferente. Astfel, a fost confirmată ipoteza că învățarea limbii germane prin valorificarea metodologică a textului de specialitate este posibilă dacă finalitățile formative au la bază dezvoltarea competenței de lectură, realizată prin comprehensiunea și interpretarea corectă a conținuturilor, contribuind la realizarea schimbului de experiență între specialiștii din domeniu prin lectură și comunicare în mediul profesional. Așadar, tehnologia de dezvoltare a competenței de lectură a textelor de specialitate în limba germană valorifică aptitudinile lectorale, în abilități, în deprinderi și în valori. Datorită valorilor dobândite subiecții educaționali, devin cititori avansați, care se pot integra cu succes în mediul profesional.

CONCLUZII GENERALE ȘI RECOMANDĂRI

Rezultatele cercetării au demonstrat actualitatea studiului, au validat inovația științifică, argumentând valoarea epistemologică și praxiologică a investigației. Sinteza teoretică și interpretarea datelor experimentale au condus la următoarele concluzii:

1. ***Se constată și elucidează argumentat că lectura textelor de specialitate*** implică delimitarea elementelor cognitive și îmbinarea lor ulterioară în structuri cognitive mai complicate, care pot fi redată prin hărți cognitive în formă de diagrame, prin intermediul cărora comprehensiunea textului poate atinge valori maxime. Așadar, diagramele includ parcursul logic al proceselor descrise și îi ajută pe studenți să înțeleagă conținuturile de specialitate, dezvoltând gândirea vizuală, memoria logică și imaginația prin anticipări și prognoze, care vizează desfășurarea în perspectivă a proceselor redată în textul de specialitate [107, p.79-82].

2. ***S-a demonstrat științific faptul că însușirea limbii germane de specialitate la profilul științe economice presupune dezvoltarea competenței de lectură a textelor de specialitate în limba germană***, în baza căreia subiecții educaționali sunt în stare să înțeleagă corect literatura de specialitate în limba germană, învățând prin lectură termeni noi în limba germană, necesari pentru a comunica fluent într-un limbaj economic adecvat. Prin urmare, comprehensiunea și aplicarea corectă a lexicului profesional devine condiție de bază pentru însușirea limbii germane de specialitate, care le deschide viitorilor economiști, cunoscători de limbă germană, noi oportunități de studiere și de angajare [5, p.61-64], [3, p.90-92].

3. ***Au fost descrise preceptele pedagogice ale Consiliului Europei*** care promovează predarea centrată pe student și îndeamnă persoanele implicate în organizarea procesului de învățare a limbilor străine să-și construiască acțiunile în concordanță cu nevoile, motivațiile, particularitățile și resursele studenților. Din aceste considerente, CDU au rolul de mediator, care dirjează din umbră procesul de însușire a limbii germane, având ca suport didactic textele de specialitate, selectate conform criteriilor de accesibilitate, utilitate și actualitate [6, p.86-91].

4. Reieșind din oportunitățile metodologice de eficientizare a lecturii textelor de specialitate în limba germană ***au fost stabilite criteriile didactice de selectare a textelor de specialitate*** pentru dezvoltarea competenței de lectură a textelor de specialitate în limba germană la studenții economiști [8, p.193-198].

5. ***Studiul comparativ al curriculei universitare în planul cunoașterii de către studenți a limbajului economic*** a permis să concluzionăm asupra insuficienței de precizie în formularea obiectivelor specifice dezvoltării CLTS și selectarea conținuturilor curriculare orientate spre dezvoltarea la studenții economiști a CLTS [43, p. 176-181].

6. *Cercetarea pedagogică experimentală a condus la elaborarea instrumentelor cercetării* (test și chestionare) *care au permis* identificarea reprezentărilor CDU despre importanța dezvoltării la studenții economiști a CLTS pentru comunicarea profesională în limba germană și stabilirea particularităților și a nivelurilor dezvoltării CLTS [11, p. 46-49].

7. *Experimentul pedagogic a creat contextul necesar pentru a argumenta practic că a fost soluționată problema eficientizării dezvoltării competenței de lectură a textelor de specialitate prin validarea Modelului tehnologic de dezvoltare a competenței de lectură a textelor de specialitate în limba germană prin integrarea metodei hărților cognitive în strategia de lectură circulară, având ca finalitate formarea cititorului avansat*, care asigură:

- dezvoltarea competenței de lectură prin formarea automatismelor de semantizare a lexicului profesional în timpul lecturii, consolidarea și memorizarea logică a terminologiei de specialitate, care implică întrebuițarea corectă a lexicului profesional în diverse situații de comunicare profesională [5, p. 61-64], [4, p.241-245];
- dobândirea de strategii de comprehensiune, interpretare și documentare a textelor de specialitate în limba germană în vederea stimulării studiului individual prin acumularea de noi cunoștințe și atingerea autonomiei în învățare[7, p.125-127];
- alcătuirea hărților cognitive și interpretarea diagramelor ca forme de sintetizare a literaturii științifice și ca metode de evaluare a competenței de lectură a textelor de specialitate [108 p. 8-21];
- cultivarea interesului față de literatura de specialitate prin selectarea corectă a conținuturilor și aplicarea eficientă a strategiilor lectorale [8, p.193-198],[108 p. 21-144].

8. *Au fost sintetizate valorile medii comparate ale competenței de lectură formate studenților economiști și validate experimental* din care s-a dedus că datele grupului experimental sunt superioare grupului de control, date ce confirmă eficiența integrării hărților cognitive, materializate prin diagrame, în lecturi circulare și logico-sugestive a textelor de specialitate în limba germană. Studenții din grupul experimental au reușit să traducă și să schițeze scheme logice în corespundere cu textul prelucrat, pe când studenții din grupul de control sunt capabili doar să traducă textul. Din rezultatele experimentale conchidem că traducerea e doar redarea textului în limba străină, ceea ce nu implică de fiecare dată înțelegerea lui completă, iar înțelegerea completă a textului nu implică de fiecare dată traducerea lui adecvată. Nivelul de înțelegere a textului nu poate fi apreciat prin calitatea traducerii, ci prin capacitatea de elaborare a hărții cognitive, care redă scurt, clar și cuprinzător întreg conținutul. Așadar, comprehensiunea textului de specialitate e direct condiționată de capacitatea de a reprezenta grafic conținuturile și de a le interpreta ulterior [12, p. 49-53], [105, p. 99-102].

9. Se ilustrează argumentat faptul că comprehensiunea textelor de specialitate depinde de eficiența strategiilor lectorale utilizate de cadrele didactice universitare și poate fi atinsă prin lecturi orientative, extensive, intensive, esențializate, problematizate și euristice. Studenții din grupul experimental au aplicat la nivel de automatisme abilitățile de lectură esențializată, pe când studenții din grupul martor au pierdut mult timp și efort în lecturi intensive. Anume aceasta a format impedimentul principal la îndeplinirea sarcinilor propuse. Tehnicile de lectură pe care le-am cultivat în grupul experimental se condiționează reciproc. Literatura de specialitate presupune, în primul rând, identificarea informațiilor importante, obiectiv realizat prin lecturi extensive. Lectura extensivă combinată cu cea orientativă și cea intensivă (în caz de necesitate) formează lectura circulară, strategie necesară pentru comprehensiunea și interpretarea obiectivă a textelor de specialitate. Prin integrarea metodei hărților cognitive în strategia de lectură circulară am dezvoltat lectura logico-sugestivă, care implică lectură esențializată, lectură problematizată și lectură euristică, solicitând din partea subiecților educaționali o competență lectorală mai avansată (B1.2) [9, p.198-204].

10. Rezultatele cercetării au confirmat ipoteza investigației prin care CLTS a fost dezvoltată eficientă în condițiile universitare în care: au fost determinate reperele teoretice ale dezvoltării competenței de lectură a textelor de specialitate; au fost stabilite oportunitățile metodologice de eficientizare a lecturii textelor de specialitate în limba germană; a fost realizat studiul comparativ al curriculei universitare în planul cunoașterii de către studenți a limbajului economic; au fost stabilite criteriile didactice de selectare a textelor de specialitate pentru dezvoltarea competenței de lectură a textelor de specialitate în limba germană la studenții economiști; au fost identificate specificul și nivelurile dezvoltării competenței de lectură și a dificultăților studenților economiști privind lectura textelor de specialitate în limba germană; a fost dovedită eficiența și a fost validat experimental *Modelul tehnologic de dezvoltare a competenței de lectură a textelor de specialitate* în limba germană prin integrarea metodei hărților cognitive în strategia de lectură circulară. Din considerentele expuse, recomandăm implementarea MTDCL a textelor de specialitate în predarea limbii germane la profilul științe economice. Modelul elaborat cuprinde atât criterii de selectare a conținuturilor, cât și strategii inovatoare, care vizează dezvoltarea comprehensiunii și interpretării textelor de specialitate prin integrarea hărților cognitive în lecturi circulare, generând strategia de lectură logico-sugestivă. Pentru a simplifica procesul de lectură a textelor de specialitate, recomandăm utilizarea, în caz de necesitate, a *Glosarului de termeni economici elementari B1-B2 (vezi Anexa 17)*, pe care l-am elaborat în acest scop și l-am atașat în anexă. Concomitent cu realizarea tezei am lucrat asupra suportului de curs *Limbajul economic german* [108], pe care l-am editat recent și în care am elucidat valoarea practică a cercetărilor

realizate. Atât vocabularul de termeni economici B1-B2, cât și suportul de curs [108], îmbunătățesc calitatea lecturii textelor de specialitate în limba germană la profilul științe economice, contribuind la dezvoltarea comprehensiunii și interpretării conținuturilor de specialitate, abordate la orele academice [4, p. 241-245].

Problema științifică soluționată vizează optimizarea tehnologiei didactice universitare de predare a limbilor străine (limba germană) prin demonstrarea eficienței strategiei de lectură circulară și a hărților cognitive în abordarea textelor de specialitate; aplicarea în practica universitară a *Modelului tehnologic de dezvoltare a competenței de lectură a textelor de specialitate* în limba germană din perspectiva facilitării comunicării profesionale a studenților economiști și integrarea de succes în mediul profesional.

RECOMANDĂRI

În intenția de a rezuma concluziile cercetării formulăm anumite recomandări metodologice pentru cercetări ulterioare:

- pentru concepatorii de curricula universitară: de a selecta conținuturilor de predare, luând în considerație criteriile de actualitate, utilitate și accesibilitate; de a conceptualiza cursul de limbaj economic german în dependență de profil (studenți traducători ; studenți economiști) și în concordanță cu cerințele CECRL, având ca punct de reper modelele curriculare indicate (vezi Anexa 15 ; Anexa 16);
- pentru CDU : de a aplica tehnologiile dezvoltării competenței de lectură a textelor de specialitate în limba germană prin integrarea metodei hărților cognitive în strategia de lectură curculară ; de a aprecia performanțele studenților prin intermediul indicatorii de evaluare menționați în teză (Anexa7, 9,11); de a propune studenților texte originale din domeniul managementului de afaceri, respectând principiul de dozare a efortului cognitiv: de la texte de orientare profesională la texte specializate, de la texte didactizate la texte originale, de la texte oficial administrative -la texte publicistice și științifice;
- pentru studenți: de a citi texte de specialitate originale, de a interpreta diagrame, mijloace logico-suggestive eficiente pentru comprehensiunea și interpretarea conținuturilor, consultând suportul de curs elaborat [108], precum și *Glosarul de termeni economici elementari B1-B2* (vezi Anexa 17), în scopul învățării prin lectură și însușirii limbajului economic german necesar comunicării profesionale.
- pentru cercetători: de a dezvolta conceptele investigate, valorificându-le din perspectiva învățării prin lectură, dezvoltării comunicării profesionale și a traducerii specializate.

BIBLIOGRAFIE

În limba română:

1. Baraliuc N. Formarea competenței de receptare a textelor literare de către copiii de vârstă preșcolară mare. Teză de doctor în științe pedagogice. Chișinău, 2010. 170 p.
2. Barbăneagră A. Competența de comunicare interculturală – dimensiune a comportamentului în medii multiculturale. În: Materialele Conferinței științifice „Probleme ale științelor socioumane și modernizării învățământului”. Chișinău: UPS „Ion Creangă”, 2012, vol. I, p. 68-75.
3. Barbaroș N. Tehnici de însușire a lexicului din limba germană prin intermediul calculatorului. In: Meridian ingineresc, 2011, nr. 1, p.90-92.
4. Barbaroș N. Înțelegerea contextuală. Dezvoltarea deprinderilor și abilităților de a înțelege din context. În: Probleme actuale ale științelor umanistice. Chișinău: Universitatea Pedagogică de Stat “Ion Creangă”, 2011, vol. 13, p. 241-245.
5. Barbaroș N., Denisova E. Privire retrospectivă asupra lexicului economic. Tehnici de însușire a terminologiei economice în limba germană. In: Revistă de științe socioumane, 2011, nr.2, p.61-64.
6. Barbaroș N. Principii de abordare metodologică a cursului de limbă germană de specialitate. In: Meridian ingineresc, 2011, nr.3, p.86-91.
7. Barbaroș N. Abordare științifico-pedagogică a relațiilor dintre lectura comprehensivă, decodare, receptare și interpretare. In: Revistă de științe socioumane, 2012, nr.1, p. 125-127.
8. Barbaroș N. Factori metodico-didactici de selectare a textelor de specialitate. In: Probleme ale Științelor Socio-umanistice și Modernizării Învățământului. Chișinău: Universitatea Pedagogică de Stat “Ion Creangă”, 2014, vol. 2, p. 193-198.
9. Barbaroș N. Principii psihopedagogice de formare a competențelor lecturii comprehensive în baza textelor de specialitate. In: Probleme ale Științelor Socioumanistice și Modernizării Învățământului. Chișinău: Universitatea Pedagogică de Stat “Ion Creangă”, 2014, vol II, p. 198-204.
10. Barbaroș N., Denisov E. Importanța literaturii și a hermeneuticii în formarea profesorilor de limbi străine. In: Probleme actuale ale lingvisticii și glotodidacticii. Chișinău: Universitatea Pedagogică de Stat “Ion Creangă”, 2014, p. 160-166.
11. Barbaroș N. Matricea și dimensiunile competenței lectorale. In: Probleme ale Științelor Socioumanistice și Modernizării Învățământului. Chișinău: Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă”, 2016, vol. 3, p. 46-49.

12. Barbaroș N. Specificul textelor de specialitate. Comprehensiunea și comprehensibilitatea. In: Probleme ale Științelor Socioumanistice și Modernizării Învățământului. Chișinău: Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă”, 2016, vol. 3, p. 49-53.
13. Berca I. Metodica predării limbii române. Citirea. București: Editura Didactică și Pedagogică, 1971. 244 p.
14. Borcoman R. Aspecte ale didacticii moderne în instruirea cadrelor de profil economic. În: Culegerea “Omagiu profesorului universitar Vitalie Marin”. Chișinău: USM, 2000, p. 59-62.
15. Borcoman R. Tendințe actuale ale evoluției limbajului terminologic de afaceri. În: Economie și finanțe, 2001, nr.5, p.101-105.
16. Bragaru T. Punctarea itemilor și calculul scorului testelor de autor. In: Studia Universitatis, 2012, nr. 9(59), p.172-182.
17. Bushnaq T. Tehnologii comunicative de predare a frazeologismelor engleze în învățământul superior. Teza de doctor în științe pedagogice. Chișinău, 2011. 144 p.
18. Busuioc N. Între sensibilitate și rigoare. Introducere în arta și știința lecturii. Iași: Vasiliana, 2011. 253 p.
19. Cadrul European de Referință pentru Limbi: Învățare, Predare, Evaluare. Chișinău: Tipogr. Centrală, 2003. 204 p.
20. Callo T. Educația comunicării verbale. Chișinău: Litera, 2003. 148 p.
21. Cartaleanu T., Cosovan O. Atelierul de lectură în demersul educațional (Strategii de dezvoltare a gândirii critice). Chișinău: CE Pro Didactica, 2004. 45 p.
22. CartaleanuT., Cosovan O., Scifos L. Evaluarea în cheia dezvoltării gândirii critice. Chișinău: CE Pro Didactica, 2005. 72 p.
23. Cartaleanu T., Cosovan O. Formarea de competențe prin strategii didactice interactive. Chișinău: CE Pro Didactica, 2008. 59 p.
24. Călinescu M. A citi, a reciti: modele de lectură. În: Magazin Bibliologic, 2008, nr.1/2, p. 73-79.
25. Cepraga L. Studiu asupra terminologiei managementului economic în limba română. Chișinău: Editura A.S.E.M, 2006. 280 p.
26. Cepraga L. Analiza semantico-structurală a terminologiei managementului economic în limba română. Teza de doctor în filologie. Chișinău, 2004. 194 p.
27. Cișman A. Programul de formare C. Dezvoltători de instrumente de evaluare a competențelor profesionale. Iași: Colegiul Tehnic „Dimitrie Leonida”, 2007. 28 p.
28. Cojocaru M., Papuc L., Sadovei L. Teoria instruirii. Chișinău: UPSC, 2006. 190 p.

29. Cojocaru M., Papuc L., Sadovei L. Teoria instruirii. Chișinău: UPSC, 2006. 190 p.
30. Corcodel S., Corcodel D. Reflecții privind cultura limbajului economic. În: Studia Universitatis. Seria Științe umanistice, 2009, nr. 4, p. 109-111.
31. Cornea P. Introducere în teoria lecturii. Iași: Polirom, 1998. 305 p.
32. Cornea P. Interpretare și raționalitate. București: Polirom, 2006. 56 p.
33. Costea O. Didactica lecturii, o abordare funcțională. Iași: Institutul European, 2006. 68 p.
34. Costescu G. Metodica predării limbii române. București: Polirom, 1980. 541 p.
35. Coteanu I. Stilistica funcțională a limbii române. București: Edit. Academiei, 1995. 204 p.
36. Cristea S. Dicționar de termeni pedagogici. București: EDP, 1998. 474 p.
37. Cristea S. Dicționar de pedagogie. Chișinău - București: Litera internațional, 2000. 395 p.
38. Cristea S. Conceptul pedagogic de competență. In: Didactica Pro, 2011, nr. 1, p. 54-56.
39. Crișan A. Textul, lectura și proiectarea conținuturilor învățării. În: Revista Limba română, 1992, nr.4, p.51-54.
40. Cucuș C. Teoria și metodologia evaluării. Cluj Napoca: Editura Polirom, 2008. 203 p.
41. Cucuș C. Pedagogie. Iasi: Polirom, 1996. 240 p.
42. De Landsheere G. Definierea obiectivelor educației. București: Didactica și Pedagogica, 1979. 288 p.
43. Denisova E, Barbaros N. Conținuturile și obiectivele curriculare ale predării limbii germane (la profilul științe economice). In: Probleme ale științelor socioumane și modernizării învățământului, 2011, vol. 2, p. 176-181.
44. Didier J. LA ROUSSE. Dicționar de filosofie. București: Editura univers enciclopedic, 1990. 458 p.
45. Dulamă M. Organizarea activităților de învățare din perspectiva paradigmei cognitive. In: Didactica Pro, 2014, nr. 5-6, p. 77-81.
46. Dumbrăveanu R. Centrarea pe student în contextul Procesului Bologna. Chișinău: Tipografia UPSC, 2013. p. 111.
47. Duță N. Cariera didactică universitară. București: Editura universitară, 2012. 220 p.
48. Eftimie N. Introducere în metodică studierii limbii și literaturii române. Pitești: Paralel 45, 2008. 344 p.
49. Fischbein E. Interacțiunea proceselor cognitive. București: Polirom, 1973. 322 p.
50. Guțu V. Pedagogie. Chișinău: CEP USM, 2013. 508 p.
51. Guțu V. Proiectarea didactică în învățământul superior. Chișinău: CEP USM, 2007. 250 p.
52. Hadârcă M. Metode și tehnici de evaluare autentică a competenței de lectură. În: Revista Limba Română, 2014, nr. 3, XXIV, p. 20-31.

53. Ilie Em. Didactica literaturii române. Iași: Polirom, 2008. 288 p.
54. Ilie-Mare P., Birău R. Lectură: tehnici de lucru. Pitești: Carminis, 1996. 160 p.
55. Iser W. Actul lecturii. O teorie a efectului estetic. Traducere din limba germană, note și prefață de Romanița Constantinescu. Pitești: Editura Paralela 45, 2006. 486 p.
56. Ixari A. Abordarea cognitiv-comunicativă a lexicului de specialitate în limba engleză. În: Conferința științifică internațională. Competitivitatea și inovarea în economia cunoașterii. Chisinau: Universitatea, 2012, p. 119-122.
57. Ixari A. Modernizarea principiilor de predare-învățare a limbilor străine. În: Conferința Științifică Internațională 60 de ani de învățământ economic superior în Republica Moldova : Prin inovare și competitivitate spre progres economic. [Cișinău: Universitatea, 2013](#), p. 372-376.
58. Ixari A. Tehnologia dezvoltării lexicului de specialitate în limba engleză la studenții economiști. Autoreferat al tezei de doctor în științe pedagogice. Chișinău, 2013. 29 p.
59. Ixari A. Tehnologia dezvoltării lexicului de specialitate în limba engleză la studenții economiști. Teza de doctor în științe pedagogice. Chișinău, 2013. 179 p.
60. Ixari A. Tehnici de predare-învățare-evaluare a lexicului de specialitate în limba engleză pentru scopuri specifice. Cișinău: Elan Poligraf, 2015. 168 p.
61. Joița E. Formarea pedagogică a profesorului. Instrumente de învățare cognitiv-constructivistă. București: E.D.P., 2007. 200 p.
62. Kreindler A., Apostol V. Creierul și activitatea mintală. București: Editura Științifică și Enciclopedică, 1976. 304 p.
63. Leca M. Evoluția limbajului economic și cotidian român și german. In: Identitatea culturală românească în contextul integrării europene. Iași: Academia Română și Institutul de Filologie Română „Al. Philippide”, Editura Trinitas, 2006, p.159-166.
64. Leca M., Casia Z. Culegere de exerciții și teste de limba germană pentru afaceri. Iași: Ed. Pim., 2007. 110 p.
65. Lipceanu A. Condiții pedagogice de optimizare a învățării autonome (în procesul de studiere a limbii germane). Teză de doctor în științe pedagogice. Chișinău, 2008. 196 p.
66. Little D., Perclova R. Portofoliul european al limbilor: ghid destinat profesorilor și formatorilor cadrelor didactice. 2003, Chișinău. 120 p.
67. Lohisse J. Comprehensiunea textului. Iași: Polirom, 2002. 172 p.
68. Manolescu N. Lectura pe înțelesul tuturor. Brașov: Editura Aula, 2000. 256 p.
69. Mândăcanu V. Profesorul maestru. Chișinău: Tipografia Centrală, 2009. 628 p.
70. Mușeanu E. Stabilitate și variabilitate în terminologia economică. București: Editura

- Universitară, 2011. 158 p.
71. Neacșu I. Metode și tehnici de învățare eficientă. București: Militara, 1990. 372 p.
 72. Oprea C. L. Strategii didactice-interactive. București: Editura Didactică și Pedagogică, 2009. 316 p.
 73. Oprea I. Elemente pentru determinarea trăsăturilor formării, existenței și devenirii limbajelor de specialitate românești. În: Limbaje și comunicare. IV. Suceava: Editura Universității, 2000, p. 263-269.
 74. Panfil A. Limba și literatura în gimnaziu. Structuri didactice deschise. Pitești: Paralela 45, 2004. 203 p.
 75. Parfene C. Metodica studierii limbii și literaturii române în școală. Ghid teoretico-aplicativ. Iași: Polirom, 1999. 179 p.
 76. Patrașcu D. Tehnologii educaționale. Chișinău: Ed. Tipografia Centrală, 2005. 698 p.
 77. Pâslaru V. Introducere în teoria educației literar-artistice. Ediția a II-a, revăzută. București: Sigma, 2013. 198 p.
 78. Pâslaru V. I. ș. a. Construcție și dezvoltare curriculară: ghid metodologic. Chișinău: Tipografia, 2008. 345 p.
 79. Pâslaru V. Competența educațională – valoare, obiectiv și finalitate. În: Didactica Pro, 2011, nr.2, p. 4-8.
 80. Piaget J. Psihologia copilului. Paris: Presse universitaire de France, 1968. 167 p.
 81. Picon G. Funcția lecturii. București: Univers, 1981. 239 p.
 82. Racu-Cicală A. Limba română. Inițiere în limbajul economic. (Curs de lecții pentru studenții de la facultățile cu profil economic). Chișinău: Editura A.S.E.M., 2006. 273 p.
 83. Radu-Șchiopu A. Dezvoltarea competențelor lectorale ale elevilor la orele de limbă și literatură română. Teză de doctor în științe pedagogice. Chișinău, 2013. 189 p.
 84. Raicu L. Practica scrisului și experiența lecturii. București: Cartea Românească, 1978. 474 p.
 85. Riedel M. Comprehensiune sau explicare? Cluj Napoca: Dacia, 1989. 222 p.
 86. Rurup B., Enke M., Sesselmeier W. Dicționar economic german-român. București: Editura Niculescu, 2009. 336 p.
 87. Sadovei L. Competența de comunicare didactică. Chișinău: UPS „Ion Creangă”, 2008. 171 p.
 88. Salade D. Didactica. București: Editura Didactică și Pedagogică, 1982. 254 p.
 89. Sălăvăstru D. Psihologia învățării. Teorii și aplicații educaționale. Iași: Polirom, 2009. 228 p.

90. Schleiermacher F. Hermeneutica. Iași: Polirom, 2001. 96 p.
91. Slama-Cazacu T. Lectura - diverse finalități și niveluri de complexitate. Constanța: Editura Societatea de Științe Psihologice, 1990. 138 p.
92. Sofronie (Neamțu) N. Valorificarea strategiilor euristice în studierea literaturii franceze în învățământul superior. Teză de doctor în științe pedagogice. Chișinău, 2016. 129 p.
93. Solcan A. Problematizarea – strategie didactică de dezvoltare a competențelor comunicative la studenți. Teza de doctor în științe pedagogice. Chișinău, 2003. 157 p.
94. Șchiopu C. Metodica predării literaturii române. Chișinău: Combinatul Poligrafic, 2009. 332 p.
95. Șchiopu C. Metodologia educației literar-artistice a elevilor. Teză de dr. hab. în științe pedagogice. Chișinău, 2016. 264 p.
96. Titica S. Formarea competențelor de comunicare în limba engleză la elevii din clasele de liceu prin citirea textului publicistic. Teza de doctor în științe pedagogice. Chișinău, 2008. p. 166.
97. Țărnă E. Bazele comunicării. Chișinău: Prut Internațional, 2011. 368 p.
98. Vlad I. Convergențe: (Concepție și alternative ale lecturii). Cluj: Dacia, 1972. 345 p.
99. Zamfir C., Vlăsceanu L. Dicționar de sociologie. București: Minerva, 1998. 368 p.

În limba germană:

100. Abraham U., Baurmann J. Kompetenzorientiert unterrichten. Überlegungen zum Schreiben und Lesen. In: Praxis Deutsch, 2007, nr. 2-3, S. 6-14.
101. Apelt W. Die visuellen Mittel im Fremdsprachenunterricht. In: Deutsch als Fremdsprache, 1976, nr 4, S. 12-16.
102. Arnheim R. Anschauliches Denken. Zur Einheit von Bild und Begriff. Köln: DuMont Taschenbuch, 1996. 87 S.
103. Artelt C. Lesemotivation und Lernstrategien. In: PISA 2009. Bilanz nach einem Jahrzehnt. Münster: Waxmann, 2010. S. 73-112.
104. Barbaroș N. Ansätze zur Übersetzung deutscher Verse ins Rumänische. In: Probleme actuale ale lingvisticii și glotodidacticii. Chișinău: Tipografia UPSC, 2014. S. 23-33.
105. Barbaroș N. Übersetzungstransformationen in Wirtschaftstexten. In: Probleme de filologie: aspecte teoretice și practice. US "Alecu Russo", Bălți, 2014. S. 99-102.
106. Barbaroș N., Denisov E. Linguistische Strömungen in der Übersetzungstheorie. Typen und Formen der Übersetzung. In: Probleme ale Științelor Socioumanistice și Modernizării Învățământului. UPSC, 2015, vol. 1, S. 70-74.

107. Barbaroş N. Lesen als Kognitionstheorie und als Sozialisationsforschung. Vergleichensaspekte. In: Probleme ale Ştiinţelor Socioumanistice şi Modernizării Învăţământului. Chişinau: UPSC, 2015, vol.1, S. 79-82.
108. Barbaroş N. Wirtschaftstexte für angehende Wirtschaftler und Übersetzer. Chişinau: Tipografia UPSC, 2016. 163 S.
109. Bastian P. et al. Praxis Elektrotechnik. Haan-Gruiten: Europa-Lehrmittel, 2004. 98 S.
110. Baumann K. D. Textuelle Eigenschaften von Fachsprachen. In: Fachsprachen. Ein internationales Handbuch zur Fachsprachenforschung und Terminologiewissenschaft. Berlin: de Gruyter, 1998. S. 408-416.
111. Baumann K.-D. Sprachen im Beruf. Stand-Probleme-Perspektive. Tübingen: Gunter Narr Verlag, 2000. 334 S.
112. Bayer U., Feist Th., Lüpertz V. Wirtschaftliches Handeln. Grundlagen. Ökonomie, – Verbraucherrecht, – Betriebliche Leistungsprozesse – Buchführung. Weinheim: Juventa, 2011. S. 25-58.
113. Becker N., Braunert J. Dialog Beruf 3 Deutsch als Fremdsprache Kursbuch. München : Max Hueber Verlag, 2009. 172 S.
114. Becker N., Braunert J. Dialog Beruf 3 Deutsch als Fremdsprache Arbeitsbuch. München: Max Hueber Verlag, 2002. 172 S.
115. Becker N., Braunert J. Dialog Beruf 3 Deutsch als Fremdsprache Lehrerhandbuch. München: Max Hueber Verlag, 1999. 172 S.
116. Belgrad J., Grütz D., Pfaff H. Sachtexte verstehen in der Grundschule – eine empirische Studie zu Rezeptionsstrategien in der 4. Jahrgangsstufe. In: Sachtexte im Unterricht. Reihe Diskussionsforum Deutsch. Baltmannsweiler: Schneider Hohengehren, 2005. S. 48-63.
117. Bertschi-Kaufmann A. Lesekompetenz, Leseleistung, Leseförderung. Berlin: Klett und Barmer Verlag Zug, 2011. 290 S.
118. Bimmel P., Rampillon U., Meese H. Lernautonomie und Lernstrategien. Fernstudieneinheit 23. München: Klett-Langenscheidt, 2013. 208 S.
119. Börner W., Vogel K. Texte im Fremdsprachenerwerb. Tübingen: Günter Narr Verlag, 1996. 256 S.
120. Buchbinder I. Grundlagen der Methodik des Fremdsprachenunterrichts. Leipzig: Verlag, 1986. 236 S.
121. Buhlmann R., Fearn A. Handbuch des Fachsprachenunterrichts. Berlin: Langenscheidt, 1991. 400 p.

122. Buhlmann R., Fearn A. Wirtschaftsdeutsch von A-Z. München: Langenscheidt, 1999. 192 S.
123. Buhlmann R., Fearn A. Einführung in die Fachsprache der Betriebswirtschaft. München: Goethe-Institut, 1989. 207 S.
124. Buscher H., Wirtschaft heute. Bonn: Bundeszentrale für politische Bildung, 2006. 319 S.
125. Buzan T. Mind Mapping. Der Weg zu Ihrem persönlichen Erfolg. Wien: Öbv, 1999. 89 S.
126. Calina O. Deutsche Wirtschaftssprache: note de curs. Chişinău: ASEM, 2011. 132 S.
127. Christmann U., Groeben N. Psychologie des Lesens. In: Handbuch des Lesens. München: Saur, 1999, S. 145-223.
128. Christmann U., Groeben, N. Anforderungen und Einflussfaktoren bei Sach- und Informationstexten. In: *Lesekompetenz – Bedingungen, Dimensionen, Funktionen*. München: Juventa, 2000, S. 150-173.
129. Demmrich A., Brunstein J. C. Förderung sinnverstehenden Lesens durch „Reziprokes Unterrichten“. In: Interventionen bei Lernstörungen. Göttingen: Hogrefe, 2004, S. 279-290.
130. Denisova E, Barbaros N. Briguneţ O. Theoretische Semantik . Vorlesungskurs für Fremdsprachenfakultät der pädagogischen Hochschulen. Chisinau: Bons Offices, 2013. 117 S.
131. Desselmann G., Hellmich H. Didaktik des Fremdsprachenunterrichts. Leipzig: Verlag, 1981. 209 S.
132. Detjen J. Didaktische Aspekte von Politiklehrbüchern. In: Politische Bildung. München: Oldenbourg Verlag, 2007, S. 393-395.
133. Deutschland. Forum für Politik, Kultur und Wirtschaft. 2004, nr. 6, 66 S.
134. Drewniak U. Lernen mit Bildern in Texten. Untersuchung zur Optimierung des Lernerfolgs bei Benutzung computerpräsentierter Texte und Bilder. Münster: Waxmann, 1992. 76 S.
135. Ehlers I. Lesen als Verstehen. Kassel: Verlag Gesamthochschule, 1992, 256 S.
136. Engel U. Deutsche Grammatik. Heidelberg: Ennemoser M. & Diehl, 1988. 79 S.
137. Fearn A. Kommunikation in der Wirtschaft. Lehr- und Arbeitsbuch. München: Cornelsen Verlag, 2013. 189 S.
138. Femers S. Textwissen für die Wirtschaftskommunikation. Konstanz: UVK Verlagsgesellschaft mbH, 2011. 387 S.
139. Fischbach A. et al. Prävalenz von Lernschwächen und Lernstörungen: Zur Bedeutung der Diagnosekriterien. In: Lernen und Lernstörungen, 2013, nr. 2, S. 65-76.

140. Fleischer W. Wortbildung der deutschen Gegenwartssprache. Tübingen: Fremdsprache, 1995. 354 S.
141. Fritzler, M. Die Europäische Union. Bonn: Bundeszentrale für politische Bildung, 2001, 160 S.
142. Funk H. Sprachtraining für Fachunterricht und Beruf. Fachtexte knacken – mit Fachtexten arbeiten. Berlin: Klett und Barmher Verlag Zug, 2011. 124 S.
143. Glaboniat M., Müller, M. Profile Deutsch. Gemeinsamer europäischer Referenzrahmen. Niveau B1-B2. München: Langenscheidt, 2002. 200 S.
144. Groeben N. Leserpsychologie: Textverständnis-Textverständlichkeit. Münster: Verlag, 1982. 147 S.
145. Grütz D., Pfaff H. Reduktive und elaborative Lesestrategien bei Sachtexten. In: Der Deutschunterricht, 2006 , nr. 6, S. 81-87.
146. Gueye O. Fachdeutsch als Fremdsprache. Wirtschaftsbereich. Dissertation. Freiburg: Pädagogische Hochschule, 2004. 224 S.
147. Günther K. Sprachförderung im Fachunterricht an beruflichen Schulen. Berlin: Cornelsen, 2013. 138 S.
148. Hartig J., Klieme E. Kompetenz und Kompetenzdiagnostik. In: Schweizer Leistung und Leistungsdiagnostik, 2006, Berlin: Springer, S.127-143.
149. Heine C., Lazarou E. Prüfungstraining. Test DaF. Berlin: Cornelsen Verlag, 2008. 126 S.
150. Hentes Z. Textsorten der Wirtschaftssprache: Handelskorrespondenz. București: ASE, 2004. 113 S.
151. Hering E. Taschenbuch für Wirtschaftsingenieure. Leipzig: Fachbuchverlag, 2001. 536 S.
152. Herrman K. Wirtschaftstexte im Unterricht. München: Goethe-Institut, 1990. 239 S.
153. Hübscher H. et al. Fachwissen Elektroinstallation. Braunschweig: Westermann Schulbuchverlag, 2005. 237 S.
154. Hoffmann L. Kommunikationsmittel Fachsprache. Berlin: Verlag, 1976. 306 S.
155. Ingarden R., Fieguth R., Swiderski E.M. Vom Erkennen des literarischen Kunstwerks. Tübingen: M. Niemeyer, 1997. 436 S.
156. Janíkov V. Didaktik des Deutschen als Fremdsprache. Anmerkungen zu aktuellen Themen mit Aufgaben zum reflektierten Selbststudium. Brno: PdF MU, 2005. 225 S.
157. Jauss H. R. Die Theorie der Rezeption. Konstanz: Verlag, 1998. 326 S.
158. Jung L. Betriebswirtschaft, Lese-und Arbeitsbuch. München: Max Hueber Verlag, 1997. 300 S.
159. Klieme E., Hartig J. Kompetenzkonzepte in den Sozialwissenschaften und im erzieh-

- ungswissenschaftlichen Diskurs. In: Zeitschrift für Erziehungswissenschaft, 2007, nr. 8, S. 11-29.
160. Klieme E. et al. Zur Entwicklung nationaler Bildungsstandards. Eine Expertise. Bonn: Bundesministerium für Bildung und Forschung, 2003. 157 S.
 161. Kuntzsch V. Textsorten im Deutschunterricht für nicht Philologen. In: Das Wort, 1992, nr.2, S.14-16 .
 162. Lange U. Fachtexte. Lesen – verstehen – wiedergeben. Paderborn: Ferdinand Schöningh, 2013. 150 S.
 163. Laveau I. Sach- und Fachtexte im Unterricht. Stuttgart: Kohlhammer, 1985. 209 S.
 164. Langer P., von Thun S., Tausch R. Sich verständlich ausdrücken. München: Ernst Reinhard Verlag, 2015. 220 S.
 165. Leisen J. Handbuch Sprachförderung im Fach. Sprachsensibler Fachunterricht in der Praxis. Grundlagwissen. Stuttgart: Verlag, 2013. 320 S.
 166. Mandl H., Friedrich, H.F. Handbuch Lernstrategien. Göttingen: Hogrefe, 2006. 340 S.
 167. Neuner G. Mehrsprachigkeitsdidaktik und Tertiärsprachenlernen. Kassel: Verlag, 2009. 208 S.
 168. Niederhaus C. Fachtexte in der beruflichen Bildung. Korpuslinguistische. Analysen der Fachsprachlichkeit von Lehrbüchern. Münster: Waxmann, 2011. 98 S.
 169. Piepho H.-E. Kommunikative Kompetenz als übergeordnetes Lernziel im Englischunterricht. Dornburg: Frickhofen, 1974. 237 S.
 170. Pfohl H.-Ch. Betriebswirtschaftslehre der Mittel- und Kleinbetriebe. Berlin: Erich Schmidt Verlag, 2006. 464 S.
 171. PISA-Konsortium Deutschland. PISA 2006 in Deutschland. Die Kompetenzen der Jugendlichen im dritten Ländervergleich. Münster: Waxmann. 2008. 13 S.
 172. Rautenberg U. , Schneider U. Lesen. Ein interdisziplinäres Handbuch. Verlag: De Gruyter, 2015. 509 S.
 173. Reinhardt W. Zur Problematik eines Wortbildungsminimums. In: Deutsch als Fremdsprache, 1999, nr 2. S. 21-23.
 174. Richter T., Christmann U. Lesekompetenz: Prozessebenen und interindividuelle Unterschiede. In: Lesekompetenz. Bedingungen, Dimensionen, Funktionen. 2002, Weinheim: Juventa, S. 25-58.
 175. Roelke Th. Fachsprachen. Berlin: Erich Schmidt Verlag, 2010. 403 S.
 176. Röhner Ch. Fachbezogene Sprachförderung in Deutsch als Zweitsprache. Weinheim: Juventa, 2013. 190 S.

177. Rosenbrock C., Nix D. Grundlagen der Lesedidaktik. München: Schneider Verlag Hohengehren GmbH, 2013. 269 S.
178. Rosenbrock C., Nix D. Leseflüssigkeit fördern. München: Friedrich Verlag GmbH, 2011. 254 S.
179. Schenda R. Volk ohne Buch. Studien zur Sozialgeschichte der populären Lesestoffe 1770-1910. Frankfurt am Main: Klostermann, 1977. 444 S.
180. Schmölzer-Eibinger S. Ein 3-Phasen-Modell zur Förderung der Textkompetenz. In: Fremdsprache Deutsch, 2008, nr. 39, S. 28–33.
181. Schmölzer-Eibinger S., Weidacher G. Textkompetenz. Tübingen: Verlag, 2007. 95 S.
182. Schnotz, W. Wissenserwerb mit logischen Bildern. In: Wissenserwerb mit Bildern. Bern: Huber, 1994, S. 95–147.
183. Schnotz, W. & Bannert, M. (1999). Einflüsse der Visualisierungsform auf die Konstruktion mentaler Modelle beim Text- und Bildverstehen. In: Zeitschrift für Experimentelle Psychologie, 46(3), S. 217-236.
184. Schramm K. L2-Leser in Aktion. Der fremdsprachliche Leseprozess als mentales Handeln. Münster: Waxmann. 2001. 237 S.
185. Schramm K. Alphabetisierung ausländischer Erwachsener in der Zweitsprache Deutsch. Münster: Waxmann. 1996. 329 S.
186. Seltmann W. Zur Effektivierung des fachbezogenen Lesens. In: Deutsch als Fremdsprache, nr. 6, 1978. S. 4-6 .
187. Seufert T. Kohärenzbildung beim Wissenserwerb mit multiplen Repräsentationen. In: Was ist Bildkompetenz. Studien zur Bildwissenschaft. Wiesbaden: Deutscher Universitäts-Verlag, 2003. S. 11
188. Stiefhöfer H. Lesen als Handlung, Beltz: Verlag, 1986. 386 S.
189. Storch G. Deutsch als Fremdsprache. Eine Didaktik. Theoretische Grundlagen und praktische Unterrichtsgestaltung. München: UTB. 1999. 247 S.
190. Stummhöfer H. Zum Entwurf eines didaktisch-methodischen Modells für das verstehende Lesen im fachbezogenen Unterricht. In: deutsch als Fremdsprache, Heft 1, 1990 S.16-19.
191. Stummhöfer W. Das Fachgesprächstext im fortgeschrittenen Unterricht. In: Deutsch als Fremdsprache, nr. 1, 1990. S. 17-18.
192. Svantesson I. Mind Mapping und Gedächtnistraining. Offenbach: Gabal, 1998. 109 S.
193. Viëtor W. Der Sprachunterricht muss umkehren! Ein Beitrag zur Überbürdungsfrage. Heilbronn: Henninger, 1882. 238 S.

194. Voronin G., Fadeev G. Wirtschaftsdeutsch nicht nur für Ökonomen. Sankt-Peterburg: Zlatoust, 2004, 240 S.
195. Walter J. Curriculumbasiertes Messen als lernprozessbegleitende Diagnostik. In: Heilpädagogische Forschung, 2008, nr. 34, S. 62-79.
196. Walter J. Theorie und Praxis Curriculumbasierten Messens in Unterricht und Förderung. In: Zeitschrift für Heilpädagogik, 2009, nr. 5, S. 162-170.
197. Wehrlich E. Typologie der Texte. Heidelberg: Verlag, 1979. 169 S.
198. Weidenmann B. Informierende Bilder. In: Wissenserwerb mit Bildern. Instruktionale Bilder in Printmedien. Bern: Huber, 1994, S. 9–58.
199. Weidenmann B. Bildsprachen. Was macht das Gehirn mit Bildern? Was machen Bilder mit dem Gehirn? Visualisierung und Tafelbilder. In: Schulmagazin 5-10, 2004, nr. 72, S. 5–8.
200. Weidenmann B., Paechter M., Hartmannsgruber K. Leistungsmessung in Schulen - Eine umstrittene Selbstverständlichkeit. Basel: Verlag, 2001. 432 S.
201. Weigmann I. Unterrichtsmodelle für DaF-Unterricht. München: Verlag, 1992. 238 S.
202. Westhoff G. Fertigkeit Leseverstehen. München: Verlag, 2001. 240 S.
203. Westhoff G. Didaktik des Leseverstehens. Ismaning: Verlag, 1995. 314 S.
204. Wiener Zeitung. Republik Moldau. 2013, nr. 1, 23 S.
205. Wischmann I. Zur Entwicklung des Lesens im studienvorbereitenden Fremdsprachenunterricht. In: Deutsch als Fremdsprache, nr. 2, 1988. 128 S.

În limba rusă:

206. Брунер Д. Психология познания. За пределами непосредственной информации. М : Прогресс, 1977. 412 с.
207. Воркачев С. Лингвоконцептология и межкультурная коммуникация: истоки и цели, Филологические науки. 2005, N. 4, с.76-83.
208. Кононова Т. Формирование социокультурной компетенций у студентов на материале текстов немецкой прессы. Дисс. ... канд. пед. наук. Москва. Кишинев, 2015. 166 с.
209. Реформатский А. Современные проблемы русской терминологии. Москва: Просвещение, 1986. 117 с.

În limba franceză:

210. Gadamer H. G. Les grandes lignes d'une Hermeneuthique et tradition philosophique. Paris: Seuil, 1996. 236 p.
211. Fayol H. Administration industrielle et generale. Paris: Dunod, 1916. 127 p.
212. Roegiers X. L evaluation selon la pedagogie de l integration. Alger: Seuil, 2005. 168 p.
213. Rubakin N. A. Introduction à la psychologie bibliologique. La psychologie de la Création des Livres, de leur Distribution et Circulation, de leur Utilisation par les Lecteurs, les Ecoles, les Bibliothèques, les Librairies, etc. Théorie et Pratique. Paris: J. Povolozky, 1922, 230 p.
214. Simard C. Éléments de didactique du français langue première. Montréal : De Boeck și Lancier, 1997. 238 p.
215. Vlad M. Le francais economique par des texts. Itineraire de lecture et de comprehension en francais langue etrangere. Constanța: Ex Ponto, 2013. 154 p.
216. Wolfs J.L. Metacognition et education: quelques pistes de reflexion. În: Recherche en education, 1992, 10. p. 23-26.

În limba engleză:

217. Barthes R. The Death of the Author. În: Aspen Magazine, nr. 5/6, 1967, p.34.
218. Dirkes M. Metacognition: Students in Charge of their Thinking. În: Roeper Review, 1985, 8(2), p. 96-100
219. Heller M.-F. How do you Know What you Know? Metacognitive Modeling in the Content Areas. În: Journal of Reading, 1986, nr. 29, p. 415-421.
220. Rasinski T. From Phonics to Fluency: Effective and Engaging Instruction to Two Critical Areas of the Reading Curriculum Teacher Created Materials. Kent State University, 2013. 240 p.
221. Stern H. Fundamental Concepts of Language Teaching. Oxford: University Press, 1983. 453 p.
222. Van D., Teun A., Kintsch W. Strategies of Discour Comprehension. NewYork: Academic. 1983. 289 p.
223. Weinert F. Kluwe R. Metacognition, Motivation and Understanding. Hillsdale: Erlbaum, 1987. 340 p.

REFERINȚE LA DOCUMENTE ELECTRONICE

224. Agenția Executivă pentru Educație, Audiovizual și Cultură P9 Eurydice. Predarea citirii în Europa: Contexte, politici și practici. Brussel, 2011. <http://eacea.ec.europa.eu/education/eurydice> (vizitat 29.06.2016).
225. ALL Adult Literacy und Lifes Survey. 2008. <https://nces.ed.gov/surveys/all/> (vizitat 10.03.2015).
226. Balanescu O. 2010. Limbaje de specialitate //http://ebooks.unibuc.ro/filologie/olga/2.htm. (vizitat 12.03.2015)
227. Curriculum. Limba germană pentru afaceri. Universitatea din Oradea. 2004. <http://steconomiceuoradea.ro/wp/wp-content/uploads/fise-disciplina/dep-afaceri-internationale/licenta/2-limba-germana-hamburg-sem1.pdf> (vizitat 03.05.2014).
228. Curriculum. Administrarea afacerilor în limba germană. Universitatea de Studii Economice din București. <http://www.ase.ro/index.asp?nod=academic&item=licenta>(vizitat 03.05.2014).
229. Curs de limbă germană. Limbaj de afaceri nivel B1-B2. <http://www.ibr-rbi.ro/7179/curs-de-limba-germana-limbaj-de-afaceri-nivel-b1-b2/> (vizitat 10.03.2015).
230. Dicționar de expresii. Limbaj de afaceri. <http://ro.bab.la/expresii/afaceri/facturi/romana-germana/> (vizitat 07.03.2012).
231. Declarația Universală a Drepturilor Omului adoptată de Adunarea Generală a Organizației Națiunilor Unite la 10 de septembrie 1948. <http://legislatie.resurse-pentru-democratie.org/legea/declaratia-universala-a-drepturilor-omului.php> (vizitat 09.02.2011).
232. Drucker P. Management. <http://www.managementmarketing.ro/pdf/articole/9.pdf> (vizitat 07.08.2015).
233. Hodinitu E. Lectura spre o mai bună comunicare. Chisinau, 2009. <http://www.uamsibiu.ro/publicatii/ConfUAMS/> (vizitat 19.01.2015).
234. Lecturile obligatorii, impuls sau zid pentru plăcerea de a citi?! <http://timpolis.ro/arhiva/pdf-articol-lecturile-obligatorii-impuls-sau-zid-pentru-placerea-de-a-citi-12699.html> (vizitat 13.08.2014).
235. Management-Concept-Definiții [http://www.scribub.com/management /MANAGEMENT - CONCEPT-DEFINITII1511518417.php](http://www.scribub.com/management/ MANAGEMENT - CONCEPT-DEFINITII1511518417.php) (vizitat 24.08.2014).
236. Metode și tehnici de fixare și sistematizare a cunoștințelor , priceperilor și deprinderilor <http://www.bp-soroca.md/pdf/metode> (vizitat 09.02.2013).
237. Moldovan L. Teoria și practica lecturii în lumina decontărilor bibliosofice moderne și contemporane <https://www.researchgate.net/.../lecturii.../0ab6615453da1efd8130cb1d>.

- (vizitat 09.02.2016).
238. Muntean L. Harta conceptuală – metodă modernă de evaluare. [www.academia.edu /6998120/Harta_conceptuală_-metodă_modernă_de_evaluare](http://www.academia.edu/6998120/Harta_conceptuală_-metodă_modernă_de_evaluare) (vizitat 28.04.2015).
 239. I. Neacșu Învățarea academică independentă. ghid metodologic Ghid Metodologic. București, 2006. http://www.unibuc.ro/n/despre/amfi_acad/docs/2011/apr/12_10_37_45_Invatarea_academica_independenta.pdf (vizitat 29.05.2014).
 240. Nicolaie I. Curriculum. Lectura și receptare. Universitatea Dunărea de jos. Galați, 2010. <https://ro.scribd.com/doc/55166662/lectura-si-receptare-Decan-Nicolae-Ioana> (vizitat 29.05.2014)
 241. Oprescu M. *Metode tradiționale și moderne folosite în predarea limbii engleze*. În: Revista de Cercetare în Științele Educației. Timisoara, 2008. <http://www.rcsedu.inf> (vizitat 14.09.2010).
 242. Pârlog N. Johann Gutenberg: omul care ne-a dăruit cărțile. În: Cultura. 2013. <http://www.descopera.ro/cultura/11754208-johann-gutenberg-omul-care-ne-a-daruit-cartile> (vizitat 12.09.2014).
 243. PIRLS Lesestudie für die 4. Schulstufe 2016. <https://www.bifie.at/pirls> (vizitat vizitat 12.12.2016).
 244. Potolea D., Manolescu M. Teoria și metodologia curriculumului. 2006. [forum.portal.edu.ro /index.php?act=Attach&type=post&id=2432219](http://forum.portal.edu.ro/index.php?act=Attach&type=post&id=2432219) (vizitat 14.09.2010).
 245. Sholes R. Formarea competențelor de comprehensiune și interpretare, <http://www.scritube.com/profesor-scoala/Fo...> (vizitat 29.05.2014).
 246. Teorii ale învățării <http://www.qreferat.com/referate/psihologie/TEORII-ALE-INVATARI255.php> (vizitat 29.05.2014).
 247. Stănescu A. Comprehensiunea între receptare și receptivitate în actul lecturii. Modalitate și metodă în dezvoltarea creativității. Colegiul Național „Unirea” . <http://ccdmures.ro/cmsmadesimple/uploads/file/rev8sp/lbrom5.pdf> (vizitat 12.12.2013) .

Glosar de termeni utilizați în cercetare

ABORDAREA OFENSIVĂ presupune pregătirea cititorului pentru conținutul textului, utilizând strategii lectorale [165, p. 153].

ABORDAREA DEFENSIVĂ presupune adaptarea textului în conformitate cu nivelul de cunoștințe a cititorului, optimizînd textul prin omiteri sau prescurtări [165, p. 153].

CITIRE - provine din limba slavă și desemnează o receptare nespecializată, citirea e considerată un instrument de dezvoltare intelectuală, care vizează în special formarea interesului pentru lectură [75, p. 78]; reprezintă o lectură pasivă, orientată spre descifrarea codului alfabetic prin receptarea semnelor grafice și corelarea lor cu anumite semnificații [53].

COGNITIV – se referă la cunoaștere, privitor la cunoaștere, capabil de a cunoaște [222, p.98].

Procese *cognitive* - vizează recunoașterea rapidă a literelor, cuvintelor și enunțurilor , atribuindu-le, prin urmare, sensul potrivit [177, p. 80].

Procese *cognitive* superioare - încep odată cu descifrarea sensului global al textului, ceea ce permite de a înregistra informații relevante în memoria de lungă durată, creînd respectiv un model mental ca replică la dialogul dintre informațiile din text și cunoștințele cititorului [177, p. 80].

COMPETENȚĂ - reprezintă un ansamblu integrat de cunoștințe, capacități și aptitudini, exersate în mod simultan, ce permit atingerea unei activități integratoare [212, p. 66].

COMPETENȚA LECTORALĂ - e un instrument cultural de bază, care e necesar, pentru a corespunde cerințelor comunicative și interactive ale societății, manifestate atât în viața cea de toate zilele, cât și în profesie [117, p.13].

COMPETENȚA LINGVISTICĂ - include cunoștințele și deprinderile lexicale, fonetice, sintactice și alte dimensiuni ale sistemului unei limbi, independent de valoarea sociolingvistică a variațiilor sale și de funcțiile pragmatice ale realizărilor sale [19, p.19].

COMPREHENSIV - vizează caracteristica capacității de *a pătrunde în sens* [37, p. 204].

COMPREHENSIUNE - înțelegerea coerentă și substanțială a sensului literal, solicitînd prelucrarea unor conținuturi și informații prin aplicații practice cu o reală calitate didactică ce se vor constitui în modele semnificative și vor permite în timp sistematizări prin modelare și algoritmizare [95].

COMPREHENSIBILITATE - este accesibilitatea textului, care devine condiția principală pentru a dezvolta lectura și memoria logică și pentru a stimula producția textuală; e o metodă de mediere a informațiilor dintre text și cititor, care cuprinde 4 dimensiuni: *simplitate gramatical-stilistică, redundanța semantică și conflict conceptual* [143].

COMUNICAREA PROFESIONALĂ - poate fi dezvoltată prin lectura textelor de specialitate, implicând procese cognitiv-constructive de comprehensiune și interpretare, antrenând gândirea vizuală și memoria logică în procesul de lectură prin prelucrarea informației din prisma experiențelor și cunoștințelor acumulate anterior, atribuindu-le valențe noi într-un anumit context social și profesional.

DIAGRAME - care potrivit lui Schnotz reprezintă fenomene abstracte, sesizate de psihicul uman, nefiind percepute în viața reală [182, p. 95]; indică invenții culturale, care vizualizează structuri, relații, valori și procese prin intermediul codurilor convenționale [198, p. 16]; sunt anumite pictograme speciale înzestrate cu un limbaj convențional, cunoașterea căruia asigură înțelegerea și interpretarea corectă a conținutului textual și grafic; reprezintă mijloacele didactice, care reflectă conținutul global al textului.

EXPLICARE - denumită prima lectură, ca discurs didactic, solicită situații –problemă din viață, relevă problematizarea și învățarea prin descoperire pe exemple relevante cu identificarea setului de achiziții anterioare necesar abordării noului conținut [95, p. 22].

FLUENȚA - reprezintă abilitatea de a citi fragmentele de text corect, rapid, fără efort și cu expresia corespunzătoare [220]; ajută la facilitarea înțelegerii informațiilor, prin eliberarea de resurse cognitive și alocarea lor pentru interpretarea textului parcurs [224, p. 36].

GÂNDIRE VIZUALĂ - a fost introdus în psihologia cognitivă de R. Arnhem ca gândire care asigură crearea reprezentărilor vizuale, codarea și decodarea lor în direcția cerută, poziționarea lor adecvată într-un sistem de referință, evidențierea pe imagine a diverselor criterii și proprietăți ale obiectului cercetat [102, p. 75]; e o activitate cognitiv-constructivă, care generează imagini, cu o anumită încărcătură semnificativă, făcând cunoașterea vizibilă.

HARTĂ COGNITIVĂ - reflectă informațiile-cheie din text și relațiile dintre ele; metoda folosită încă în sec.XIII de către filosoful Ramon Llull, pentru care sistemul conceptual avea structura unui arbore, relațiile de interdependență fiind evidențiate prin ramificații, iar în sec. XVIII economistul englez William Playfair [183] a redescoperit această metodă, utilizând-o în extenso în economie; din perspectiva teoriei cognitiviste a lui Ausubel [246] harta cognitivă este unul dintre cei mai sugestivi organizatori cognitivi și anticipativi de progres, care cuprinde conținutul unui text într-o asamblare logică, integrând noi achiziții în contextul cunoștințelor însușite anterior; savantul Novak [28] subliniază că această metodă de reprezentare vizuală se bazează pe faptul că învățarea temeinică a noilor concepte depinde de cele existente și de relațiile care se stabilesc între acestea; denumită harta mentală, care explorează zona potențialului simbolic, metafizic și constructiv al mentalului uman și lasă urme, transmite mesaje, comunică esențe ale gândirii noastre printr-un limbaj condensat, frecvent sub formă iconică (Neacșu,

Gardner, Joly); are forma unei reprezentări grafice care permite vizualizarea organizării procesărilor mentale a informațiilor legate de o problemă de conținut sau concept (Joiță [61, p. 22]).

INTERPRETAREA - denumită lectura a treia, presupune activitatea în care studentul cercetează, extrapolează, transfigurează obiectul și creează ipoteze analogice [95, p. 22].

LECTURĂ - nu e o simplă capacitate de a descifra cuvinte și propoziții (decodare), ci e una mult mai complexă, de a construi în baza celor citite sens și de a înțelege textul în întregime [117, p. 12]; reprezintă un proces personal, activ și holistic, ce presupune interacțiunea a trei factori: *cititorul, textul și contextul lecturii* [74].

LECTURA FILOLOGICĂ - e orientată spre consolidarea și memorizarea vocabularului limbii [31].

LECTURA APROFUNDATĂ - accentuează extragerea sensului implicit din text [31].

LECTURA ESENȚIALIZATĂ - vizează deprinderea de a conspecta și de a lua notițe rezumative [31, p.212]; se concentrează în jurul nucleelor semantice, abordând textul deductiv-global, în scopul dezvoltării profesionale; implică operații mentale de analiză și sinteză, utile pentru a structura informațiile cheie în tabele sau diagrame și necesare pentru elaborarea referatelor științifice în baza literaturii studiate; cuprinde lectura orientativă și extensivă, având un impact pozitiv asupra comprehensiunii și interpretării textelor de specialitate.

LECTURA PROBLEMATIZATĂ - definită succint ca deprindere de a sesiza situații-problemă [31, p.212]; îndeamnă studenții să caute soluții optimale, pentru a putea răspunde corect la întrebările înaintate; dezvoltă gândirea critică și creativă; promovează învățarea colaborativă și auto-dirijată; stimulează dezvoltarea abilităților de comunicare și favorizează aplicarea rezolvării problemelor în situații noi .

LECTURA EURISTICA - se bazează pe metoda euristică , care presupune arta de a purta o dispută cu scopul de a descoperi adevărul; promovează învățarea prin descoperire [206, p. 101–113]; vizează capacitatea studenților de a citi printre rânduri; mobilizează mai multe capacități: de a trage concluzii, de a prezice evenimente, de a trece de la problema expusă în text la problemele cu care ne confruntăm actual, construind o legătură logică între ele.

LECTURĂ ORIENTATIVĂ - parcurge rapid textul de specialitate, luând în considerație semnele tipografice, titlurile și reprezentările grafice aderente [156, p.36].

LECTURĂ EXTENSIVĂ – parcurge rapid și repetat textul de specialitate în scopul extragerii informațiilor principale din text și eficientizării comprehensiunii globale; poate fi denumită lectură selectivă sau sintetică [199, p.26].

LECTURĂ INTENSIVĂ – denumită lectura analitică a textului de specialitate în scopul înțelgerii detaliate [199, p.26].

LIMBAJ DE SPECIALITATE – se caracterizează prin lexic eterogen, delimitat în două straturi relativ independente: lexicul neterminologic; lexicul specializat, format din: – lexicul științific general, – lexicul specializat. Lexicul neterminologic conține cuvinte din limba comună și reprezintă baza pe care se construiește un text științific. Lexicul științific general cuprinde termeni, care reprezintă fondul noțional științific de bază într-un domeniu specific cu o frecvență foarte pronunțată. Lexicul specializat este zona de specificitate a stilurilor funcționale nonartistice, în mod deosebit, a stilului științific. El este alcătuit din termeni ce se grupează în diverse nomenclaturi și terminologii [14], [15],[25],[26],[30],[56],[60],[154].

LIMBAJ ECONOMIC GERMAN - constă din totalitatea sublimbajelor specializate din domeniul economic, formând un mijloc de exprimare a specialistului, care asigură socializarea în profesie, perfecționare și schimb de experiență [154, p.306].

MANAGEMENT - provenit din engleza (*to manage - de a administra, a conduce*) și adoptat, cu o semantica foarte complexa, care desemneaza știința conducerii organizațiilor și conducerea științifică a acestora; este "procesul în care managerul operează cu trei elemente fundamentale - *idei, lucruri și oameni* - realizând prin alții obiectivele propuse"[235].

MEMORIE - e un caz particular al cunoașterii, cunoașterea trecutului; aparține ansamblului mecanismelor cognitive interdependente, care pot fi calificate global drept inteligență [80, p.66].

METACOGNIȚIE - construiește personalitatea din punct de vedere instrumental-operațional; transformă subiectul educațional într-o persoană autoreflexivă, capabilă să-și determine motivația internă pentru lectură; vizează autonomia în învățare în scopul dezvoltării personale și profesionale [218, p. 53].

MODEL MENTAL (MODEL SITUAȚIONAL) - nivelul cognitiv cel mai superior [222, p.98], care indică reprezentarea situației descrise în text [177, p. 80].

SEMNIFICAȚIE – reprezintă valoarea semantică a cuvântului sau a enunțului, independent de orice context [119, p. 67].

SENS - nu poate fi dedus numai din semnificația cuvântului, ci depinde în mare măsură de influența cuvintelor, care-l preced și succed, de posibilitățile de substituție_[119, p. 67].

STRATEGII COGNITIVE - vizează deducția contextuală, înțelegerea prin vizualizare (imagini, scheme, diagrame), anticiparea, asocierea, contextualizarea și aplicarea informațiilor noi în situații similare [239, p. 27].

STRATEGII METACOGNITIVE - ghidează planificarea lecturii, utilizarea strategiilor cognitive adecvate, evaluarea resurselor necesare și monitorizarea eficienței performanței [216, p. 23-26].

STRATEGII SOCIAL-AFECTIVE - implică încrederea de sine, diminuarea stresului, sublinierea continuă a propriului progres și a obiectivelor de realizat [239, p. 27].

STRATEGIA LECTORALĂ - reprezintă totalitatea metodelor mijloacelor și formelor de învățământ, care asigură comprehensiunea și interpretarea textului de specialitate, prin îndeplinirea anumitor sarcini, înaintate de către cadrele didactice universitare [156, p. 57-58].

STRATEGIA DE LECTURĂ CIRCULARĂ - lansată inițial în filisofie de Schleiermacher, dezvoltată ulterior de Schlegel și preluată finalmente în didactică de cercetătorul Leisen [165, p. 42], constă din combinarea procedeeleor didactice, care eficientizează comprehensiunea textului de specialiatate; implică tehnici de lectură orientativă, extensivă și, în caz de necesitate, tehnici de lectura intensivă a anumitor pasaje mai complicate din textul de specialitate.

STRATEGIA DE LECTURĂ LOGICO-SUGESTIVĂ - solicită un nivel de competență lectorală mediu sau avansat; îmbină tehnicile de lectură esențializată, problematizată și euristică formează puntea de legătură între lectura textelor de specialitate și comunicarea profesională.

TEHNOLOGIA DIDACTICĂ - este ansamblul structural al metodelor, mijloacelor de învățământ, al strategiilor de organizare a predării-învățării, puse în aplicație în interacțiunea dintre educator și educat [41, p. 80].

TERMEN - este unitatea de bază a sistemelor terminologice; exprimă noțiuni sau denumește concepte științifice teoretice, fenomene, procese, instrumente etc.; posedă o semantică specială; reprezintă partea cea mai încărcată de informație din lexicul specializat; are un caracter funcțional, deosebindu-se de celelalte unități lexicale prin aceea că îndeplinește funcții cu caracter profesional [14], [15],[25],[26],[30],[56],[60],[154],[60].

TERMINOLOGIA ECONOMICĂ - e concepută și grupată, ca un sistem de termeni economici, legați unul cu altul la nivel: noțional, lexico-semantic, gramatical și al formării cuvintelor [59]. .

TEXT DE SPECIALITATE - e un document scris, ce denotă o unitate comunicativă de dimensiuni variabile, realizată prin coeziune și coerență, caracterizat prin economie verbală, valabilitate și precizie, care exercită funcția gnoseologică de dezvoltare și explorare, contribuind prin schimb de expiență și acces la surse de informații factuale la formarea competenței profesionale [186, p.324], [153, p. 239],[161, p. 234].

Chestionarul 1

**Chestionar de determinare a dificultăților didactice care intervin în procesul de
predare a limbii germane de specialitate (pentru cadrele didactice)**

Vă rugăm să răspundeți cât mai obiectiv la întrebările indicate în vederea ameliorării demersul pedagogic de predare a limbii germane de specialitate.

Va asigurăm că răspunsurile dvs, vor fi utilizate concret în acest scop, păstrându-vă confidențialitatea. Va mulțumim pentru colaborare!

1. Marcați nivelul de performanță lingvistică, care ar permite după părerea Dvs predarea limbii germane de specialitate?

Nivele de competență conform cadrul lingvistic european comun de referință					
A utilizator elementar		B utilizator independent		C utilizator experimentat	
A1	A2	B1	B2	C1	C2

2. Care sunt obiectivele predării limbii germane de specialitate? Expuneți-vă punctul de vedere în dependență de profilul studenților, completând tabela de mai jos!

profil de studii	Obiective
studenți economiști	
studenți traducători	

3. Care e rolul profesorului în predarea limbii germane de specialitate la profilul științe economice?

.....

.....

.....

4. Descrieți situația Dvs ca pedagog și filolog solicitat să predați limbaje de specialitate? Cum credeți Dvs, e necesar ca profesorul de limbă germană să dețină competență profesională în economie? Argumentați răspunsul dvs cu exemple din experiența dvs.

.....

.....

.....

5. Care sunt impedimentele, ce intervin în procesul de lectură a textelor de specialitate? Și care ar fi modalitățile de soluționare?

.....

.....

.....

6. Marcați dificultățile de comprehensiune, care intervin frecvent în timpul lecturii textelor de specialitate, utilizând indicatorii următori: X – problematic, XX - foarte problematic, XXX – cel mai problematic.

profilul de studii	dificultăți lexicale	dificultăți gramaticale	dificultăți de conținut de specialitate
studenți economiști			
studenți traducători			

7. Cum ar putea spori motivația studenților pentru lectura literaturii de specialitate în limba germană?

.....

.....

.....

.....

8. Care sunt textele de specialitate ce le utilizați mai frecvent la ore?

texte economice	foarte rar	rar	Des	foarte des
de corespondența comercială				
publicistice				
științifice				

9. Ordonăți textele de specialitate după gradul de complexitate!

Texte economice	Gradul de complexitate al textelor de specialitate			
	reduc	mediu	Înalt	nu știu
de corespondență comercială				
publicistice				
științifice				

10. Ordonăți textele de specialitate după importanța în formarea viitorilor specialiști!

	Clasificarea textelor economice după importanță		
	publicistice	oficial-administrative	științifice
studenți economiști			
studenți traducători			

XXX – cel mai important; XX – foarte important; X – important

11. Cât de utile sunt diagramelor în abordarea textelor de specialitate enumerate?

Texte economice	Utilitatea diagramelor		
	inutil	util	Necesar
de corespondență comercială			
publicistice			
științifice			

12. Cât de des folosiți diagrame la ora de limbă germană? Argumentați răspunsul Dvs.

Frecvența utilizării reprezentărilor grafice în lectura textelor			
nu utilizez deloc	utilizez rar	utilizez des	utilizez foarte des

13. În ce măsură utilizarea reprezentărilor grafice eficientizează comprehensiunea textelor de specialitate? Argumentați răspunsul Dvs.

.....

.....

.....

14. Care sunt sursele bibliografice , pe care le utilizați la ore?

.....

.....

Test inițial
de evaluare a competenței de lectură a textelor de specialitate în limba germană
la profilul științe economice

Proba 1 (30 – puncte)

1. Citiți textul propus despre profilul firmei „EHRET !

Firmenprofil EHRET

DIN EN ISO 9001: 2008

Re-Zertifizierung März 2015

Zertifikats-Nr. Q6770315

Die Firma EHRET hat sich auf Herstellung und Vertrieb von Labor- und Pharmatechnischen Anlagen für Wissenschaft, Forschung und Industrie spezialisiert. Unser Produktionsprogramm umfasst Labor- und Pharmageräte, Reinraum- und Isolatortechnik sowie Technik für Tierschutz, -haltung und -forschung. Die Produkte werden von uns entwickelt - ggf. an Kundenwünsche angepasst -, gefertigt, vertrieben und durch unseren Service betreut.

Unsere Kompetenz stützt sich auf die komplette Selbständigkeit in allen Bereichen, von der

- technischen Beratung durch den Vertrieb über die Umsetzung der Lösungen in der Konstruktion, dengesamten Konstruktionsprozess bis hin zur
 - Blechverarbeitung und Zusammenbau sowohl in unserem Hause als auch bei unseren Kunden vor Ort
 - Endmontage der kompletten Elektrik, Steuer- und Regelungstechnik, SPS und Registrierungseinrichtung
 - Endkontrolle

<http://www.ehretlab.com/>

2. Alegeți răspunsul corect!

- 1) Worauf spezialisiert sich die Firma EHRET?
 - a) Die Firma EHRET spezialisiert sich auf Autoersatzteile.
 - b) Die Firma EHRET spezialisiert sich auf technische Anlagen für Forschung und Wissenschaft.

- 2) Woran werden die Erzeugnisse angepasst?
 - a) Die Erzeugnisse werden an die Wünsche des Geschäftsführers angepasst
 - b) Die Erzeugnisse werden an die Interessen von Kunden angepasst
- 3) Wofür sind die hergestellten Erzeugnisse bestimmt?
 - a) Mit unseren Produkten könnte man Laboratorien ausstatten
 - b) Unsere Produkte sind für Kindergärten bestimmt.
- 4) Worauf stützt sich die Kompetenz der Firma EHRET?
 - a) Die Kompetenz der Firma EHRET stützt sich weder auf Blechverarbeitung noch auf Zusammenbau.
 - b) Die Kompetenz der Firma EHRET stützt sich auf die Endmontage der Steuer- und Regelungstechnik

1)	2)	3)	4)	punctaj
				0-4 puncte

3. Atribuiți termenilor germani termeni echivalenți în limba română!

termeni în limba germană	termeni în limba română
1) Vertrieb	a) ingineria de control și reglare
2) Produktionsprogramm	b) prelucrarea metalelor
3) Blechverarbeitung	c) vânzări
4)Regelungstechnik	d) program de producție

1)	2)	3)	4)	punctaj
				0-4 Puncte

4. Dumneavoastră sunteți managerul întreprinderii menționate și sunteți responsabil de organizarea unui târg promoțional. Completați textul invitației la târg cu cuvintele necesare (0-5 puncte)!

Einladung
Messe , Datum, Stand NR. 123
Sehr geehrter Herr
Der Countdown läuft. In knapp einem Monat findet bereits zum Mal die-Messe statt. Auch letztes Jahr haben Besucher die Gelegenheit genutzt und sich Informationen aus erster Hand verschafft.
Als unser Kunde sind Sie herzlich eingeladen, uns an unserem Stand zu besuchen. Gerne stellen wir Ihnen unsere neuen Dienstleistungen vor. Es geht vorwiegend um:
Geniessen Sie zudem ein Glas köstlichen Aperol Spritz und drehen Sie an unserem Glücksrad. Wer weiss, vielleicht ziehen gerade Sie den Hauptpreis und packen schon bald den Koffer ...
Mit diesem Brief erhalten Sie Ihr Eintrittsticket. Sie wünschen eine persönliche Beratung und möchten bereits vorgängig einen Messe-Termin vereinbaren? Aber gerne! Kontaktieren Sie uns einfach unter der Nummer
Wir freuen uns jetzt schon auf Ihre Fragen und auf anregende Gespräche.
Schöne Grüsse

5. Dumneavostă sunteți responsabil de vânzări și sunteți solicitat să completați textul ofertei (0-5 puncte)!

Angebot	
	Absender
	Adresse
	Telefon.....
	Fax.....
Empfänger	
Adresse	
Telefon.....	
Fax.....	
	Datum
Ihre Anfrage von	
Sehr geehrter Herr, vielen Dank für Ihre Anfrage.	
Sie erhalten beigelegt unser Angebot. Unser Vorlieferant hat schon eine Serie von 100 Stück auf Lager, so dass wir Ihnen derzeit eine Lieferung bis zur Kalenderwoche zusagen können. Allerdings müssen wir unseren Vorlieferanten innerhalb von sechs Tagen informieren.	
Der Preis für die beträgt zur Markteinführung Euro pro Stück, zuzüglich% Mehrwertsteuer. Wenn Sie sich zur Abnahme von 10 Stück entscheiden, können wir Ihnen einen Rabatt von % einräumen.	
Die Lieferung erfolgt frei Haus. Auf alle gewähren wir zwei Jahre Garantie.	
Sagt Ihnen unser Angebot zu? Dann würden wir uns über Ihren Auftrag freuen.	
In den nächsten Tagen rufen wir Sie an.	
Mit freundlichen Grüßen	
.....	
Vertrieb	
- Anlage	

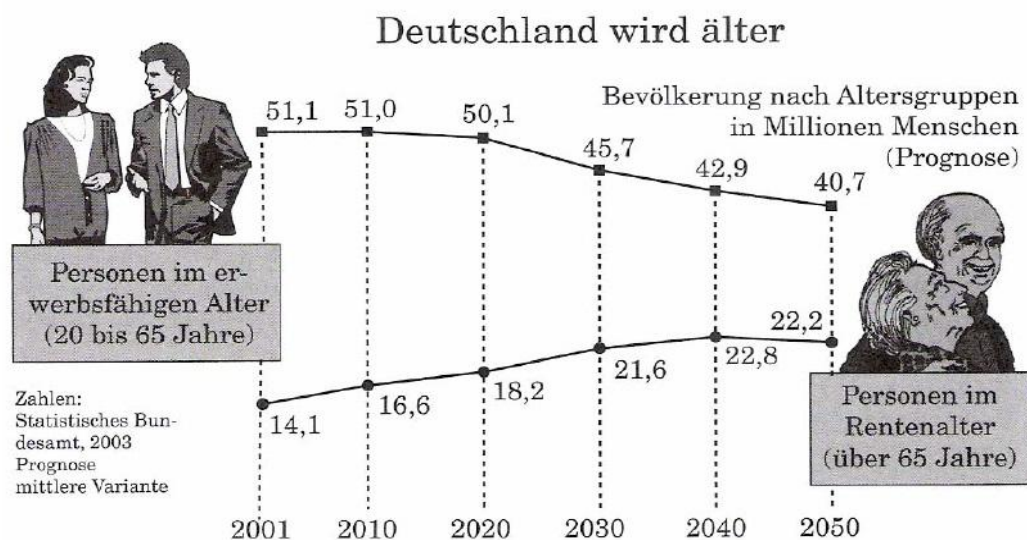
6. Dumneavoastră sunteți interesat de produsele firmei menționate. Completați textul cererii (0-5 puncte)!

An
Verkaufsleiterin
Firma
.....
Adresse
.....
.....
Datum.....
Anfrage
Sehr geehrte,
wir haben letzte Woche Ihren Stand auf der-Messe besucht und Ihre Produkte gesehen, die uns einen guten Eindruck gemacht haben.
Wir sind ein Unternehmen, das vor acht Jahren gegründet wurde und beschäftigen uns mit dem Verkauf der Produkte. Bis jetzt ist es uns gelungen, den Markt im westlichen Teil des Landes gut zu bedecken. Wir suchen ständig nach neuen und besten Produkten, um unsere Kunden zufrieden zu stellen.
Wir bitten Sie, uns ein ausführliches Angebot zu machen, in dem Sie uns auch die Liefer- und Transportbedingungen angeben. Wir sind auch daran interessiert, ob im Preis die Verpackungs- und die Transportkosten inbegriffen sind. Schicken Sie uns, bitte auch Kataloge, Muster, Preislisten und Broschüren mit Ihren Kosmetikprodukten.
Um sich von unserer Firma einen Überblick zu machen, können Sie von unseren Geschäftspartner Referenzen einholen. Wir legen Ihnen zwei Anschriften von Geschäftspartner bei, mit denen wir seit Jahren zusammen arbeiten.
Wenn Ihre Produkte konkurrenzfähig sind, könnte sich eine dauerhafte Geschäftsverbindung ergeben.
Mit freundlichen Grüßen Verkaufsleiterin

7. Traduceți textul cererii completate (0-7 puncte)!

Proba 2 (30 – puncte)

1. Priviți reprezentarea grafică și citiți textul „ Deutsche Rente mit 67 – ein Vorbild für ganz Europa?

<https://www.google.com/search?q=Studierende+in+deutschland+Grafik+beschreiben&biw>

Die deutsche Rente mit 67 – ein Vorbild für ganz Europa?

Die deutsche Rente mit 67 – ein Vorbild für ganz Europa? Offenbar schon. Bundeskanzlerin fordert mehr Engagement der Senioren. Vor allem in Schuldenstaaten. Doch das ist leichter gesagt als getan.

Wenn es ums Arbeiten im Alter geht, herrscht in Europa munteres Durcheinander. **Frankreich** hat die jüngsten Rentner, und ausgerechnet **Griechenland** zahlte bislang die höchsten Renten an seine Ruheständler.

Kanzlerin Merkel forderte am Dienstag eine **Anpassung der Urlaubs- und Rentenregelungen in der EU**. Hintergrund sind die 16 Euro-Länder, denen der milliardenschwere Rettungsfonds für Krisenzeiten Geld verspricht und auch auszahlen muss. „Es geht auch darum, dass man in Ländern wie Griechenland, Spanien, Portugal nicht früher in Rente gehen kann als in Deutschland, sondern dass alle sich auch ein wenig gleich anstrengen.“

Ein Vergleich des Rentenalters in Europa zeigt, wie wichtig eine Angleichung ist. Die Rente mit 67 ist in vielen europäischen Ländern noch unbekannt, die Mehrzahl kennt

die Rente mit 63 bis 65 Jahren. Dabei fordert die EU-Kommission seit vergangenem Sommer mit ihrer Strategie 2020 eine deutlich längere Lebensarbeitszeit.

http://www.focus.de/finanzen/altersvorsorge/rente/rentenalter-in-europa-franzosen-arbeiten-nur-bis-59_aid_628588.html

2. Încercuiți varianta corectă!

1. A) Die Bundeskanzlerin behauptet, dass es sinngemäß wäre, die Senioren in den Schuldenstaaten mehr zu engagieren. B) Die Bundeskanzlerin fordert Frührente für Senioren aus den Schuldenstaaten.
2. A) In Frankreich gehen die Senioren ganz spät in die Rente B) In Frankreich leben die jüngsten Rentner Europas
3. A) Die griechischen Ruheständler sind sehr unzufrieden, weil sie schon jahrelang die niedrigsten Renten bekommen. B) Obwohl Griechenland viele Probleme hatte, zahlte der Staat an die Ruheständler die höchsten Renten Europas.
4. A) Die Rente mit 67 ist in vielen europäischen Ländern ist schon üblich. B) Die Rente mit 67 ist eine große Herausforderung für viele europäische Länder

1.	2.	3.	4.	punctaj
				0-4

3. Atribuiți termenilor echivalentele corespunzătoare în limba română!

termeni în limba germană	termeni în limba română
1) Rettungsfond	a) stat cu datorii
2) die Rentenregelung	b) schema de pensii
3) die Angleichung	c) fond de salvare
4) der Schuldenstaat	d) echilibrare

1)	2)	3)	4)	punctaj
				0-5 Puncte

4. Răspundeți la următoarele întrebări (0-5 puncte)!

- 1) In welchem Alter gehen die Deutschen in die Rente?
- 2) Warum fordert die Bundeskanzlerin mehr Engagement der Senioren vor allem in Schuldenstaaten?
- 3) Was versteht man unter Anpassung der Urlaubs- und Rentenregelungen in der EU?
- 4) Was fordert die EU-Kommission mit der Strategie 2020?

5. Completați textul lacunar cu cuvintele omise (0-5 puncte puncte)!

Deutschland hat ein demographisches Problem durch.....Über das Thema Rente wird zurzeit heftig diskutiert. Streitpunkt ist..... Dem Generationsvertrag muss die jüngere Generation durch ihre Beiträge in die deutsche Rentenversicherung..... an Rentner und Behinderte finanzieren. Durch den demographischen Wandel in Deutschland sinkt die Anzahl Der demographische Wandel wird durchund durch Arbeitslosigkeit, bedingt. Im Gegensatz dazu steigt die Zahl der Rentner.Laut einer Umfrage fühlen sich die berufstätigen Menschen ausgebeutet, denn sie zahlen gegenwärtig in die Rentenversicherung ein, doch was wird wenn sie später mal Rentner sind? Wie viele Beitragszahler gibt es dann und wie hoch wird der Rentenbeitrag sein, um ihre Rente zu finanzieren?

(die laufenden Leistungen; die schrumpfende Bevölkerung; der Generationsvertrag; die Beitragszahler; der Geburtenrückgang)

6. Completați diagrama de mai sus cu informațiile concrete privind situația demografică și vârsta de pensionare din Republica Moldova (0-5 puncte)!

7. Interpretați diagrama de la începutul textului (0-7 puncte)!

Proba 3 (40 – puncte)

1. Citiți textul și marcați numai 3 noțiuni importante din text (0-3 puncte)!

Der einfache Wirtschaftskreislauf

Das einfachste Kreislaufmodell unterscheidet die Sektoren private Haushalte und Unternehmen. In diesem Modell gibt es einen Geld- und einen Güterkreislauf. Der Staat bleibt ausgeklammert. Auch wirtschaftliche Beziehungen zum Ausland bleiben außer Acht, es wird mithin eine geschlossene Volkswirtschaft unterstellt. Eine weitere Vereinfachung besteht in der Annahme, dass die private Haushalte nicht sparen. Die erwerbstätigen Mitglieder der privaten Haushalte arbeiten in den Unternehmen; für ihre Arbeitsleistung erhalten sie Einkommen. Einige der privaten Haushalte stellen Unternehmen außerdem Kapital zur Verfügung, zum Beispiel, indem sie Anleihen oder Aktien erwerben oder Gebäude sowie Grund und Boden verleihen. Für diese Leistungen erhalten sie ebenfalls Einkommen in Form von Zinsen, Dividenden, Pacht oder Miete.

Somit fließt ein Güterstrom – Arbeit, Boden, Kapital – von den private Haushalten zu den Unternehmen. Umgekehrt fließt ein Geldstrom in Form von Einkommen von den Unternehmen

zu den privaten Haushalten. Dieses Einkommen wiederum wird von den Haushalten für Güter und Dienstleistungen ausgegeben, die die Unternehmen anbieten, d.h. es fließt ein Geldstrom zurück zu den Unternehmen und in Güterstrom zurück zu den Haushalten

(Wirtschaft heute, Bonn: 2006 p. 42)

2. Atribuiți termenilor indicați definițiile corespunzătoare (0-3 puncte)!

Termeni	Definiții
1. der Geldkreislauf	<p>a. die Unternehmen produzieren Waren (Autos, Schuhe usw.) und Dienstleistungen (Bankwesen, Versicherungen, Schule usw.), welche von den Haushalten gekauft, das heißt konsumiert werden. Für die Produktion dieser Güter stellen die Haushalte den Unternehmen ihre Arbeit, ihren Grund und Boden, ihr Kapital und ihr Wissen zur Verfügung. Der Güterstrom umfasst alle Güter, die von einer Volkswirtschaft in einem Jahr erstellt werden. Addiert man alle Waren und Dienstleistungen dieses Güterstroms so erhält man das Bruttosozialprodukt.</p> <p>http://www.marketinglexikon.ch/terms/2351</p>
2. der Güterkreislauf	<p>b. für die Inanspruchnahme von Arbeit (Arbeiter), Grund und Boden und Kapital (Geld) erhalten die Konsumenten (Haushalte) Löhne, Zinsen und Gewinne. Mit diesem Geld kaufen die Konsumenten Waren und Dienstleistungen. Dadurch fließt das Geld wieder zu den Produzenten. Der gesamte Geldstrom umfasst alle Einkommen, welche ein Volk in einem Jahr verdient. Die Summe dieser Entgelte bezeichnet man als Volkseinkommen.</p> <p>http://www.marketinglexikon.ch/terms/2351</p>
3. die Anleihen	<p>c. das sind Forderungspapiere, durch die ein Kredit am Kapitalmarkt aufgenommen wird. Im Unterschied zu Privatkrediten werden Anleihen öffentlich und nur von juristischen Personen begeben. Sie unterscheiden sich durch abweichende Konditionen wie verschieden lange Laufzeiten, Emissionswährungen und Verzinsungen. Letztere kann entweder fest, variabel oder strukturiert (abhängig von bestimmten Ereignissen) sein. Ihr Kurs wird in Prozent des Nominalwertes angegeben.</p> <p>http://wirtschaftslexikon.gabler.de/Definition/anleihe.html</p>

3. Răspundeți la întrebări (0-3 puncte)!

- Welche Faktoren könnten den Wirtschaftskreislauf weiter vereinfachen?
- Wodurch wird den Unternehmen von privaten Haushalten Kapital zur Verfügung gestellt?
- Wovon profitieren die privaten Haushalte, die ihr Geld in Unternehmen investieren?

4. Aranjați enunțurile în ordine logică (0-6 puncte)!

- Somit fließt ein Güterstrom – Arbeit, Boden, Kapital – von den private Haushalten zu den Unternehmen
- Die erwerbstätigen Mitglieder der privaten Haushalte arbeiten in den Unternehmen und erhalten dafür Einkommen.
- Einige der privaten Haushalte stellen Unternehmen außerdem Kapital zur Verfügung, zum Beispiel, indem sie Anleihen oder Aktien erwerben oder Gebäude sowie Grund und Boden verleihen
- Für diese Leistungen erhalten sie ebenfalls Einkommen in Form von Zinsen, Dividenden, Pacht oder Miete.
- Die wirtschaftlichen Beziehungen zum Ausland werden im einfachen Wirtschaftskreislauf auch miteinbezogen
- Der Staat übt keinen Einfluss auf den einfachen wirtschaftlichen Kreislauf aus.

5. Traduceți textul (0-7 puncte)!

6. Reprezentați textul în formă grafică (0-7 puncte)!

7. Interpretați reprezentarea grafică (0-7 puncte)!

Barem de notare

CECRL	B1- utilizator independent		B2 – utilizator avansat			
	B1.1.		B1.2	B2.1	B2.2	
punctaj	minim (40-60)		submediu (61-70)	mediu (71 – 80)	înalt (81 – 100)	
	40 – 50	51– 60			81 – 90	91 – 100
calificativ	nota 5	nota 6	nota 7	nota 8	nota 9	nota 10

Anexa 4.**Rezultatele experimentale înregistrate la testului inițial.**

Analiza, prelucrarea și interpretarea datelor obținute de studenții economiști din grupul de control și grupul experimental în faza de pretest.

	Proba 1(30p.)		Proba 2 (30 p.)		Proba 3 (40 p.)		Evaluare			
	text despre profilul firmei		text publicistic		text științific		scor		calificativ	
	GC	GE	GC	GE	GC	GE	GC	GE	GC	GE
SE 1	18	18	16	17	7	7	41	42	5	5
SE2	19	18	17	16	8	8	44	42	5	5
SE 3	19	20	17	17	9	10	45	47	5	5
SE 4	20	19	20	21	10	10	50	50	5	5
SE 5	21	20	21	22	10	11	52	53	6	6
SE 6	22	23	22	21	11	11	55	55	6	6
SE 7	23	24	23	22	11	12	57	58	6	6
SE 8	25	26	22	20	12	12	59	58	6	6
SE 9	25	26	21	20	14	13	60	59	6	6
SE10	26	28	21	21	15	14	62	63	7	7
SE11	27	26	22	23	15	14	64	63	7	7
SE12	27	26	22	23	16	15	65	64	7	7
SE13	29	29	22	23	16	15	67	67	7	7
SE14	29	29	22	24	17	16	68	69	7	7
SE15	30	28	22	24	17	16	69	68	7	7
SE16	29	28	21	25	17	16	67	69	7	7
SE17	28	29	21	24	18	16	67	69	7	7
SE18	27	28	22	22	18	17	67	67	7	7
SE19	27	30	23	22	19	18	69	70	8	8
SE20	28	28	23	24	19	19	70	71	8	8
SE21	27	28	26	24	20	20	73	72	8	8
SE22	28	27	26	26	20	23	74	76	8	8
SE23	27	28	25	22	23	22	75	72	8	8
SE24	30	29	29	26	26	20	85	75	9	8
SE25	28		24		21		73		8	

Analiza, prelucrarea și interpretarea datelor obținute de studenții traducători din grupul de control și grupul experimental în faza de pretest.

	Proba 1 (30 p.)		Proba 2 (30 p.)		Proba 3 (40 p.)		Evaluare			
	text de prof. firm		text publicistic		text științific		scor		calificativ	
	GC	GE	GC	GE	GC	GE	GC	GE	GC	GE
ST 1	19	18	16	15	7	8	42	41	5	5
ST 2	18	19	17	16	11	11	46	46	5	5
ST 3	20	20	18	17	12	12	50	49	5	5
ST 4	22	22	20	18	11	12	53	52	6	6
ST 5	23	22	19	18	13	13	55	53	6	6
ST 6	23	24	20	20	13	12	56	56	6	6
ST 7	24	22	22	22	12	13	58	57	6	6
ST 8	24	23	22	23	13	14	59	60	6	6
ST 9	25	24	23	24	14	13	62	61	7	7
ST10	26	25	21	23	14	14	61	62	7	7
ST11	25	26	19	19	19	19	63	64	7	7
ST12	26	26	20	19	18	19	64	64	7	7
ST13	27	26	19	20	19	18	65	64	7	7
ST14	26	27	20	20	19	18	66	65	7	7
ST15	27	25	21	20	20	20	66	67	7	7
ST16	27	28	21	21	21	19	69	68	7	7
ST17	28	28	22	25	20	21	70	72	7	8
ST18	29	28	23	24	22	21	74	73	8	8
ST19	27	26	25	25	22	23	74	74	8	8
ST20	28	27	26	23	22	25	76	75	8	8
ST21	24	30	23	29	26	27	72	87	8	9
SE22		30		25		25		80		8

Test final
de evaluare a competenței de lectură a textelor de specialitate în limba germană
la profilul științe economice

Proba 1 (30 –puncte)**1. Citiți textul propus despre profilul firmei „Bosch” ! Subliniați cuvintele cheie!****Adresse**

Robert Bosch GmbH
 Robert-Bosch-Platz 1
 70839 Gerlingen

Bosch ist eine weltweit agierende Unternehmensgruppe, die in den Bereichen Technologie und Dienstleistungen tätig ist.

Seinen Stammsitz hat Bosch in Gerlingen bei Stuttgart. Allein in Deutschland verfügt die Unternehmensgruppe über etwa sechzig Produktionsstandorte. Weltweit sind es circa 260. Sie ist mit insgesamt gut 300 Tochter- und Regionalgesellschaften in mehr als sechzig Ländern vertreten. Über Vertriebspartner sind Bosch-Produkte in rund 150 Staaten zu kaufen.

Dabei sind alle Aktivitäten und Tochtergesellschaften einem der drei Hauptsegmente zugeordnet:

- Kraftfahrzeugtechnik
- Industrietechnik sowie
- Gebrauchsgüter und Gebäudetechnik

Die Kraftfahrzeugtechnik bildet mit rund 57 Prozent des Umsatzes den größten Unternehmensbereich der Bosch Gruppe. Mit knapp dreißig Prozent folgen Gebrauchsgüter und Gebäudetechnik. Industrietechnik macht gut dreizehn Prozent des Jahresumsatzes aus.

Das Arbeitsfeld der Kraftfahrzeugtechnik ist wiederum in folgende Schwerpunkte unterteilt:

- Benzinsysteme
- Einspritzsysteme-Diesel
- Chassis Systemkontrolle
- Elektrische Systeme
- Anlasser und Generatoren
- Car Multimedia
- Automobilelektronik
- Automotive Aftermarket
- Lenksysteme

Zur Industrietechnik gehören die Geschäftsbereiche: Automatisierungstechnik, Verpackungstechnik und Solarenergie

Der dritte Hauptbereich ist noch einmal in vier Geschäftsfelder gegliedert: Elektrowerkzeuge Thermotechnik, Hausgeräte, Sicherheitssysteme

Um seine Position auf dem Markt zu halten, und wenn möglich auch auszubauen, investiert Bosch jährlich mindestens 3,5 Milliarden Euro in die Forschung und Entwicklung. Daraus resultieren jedes Jahr mehrere tausend angemeldete Patente.

<https://www.wer-zu-wem.de/firma/Bosch.html>

2. Alegeți răspunsul corect!

- 1) In welchen Bereichen ist Bosch tätig?
 - c) Bosch ist weder in Technologie noch in Dienstleistungen tätig
 - d) Bosch ist ein Unternehmen, das sich für die Versorgung neuer Technologien und Dienstleistungen einsetzt
- 2) Wo hat Bosch seinen Stammsitz?
 - c) Bosch hat seinen Stammsitz in Gerlingen
 - d) Bosch hat seinen Stammsitz in Stuttgart
- 3) Welcher Industriezweig bildet den größten Umsatz der Bosch-Gruppe?
 - c) Gebrauchsgüter und Gebäudetechnik machen den größten Umsatz der Bosch-Gruppe
 - d) Die Kraftfahrzeugtechnik bildet mit rund 57 Prozent des Umsatzes den größten Unternehmensbereich der Bosch Gruppe.
- 4) In wieviel Ländern sind Boschprodukte über Vertriebspartner zu verkaufen?
 - c) Bosch-Produkte können heutzutage über Vertriebspartner in 150 Ländern verkauft werden
 - d) 170 Staaten importieren Bosch-Produkte über Vertriebspartner

1)	2)	3)	4)	total punctaj
				0-4 puncte

3. Atribuiți termenilor germani termeni echivalenți în limba română!

termeni în limba germană	termeni în limba română
1)Kraftfahrzeugtechnik	a) energie solară
2)Elektrowerkzeug	b)tehnologia de producere a automobilelor
3)Verpackungstechnik	c)instrument de putere
4)Solarenergie	d)tehnologia de ambalare

1)	2)	3)	4)	total punctaj
				0-4 Puncte

4. Dumneavoastră sunteți managerul întreprinderii menționate și sunteți responsabil de organizarea unui târg promoțional. Completați textul invitației la târg cu cuvintele necesare (0-5 puncte)!

Anrede,
als Schnittstelle zwischen Innovation und Produktion bieten die Aussteller am SchauPlatz
..... auf der Messe neue Anwendungen und Lösungen auf der Basis von
.....
Wir zeigen Ihnen auf unserem Stand gerne unsere
neue
.....
Besuchen Sie uns in Halle __, Stand __.
Gerne vereinbaren wir mit Ihnen einen Gesprächstermin auf der Messe. Bitte setzen Sie
sich diesbezüglich mit in Verbindung. Gerne senden wir
Ihnen ein persönliches Messticket zu.
Mit freundlichen Grüssen
.....

5. Dumneavoastră sunteți responsabil de vânzări și sunteți solicitat să completați textul ofertei (0-5 puncte)!

Angebot

Absender

Adresse

Telefon.....

Fax.....

Empfänger

Adresse

Telefon.....

Fax.....

Datum

Ihre Anfrage von

Sehr geehrter Herr, vielen Dank für Ihre Anfrage.
Sie erhalten beigefügt unser Angebot. Unser Vorlieferant hat schon eine Serie von 100 Stück auf
Lager, so dass wir Ihnen derzeit eine Lieferung bis zur Kalenderwoche zusagen können.
Allerdings müssen wir unseren Vorlieferanten innerhalb von sechs Tagen informieren.
Der Preis für die beträgt zur Markteinführung Euro
pro Stück, zuzüglich% Mehrwertsteuer. Wenn Sie sich zur Abnahme von 10 Stück
entscheiden, können wir Ihnen einen Rabatt von % einräumen.
Die Lieferung erfolgt frei Haus. Auf alle gewähren wir zwei Jahre
Garantie.

Sagt Ihnen unser Angebot zu? Dann würden wir uns über Ihren Auftrag freuen.
In den nächsten Tagen rufen wir Sie an.
Mit freundlichen Grüßen

.....
Vertrieb
- Anlage

6. Dumneavostă sunteți interesat de produsele firmei menționate. Completați textul cererii (0-5 puncte)!

An
Verkaufsleiterin
Firma

.....
Adresse
.....
.....

Datum.....

Anfrage

Sehr geehrte,

wir haben letzte Woche Ihren Stand auf der-Messe besucht und Ihre
..... Produkte gesehen, die uns einen guten Eindruck gemacht haben.

Wir sind ein Unternehmen, das vor acht Jahren gegründet wurde und beschäftigen uns mit dem Verkauf der Produkte. Bis jetzt ist es uns gelungen, den Markt im westlichen Teil des Landes gut zu bedecken. Wir suchen ständig nach neuen und besten Produkten, um unsere Kunden zufrieden zu stellen.

Wir bitten Sie, uns ein ausführliches Angebot zu machen, in dem Sie uns auch die Liefer- und Transportbedingungen angeben. Wir sind auch daran interessiert, ob im Preis die Verpackungs- und die Transportkosten inbegriffen sind. Schicken Sie uns, bitte auch Kataloge, Muster, Preislisten und Broschüren mit Ihren Kosmetikprodukten.

Um sich von unserer Firma einen Überblick zu machen, können Sie von unseren Geschäftspartner Referenzen einholen. Wir legen Ihnen zwei Anschriften von Geschäftspartner bei, mit denen wir seit Jahren zusammen arbeiten.

Wenn Ihre Produkte konkurrenzfähig sind, könnte sich eine dauerhafte Geschäftsverbindung ergeben.

Herzlich dankend, verbleibe ich

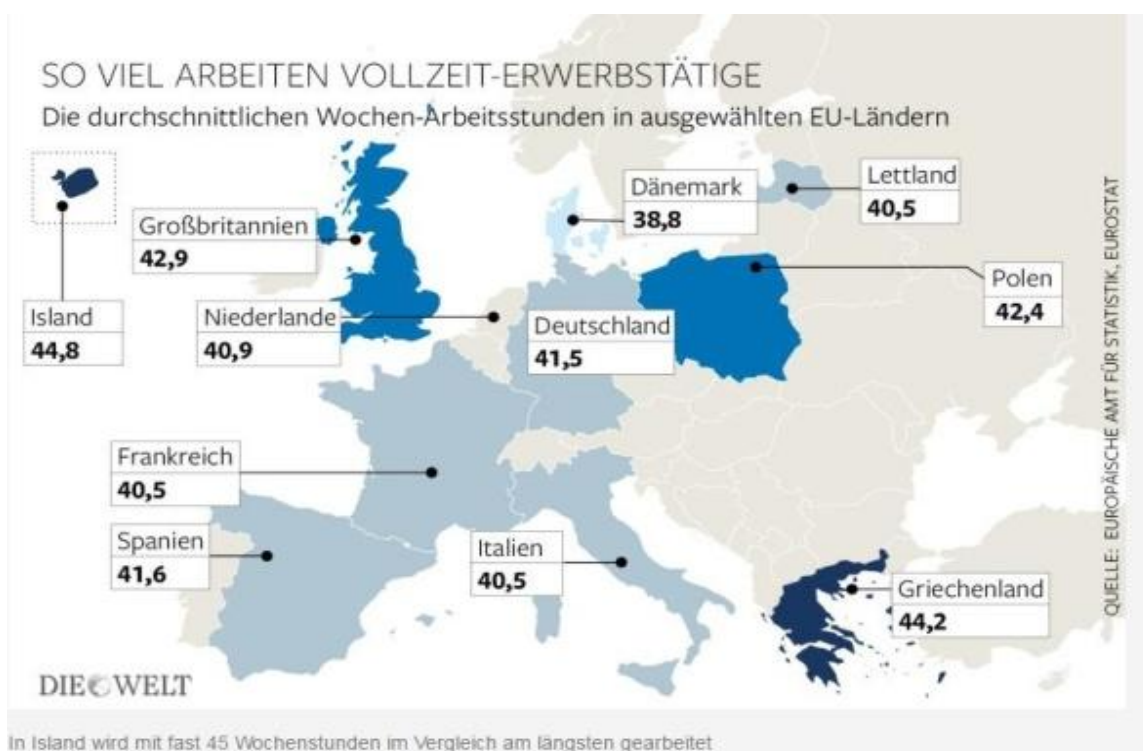
Mit freundlichen Grüßen

.....
Verkaufsleiterin

7. Traduceți textul cererii în limba maternă (0-7 puncte)!

Proba 2 (30 puncte)

1. Priviți diagrama și citiți textul "Arbeitszeitkürzung"

Mehr Ausreißer nach oben als nach unten

"Wann und wie lange genau die Deutschen tatsächlich arbeiten, wissen heute auch die Statistiker und Wissenschaftler nicht wirklich", sagt auch Alexander Spermann, Direktor für Arbeitsmarktpolitik beim [Forschungsinstitut zur Zukunft der Arbeit \(IZA\)](#). "Problem ist, dass die tatsächliche Arbeitszeit oft nicht mehr erfasst wird."

Hauptgrund dafür sei der Wandel der Arbeit an sich. Die Zeiten, in denen Arbeiter standardisierte Handgriffe erledigten und ihren Platz am Band beim Schichtwechsel dem nächsten Kollegen überließen, sind in den meisten Firmen vorbei.

Selbst im Durchschnitt über alle Vollzeitbeschäftigten arbeiten die Deutschen deutlich mehr als fünfmal acht, also 40 Stunden in der Woche. Für das Jahr 2014 kamen die Statistiker von Eurostat auf durchschnittlich 41,5 Wochenarbeitsstunden. Es muss also mehr Ausreißer nach oben als nach unten geben.

Basis für die Daten ist die Arbeitskräfte-Erhebung des Mikrozensus, mit der die statistischen Landesämter ein Prozent der deutschen Haushalte erreichen. Die tägliche Arbeitszeit wird darin gar nicht erfasst, wohl aber die durchschnittliche Wochenarbeitszeit. Sie wird aus Tausenden von Antworten berechnet auf die Frage nach der "normalerweise geleisteten Arbeitszeit je Woche, einschließlich der regelmäßig geleisteten Überstunden". Die Varianz der Antworten ist groß, bestätigen die Statistiker.

Eigenverantwortung nimmt zu: IZA-Forscher Spermann weiß, warum: "Arbeitnehmer von heute führen ihre Aufgaben immer eigenverantwortlicher aus. Sie entscheiden selbst oder in Teams, wie sie die ihnen gesetzten Ziele erreichen." Und mit der zunehmenden Eigenverantwortung ändern sich auch die Arbeitszeiten. "Da fallen vor Abgabe eines Projekts viele, freiwillige Überstunden an. In anderen Wochen ist es ruhiger, und man kann mal früher nach Hause gehen."

DGB warnt vor Missbrauch: Auch der Chef des [Deutschen Gewerkschaftsbundes \(DGB\)](#), Reiner Hoffmann, warnte: "Es gibt Belastungsgrenzen, und eine liegt definitiv bei acht Stunden Arbeitszeit. Das ist wissenschaftlich längst erwiesen." Die Arbeitgeber dürften die Auswirkungen der Digitalisierung nicht "missbrauchen", "um eine Rolle rückwärts bei den Arbeitszeiten einzuleiten".

Das deutsche Arbeitszeitgesetz aus dem Jahr 1994 schreibt acht Stunden als maximale tägliche Arbeitszeit vor. Diese darf nur vorübergehend und in Ausnahmefällen auf maximal zehn Stunden am Tag verlängert werden.

Arbeitgeberpräsident Ingo Kramer hatte am Donnerstag vorgeschlagen, das Arbeitszeitgesetz von einer täglichen auf eine wöchentliche Höchstarbeitszeit umzustellen. So könne die Arbeitszeit individueller und flexibler auf die einzelnen Wochentage aufgeteilt werden. Angesichts der fortschreitenden Digitalisierung sei eine Abkehr von den bestehenden starren Vorschriften nötig.

<http://www.welt.de/wirtschaft/article144427507/Gibt-es-den-Acht-Stunden-Tag-ueberhaupt-noch.html>

2. Încercuiți varianta corectă!

A) Der Arbeitgeber kann die Stunden/Gehaltskürzung einseitig durchsetzen. B) Ohne die Zustimmung des Arbeitnehmers darf der Arbeitgeber Ihre Arbeitszeit nicht kürzen
A) Arbeitgeber wollen den Acht-Stunden-Tag abschaffen B) Arbeitgeber streben danach, die Arbeitszeit zu verlängern
A) Die maximale tägliche Arbeitszeit darf in Ausnahmefällen auf maximal zehn Stunden am Tag verlängert werden B) Die maximale tägliche Arbeitszeit darf auf keinem Fall zehn Stunden überschreiten
A) Für das Jahr 2014 kamen die Statistiker von Eurostat auf durchschnittlich 41,5 Wochenarbeitsstunden B) Die Arbeitszeit macht im Jahr 2014 durchschnittlich 40 Stunden aus

1.	2.	3.	4.	punctaj
				0-4

3. Atribuiți termenilor abrevierile corespunzătoare

termeni în limba germană	termeni în limba română
1) Aktiengesellschaft	a) GmbH
2) deutscher Gewerkschaftsbund	b) Fa

3) Gesellschaft mit beschränkter Haftung	c) DGB
4) Firma	d) AG

1)	2)	3)	4)	punctaj
				0-6 Punkte

4. Răspundeți la următoarele întrebări (0-5 puncte)!

- 1) Warum wird die Arbeitszeit nicht mehr erfasst?
- 2) Wieviel Stunden in der Woche arbeiten die Deutschen im Durchschnitt?
- 3) Wovor warnt der Chef des deutschen Gewerkschaftsbundes?
- 4) Wieviel Arbeitsstunden schreibt das deutsche Arbeitsgesetz aus dem Jahr 1994 vor?

5. Completați textul lacunar cu cuvintele omise (0-5 puncte)!

Ich arbeite inseit fast 4 Jahren. Der Firma geht es momentan nicht gerade sehr gut. Vor ein paar Tagen hat mich meine Chefin angesprochen, das ich weniger Stunden arbeiten müsste und mein Lohn entsprechend gekürzt wird. Ich habe aber doch über 40 Stunden und..... Ich sehe mitmeine Existenz gefährdet. Kann man mir einfach sokürzen?

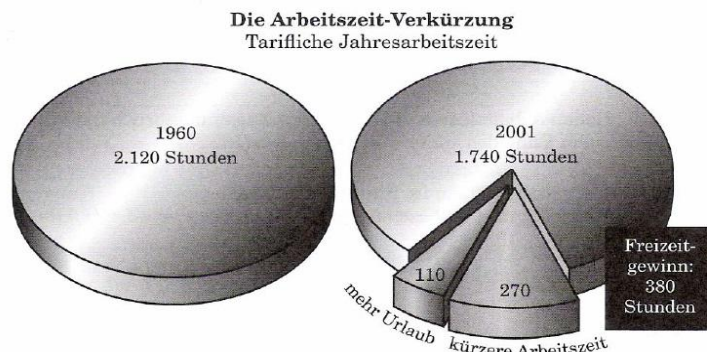
http://www.123recht.net/forum_topic.asp?topic_id=59674&ccheck=1

(diese Kürzung, der feste Lohn, das Dienstleistungsunternehmen, der Arbeitsvertrag, die Arbeit/Gehalt)

6. Completați reprezentarea grafică cu informațiile, privind orele de lucru din Republica Moldova (0-5 puncte)!

7. Interpretați diagrama (0-7)!

4. Arbeitszeit – Erläutern Sie die Grafik! Beschreiben Sie die wesentlichen Informationen mit Hilfe der Redemittel!

Proba 3 (40 – puncte)

8. Citiți textul „Wirtschaftsordnungen” și marcați numai 3 noțiuni importante din text (0-3 puncte)!

Wirtschaftsordnungen

Die Beziehungen zwischen Produzenten und Verbrauchern regeln sich durch Ordnungsformen, die mit der Staatsordnung in Beziehung stehen und somit auch von weltanschaulichen und politischen Einflüssen geprägt werden.

In der freien Marktwirtschaft werden Gütererzeugung und Güterverbrauch, d. h. Angebot und Nachfrage durch die Entscheidungen der Produzenten und Verbraucher bestimmt, wobei Angebot und Nachfrage über die Preisbildung entscheiden. Grundlage dieser Wirtschaftsordnung ist das Privateigentum, die Vertrags-, Berufs-, und Konsumfreiheit, die der Staat garantiert, ohne jedoch direkt in den Wettbewerb einzugreifen.

Anders verhält es sich bei der zentralen Planwirtschaft, in der alle Bereiche der Wirtschaft von einer Stelle, vom Staat einheitlich geplant und gelenkt werden. Die Produktionsmittel sind im Besitz des Staates, der einen Wirtschaftsplan für Produktion, Verbrauch und Investition, Materialbeschaffung, Arbeitseinsatz und Einkommenszuweisung erstellt und die Planverwirklichung ständig kontrolliert.

Die soziale Marktwirtschaft, wie sie sich in der Bundesrepublik entwickelt hat, orientiert sich im großen und ganzen am Modell der freien Marktwirtschaft. Durch staatliche Rahmengesetzgebung soll jedoch ein echter Leistungsbewerb geschaffen und die Einschränkung des Wettbewerbs durch Monopole und Kartelle verhindert werden. Die Eingriffsmöglichkeiten des Staates beruhen auf sozialpolitischen Erwägungen, zum Beispiel dann, wenn Wettbewerbsverstöße oder Unternehmenszusammenschlüsse nachteilige Auswirkungen für kleinere und kleine Unternehmen und für den Verbraucher haben.

Die produktionsentscheidungen werden unabhängig von staatlichen Eingriffen von den privaten Unternehmen getroffen. Die Produktion und die Preisbildung werden durch Angebot und Nachfrage bestimmt. Auch der Staat betätigt sich in bestimmten Bereichen (etwa öffentlicher Verkehr und öffentliche Versorgungsbetriebe) als Unternehmer. In den Wirtschaftsprozess greift er zudem durch seine Konjunkturpolitik ein, indem er durch Aufträge und Kredite eine Konjunkturabschwächung und durch Verringerung der Aufträge der öffentlichen Hand eine Konjunkturverhitzung zu verhindern sucht.

(L. Jung, Betriebswirtschaft, Lese- und Arbeitsbuch. Max Hueber Verlag, 1997, S.24)

9. Atribuiți termenilor indicați definițiile corespunzătoare (0-3 puncte)!

Termini	Definiții
1. Vertragsfreiheit	Das Recht der Verbraucher, mit ihrem verfügbaren <u>Einkommen</u> die <u>Produkte</u> und <u>Dienstleistungen</u> zu erwerben, die sie selber auswählen, weil sie ihrem persönlichen Bedarf entsprechen und ihnen das Preis-Leistungsverhältnis, also das Verhältnis zwischen der gebotenen <u>Qualität</u> und der <u>Forderung</u> des Anbieters, angemessen erscheint. http://www.wirtschaftslexikon.co/d/konsumfreiheit/konsumfreiheit.htm
2. Berufsfreiheit	<u>Recht der Schuldverhältnisse</u> beherrschender Aspekt der Privatautonomie, der besagt: (1) Dass jedermann frei darüber entscheiden kann, ob er einen Vertrag abschließen will oder nicht, und (2) dass die Parteien den Inhalt der Verträge frei bestimmen können, ohne an die gesetzlichen Vertragstypen gebunden zu sein (<u>Vertrag sui generis</u>).
3. Konsumfreiheit	Nach <u>Artikel 12</u> des Grundgesetzes haben alle Deutschen das Recht, Beruf, <u>Arbeitsplatz</u> und <u>Ausbildungsstätte</u> frei zu wählen. Da die <u>Bundesrepublik</u> Mitglied in der Europäischen Union ist, gilt dieses <u>Grundrecht</u> auf freie <u>Berufswahl</u> auch für <u>Bürger</u> aus den anderen EU-Staaten. http://www.rechtslexikon.net/d/berufsfreiheit/berufsfreiheit.htm

10. Răspundeți la întrebări (0-3 puncte)!

- 1) Erläutern Sie , aus welchen Gründen der Staat bei Konjunkturabschwächung und -überhitzung in den Wirtschaftsprozess eingreift. Geben Sie, wenn möglich, Beispiele.
- 2) Monopole und Kartelle: Erklären Sie diese Beiden Begriffe
- 3) Welche Rolle spielt der Wettbewerb für die Wirtschaft.

11. Aranjați enunțurile în ordinea logică (0-6 puncte)!

- Die produktionsentscheidungen werden unabhängig von staatlichen Eingriffen von den privaten Unternehmen getroffen.
- Die Eingriffsmöglichkeiten des Staates beruhen auf sozialpolitischen Erwägungen, zum Beispiel dann, wenn Wettbewerbsverstöße oder Unternehmenszusammenschlüsse nachteilige Auswirkungen für kleinere und kleine Unternehmen und für den Verbraucher haben.

- Auch der Staat betätigt sich in bestimmten Bereichen (etwa öffentlicher Verkehr und öffentliche Versorgungsbetriebe) als Unternehmer.
- Die Produktion und die Preisbildung werden durch Angebot und Nachfrage bestimmt.
- Durch staatliche Rahmengesetzgebung soll jedoch ein echter Leistungsbewerb geschaffen und die Einschränkung des Wettbewerbs durch Monopole und Kartelle verhindert werden.
- Die soziale Marktwirtschaft orientiert sich am Modell der freien Marktwirtschaft

12. Traduceți ultimul fragment din text (0-7 puncte)!

13. Reprezentați textul în formă grafică (0-7 puncte)!

freie Marktwirtschaft	zentrale Planwirtschaft	soziale Marktwirtschaft

14. Interpretați reprezentarea grafică (0-7 puncte)!

Barem de notare

CECRL	B1- utilizator independent		B2 – utilizator avansat				
	B1.1.		B1.2	B2.1		B2.2	
punctaj	minim (40-60)		submediu (61-70)	mediu (71 – 80)		înalt (81 – 100)	
	40 – 50	51– 60				81 – 90	91 – 100
calificativ	nota 5	nota 6	nota 7	nota 8		nota 9	nota 10

Anexa 6.

Valori comparate ale competenței de lectură înregistrate de studenții din grupul de control și grupul experimental la etapa de posttest și pretest.

Analiza, prelucrarea și interpretarea datelor obținute de studenții economiști din grupul experimental în faza de pretest și posttest.

	Proba 1		Proba 2		Proba 3		Evaluare			
	text de prof. firm		text publicistic		text științific		scor		calificativ	
	pretest	post.	pretest	post.	pretest	post.	Pretest	post.	pretest	post.
SE 1	18	23	17	20	7	10	42	53	5	6
SE2	18	23	16	20	8	11	42	54	5	6
SE 3	20	24	17	21	10	12	47	57	5	6
SE 4	19	24	21	23	10	13	50	60	5	6
SE 5	20	25	22	24	11	14	53	63	6	7
SE 6	23	26	21	24	11	14	55	64	6	7
SE 7	24	25	22	25	12	15	58	65	6	7
SE 8	26	26	20	24	12	15	58	65	6	7
SE 9	26	25	20	26	13	16	59	67	6	7
SE10	28	26	21	27	14	16	63	69	7	7
SE11	26	28	23	26	14	17	63	70	7	7
SE12	26	29	23	27	15	18	64	73	7	8
SE13	29	30	23	25	15	20	67	75	7	8
SE14	29	29	24	25	16	18	69	72	7	8
SE15	28	30	24	26	16	19	68	75	7	8
SE16	28	30	25	27	16	20	69	77	7	8
SE17	29	29	24	26	16	23	69	78	7	8
SE18	28	29	22	26	17	25	67	80	7	8
SE19	30	30	22	27	18	26	70	83	8	9
SE20	28	30	24	26	19	27	71	83	8	9
SE21	28	30	24	27	20	28	72	85	8	9
SE22	27	30	26	28	23	29	76	87	8	9
SE23	28	30	22	28	22	35	72	93	8	10
SE24	30	30	29	29	26	37	96	96	9	10

**Analiza, prelucrarea și interpretarea datelor obținute de studenții traducători din grupul
grupul experimental în faza de pretest și posttest.**

	Proba 1		Proba 2		Proba 3		Evaluare			
	text de prof. firm		text publicistic		text științific		scor		calificativ	
	pretest	post.	pretest	post.	pretest	post.	Pretest	post.	pretest	post.
ST 1	18	24	15	19	8	10	41	53	5	6
ST 2	19	24	16	21	11	12	46	57	5	6
ST 3	20	25	17	20	12	13	49	58	5	6
ST 4	22	26	18	23	12	13	52	62	6	7
ST 5	22	26	18	24	13	15	53	65	6	7
ST 6	24	26	20	24	12	16	56	66	6	7
ST 7	22	27	22	24	13	15	57	66	6	7
ST 8	23	27	23	25	14	17	60	69	6	7
ST 9	24	27	24	25	13	17	61	69	7	7
ST10	25	28	23	25	14	17	62	70	7	7
ST11	26	28	19	26	19	18	64	73	7	8
ST12	26	28	19	26	19	19	64	73	7	8
ST13	26	28	20	27	18	22	64	77	7	8
ST14	27	28	20	27	18	23	65	78	7	8
ST15	25	28	20	27	20	24	67	79	7	8
ST16	28	30	21	26	19	24	68	80	7	8
ST17	28	30	25	28	21	26	72	84	8	9
ST18	28	30	24	28	21	27	73	85	8	9
ST19	26	29	25	28	23	30	74	87	8	9
ST20	27	29	23	29	25	30	75	88	8	9
ST21	30	29	29	29	27	36	87	94	9	10
SE22	30	30	25	29	25	37	80	96	8	10

Analiza, prelucrarea și interpretarea datelor obținute de studenții economiști din grupul de control și grupul experimental în faza de posttest.

	Proba 1		Proba 2		Proba 3		Evaluare			
	text de prof. firm		text publicistic		text științific		scor		calificativ	
	GC	GE		GE	GC	GE	GC	GE	GC	GE
SE 1	26	23	13	20	7	10	46	53	5	6
SE2	25	23	15	20	8	11	48	54	5	6
SE 3	26	24	16	21	8	12	50	57	5	6
SE 4	25	24	17	23	9	13	51	60	6	6
SE 5	26	25	17	24	9	14	52	63	6	7
SE 6	25	26	18	24	10	14	53	64	6	7
SE 7	26	25	19	25	10	15	55	65	6	7
SE 8	24	26	20	24	11	15	55	65	6	7
SE 9	23	25	22	26	11	16	56	67	6	7
SE10	27	26	22	27	12	16	61	69	7	7
SE11	28	28	23	26	12	17	63	70	7	7
SE12	27	29	23	27	14	18	64	73	7	8
SE13	28	30	23	25	13	20	64	75	7	8
SE14	27	29	23	25	15	18	65	72	7	8
SE15	27	30	24	26	15	19	66	75	7	8
SE16	29	30	23	27	14	20	66	77	7	8
SE17	29	29	22	26	16	23	67	78	7	8
SE18	28	29	23	26	16	25	67	80	7	8
SE19	27	30	24	27	18	26	69	83	7	9
SE20	27	30	25	26	19	27	71	83	8	9
SE21	28	30	25	27	21	28	74	85	8	9
SE22	29	30	25	28	21	29	75	87	8	9
SE23	28	30	24	28	23	35	75	93	8	10
SE24	29	30	28	29	26	37	83	96	9	10
SE25	28		24		23		75		8	

Analiza, prelucrarea și interpretarea datelor obținute de studenții traducători din grupul de control și grupul experimental în faza de posttest

	Proba 1		Proba 2		Proba 3		Evaluare			
	text de prof. firm		text publicistic		text științific		scor		Calificativ	
	GC	GE	GC	GE	GC	GE	GC	GE	GC	GE
ST 1	23	24	17	19	7	10	47	53	5	6
ST 2	23	24	18	21	8	12	49	57	5	6
ST 3	23	25	19	20	9	13	51	58	6	6
ST 4	23	26	20	23	9	13	52	62	6	7
ST 5	26	26	21	24	10	15	57	65	6	7
ST 6	26	26	21	24	10	16	57	66	6	7
ST 7	27	27	20	24	11	15	58	66	6	7
ST 8	26	27	23	25	12	17	61	69	7	7
ST 9	26	27	23	25	13	17	62	69	7	7
ST10	27	28	24	25	13	17	64	70	7	7
ST11	26	28	24	26	16	18	66	73	7	8
ST12	28	28	22	26	16	19	66	73	7	8
ST13	27	28	23	27	17	22	67	77	7	8
ST14	29	28	22	27	17	23	68	78	7	8
ST15	28	28	22	27	18	24	68	79	7	8
ST16	28	30	24	26	18	24	70	80	7	8
ST17	28	30	24	28	19	26	71	84	8	9
ST18	28	30	23	28	20	27	71	85	8	9
ST19	28	29	24	28	21	30	73	87	8	9
ST20	28	29	24	29	23	30	75	88	8	9
ST21	30	29	29	29	26	36	85	94	9	10
SE22		30		29		37		96		10

Grila de evaluare a competenței de lectură a textelor de specialitate

Niveluri de competență		Descriptori pentru competența de lectură conform CECRL	Descriptori pentru competența de lectură a textelor de specialitate (elaborat de noi)
C utilizator experimentat	C2 măiestrie/ perfecțiune	Poate să citească cu ușurință orice tip de text, chiar dacă este abstract sau complex din punct de vedere lingvistic sau al structurii, de exemplu, manuale, articole specializate și opere literare.	<p>C2.2 Poate să citească „printre rânduri” literatura de specialitate și să inventeze concepții noi, reprezentându-le grafic.</p> <p>C2.1 Poate să înțeleagă texte de specialitate lungi și complicate și să prognozeze dezvoltarea de mai departe a fenomenelor și proceselor descrise; Poate să înțeleagă articole, referate și teze științifice, tratând critic problemele abordate.</p>
	C1 autonom	Poate să înțeleagă texte factice și literare lungi și complexe, sesizând diferențele stilistice; Poate să înțeleagă articolele specializate și instrucțiunile tehnice lungi.	<p>C1.2 Poate să identifice problemele abordate în text și să propună variante de rezolvare.</p> <p>C1.1 Poate să înțeleagă texte de specialitate lungi și complicate și să sesizeze semnificațiile implicite; Poate să înțeleagă texte de specialitate și să extragă informații teoretice, aplicându-le în practică fără ajutorul profesorului.</p>
B independent	B2 avansat / independent	<p>Poate să citească articole și rapoarte pe teme contemporane, în care autorii adoptă anumite atitudini și puncte de vedere; Poate să înțeleagă proză literară contemporană; Poate să înțeleagă ideile principale din texte complexe pe teme concrete sau abstracte, Poate citi cu un mare grad de autonomie adaptând modul și viteza de lectură la texte și obiective diferite.</p>	<p>B2.2. Poate să înțeleagă texte de specialitate fără suport grafic, alcătuiind independent digrame sau tabele reieșind din conținutul lor pentru a înregistra informații relevante și noțiuni cheie; Poate să înțeleagă texte de specialitate, ce conțin informații pe care nu le cunosc în limba maternă</p> <p>B2.1. Poate să citească rapoarte pe teme științifice, în care autorii lansează teorii și concepții noi. Poate să înțeleagă literatura de specialitate contemporană. Poate să înțeleagă texte de specialitate și să alcătuiască schemele lor logice.</p>

	B1 nivel-prag/ independent	<p>Poate citi texte factice directe asupra unor subiecte ce se referă la domeniul și interesele sale cu un nivel satisfăcător de comprehensiune;</p> <p>Poate să înțeleagă texte redactate, în principal, într-un limbaj uzual sau referitor la activitatea profesională;</p> <p>Poate să înțeleagă descrierea evenimentelor, exprimarea sentimentelor și a urărilor din scrisori personale.</p>	<p>B1.2. Poate să înțeleagă conținutul textelor de specialitate scurte, când este folosit un limbaj standard clar și termeni intenționali;</p> <p>Poate să înțeleagă texte de specialitate scurte, dacă reflectă informații factice pe care le cunoaște în limba maternă;</p> <p>Poate să înțeleagă texte de specialitate mai complicate, dacă sunt reprezentate grafic sau tabular</p>
A elementar	A2 intermediar/ de supraviețuire	<p>Poate înțelege texte scurte și simple conținând un vocabular extrem de frecvent, inclusiv un vocabular internațional comun;</p> <p>Poate să găsească anumite informații previzibile în diverse materiale cotidiene (de ex., reclame, prospecte, meniuri, orare);</p> <p>Poate să înțeleagă scrisori personale scurte și simple.</p>	<p>A2.2 Poate să înțeleagă cv-uri scurte, anunțuri de angajare sau de chirie, dacă conțin cuvinte și expresii simple;</p> <p>Poate să înțeleagă texte publicitare simple și scurte despre un anumit produs;</p> <p>Nu poate să înțeleagă texte de specialitate</p>
	A1 introductiv/ de descoperire	<p>Poate să înțeleagă nume cunoscute, cuvinte și propoziții foarte simple, de exemplu din anunțuri, afișe sau cataloage;</p> <p>Poate înțelege texte foarte scurte și foarte simple.</p>	<p>Poate să înțeleagă termeni de specialitate internaționali, care corespund specializării;</p> <p>Poate să citească și să înțeleagă cărți de vizită, cărți poștale, e-mailuri scurte, telegrame, uneori cu utilizarea dicționarului;</p> <p>Nu poate să înțeleagă texte de specialitate.</p>

Chestionar 2

**Chestionarul de autoevaluare a nivelului competenței de lectură a textelor de specialitate
(pentru studenți)**

Vă rugăm să vă apreciați nivelul dvs. în baza afirmațiilor din chestionar prin bifarea nivelului descifrat în legendă:

1	2	3	4	5	6
Foarte puțin	Puțin	Suficient	Mediu	Bine	Foarte bine

itemi	1	2	3	4	5	6
Citesc și înțeleg <i>termeni de specialitate internaționali</i> , care corespund specializării mele.						
citesc și înțeleg <i>cărți de vizită</i> , care indică detalii personale, de exemplu, numele, naționalitatea, adresa și profesia.						
Citesc și înțeleg cărți poștale, e-mailuri scurte sau telegrame, uneori cu utilizarea dicționarului.						
Citesc și înțeleg texte foarte scurte și simple de orientare profesională, numai cu utilizarea permanentă a dicționarului.						
Citesc și înțeleg sensul cuvintelor , fără a înțelege sensul propoziției și a textului.						
Citesc și înțeleg cv-uri scurte, anunțuri de angajare sau de chirie, dacă conțin cuvinte și expresii simple.						
Citesc și înțeleg texte publicitare simple și scurte despre un anumit produs.						
Citesc și înțeleg scrisori de recomandare și de motivare, care indică calitățile organizatorice, experiența de lucru și competența profesională.						
Citesc și înțeleg texte din corespondența comercială, care denotă o formă standardă și formule fixe de exprimare.						
Citesc și înțeleg texte publicistice de orientare profesională, adaptate gramatical.						
Citesc și înțeleg conținutul textelor de specialitate scurte, când este folosit un limbaj standard clar și termeni internaționali .						
Citesc și înțeleg texte de specialitate scurte,						

dacă reflectă informații faptice pe care le cunosc în limba maternă.						
Citesc și înțeleg rapoarte pe teme științifice, în care autorii lansează teorii și concepții noi.						
Citesc și înțeleg literatura de specialitate contemporană.						
Citesc și înțeleg texte de specialitate mai complicate, dacă sunt reprezentate grafic sau tabelar.						
Citesc și înțeleg texte de specialitate, alcătuind schema lor logică.						
Citesc și înțeleg texte de specialitate fără suport grafic, alcătuind independent digrame sau tabele reieșind din conținutul lor pentru a înregistra informații relevante și noțiuni-cheie.						
Citesc și înțeleg texte de specialitate, ce conțin informații de specialitate pe care nu le cunosc în limba maternă						
Citesc și înțeleg texte de specialitate lungi și complicate, sesizând semnificațiile implicite.						
Citesc și înțeleg texte de specialitate, extrag informații teoretice, aplicându-le în practică fără ajutorul profesorului.						
Identific problemele abordate în text și propun variante de rezolvare.						
Citesc și înțeleg texte de specialitate complicate, prognozând dezvoltarea de mai departe a fenomenelor și proceselor descrise						
Citesc și înțeleg articole, referate și teze științifice, tratând critic problemele abordate.						
Citesc „printre rinduri” literatura de specialitate și încerc să inventezi concepții noi, reprezentându-le grafic.						

Grila de evaluare a competenței de interpretare a diagramelor

Nivele		Monologul continuu - argumentarea de exemplu în timpul unei dazbateri (CECRL p.69)	Interpretarea diagramelor (elaborată de noi)
C	C2	Poate face descrieri clare și curgătoare, elaborate și adeseori memorabile. Poate prezenta cu siguranță un subiect complex, bine construit, unui auditoriu căruia el nu-i este familiar, structurând și adaptând expunerea cu suplețe pentru a răspunde nevoilor acestui auditoriu; Poate face față unei chestionări dificile, chiar ostile.	Poate să prognozeze dezvoltarea de mai departe a fenomenelor abordate; Poate să completeze diagrama cu elemente noi, pentru a crea imaginea deplină a situației de fapt.
	C1	Poate face o descriere clară și detaliată a unor subiecte complexe; Poate face o descriere sau o istorisire elaborată, integrând în ele teme secundare, dezvoltând anumite puncte și încheind printr-o concluzie adecvată; Poate face un expozeu clar și bine structurat privind un subiect complex, dezvoltând și confirmând punctele sale de vedere destul de îndelung cu ajutorul unor elemente secundare, al justificărilor și exemplelor pertinente; Poate gestiona obiecțiile în mod corect, răspunzând la ele cu spontaneitate și aproape fără efort.	C1.2. Poate să explice cauzele care au provocat schimbări în mediul socioeconomic; Poate să-și argumenteze punctul de vedere prin exemplificări proprii; Poate să tragă concluzii. C1.1. Poate să interpreteze procese de creștere și descreștere, progres și regres prezentate statistic.
B	B2	Poate dezvolta metodic o argumentație scoțând în evidență punctele semnificative și elementele pertinente; Poate dezvolta o argumentație clară, lărgindu-și și confirmându-și punctele de vedere cu argumente secundare și exemple pertinente; Poate înlănțui argumentele cu logică; Poate explica un punct de vedere asupra unei probleme, înfățișând avantajele și neajunsurile diverselor opțiuni; Poate face un expozeu clar, bine pregătit, avansând motive pro sau contra unui punct de vedere particular și prezentând avantajele și dezavantajele diverselor opțiuni, dovedind adeseori o naturalețe și o fluentă de exprimare remarcabile.	B2.2. Poate să evidențieze părți pozitive și negative, avantaje și dezavantaje; Poate să prezinte exemple similare din țară sau din experiențele traite și cunoștințele acumulate anterior. B2.1. Poate să relateze informații de bază, fără a avea în față modele prefabricate; Poate să compare datele statistice, înregistrate în diagramă.

B1	<p>Poate dezvolta destul de bine o argumentație pentru a fi înțeles fără dificultate</p> <p>Poate argumenta succint și da explicații referitoare la anumite opinii, proiecte și acțiuni;</p> <p>Poate face un expozeu pregătit simplu și direct, asupra unui subiect familiar din domeniul său, care să fie destul de clar pentru a fi urmărit fără dificultate în cea mai mare parte a timpului și în care punctele importante să fi e explicate cu destulă precizie.</p>	<p>B1.2. Poate să verbalizeze o diagramă în mod general, numai după lectura textului aderent cu pregătire prealabilă;</p> <p>Poate să prezinte informații de bază, numai dacă dispune de un model prefabricat de formule standarde de exprimare.</p>
		<p>B1.1. Poate să expună laconic informații introductive, indicând tematica abordată, sursa, perioada de tip, elementele prezentate, fără a intra în nuanțe.</p>

Anexa 10

Chestionar 3

Chestionar de autoevaluare a competenței de interpretare a diagramelor (pentru studenți)

Vă rugăm să vă apreciați nivelul dvs. în baza afirmațiilor din chestionar prin bifarea nivelului descris în legendă:

1	2	3	4	5	6
Foarte puțin	Puțin	Suficient	Mediu	Bine	Foarte bine

itemi	1	2	3	4	5	6
<ul style="list-style-type: none"> Pot să unesc un șir de elemente scurte, simple și variate într-o serie lineară de puncte care se înlănțuie într-o descriere grafică. 						
<ul style="list-style-type: none"> Pot să verbalizez diagrame, numai după lectura textului de referință. 						
<ul style="list-style-type: none"> Pot să mă exprim clar și explicit, chiar dacă pauzele de căutare a cuvintelor sunt foarte evidente. 						
<ul style="list-style-type: none"> Pot să expun laconic informații introductive, indicând tematica abordată, sursa, perioada de tip, elementele prezentate, fără a intra în nuanțe. 						
<ul style="list-style-type: none"> Pot să verbalizez o diagramă în mod general, numai după lectura textului aderent cu pregătire prealabilă. 						
<ul style="list-style-type: none"> Pot să prezint informații de bază, numai dacă dispun de un model prefabricat de formule standarde de exprimare. 						
<ul style="list-style-type: none"> Pot să folosesc un număr limitat de 						

articulatori pentru a lega frazele într-un discurs clar și coerent, cu toate că într-o intervenție mai lungă pot apărea și unele întreruperi.						
<ul style="list-style-type: none"> • Pot să interpretez diagrame cu o fluentă relativ constantă, luând cunoștință și cu textul de specialitate aderent; cu toate că mai pot ezita, căutând structuri sau expresii, pauzele lungi sunt rare. 						
<ul style="list-style-type: none"> • Pot să construiesc o descriere grafică clară și bine structurată, dând dovadă că stăpânesc bine mijloacele lingvistice de structurare și articulare. 						
<ul style="list-style-type: none"> • Pot să interpretez cu ușurință și spontaneitate, aproape fără efort orice diagramă, care însoțește un text de specialitate, dacă subiectul nu este prea complicat. 						
<ul style="list-style-type: none"> • Pot să interpretez procese de creștere și descreștere, progres și regres prezentate statistic. 						
<ul style="list-style-type: none"> • Pot să explic cauzele care au provocat schimbări în mediul socio-economic. 						
<ul style="list-style-type: none"> • Pot să argumentez punctul de vedere prin exemplificări proprii. Pot să trag concluzii. 						
<ul style="list-style-type: none"> • Pot construi o descriere grafică coerentă elevată, completându-o în mod adecvat cu diverse structuri de organizare, precum și cu un șir variat de cuvinte de legătură și alți articulatori 						
<ul style="list-style-type: none"> • Pot să interpretez orice diagramă cu spontaneitate, chiar dacă lipsește textul de specialitate de referință. 						
<ul style="list-style-type: none"> • Pot să mă exprim natural, recuperând dificultățile cu suficientă abilitate pentru ca ele să treacă aproape neobservate. 						
<ul style="list-style-type: none"> • Pot să prognozez dezvoltarea de mai departe a fenomenelor abordate; • Pot să completez diagrama cu elemente noi, pentru a crea imaginea deplină a situației de fapt. 						

**Criteriile de evaluare a competenței de interpretare a digramelor (interpretate de noi
conform nivelurile de performanță)**

Nivelur	Competență de interpretare a digramelor Competență de lectură/ comunicare logico-sugestivă			
	Volum de cuvinte	Corectitudine gramaticală	Coerență	Fluență
C2	Stăpânește la nivel de perfecțiune terminologia economică, dovedind o mare flexibilitate la reformularea ideilor sub forme lingvistice diferite, care-i permit să transmită cu exactitate nuanțe fine de sens	Menține permanent un grad înalt de corectitudine gramaticală în complexitatea limbii, chiar dacă atenția îi este îndreptată în altă parte (de exemplu, planificarea sau observarea reacțiilor celorlalți).	Poate alcătui o descriere grafică coerentă elevată, completându-o în mod adecvat cu diverse structuri de organizare, precum și cu un șir variat de cuvinte de legătură și alți articulatori	Poate să interpreteze orice diagramă cu spontaneitate, chiar dacă lipsește textul de specialitate de referință; Poate să se exprime natural, recuperând dificultățile cu suficientă abilitate pentru ca ele să treacă aproape neobservate.
C1	Stăpânește în mod autonom terminologia economică, formulând clar și într-un registru potrivit fenomenele social-economice reflectate în grafic, fără să-și comprime discursul.	Păstrează permanent un nivel înalt de corectitudine gramaticală; greșelile sunt rare, greu de depistat și de obicei autocorectate de câte ori apar.	Poate să facă o descriere grafică clară și bine structurată, dând dovadă că stăpânește bine mijloacele lingvistice de structurare și articulare	Poate să interpreteze cu ușurință și spontaneitate, aproape fără efort orice diagramă, care însoțește un text de specialitate. Doar un subiect complicat din punct de vedere conceptual este în stare să reducă cursul natural al discursului său
B2	Stăpânește la nivel avansat terminologia economică și utilizează fără pregătire mijloace de interpretare a graficelor, exprimându-și punctul de vedere și desfășurând o argumentare fără a căuta cuvintele în mod manifest.	Prezintă un grad destul de avansat de control gramatical. Nu comite greșeli care ar duce la neînțelegeri și le poate corecta când apar; Poate să corecteze erorile, dacă acestea au prilejuit o neînțelegere.	Poate să folosească un număr limitat de articulatori pentru a-și lega frazele într-un discurs clar și coerent, cu toate că într-o intervenție mai lungă pot apărea și unele întreruperi.	Poate să interpreteze diagrame cu o fluență relativ constantă, luând cunoștință în prealabil cu textul de specialitate respectiv; cu toate că mai poate ezita, căutând structuri sau expresii, pauzele lungi sunt rare.
B1	Mănuiește un vocabular suficient pentru a completa cu noțiuni-cheie modelul de descriere a graficelor, ezitând și parafrăzând pe alocuri.	Întrebuințează cu exactitate suficientă anumite structuri și „scheme”. Poate corecta confuziile în utilizarea timpurilor sau expresiilor, cu condiția dacă a fost atenționat de profesor.	Poate să unească un șir de elemente scurte, simple și variate într-o serie lineară de puncte care se înlănțuie într-o descriere grafică.	Poate să verbalizeze diagrame, numai după lectura textului de referință; Poate să se exprime clar și explicit, chiar dacă pauzele de căutare a cuvintelor sunt foarte evidente, mai ales în secvențele mai lungi de analiză.

Chestionarul 4

Chestionar de autoevaluare a motivației pentru lectura textelor de specialitate.

Vă rugăm să vă apreciați nivelul dvs. de motivație pentru lectura textelor de specialitate în baza afirmațiilor din chestionar prin bifarea unei singure variante de răspuns.

Vă mulțumim pentru participare!

1. Valoarea factorilor educației permanente în formarea motivației pentru lectura textelor de specialitate.

1.2. Pentru ce învățați limba germană? Scrieți 3 motive principale, care vă determină să învățați limba germană! Argumentați răspunsul dvs!

.....

1.3. Motivația pentru lectura textelor de specialitate în limba germană este cultivată

în familie	în universitate	din interes personal

1.4. Obișnuiți să înlocuiți lectura cu emisiuni televizate, casete video/audio, computer? Sau preferați să citiți?

.....

1.5. Cât de frecvent citiți texte de specialitate în limba maternă și în limba germană?

	în fiecare zi	de 2 ori în săptămână	o dată în săptămână	o dată în lună	înainte de examen	niciodată
TS în LM						
TS în LG						

1.6. Cât timp citiți, fără să vă sustrageți, un text de specialitate în limba maternă și în limba germană?

	45-60 min	30-45 min	15-30 min	5-15 min	0-5 min
TS în LM					
TS în LG					

2. Determinarea criteriilor de selectare a textelor de specialitate pentru sporirea motivației.

2.1. Ce texte ați dori să utilizați la orele de clasă? Alegeți sau propuneți!

• texte de specialitate	
• texte literare	
• alte propuneri:.....	
• nu știu	

2.2.Ce preferați să citiți individual? Alegeți sau propuneți!

• texte de specialitate	
• texte literare	
• alte propuneri	
• nu știu	

2.3.Care din textele de specialitate enumerate, sunt la părerea dvs, puțin complicate (*), complicate (**), foarte complicate (***)?

texte de specialitate								
oficial-administrative (corespondența comercială)			publicistice (texte economice din presă)			științifice (texte economice din manual)		
*	**	***	*	**	***	*	**	***

2.4. Ce dificultăți aveți la lectura textelor de specialitate?

termeni necunoscuți	structuri sintactice complicate	încărcătură informațională înaltă

3. Utilitatea strategiilor lectorale în viziunea studenților

Determinați relevanța strategiilor indicate în baza experienței dvs de lectură!

Consider puțin relevant/ relevant/foarte relevant pentru comprehensiunea textului de specialitate	puțin relevant	relevant	foarte relevant
numere și date, nume de persoane, localități și instituții precum și titlurile textelor de specialitate			
diagrame, tabele , simboluri, formule			
internaționalisme, cuvinte înrudite precum și cuvinte cunoscute din alte limbi străine (cum ar fi engleza)			
reguli de formare a cuvintelor prin conversie, derivare și compunere			
descompunerea cuvintelor în părțile lor componente, recunoașterea rădăcinii, prefixelor și sufixelor			
cunoștințele de specialitate precum și experiențele acumulate anterior			
premisele contextuale în dezvăluirea esenței textului.			
cunoștințele despre specificul limbajelor specializate și trăsăturile textelor de specialitate			

recunoașterea tipului de text de specialitate cu structura lui specifică.			
mijloacele anaforice și cataforice ca indicatori ai sensului.			
cuvintele cheie marcate sau evidențiate			
definiții, descrieri, clasificări, formularea de concluzii, indicarea avantajelor și dezavantajelor, sesizarea relației cauză – effect sau scop – mijloc.			

Anexa 13

Model de interpretare a diagramelor. Exemple de diagrame interpretate în experimentul formativ.

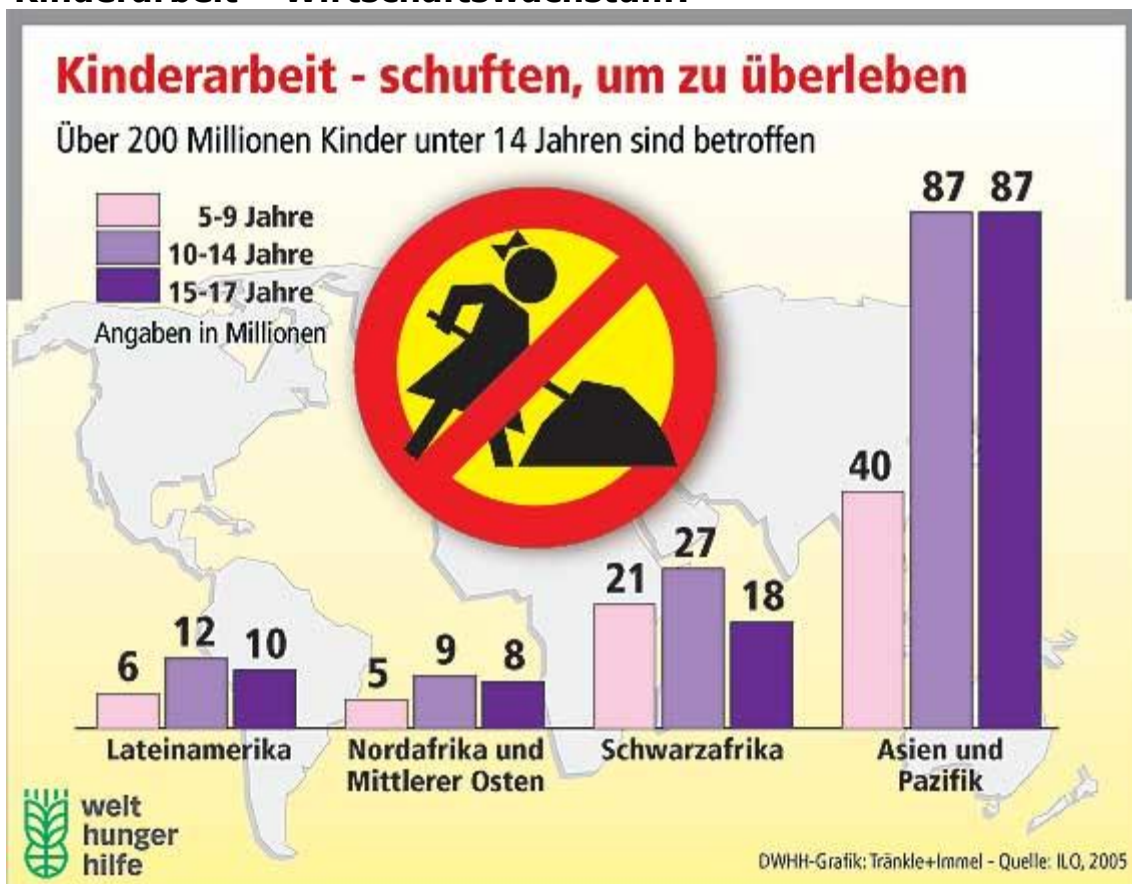
Partea introductivă	B1.1
<p>1. Thema</p> <ul style="list-style-type: none"> • Das Diagramm/ Die Grafik/Die Tabelle/Das Schaubild • zeigt ... • stellt ... dar. • gibt / liefert Information über ... • In der Grafik geht es um ... • Das Thema der Grafik ist..... • Das Thema der Grafik lautet..... • Die Grafik gibt einen Überblick über • Die Grafik gibt Informationen über • Die vorliegende Arbeit enthält statistische Angaben zu dem Thema • In dieser Grafik geht es um (Ákk)..... • Die Grafik beschäftigt sich mit dem Thema : • Die Grafik stammt aus dem Jahre und informiert über • Als Basis der Untersuchung wurde das Thema • Die Tabelle gibt Auskunft über folgende Aspekte: ... <p>2. Datenquellen</p> <ul style="list-style-type: none"> • Der Tabelle / dem Diagramm liegt eine Umfrage des <i>Instituts für Meinungsforschung</i> zugrunde. • Die Daten beruhen auf einer Fragebogenauswertung der Forschungsgruppe X. • Die Daten stammen von ... • Die Quelle des Schaubilds ist ... • Die Grafik ist im Jahre veröffentlicht (erschienen). Das zeugt davon , dass die Information aktuell ist. • Die statistischen Angaben stammen aus dem Jahr, aus den Jahren Und sind heutzutage sehr relevant. • Das sind die Resultate (Ergebnisse) einer repräsentativen Umfrage aus dem Jahr , aus den Jahren ... • Alle Angaben erfolgen in Prozent, in Tausend, in Liter. • Die Werte sind in Prozent, in Tausend, in Liter angegeben. • Die Zahl der ... ist in Tausend angegeben. • In der Legende wird die Bedeutung der Farben und der Abkürzungen erklärt 	

<p style="text-align: center;">Partea de bază</p> <ul style="list-style-type: none"> • Das Schaubild besteht aus einem Diagramm 2, 3 Diagrammen, die einander gegenübergestellt werden. • Das erste Diagramm veranschaulicht schematisch • Das zweite Diagramm repräsentiert ... • Das dritte Diagramm zeigt uns (verdeutlicht) • Als Darstellungsform wurde ... gewählt <ul style="list-style-type: none"> ➤ das Säulendiagramm ➤ das Balkendiagramm ➤ das Kreisdiagramm ➤ das Kuchendiagramm ➤ das Linien- oder Kurvendiagramm • Das vorliegende zeigt Daten in in Bezug auf die Situation der..... in • Das erste Kreisdiagramm bezieht sich auf das Jahr Damals +P+S • Das zweite Kreisdiagramm bezieht sich auf das Jahr ... und stellt ein ganz anderes Bild dar • Der Unterschied ist wesentlich groß • Die Grafik zeigt, wie sich im Laufe der Jahre entwickelt. • Die größte Gruppe ist (bildet) • Die größten Gruppen sind (bilden) • Die kleinste Gruppe ist (bildet) • Die kleinsten Gruppen sind (bilden) • Die kleinste statistisch registrierte Gruppe ist • An erster Stelle steht (stehen) ..., gefolgt von • An zweiter Stelle steht (stehen) • An dritter Stelle steht (stehen) • An letzter Stelle folgt(folgen) • An der Spitze ist (sind) • Spitzenreiter ist(sind) • Im Mittelfeld befindet sich (befinden sich) • Das Schlußlich bildet (bilden) 	<p>B1.2 B2.1</p>
<p style="text-align: center;">Partea finală</p> <p>Es ist festzustellen, dass ... in den letzten Jahren tendenziell steigt / sinkt. Das Schaubild zeigt deutlich den kontinuierlichen Rückgang / Anstieg des / der Bezüglich des erfassten Zeitraum kann gesagt werden, dass ...</p> <p>Es fällt auf / Es ist unverkennbar / Überraschend ist, dass ...Kritik an der Statistik / Grafik , dem Diagramm / Schaubild:</p> <p>Aus der Grafik geht leider nicht hervor, wie ... Aus dem präsentierten Datenmaterial lässt sich nicht ersehen, ob / wie.....</p>	<p>B2.2</p>

Exemplul 1.

1. Interpretați diagrama! Reproduceți informațiile reflectate cu ajutorul modelului de interpretare al reprezentărilor grafice.

Kinderarbeit – Wirtschaftswachstum?

- Das Thema der Grafik ist Kinderarbeit.
- Das Thema des Schaubildes ist Kinderarbeit.
- In dieser Grafik geht es um die Kinderarbeit.
- Das Diagramm veranschaulicht schematisch die Kinderarbeit.
- Die Grafik stellt das Problem der Kinderarbeit dar.
- Das Schaubild liefert die Informationen über die Kinderarbeit in folgenden Ländern:
.....
- *Die Daten/Informationen stammen von (Name und Vorname) aus der Studie Welt Hunger Hilfe ...*
- *Als Quelle wird die Studie Welt Hunger Hilfe genannt / angegeben.*
- *Die Grafik ist der Studie der Studie Welt Hunger Hilfe entnommen*
- *Als Darstellungsform wurde das Säulendiagramm gewählt.*
- Das vorliegende **Säulendiagramm** zeigt Daten in Millionen in Bezug auf die Situation der Kinderarbeit in Lateinamerika, Nordafrika und mittlerer Osten, Schwarzafrika, Asien und Pazifik

und Pazifik. *Die Angaben erfolgen in Millionen. In der Statistik werden ...Länder und Altersgruppen erfasst.*

- *Die Zahl der ... ist in Millionen angegeben*

Die Kinder werden nach 3 Altersgruppen geordnet, die mit Farben bezeichnet werden: weiß für 5 - 9 Jährige, grau für 10- 14 Jährige und schwarz für 15 - 17 Jährige.

An der Spitze (an erster Stelle) stehen Asien und Pazifik mit 87 Millionen ausgebeutete Kinder im Alter von 15 bis 17 Jahren und genau so viele im Alter von 10 bis 14 Jahren. Die Zahl der Kinder, die im Alter von 5 bis 9 Jahren arbeiten müssen, ist auch sehr groß. Sie beträgt 40 Millionen.

Der Spitzenreiter istgefolgt von

Die Spitzenstellung nimmt ein. An zweiter Stelle folgt

An der zweiter Stelle steht Schwarzafrika. Dort wird am meisten die Altersgruppe von 10 bis 14 Jahren betroffen. Die Zahl der ausgebeuteten Kinder von diesem Alter beträgt 27 Millionen.

*Im **Mittelfeld** finden wir ...;*

In der Mitte befinden sich...

Auf den mittleren Plätzen sind ...

An der dritten Stelle steht Lateinamerika und an letzter Stelle sind Nordafrika und Mittlerer Osten.

Wir stellen also fest, dass die Kinder in Nordafrika und im Mittleren Osten nicht so stark ausgebeutet werden. Als Beweis dafür, dient die Ergebnisse der Studie Welt Hunger Hilfe.

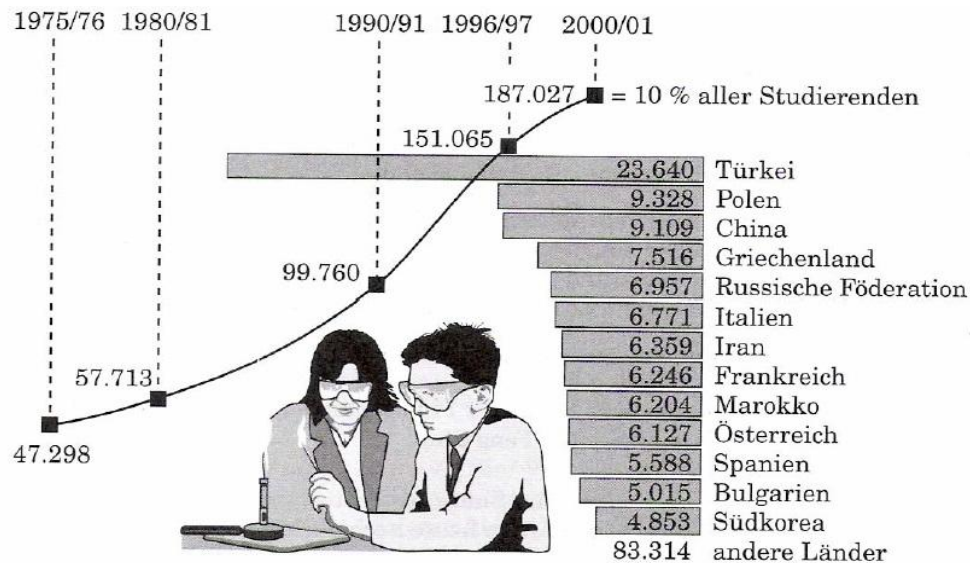
Das Schlusslicht bildet

In Deutschland gibt es heutzutage keine Kinderarbeit. Nach dem zweiten Weltkrieg bestand es Mangel an Arbeitskräften. Viele Gastarbeiter kamen aus Polen und aus der Türkei. Darunter gab es auch Kinder, die im Bergwerk unter Tage arbeiten mussten. Das Leben war damals hart und es gab leider keinen Sozialschutz in Bezug auf Kinderarbeit. Nach Bismarcks Verfassung gibt es solche Fälle nicht mehr. Kinder werden in Deutschland geschützt und Kinderarbeit ist verboten.

Exemplu 2:

2. Interpretați diagrama! Reproduceți informațiile reflectate cu ajutorul modelului de interpretare al reprezentărilor grafice.

Wirtschaftskrise und Studentenmigration

Einleitung

- Das Thema der vorliegenden Grafik ist das Studium ausländischer Studenten in Deutschland.
- Im Mittelpunkt der folgenden Grafik stehen Ausländische Studierende in Deutschland.
- Die Grafik zeigt , wie viele Ausländer in Deutschland studieren.
- Außerdem gibt uns die Grafik konkrete Information, aus welchen Ländern die Studierenden stammen.
- Die Grafik wurde von im Jahre erstellt (veröffentlicht).
- Die Statistik umfasst den Zeitraum von 1975 bis 2001.
- Die Angaben beziehen sich also auf die Zeitperiode von 1975 bis 2001.
- Die Anzahl der Studierenden wird in Millionen angegeben.

Hauptteil (Beschreibung)

- Wie das Liniendiagramm zeigt, kommen in der letzten Zeit die meisten Studierenden aus der Türkei. Mit 23640 Studierenden steht dieses Land an der Spitze, gefolgt von Polen, China , Griechenland und Russischer Föderation.
- Im Mittelfeld der Statistik befinden sich: Italien, Iran, Frankreich, Maroko und Österreich.
- Das Schlusslicht bilden Südkorea und andere Länder .

Hauptteil (Entwicklung)

Im Folgenden verfolge ich das Ziel, das vorliegende **Liniendiagramm weiter zu beschreiben, um die Studentemigration zu begründen.**

- In der Zeitspanne 1975 - 1980 wächst die Zahl der Studierenden vom 47298 auf 57713 um fast 10415. Diese Zahl umfasst Studierende im Allgemeinen aus Österreich, Spanien, Bulgarien und Südkorea.
- Von 1980 bis 1990 verdoppelt sich die Zahl der ausländischen Studierende. Die meisten kommen in dieser Zeit aus der Russischen Föderation. Fast 6958 Russen studieren im Jahr 1990 in Deutschland. Diese große Zahl hat einen historischen Hintergrund: den Verfall der Sowjetunion.
- In den folgenden 6 Jahren steigt die Zahl der Studenten sprunghaft von auf 99 760 auf 151 065. Die meisten Migranten kommen aus der Türkei.
- Im Jahre 2000 2001 erreicht die Studentenzahl die höchste Größe von 187 027. Das beträgt ungefähr 10% aller Studierende.

Schluss(Meinung)

- Besonders auffällig ist, meiner Meinung nach, die große Anzahl der Türken , die in Deutschland studieren. Das liegt daran, dass die Türken die größte nationale Minderheit in Deutschland bilden. Merkwürdig finde ich dagegen, dass nur 4853 Studierende aus Südkorea kommen. Ich glaube, der Anteil muss heutzutage höher sein.
- Aus dieser Statistik ist es klar, dass sehr viele Jugendliche in Deutschland studieren wollen. Ich möchte auch mein Masterstudium in Deutschland fortsetzen. Deutschland ist ein hochentwickeltes Industrieland. Als Ingenieur brauche ich Fortbildung und Erfahrungsaustausch. In meiner Heimat gibt es große Wirtschaftsprobleme. Wir brauchen neue Technologien und Arbeitmethoden, um diese Wirtschaftskrise zu überwinden. An den deutschen Universitäten könnten wir unsere Kenntnisse verbessern, mit den deutschen Wissenschaftlern ins Gespräch kommen und auf viele Fragen Antworten finden. Diese Grafik zeugt davon, dass Deutschland ein Zentrum der Wissenschaft ist, das durch DAAD in der ganzen Welt gefördert wird. Heutzutage fahren sehr viele Jugendliche nach Deutschland, um dort zu studieren.

Exemplu 3:

Reprezențați textul de specialitate indicat în formă grafică. Interpretați diagrama obținută!

Systematisierung der Unternehmenszusammenschlüsse nach der Art der verbundenen Wirtschaftsstufen.

Zusammenschlüsse auf horizontaler Ebene sind Vereinigungen von Unternehmen der gleichen Produktions- und handelsstufen (z. B. mehrere Stahlwerke, mehrere Schuhfabriken, mehrere Warenhäuser).

Zusammenschlüsse auf vertikaler Ebene entstehen durch Vereinigung von aufeinanderfolgenden Produktions- und Handelsstufen. Die jeweils nachgelagerte Stufe nimmt die erzeugnisse der vorgelagerten Stufe auf, und nur das Erzeugnis der Endstufe tritt am Markt auf.

Anorganische Zusammenschlüsse liegen dann vor, wenn weder eine horizontale noch eine vertikale Verbindung gegeben ist, sondern Unternehmen unterschiedlicher Branchen und unterschiedlicher Produktions- und Handelsstufen sich beispielsweise aus finanzierungspolitischen Gründen oder zum Zwecke der Risikoverteilung vereinigen.

Exemplu 4:

Reprezențați textul de specialitate indicat în formă grafică.

Interprețați diagrama obținută!

Kooperationsformen

Es gibt verschiedene Kooperationsformen. Eine Interessengemeinschaft im weitesten Sinn liegt vor, wenn sich zwei oder mehrere Personen zu einem gemeinsamen Ziel zusammenschließen. Eine Interessengemeinschaft in diesem Sinn ist jede Gesellschaft bürgerlichen Rechts.

Von einer Gelegenheitsgesellschaft spricht man, wenn der gesellschaftliche Zusammenschluss zur Durchführung eines Einzelgeschäfts oder einer im Gesellschaftsvertrag festgelegten Anzahl von Einzelgeschäften auf gemeinsame Rechnung vorgenommen wird. Sie ist ebenfalls eine Gesellschaft bürgerlichen Rechts.

Die Gelegenheitsgesellschaft weist verschiedene Formen auf. Von einer Arbeitsgemeinschaft spricht man, wenn das Ziel verfolgt wird, eine bestimmte Aufgabe gemeinschaftlich zu lösen oder einen einzigen Werkvertrag oder Werklieferungsvertrag gemeinsam zu erfüllen. Sie sind vorwiegend im Baugewerbe anzutreffen. Von Konsortien spricht man, wenn sich mehrere Unternehmen zur Durchführung bestimmter, genau abgegrenzter Aufgaben zusammenschließen und dabei nicht auf ein Gesamthandvermögen verfügen. Sie sind am häufigsten im Bankgewerbe anzutreffen.

Der wichtigste horizontale Zusammenschluss, bei dem die kapitalmäßige und wirtschaftliche Selbstständigkeit unangetastet bleibt, ist das Kartell. Hauptziel von Kartellverträgen ist die Marktbeherrschung durch die Beseitigung oder zumindest die Einschränkung des Wettbewerbs.

Welcher Rechtsform sich ein Kartell bedingt, hängt im Wesentlichen von der Art des Kartells und von seinen Zielsetzungen ab. Im Allgemeinen haben Kartelle die Rechtsform einer Gesellschaft bürgerlichen Rechts.

Kartellabsprachen können sich beziehen auf:

- die Absatz- und Geschäftsbedingungen (Konditionenkartelle)
- die Festsetzung des Absatzpreises (Preiskartelle)
- die Produktion (Produktionskartelle)
- den Absatz (Absatzkartelle).

Exemplu 5:

1. Citiți textul economic publicistic!

Die Frage heißt: Ist Deutschlands Wirtschaft imstande, ihre Zukunft zu meistern? Vieles spricht dafür. An erster Stelle die Leistungsfähigkeit. Immer noch wird viel Geld in Forschung und Entwicklung investiert: weniger als in den USA und Japan, aber mehr als in den anderen

Ländern der EU. Chemie und Elektroindustrie sind die innovativsten Branchen. Der Erfindungsgeist ist ungetrübt, bei der Zahl der angemeldeten Patente liegt Deutschland weltweit mit an der Spitze. Zukunftsbranchen wie die Biotechnologie, die Nanotechnik oder die Werkstofftechnologie sind ebenso gut positioniert wie innovative Gesundheitsdienstleistungen oder neue Transport und Logistiksysteme. Die Hochschulausbildung in den technischen Disziplinen hat einen unverändert guten Ruf. Das bestätigen auch ausländische Investoren, die in Deutschland zunehmend in Hightechbereiche und forschungsintensive Branchen investieren: etwa der Chiphersteller AMD mit seiner neuen Fabrik bei Dresden oder General Electric mit dem Bau eines Forschungszentrums in München. In einer Studie der Wirtschaftsprüfungsgesellschaft Ernst Young setzten 500 internationale Unternehmen Deutschland auf Rang drei der weltweit besten Investitionsstandorte nach China und den USA.

An zweiter Stelle ist die Fähigkeit zu nennen, die neuen Gegebenheiten in Europa zu nutzen. Ohne die für Waren, Kapital und Menschen offenen Grenzen wäre der deutsche Exporterfolg nicht zu erklären. Das heißt auch: die deutsche Industrie müht sich erfolgreich, neue Märkte zu erschließen und die Transitlage zwischen Ost und West, zwischen Nord und Süd zu nutzen. Gerade in Osteuropa sind deutsche Firmen durch Niederlassungen und Investitionen in Produktionsanlagen äußerst präsent. Die asiatischen Länder, allen voran China, werden zu besonders guten Kunden der deutschen Wirtschaft.

Drittens schließlich zeigt sich, dass Deutschland zu tief greifenden Reformen bereit ist. Jahrelang wurde der Reformstau beklagt, die Unfähigkeit zur Veränderung der Strukturen und Verhaltensweisen. Jetzt wächst die Einsicht, dass es nicht anders geht. Das ist bemerkenswert, weil viele Bürger auf soziale Leistungen verzichten müssen – Rentner, Arbeitslose, Kranke im gleichen Maß. Für den Erhalt ihres Arbeitsplatzes sind heute viele bereit, länger zu arbeiten und auf einen Teil ihres Lohnes zu verzichten. Das sind soziale Einschnitte, aber ohne sie wäre die Chance der Wirtschaft, im weltweiten Wettbewerb zu bestehen und ihre Position zu behaupten, gering. Der Riese, so scheint es, ist doch beweglich.

2. Răspundeți la următoarele întrebări!

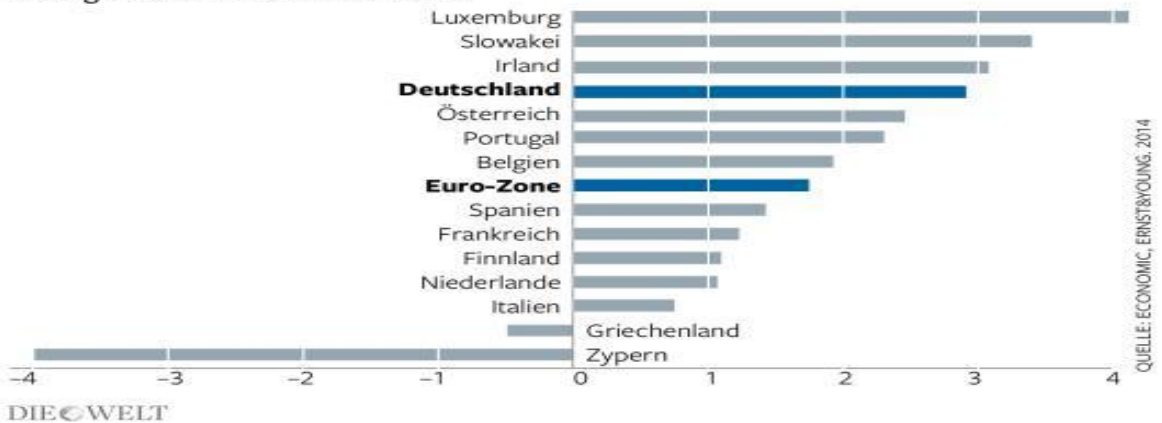
- Ist Deutschlands Wirtschaft im Stande ihre Zukunft zu meistern? Was spricht dafür?
- Welchen Ruf hat die Hochschulausbildung in den technischen Disziplinen?
- Welchen Platz belegt Deutschland als Investitionsstandort?
- In welchen Ländern sind deutsche Firmen durch Niederlassungen und Investitionen in Produktionsanlagen äußerst präsent?
- Welche Länder werden zu besonders guten Kunden der deutschen Wirtschaft?
- Welchen Beitrag leisten soziale Einschnitte und wozu führen sie?
- Warum behauptet man, dass „der Riese“ doch beweglich ist?

3. Completați diagrama cu datele necesare!

4. Verificați dacă ați completat corect!

PROGNOSE FÜR DAS WIRTSCHAFTSWACHSTUM 2014 in ausgewählten Ländern in Prozent

5. Interpretați diagrama indicată, prognozând dezvoltarea economiei germane

Exemplul 6:

1. Citiți textul : Der Wirtschaftskreislauf

Die fortwährenden, vielfältigen und komplizierten Vorgängen des Wirtschaftsgeschehens wie Güterproduktion und Güterabsatz, der Erwerb von Einkommen und der Konsum, die Vermögensbildung durch Sparen, die Aufnahmen von Krediten genauso wie Steuern, Subventionen, Ex- und Importe, die Zu- oder Abnahme von Arbeitsplätzen usw. bilden zusammen den Wirtschaftsprozess, den man versucht, mit Hilfe eines Kreislaufmodells transparent zu machen.

Diese Darstellungsweise geht zurück auf F. Quesnay, einen Vertreter des Physiokratismus. Er hat in seinem „Tableau economique“ 1758 eine schematische Darstellung des wirtschaftliche Güterkreislaufs gegeben und gezeigt, wie volkswirtschaftliche Größen voneinander abhängig sind. Seine Theorie wurde von verschiedenen Wissenschaftlern weiterentwickelt und dient heute der modernen Wirtschaftstheorie zur systematischen Betrachtung von Wirtschaftsvorgängen in ihrem Gesamtzusammenhang.

Zwischen den Produktionsbetrieben und den Haushalten, also den Konsumenten, besteht ein ständiger Austausch von Arbeitskraft, Löhnen und Gehältern und Konsum. Zwischen Erzeugung und Verbrauch ist häufig ein weiteres Glied eingeschaltet: der Handelsbetrieb, der für den Absatz der Produkte zuständig ist.

Neben diesen Güterkreislauf, den realen Kreislauf, tritt ein Geldkreislauf, der monetäre Kreislauf, der gegenläufig ist. Die Produktionsbetriebe zahlen an die Haushalte Arbeitsentgelt für die zur Verfügung gestellte Arbeitskraft, die Haushalte setzen dieses Einkommen im Konsum dem Gütererwerb um, so dass das Geld wieder den Betrieben zufließt. Das Einkommen wird jedoch nicht in voller Höhe für den Konsum ausgegeben. Die Haushalte bilden Ersparnisse, die aber direkt oder indirekt auf dem Umweg über Sparkassen oder Banken wieder an die Betriebe gehen, die damit Investitionen zur Produktionsverbesserung durchführen.

Dieses sehr vereinfachte Kreislaufmodell macht aber durchaus die Interdependenz wirtschaftlicher Prozesse deutlich: die Ausgaben der Produktionsbetriebe sind Einnahmen der Haushalte, die Ausgaben der Haushalte werden zu Einnahmen der Produktionsbetriebe, so dass die Betriebe durchaus von den wirtschaftlichen Planungen der Haushalte, diese aber wiederum von den Entscheidungen der Betriebe abhängig sind.

Wo auch immer in diesem Kreislauf Veränderungen auftreten, so haben sie positive oder negative Folgen an anderen Stellen, die u.a. zur Konjunkturbelebung oder Abschwächung führen können. Die Analyse des Wirtschaftskreislaufs deckt mögliche Störungen des gesamtwirtschaftlichen Gleichgewichts auf, deren Behebung entweder durch private oder durch staatliche Maßnahmen zum gewünschten Gleichgewicht führen kann.

2. Încercuiți varianta corectă!

5. A) Die Theorie von F. Quesnay dient heute der modernen Wirtschaftstheorie zur systematischen Betrachtung von Wirtschaftsvorgängen in ihrem Gesamtzusammenhang B) die Theorie von F Quesnay wird heute von vielen Wissenschaftlern abgelehnt und in die Praxis nicht mehr eingesetzt.
6. A) Zwischen den Produktionsbetrieben und den Konsumenten, besteht ein ständiger Austausch von Arbeitskraft, Löhnen und Gehältern und Konsum. B) Produktionsbetriebe und den Haushalte hñngen voneinander nicht mehr ab
7. A) Der Handelsbetrieb ist für den Absatz der Produkte zuständig. B) Im Handelsbetrieb werden neue Erzeugnisse hergestellt
8. A) Die Ausgaben der Produktionsbetriebe sind Einnahmen der Haushalte

B) Die Ausgaben der Haushalte sind Einnahmen der Produktionsbetriebe.

1.	2.	3.	4.	punctaj
				0-4

3. Atribuiți termenilor echivalentele corespunzătoare în limba română!

termeni în limba germană	termeni în limba română
1) der Güterabsatz	a) venituri
2) die Einnahmen	b) subvenții
3) die Subventionen	c) bunuri livrate
4) der Gütererwerb	d) achiziționarea de bunuri

1)	2)	3)	4)	punctaj
				0-7 Puncte

4. Răspundeți la următoarele întrebări !

- 1) Welche Folgen könnten Zinssenkungen bei Ersparnisse haben?
- 2) Was könnte geschehen, wenn die Zinsen für Kredite plötzlich angehoben werden?
- 3) Wie können Subventionen den Wirtschaftskreislauf beeinflussen?
- 4) Erläutern sie die Bedeutung des Handels für den Wirtschaftskreislauf.
- 5) In welche am Anfang des Textes erwähnten Vorgänge kann der Staat direkt eingreifen? In welcher Form sind diese Eingriffe denkbar?

5. a) Completați imaginea marcând cu două culori diferite circuitul monetar și circuitul real!

Indicați în diagramă componentele circuitului economic !

6. Interpretați diagrama alcătuită

Fragmente relevante din experimentul formativ
Aplicarea algoritmului de dezioltare a competenței de lectură a textelor de specialitate în
limba germană.

I. Lectura orientativă

1. Treceți cu privirea imaginea, textul și cuvintele evidențiate!

*Deutschland gehört zu den führenden **Wirtschaftsnationen**: der aktuelle **Exportweltmeister** punktet mit der Größe seines **Sozialprodukte** mit **Patentanmeldungen**, als **Hightech-** und **Forschungsstandort**. Vor allem der Mittelstand sorgt für ein solides **Rückgrat**. Den Herausforderungen der Wiedervereinigung und der Globalisierung muss der **Wirtschaftsriese**, aber auch mit neuen **Rezepten** begegnen: Wo liegen die Stärken der deutschen Wirtschaft, welche **Brachen** haben Zukunft, welche **Reformen** bringen wieder mehr **Wachstum**? Klaus-Peter Schmid, **Wirtschaftsredakteur** der Wochenzeitung „Die Zeit“, über den Standort Deutschland [138 p. 34].*

2. Ce reprezintă această imagine? Exprimați-vă opinia utilizând următoarele cuvinte și expresii:

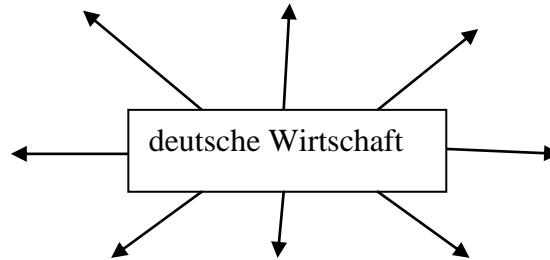
- *Dieses Bild stellt dar.*
- *Es entspricht*
- *Das Bild erinnert mich an*

3. Determinați titlul textului, prin presupuneri sau ipoteze, reieșind din ceea ce înțelegeți și ceea ce vreți să înțelegeți! Completați prima coloană din tabelul următor:

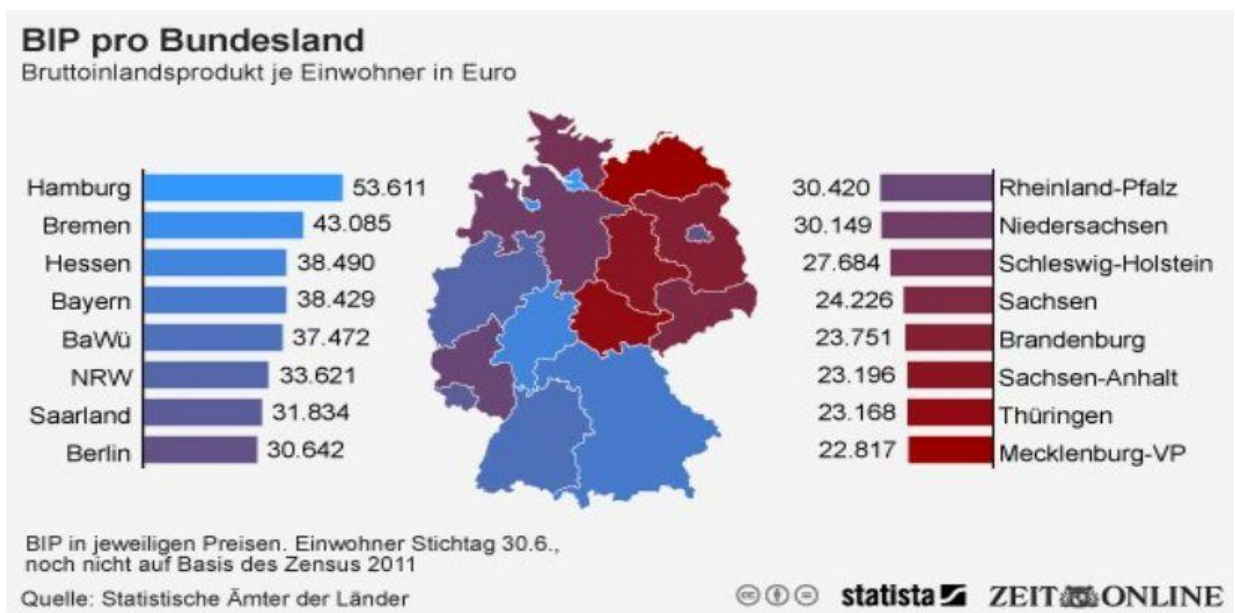
Înțeleg	Vreau să înțeleg	Am înțeles
Es geht in diesem Text um die deutsche Wirtschaft		

4. Numiți noțiuni care ar putea fi asociate cu termenul **economia germană**?
Utilizați expresiile indicate:

- *Ich könnte diesen Begriff mit verbinden.*
- *Es wäre gut diesen Begriff mitim Zusammenhang zu bringen.*
- *Der vorliegende Begriff weist darauf hin, dass....*
- *In Anlehnung an diesem Begriff könnte ich folgendes hinzufügen.....*
- *Ausgehend von diesem Begriff mache ich folgende Assoziationen.....*

5. **Cum credeți, conține textul propus informații care vă interesează sau care v-ar putea interesa?**
6. **Prviți diagrama următoare! Și stabiliți care sunt cele mai bogate regiuni din Germania? Utilizați cuvinte de sprijin, indicate în modelul de interpretare al reprezentărilor grafice (vezi Anexa 13!)**

În acest grafic sunt elucidate cele 16 landuri germane cu produsul intern brut pentru fiecare cap de locuitor. Pentru a răspunde la această întrebare, studenții au utilizat expresiile standard, indicate în modelul de interpretare al reprezentărilor grafice:

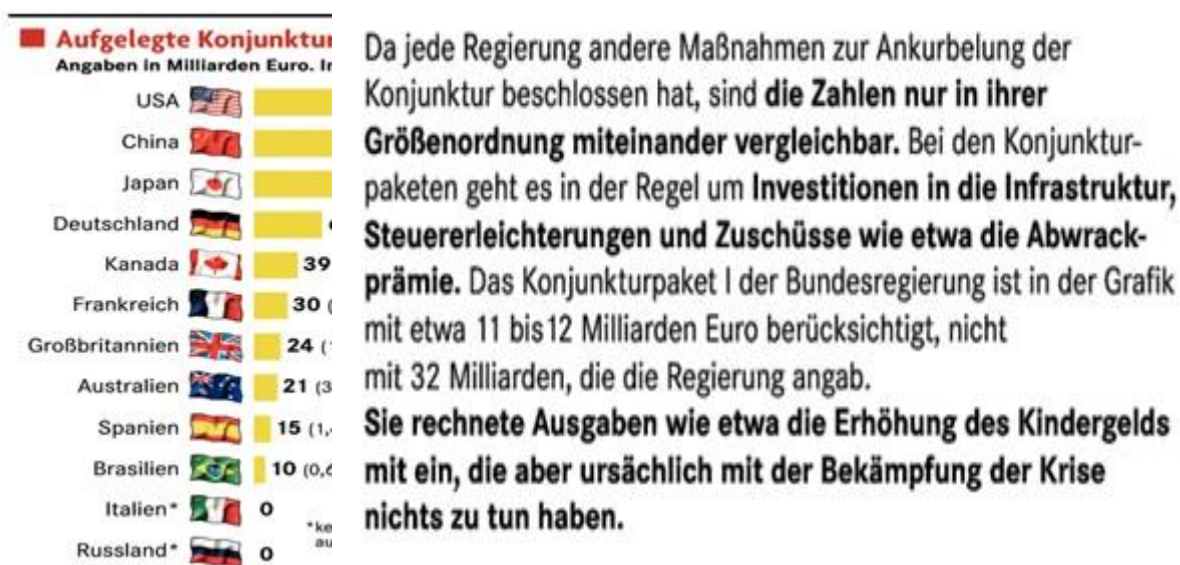
- *An erster Stelle steht (stehen) ..., gefolgt von*
- *An zweiter Stelle steht (stehen)*
- *An dritter Stelle steht (stehen)*
- *An letzter Stelle folgt(folgen)*

- *An der Spitze ist (sind)*
- *Spitzenreiter ist(sind)*
- *Im Mittelfeld befindet sich (befinden sich)*
- *Das Schlußlich bildet (bilden)*

În așa mod studenții se implică activ în actul de lectură, cultivându-și dorința de a cunoaște și de a învăța. La etapa pretextuală utilizarea imaginilor și a reprezentărilor grafice îi pregătește pe studenți pentru lectura extensivă, care se realizează de obicei în etapa următoare.

II. Lectura extensivă

1. Subliniați în textul de specialitate „ Deutschland im internationalen Vergleich ” noțiunile prezente în grafic!

Eines ist dabei unbestritten: die deutsche Wirtschaft hält nach wie vor eine führende Position in der Welt. Nimmt man als Indikator das Sozialprodukt, also die gesamte Produktion an Waren und Dienstleistungen in einem Jahr, dann steht Deutschland weltweit mit etwa zwei Billionen US-Dollar an dritter Stelle hinter den USA und Japan. Den Wohlstand eines Landes kann man allerdings besser erkennen, wenn die Zahl der Einwohner berücksichtigt wird. Dann gewinnt man das Pro-Kopf-Einkommen, und da liegt weltweit heute etwa ein Dutzend Länder vor Deutschland. Das rangierte 1990 nach den Berechnungen der Weltbank noch auf dem siebten Rang, ist also durch den Effekt der Wiedervereinigung und die damit verbundene Zunahme der Bevölkerung um 16 Millionen Menschen etwas zurückgefallen. Dennoch bleibt Deutschland in der Gruppe der sehr wohlhabenden Länder. Und nach wie vor gilt, dass der Wohlstand nicht nur einer dünnen Schicht der Bevölkerung zugute kommt. Internationale Vergleiche haben immer wieder gezeigt, dass die Einkommen (und mit Einschränkung auch die Vermögen) in Deutschland relativ auch gleichmäßig verteilt sind [138 p. 35].

Studenții învață în așa mod să citească un text și un grafic paralel, antrenând gândirea vizuală, imaginația și spiritul critic.

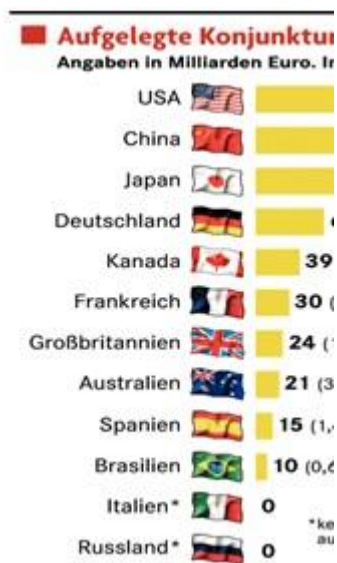
2. Găsiți în text noțiunile “ Sozialprodukt”, “Dienstleistungen”, “Pro-Kopf-Einkommen”, “Weltbank”! Definiți noțiunile indicate!

Studentii au selectat cu ușurință cuvintele indicate, însă au întâlnit dificultăți în definirea noțiunilor în limba germană, deși le cunosc foarte bine în limba maternă. Termenii menționați sunt lexeme compuse, de aceea le-am sugerat studenților să le împartă în componente și să formuleze simple definiții în limba germană. În acest sens, a fost completat următorul tabel după cum urmează:

Sozial	Produkt	
Dienst	Leistungen	
Pro	Kopf	Einkommen
Welt	Bank	

Prin această însărcinare se urmărește dezvoltarea lecturii selective, care devine premisa principală pentru extragerea informațiilor principale din textul de specialitate și elaborarea referatelor științifice.

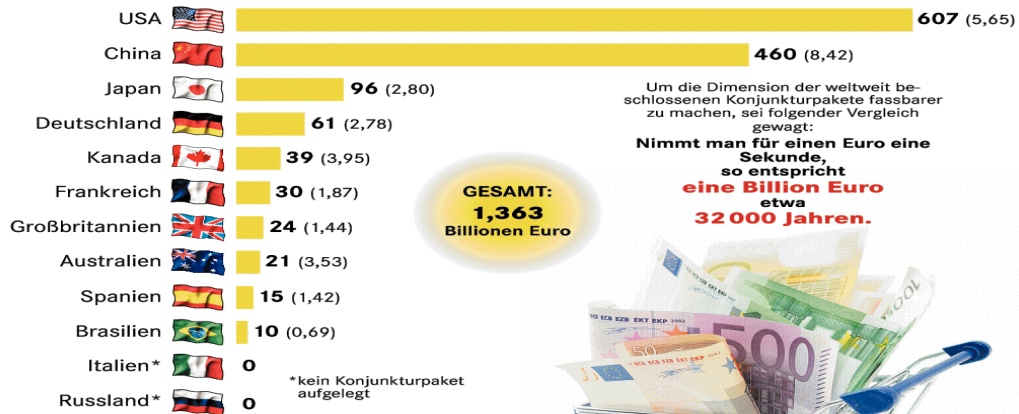
3. Completați reprezentarea grafică cu informațiile corespunzătoare din text!

Această însărcinare e destul de complicată. Studenții trebuie , în primul rând , să sesizeze ce noțiuni reflectă graficul și ce noțiuni conține textul. Atunci când textul are o încărcătură informațională mult mai mare, studenții îndeplinesc cu ușurință itemul indicat. În caz că studenții nu reușesc sa completeze graficul cu toate noțiunile necesare, profesorul trebuie neapărat să intervină cu completări. În acest sens, ar fi efectiv ca profesorul să le prezinte inițial studenților o parte din reprezentarea grafică și la final reprezentarea grafică în întregime, pentru ca studenții să poată verifica rezultatele pe care le-au obținut.

Aufgelegte Konjunkturprogramme

Angaben in Milliarden Euro. In Klammern: In Prozent des Bruttoinlandsprodukts von 2008

Da jede Regierung andere Maßnahmen zur Ankerbelung der Konjunktur beschlossen hat, sind die Zahlen nur in ihrer Größenordnung miteinander vergleichbar. Bei den Konjunkturpaketen geht es in der Regel um Investitionen in die Infrastruktur, Steuererleichterungen und Zuschüsse wie etwa die Abwrackprämie. Das Konjunkturpaket I der Bundesregierung ist in der Grafik mit etwa 11 bis 12 Milliarden Euro berücksichtigt, nicht mit 32 Milliarden, die die Regierung angab. Sie rechnete Ausgaben wie etwa die Erhöhung des Kindergelds mit ein, die aber ursächlich mit der Bekämpfung der Krise nichts zu tun haben.

BZ-GRAFIK/DRE FOTO: FOTOLIA

RUNDUNGSBEDINGTE DIFFERENZEN

QUELLE: BZ

4. Completați textul propus cu cuvintele omise!

Dies ist die Geschichte der deutschen Wirtschaft. Sie _____ nach der Katastrophe des Zweiten Weltkriegs überraschend schnell zu einer der führenden Wirtschaften Europas und dann der Welt _____. Ein solides Konzept, das der sozialen Marktwirtschaft, die solide D-Mark, ehrgeizige Menschen und technisches Können _____ die deutsche Wirtschaft schnell _____. Über Jahrzehnte _____ der Wohlstand. Doch mit der Wiedervereinigung von 1990 wurden die Belastungen so groß, dass Wachstum und Wohlstand nicht mehr im gewohnten Maße _____. Setdem _____ die Debatte nicht, wie sich das Land auf die moderne Welt _____ muss, um auch in Zukunft seine Spitzenstellung _____ zu können. [138 p. 36].

(voranbringen, zunehmen, heranwachsen, behaupten, einstellen, wachsen, verstummen).

5. Terminați enunțurile începute!

- In der Welt hält heutzutage die deutsche Wirtschaft
- Unter dem Sozialprodukt verstehen wir
- Man kann den Wohlstand eines Landes besser erkennen, wenn man
- Laut internationaler Vergleiche werden die Einkommen in Deutschland so verteilt, dass

6. Completați a doua coloană din tabelul următor:

Înțeleg	Vreau să înțeleg	Am înțeles
Es geht in diesem Text um die deutsche Wirtschaft und um die Konjunkturprogramme	Wie ist Deutschland zum Wirtschaftswunder gekommen? Wie kann man Konjunkturprogramme weiter fördern?	

După ce studenții au îndeplinit itemii indicați și au sensibilizat în final ce vor să cunoască și ce vor să înțeleagă în profunzime, sunt solicitați să citească textul intensiv.

III. Lectura intensivă

1. Citinți intensiv textul , completând tabelul următor (SINEGL):

√	+	-	?
informații cunoscute	informații noi	informații contradictorii	informații confuze
Produkte „made in germany” sind begehrt	Deutschland behauptet einen Anteil an Weltmarkt von gut zehn Prozent	Trotz großer Konkurrenz, bleibt Deutschland Spitzenreiter	Ich interessiere mich dafür, wie der deutsche Maschinenbau weiter ausgeführt werden könnte

Noch eines zeichnet die deutsche Wirtschaft aus: ihre Exportkraft. Nach neuesten Statistiken ist Deutschland (vor den USA) Exportweltmeister und behauptet einen Anteil an Weltmarkt von gut zehn Prozent. Schon seit Anfang der fünfziger Jahre wird mehr exportiert als importiert, ist die Handelsbilanz also positiv. Produkte „made in germany” sind begehrt.

Daran hat man sich in Jahrzehnten kaum etwas geändert, auch wenn die Konkurrenz auf den Weltmärkten gewaltig geworden ist. Der deutsche Maschinenbau ist ein gutes Beispiel dafür, wie es seine Branche geschafft hat, ihre Spitzenposition weltweit nicht nur zu behaupten, sondern weiter auszubauen.....

Lectura intensivă se realizează numai în cazul, dacă studenții n-au înțeles conținutul textului în urma lecturii orientative și extensive. Lectura intensivă asigură comprehensiunea detaliată a textului. Studenții au completat prin urmare toate cele patru coloane din tabelă, indicând informații cunoscute, informații noi, contradictorii și informații confuze, despre care ar vrea să afle mai mult. Majoritatea studenților au arătat interes față de construcția de mașini.

După completarea tabelului studenții au formulat întrebări în baza textului:

- *Wie hoch ist Deutschlands Exportkraft europaweit und weltweit ?*
- *Welchen Anteil vertritt Deutschland am Weltmarkt?*

În discuția desfășurată de studenți am intervenit cu câteva întrebări suplimentare:

- *Welche deutschen Produkte haben auf dem Weltmarkt den besten Ruf?*
- *Welche deutschen Industriezweigen behaupten Spitzenpositionen weltweit*

2. Completați ultima coloană din tabelul, ce urmează!

Înțeleg	Vreau să înțeleg	Am înțeles
Es geht in diesem Text um die deutsche Wirtschaft	Wie ist Deutschland zum Wirtschaftswunder gekommen?	kollektive Verhaltensweise, wirtschaftsstruktur und Wirtschaftspolitik.

Cel mai complicat a fost realizarea itemilor de completare și de interpretare a reprezentărilor grafice. În cele ce urmează vă prezentăm câteva exemple, ce reflectă modul în care pot fi utilizate reprezentările grafice ca support logico-sugestiv în timpul lecturii comprehensive a textelor științifice.

IV. Lectura reprezentărilor grafice. Lectură logico-sugestivă.

În tabelul ce urmează am înregistrat denumirile textelor, pe care le-am selectat pentru a elucida prin exemple etapele lecturii logico-sugestive

	Conținuturi	Obiective
1.	Soziale Sicherheit in Deutschland.[69 p. 58]	Dezvoltarea competenței de lectură a textelor de specialitate și a competenței de interpretare a diagramelor
2.	Spielregeln für den Arbeitskamp.[69 p.51]	
3.	Unternehmenszusammenschlüsse.[70 p.132]	
4.	Systematisierung der Unternehmenszusammenschlüsse.[70 p.133]	
5.	Kooperationsformen.[70 p.135]	
6.	Die Organisation des Unternehmens „Deutsche Eiche” .[69 p.30]	

Studentii din grupul experimental au îndeplinit următoarele însărcinări:

1. Atribuiți termenilor indicați definițiile corespunzătoare!

Lexikon	
1. die Sozialversicherung	a. Pflichtversicherung für Arbeiter und bestimmte Berufsgruppen bis zu einer bestimmten Einkommensgrenze
2. die Rente	b. Versicherung zum Schutz der Arbeitnehmer vor den Folgen der Arbeitsunfällen
3. die Rentenversicherung	c. Zahlung einer Lohnersatzleistung bei unfreiwilliger Arbeitslosigkeit
4. die Pflegeversicherung	d. tarifliche und betriebsbedingte Zahlungen des Arbeitgebers, wie z.B. das Urlaubsgeld oder die betriebliche Altersversorgung
5. die Krankenversicherung	e. Summe von Lohn- und Lohnnebenkosten
6. die Unfallversicherung	f. Versicherung für den Fall, dass man sich nach einem Unfall oder im Alter nicht mehr selbst versorgen kann
7. die Arbeitslosenversicherung	g. gesetzlich vorgeschriebene Pflichtversicherung für Arbeiter, die im fall von Berufserwerbsunfähigkeit, Alter und Tod laufende Geldzahlungen gewährt.
8. die Lohnnebenkosten	h. regelmäßige Zahlung an Versicherte
9. die Parsonalkosten	i. gesetzliche Pflichtversicherung, die die Arbeitnehmer vor Schäden aller Art und Einkommeneinbußen schützen soll

2. Citiți în gând textul „Soziale Sicherheit in Deutschland”!

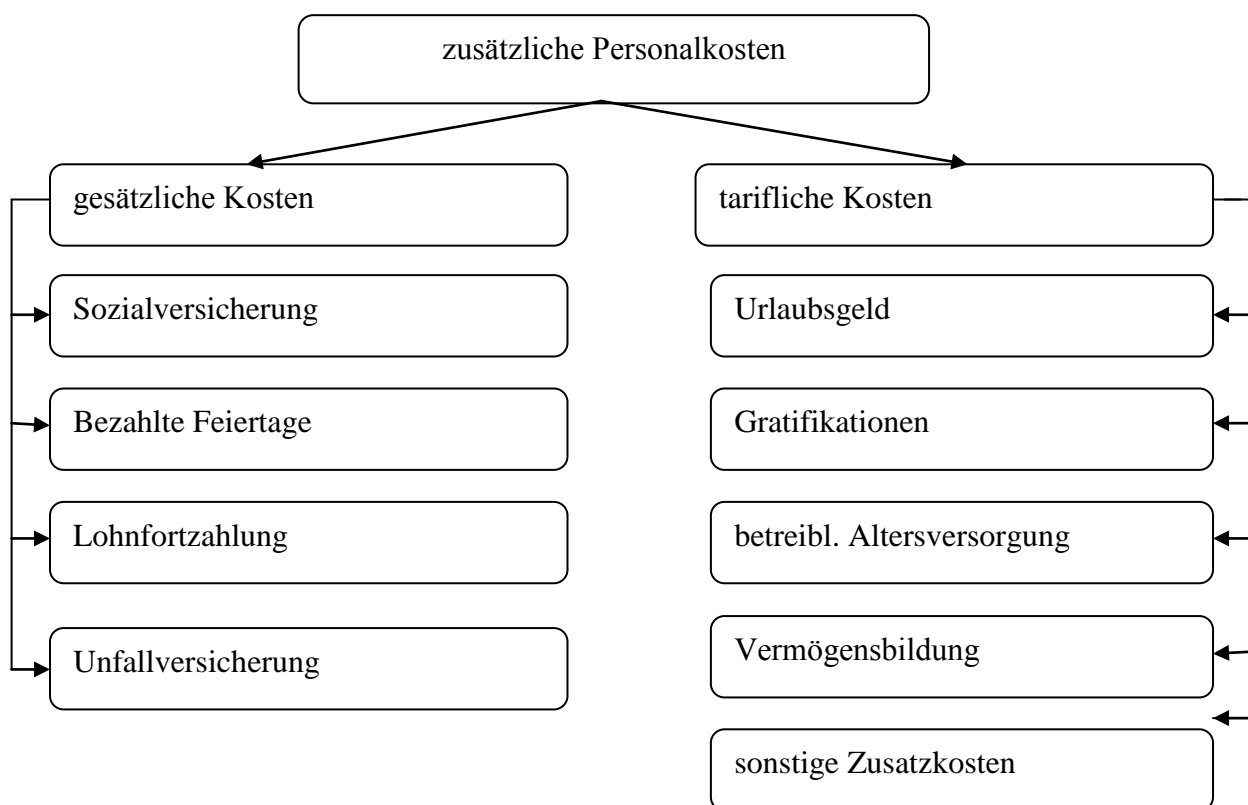
Das System der sozialen Sicherheit in Deutschland ist in ber hunder Jahre gewachsen. Der Anteil der Sozialleistung am Bruttosozialprodukt liegt bei nahezu 30%. Die Höhe der Sozialleistung belief sich 1990 auf 710 Milliarden DM, die aus den Beiträgen der Arbeitgeber

und Arbeitnehmer finanziert wurden. Bei den Zahlungen zur Rentenversicherung zur gesetzlichen Krankenversicherung und zur Arbeitslosenversicherung beträgt der Arbeitgeberanteil und der Arbeitnehmeranteil jeweils 50%. Die Beiträge zur Unfallversicherung werden zu 100% von den Arbeitgebern getragen[69 p. 58] .

3. Completați propozițiile cu termenii omiși!

Die Personalkosten eines Unternehmens setzen sich aus dem Direktentgelt und den _____ zusammen. Das _____ bezieht sich auf die tatsächlich geleistete Arbeit, die _____ dagegen stehen nicht in direktem Zusammenhang mit der geleisteten Arbeit. Die _____ Betragen über 80% des Direktentgelts. Die Personalnebenkosten bestehen aus _____, Zusatzkosten und _____ sowie _____ Zusatzkosten. Der Hauptanteil der gesetzlichen Nebenkosten besteht in den Arbeitgeberanteilen zur _____, d.h. zur R _____, und K _____, _____ und in der Unfallversicherung. Mehr als die Hälfte der _____ ist tariflich oder betrieblich bedingt. Der größte Anteil entfällt dabei auf den Urlaub und das _____ u.a

Acest exercițiu se axează pe comprehensiunea contextuală, care poate fi dezvoltată utilizând metoda hărților cognitive. Lectură e un proces activ, care declanșează în psihicul studentului o mulțime de scheme logice și reprezentări, ce oglindesc nucleul informativ al textului. Reprezentările grafice stimulează formarea legăturilor cognitive în lanț, asigurând comprehensiunea textelor de specialitate.. Pentru a demonstra această ipoteză, le-am oferit studenților din grupul experimental reprezentarea grafică a textului menționat. Prin urmare, ei au completat textul lacunar consultând diagrama, care i-a ajutat să se orienteze mai bine în text și să determine corect ordinea logică a proceselor descrise:

3. Identificați termenii de mai jos găsind definițiile corespunzătoare din lista propusă!

Lexikon	
1. der Tariflohn	a. Mittel von Gewerkschaften durch Streik ihre Forderungen durchzusetzen
2. die Tarifparteien	b. Ausschluss der Arbeitnehmer von der Arbeit unter Einstellung der Lohnfortzahlung
3. die Tarifautonomie	c. Abstimmung der Arbeitnehmer über eine Arbeitsniederlegung nach dem Scheitern der Tarifverhandlung
4. der Tarifkonflikt	d. Verfahren zur Beilegung eines Tarifkonflikts
5. der Warnstreik	e. Im Tarifvertrag festgelegter Mindestlohn
6. die Schlichtung	f. Kurzfristige, zeitlich begrenzte Arbeitsniederlegung
7. die Urabstimmung	g. Grundatz, dass die Tarifparteien das alleinige recht haben, ohne staatliche Einmischung Tarifverträge abzuschließen
8. die Aussperrung	h. Sozialpartner
9. der Arbeitskampf	i. Streit zwischen den Tarifparteien über den Lohn

4. Citiți în gând textul „Spielregeln für den Arbeitskampf“!

In Deutschland werden jährlich rund 7000 Tarifverträge abgeschlossen. Bei den Tarifrunden lässt sich das Gleiche beobachten: Die Gewerkschaften fordern mehr, als sie durchsetzen können, die Arbeitgeber bieten weniger an, als sie zugestehen müssen. Beide Tarifpartner versuchen, zu Beginn der Verhandlungen nicht zu nahe beieinander zu liegen. Es wird hart verhandelt, aber man muss zu Kompromissen kommen. Denn unendlich lange kann keine Gewerkschaft ihren Mitgliedern Streikgeld aus der Streikkasse zahlen und unbegrenzt können auch die Arbeitgeberverbände bestrengte oder aussperrende Betriebe nicht aus dem Solidaritätsfonds des Arbeitgeberverbandes unterstützen. [69, p.51]

5. Completați propozițiile cu termenii omiși!

Der Ablauf von Tarifverhandlungen lässt sich folgendermaßen zusammenfassen:

Beide _____ legen ihre Forderungen bzw. Angebote vor und verhandeln sie. Können Sie sich einigen, so wird der neue _____ formuliert und abgeschlossen.

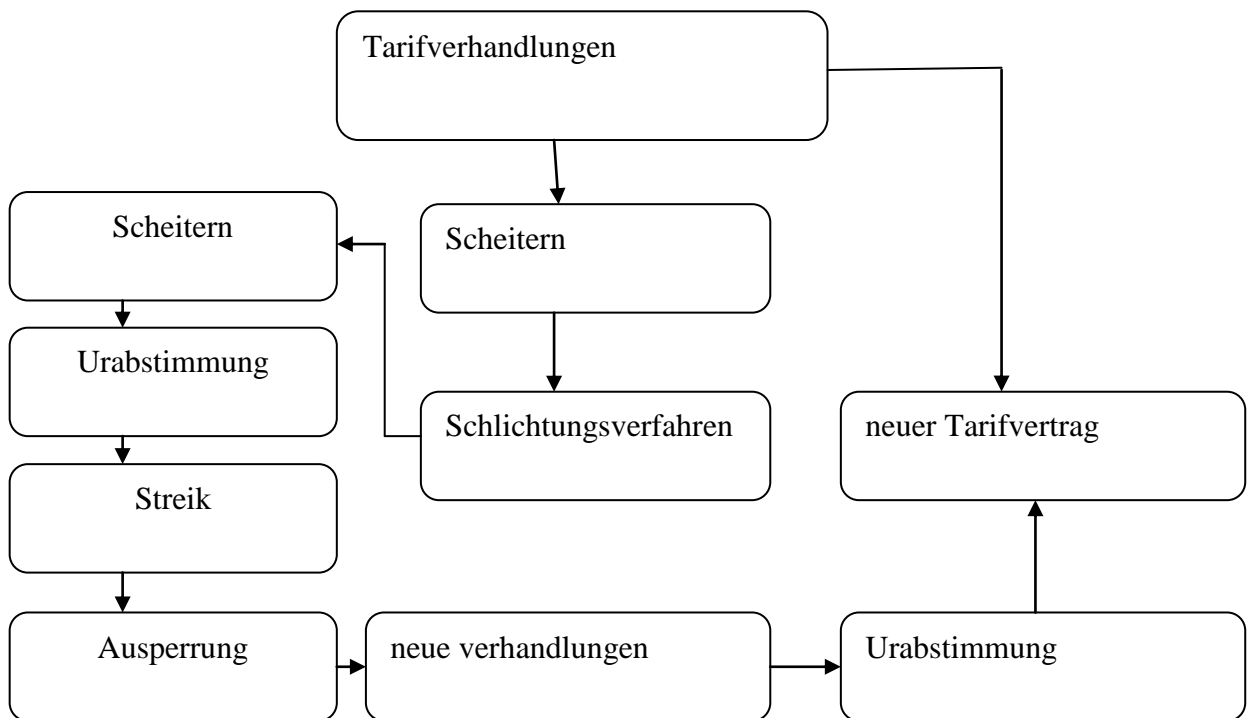
● Können sie sich nicht einigen, so mobilisieren die _____ ihre Mitglieder – es kann zu Warnstreiks kommen. Ein neutraler Schlichter wird angerufen.

● Scheitert die Schlichtung, so kommt es zur _____. Die Gewerkschaften rufen zum _____ auf. Über den _____ wird in der _____ entschieden. Kommt es zum Streik, so können die Arbeitgeber diesen mit _____ beantworten.

● Es kommt zu einer neuen Vermittlungsphase zwischen _____ und _____.

● Der abschließende Einigungsprozess kann zur Schlichtung führen er kann aber auch von weiteren _____ begleitet sein. Kommt es zur Einigung und zum Abschluss eines neuen _____, so herrscht _____.

Grupul experimental a îndeplinit însărcinarea având la dispoziție reprezentarea grafică a textului.

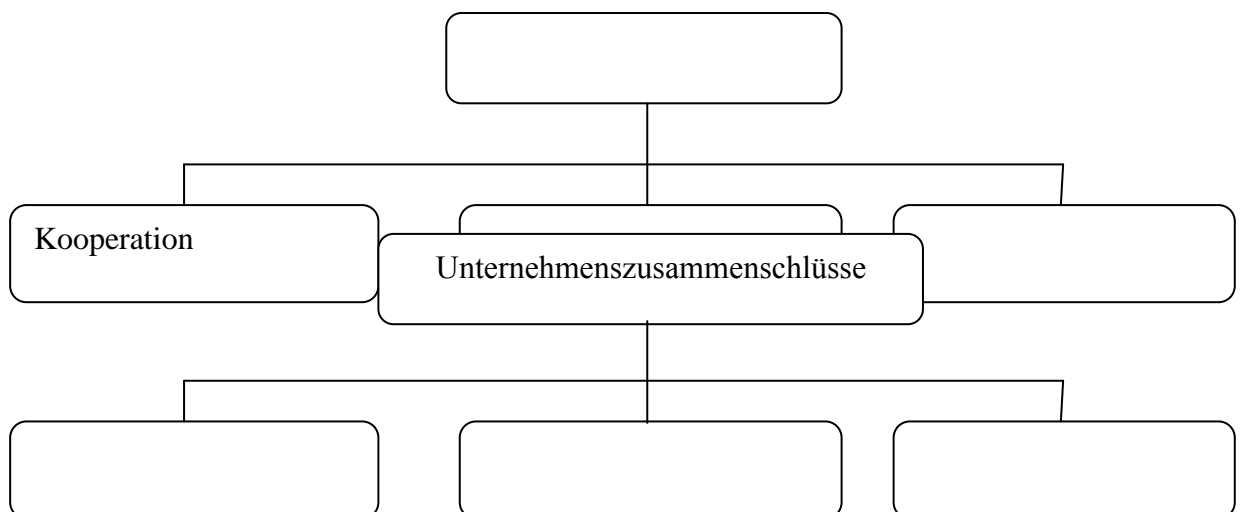

1. Citiți textul "Unternehmenszusammenschlüsse" și completați diagrama de mai jos!

Unternehmenszusammenschlüsse entstehen durch Verbindung von bis zu diesem Zeitpunkt rechtlich und wirtschaftlich selbstständigen Unternehmen zu größeren wirtschaftlichen Einheiten. Bleiben die Betriebe dabei rechtlich und auch wirtschaftlich selbstständig, so spricht man von Kooperation. Verlieren dagegen die Betriebe dabei ihre wirtschaftliche Selbstständigkeit, behalten aber die rechtliche Selbstständigkeit, so spricht man von Konzentration. Geben die Unternehmen beim Zusammenschluss auch ihre rechtliche Selbstständigkeit auf, so dass nach dem Zusammenschluss nur noch eine rechtliche Einheit (Firma) existiert, so spricht man von Fusion. [70 p.132].

2. Citiți textul "Systematisierung der Unternehmenszusammenschlüsse" (vezi Anexa!)

Completați diagrama de mai jos!

8.Citiți textul „Kooperationsformen” (vezi Anexa 13!). Completați textul lacunar și diagrama ce urmează!

Nach Art der verbundenen Wirtschaftsstufen lassen sich drei Typen von

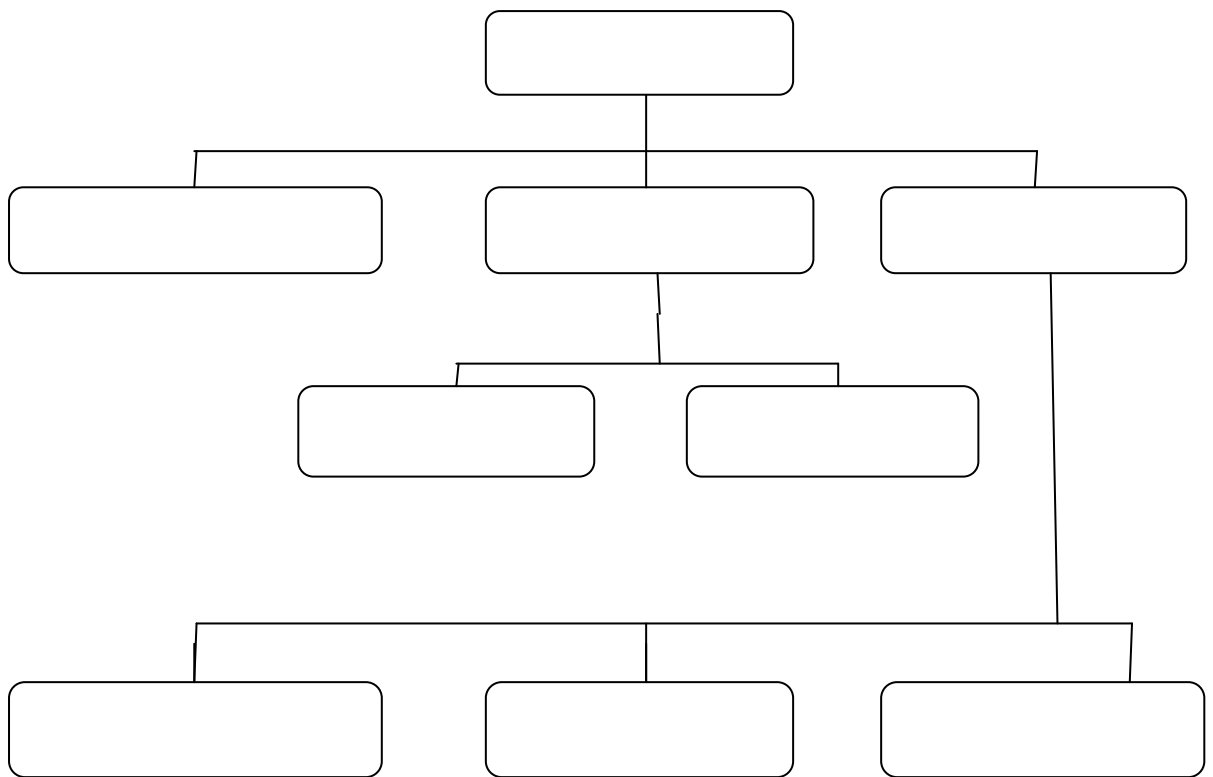
Unterscheiden:

- a) Der
- b) Der
- c) Der

Beim Handelt es sich um einen Zusammenschluss von Betrieben der gleichen Produktions- oder Handelsstufe.

Beim Handelt es sich um eine Verbindung aufeinanderfolgender Produktions- und Handelsstufen.

Beim erfolgt ein Zusammenschluss verschiedenartiger Branchen.

În așa mod au fost prelucrate mai multe texte economice. Această etapă a experimentului de formare e concepută de noi ca o fază de inițiere , reprezentările grafice fiind utilizate drept material complementar în timpul lecturii textelor de specialitate.

Următoarea etapă a experimentului de formare s-a axat pe următoarele obiective:

- traducerea textului de specialitate;
- reprezentarea grafică a textului;
- interpretarea reprezentării grafice a textului.

Dacă etapa precedentă a fost concepută ca o inițiere, etapele ce urmează au avut funcția de aplicare și de integrare a cunoștințelor. În cele ce urmează vă prezentăm câteva exemple

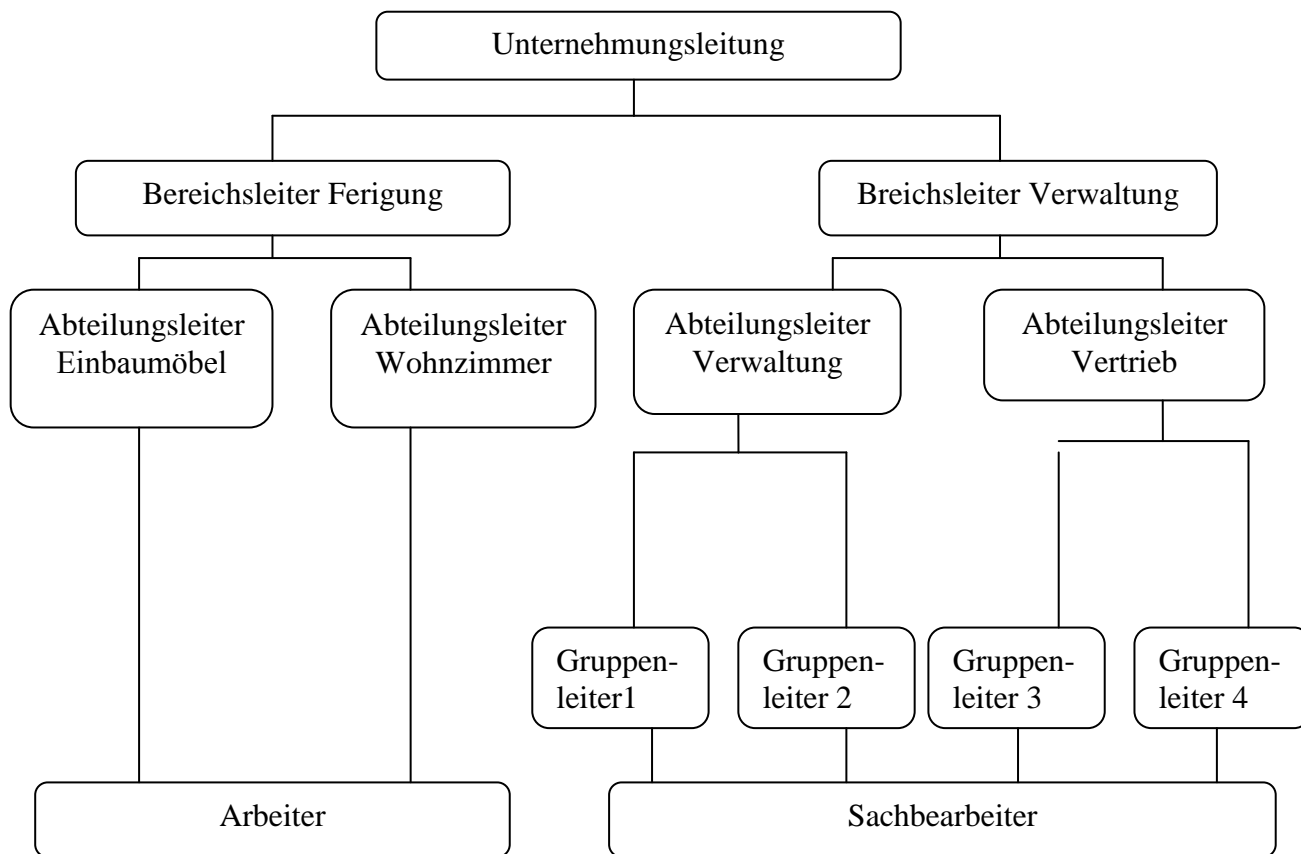
relevante, pe care le-am selectat special din experiment, pentru a putea descrie concret și clar fiecare pas din demersul didactic.

Studentii din grupul experimental au fost solicitați să îndeplinească următorii itemi:

Citiți textul! Traduceți și schițați schema lui logică! Interpretați diagrama completată!

Textul: Das Unternehmen Deutsche Eiche

In der Möbelschreinerei „Deutsche Eiche“ sind die Arbeiter, wie es sich gehört in der Mehrheit. Sowohl der Abteilungsleiter Wohn-, Ess-, und Schlafzimmer schließen einen engen Kontakt mit ihnen und betreuen sie auf Schritt und Tritt. Während die Arbeiter sich mit der Fertigung von Möbelstücken beschäftigen, leisten die Sachbearbeiter eine Büroarbeit, die von einigen Gruppenarbeiter geprüft wird. Da das Unternehmen bayerische Bauernmöbel nach Maß produziert, nimmt man jeden Fehler der Arbeiter in Acht. Der Bereichsleiter Fertigung soll darüber dem Chef Rechenschaft ablegen. Der Inhaber des Unternehmens ist Frau Wendelin Wagner. Sie hat Unternehmensphilosophie, Produktionsprogramm und Organisation von seinem Vater übernommen. Der Bereichsleiter Verwaltung sowie der Abteilungsleiter Verwaltung und die Abteilungsleiter Vertrieb sind ihr sehr behilflich, denn Frau Wagner verfügt über ein mittelständisches Unternehmen, das 90 Mitarbeiter zählt. [69 p.30]

**MINISTERUL EDUCAȚIEI al REPUBLICII MOLDOVA
UNIVERSITATEA DE STAT „ALECU RUSSO” DIN BĂLȚI
FACULTATEA de LITERE
CATEDRA de FILOLOGIE ENGLEZĂ și GERMANĂ**

Tatiana Kononova, lector universitar

**Curriculum
la disciplina
Limbaje specializate (V)
(ANUL III)**

Informații de identificare a disciplinei

Facultatea de Litere

Catedra de Filologie Engleză și Germană

Domeniul general de studiu: științe umanistice

Domeniul de formare profesională la ciclul I: Limbi moderne și clasice

Denumirea specialității: Limbi moderne.

Limba străină A și Limba străină B, traducători

Administrarea unității de curs:

Semestrul III

Codul unității de curs	Credite ECTS	Total ore	Repartizarea orelor				Forma de evaluare	Limba de predare
			pre l	se m	lab.	l. ind.		
		120	-	-	60	60	E	germană

Integrarea cursului în programul de studii:

Disciplina *Limbaje Specializate* este prevăzută ca materie pentru studenții cu specializarea „translatori”, care permite studiul aprofundat și dezvoltarea sistematică a abilităților lingvistice la nivel profesional. În acest context, această disciplină va permite pregătirea studenților pentru un reușit stagiu de practică de traducere în cadrul unei întreprinderi. Disciplina *Limbaje Specializate* are drept suport teoretic lucrarea Dialog Beruf 3, care desfășoară exemple de practici cotidiene în cadrul întreprinderii Allweiler, în același timp dezvoltă și competențe profesional-lingvistice ale studenților. În consecință, aceasta contribuie la pregătirea lor pentru exigențele Zertifikat Deutsch für Beruf (ZDfB).

Competențe dezvoltate în cadrul cursului:

- recunoașterea importanței lucrului asupra textelor în vederea consolidării competențelor profesional-lingvistice;
- identificarea și determinarea formelor corespondenței oficiale;
- definirea tipurilor de texte după cum urmează: cerere, refuz, reclamație etc.;
- identificarea sferei competențelor în cadrul întreprinderii;
- recunoașterea și utilizarea adecvată a elementelor și a structurilor gramaticale, lexicale și frazeologice utilizate în limbaje specializate;
- identificarea informației textelor specializate auditive;
- citirea corectă, fluentă, și expresivă a unui text specializat, utilizând formele esențiale de citire (de cunoaștere, de învățare, de căutare și de citirea globală);
- determinarea tematicii și problematicii textului specializat;
- asimilarea unităților lexicale de specializare, a terminologiei, a expresiilor idiomatice și a

realiilor;

- demonstrarea abilității de comunicare profesională în situații tipice (întâlniri, conferințe, convorbiri, târguri, prezentări de produse);
- reproducerea corespondenței oficiale, cereri de angajare, întocmirea rapoartelor, textelor publicitare;
- îndeplinirea însărcinărilor corespunzătoare textelor audio;
- analizarea și utilizarea unităților de vocabular și structurilor morfo-sintactice tematice;
- descoperirea sensurilor cuvintelor polisemantice, compuse etc.

Finalitățile cursului:

- comentarea textului specializat;
- producerea noilor unități discursive, aplicând vocabularul și structurile morfo-sintactice învățate;
- referirea la alte texte specializate, citite anterior;
- abordarea prin dezbateri a problematicii expuse, utilizând strategiile asimilate de menținere a dialogului;
- traducerea corectă a expresiilor lexicale și gramaticale din limba germană în limba maternă și viceversa;
- inventarea contextelor pentru utilizarea adecvată a unor expresii.

Competențe prealabile:

Disciplina „***Limbaje specializate***” este prevăzută pentru studenții de la specialitatea Limba germană, traducători, conform programei profesional-educative „traducător de limbă germană” din domeniul comunicării publice profesionale. Scopul acestei discipline constă în familiarizarea studenților cu textele specializate: cerere, refuz, reclamație etc. O atenție sporită în cadrul respectivei discipline se acordă conceptelor de bază a competenței profesionale, dar și aspectelor lexico-gramaticale a limbajelor specializate.

Calendarul de desfășurare a cursului:

Semestrul V

Nr. d/o	Tema în limbaje specializate	Numărul de ore
1.	Angaben zum Unternehmen, Produkte: Abnehmerbranchen, Verwendungszweck, Einsatzgebiet, Produktbeschreibung; <i>Grammatik</i> : Vermutungen: <i>dürfte, könnte</i> ; W-Fragen	4
2.	Betriebsstruktur: Abteilungen, Tätigkeiten, Zuständigkeiten, Vermutungen über Mitarbeiter; <i>HV</i> : Planungsbesprechung; Unternehmensporträt;	4

3.	Stadtporträt, Standort, Branchen, Personenporträt, Lebenslauf, Firmendaten, Bewerbungsschreiben; <i>HV</i> : Einweisung ins Praktikum;	4
4.	Zuständigkeit im Betrieb; Eingangspost zuständigen Personen und Arbeitseinheiten zuordnen; Ausrissen aus betrieblichen Textsorten; <i>HV</i> : Eingehende Anrufe zuständigen Personen und Arbeitseinheiten zuordnen	2
5.	Terminplanung; vereinbarte Termine absagen, verschieben; Lösungsvorschläge; Hinweise und Empfehlungen des Kundendienstes für Angebotsgestaltung; Problemlösung vorschlagen und argumentierend begründen; <i>HV</i> : Expertenbesprechung mit Lösungsvorschlägen; Redewendungen; Arbeitsplan in Stichwörtern; <i>Grammatik</i> : Passiv für Empfehlungen;	4
6.	Messebeteiligung: Ziele, Mittel, Messevorbereitungen, auf dem Messestand, ein wichtiger Kunde; Ausschnitte aus dem Messeprospekt, Anmeldung, Memo, Rundschreiben; Werbeslogans, Messeberichte; Höflichkeitsformeln; <i>HV</i> : Messegespräche; <i>Grammatik</i> : Passiv- Ersatzformen;	4
7.	Planung der Auftragsabwicklung; Auftragsanalyse; Abwicklungsschritte eines Dienstleistungsauftrags; Ablaufsdiagramm; Teilschritte in planvoller Abfolge; <i>HV</i> : Planung des Japan- Auftrags, <i>Grammatik</i> : Wortfeld: Emotionen, Zustandpassiv, erweitertes Partizipialattribut;	4
8.	Zahlungsweisen im Außenhandel; Abwicklung per Akkreditiv; Zwischenfälle, Konsequenzen, Maßnahmen; Abläufe beschreiben, Antwort auf die Reklamation; <i>HV</i> : Gespräche über Zahlungsweisen, Nachfragen; <i>Grammatik</i> : Infinitiv + zu; Lückentext;	6
9.	Anfragen und Auskünfte rund um den Auftrag; Dialogausschnitte über einen laufenden Auftrag; Zeitplanung und Zwischenfälle; Ablaufplan; Planung mit Zwischenfall; <i>HV</i> : Innerbetriebliche Kommunikation über einen laufenden Auftrag; <i>Grammatik</i> : Nominalisierung;	4
10.	Aktualisierung der Planung; Maßnahmen zur Termineinhaltung; Planabweichung feststellen und begründen; Vorkommnisse, Vorfälle, Vorgänge, Organigramm; <i>HV</i> : Terminabsprache, Urlaubsverschiebung, Gesprächssituationen; <i>Grammatik</i> : Gerüchte <i>angeblich, ...soll....kommen,sollgekommen sein, es heißt,...</i>	4
11.	Unfallgefahren am Arbeitsplatz; Richtlinien für Arbeitsplatzgestaltung; Verhalten bei Unfall und Gefahr; Merkblatt über das Verhalten bei Unfall und Feuer; <i>HV</i> : Sicherheitsunterweisung;	2
12.	Abstimmung von Maßnahmen mit dem Betriebsrat; Krisenbesprechung; Interessenausgleich zwischen Unternehmensleitung und Betriebsrat; Antrag an den Betriebsrat; <i>HV</i> : Arbeitsunfall, Abstimmung einer Personalmaßnahme mit dem Betriebsrat;	2
13.	Projektplanung; Produktionsprozess; Planung vortragen; Arbeitstechnik zur Erarbeitung zusammengesetzter Wörter; <i>HV</i> : Stand aus Japan-Auftrag; <i>Grammatik</i> : Ablaufregel im Passiv;	2
14.	Qualitätsprüfung; Rückblick und Ausblick; Erinnerungen referieren und sie Personen zuweisen; Erledigungszeitpunkt bewerten; <i>HV</i> : Die Pumpe auf dem Prüfstand; letzte Maßnahmen vor dem Abschluss; Telefongespräche;	4
15.	Speditionsangebot einholen- Versandauftrag erteilen; Tätigkeit im Versand; Frachtauftrag erteilen und abwickeln; Frachtklauseln; Transportmittel und -wege vergleichen; Ablauf beschreiben; Abwicklung des Frachtauftrags; <i>HV</i> : Anruf bei der	4

	Spedition; Frachtauskunft; <i>Grammatik</i> : präpositionale Ausdrücke; Passiv-Ersatzformen;	
16.	Tagungs- und Ausbildungszentren; Konferenzorganisation; Die Konferenz; Fortbildung planen, Bedarf anmelden; Markt- und Unternehmensdaten, Marketingziele; Berichte; <i>HV</i> : Organisationsbesprechung; Ansprache des Vorstandsvorsitzenden; <i>Grammatik</i> : Futur: Vermutungen und sichere Prognose, feste Absicht;	4
17.	Am Ende von Herrn Sekakanes Praktikum; Stationen des Praktikums; Bilanz ziehen; Abschlussbericht; Gesprächsbericht; <i>HV</i> : Stationen des Praktikums;	2

Activități de lucru individual:

Nr.d/o	Tema / Modul	Conținutul / Formele lucrului individual	Nr. de ore	Termen de prezentare
1	<i>HV</i> : Terminabsprache, Urlaubsverschiebung, Gesprächssituationen; <i>Grammatik</i> : Gerüchte <i>angeblich, ...soll....kommen,sollgekommen sein, es heißt,..</i>	Exerciții la tema dată.	4	săpt. 2 săpt. 3
2	<i>HV</i> : Sicherheitsunterweisung;	Exerciții la tema dată.	2	săpt. 4 săpt. 5
3	<i>HV</i> : Stand aus Japan-Auftrag; <i>Grammatik</i> : Ablaufregel im Passiv;	Elaborarea referatelor.	2	săpt. 6 săpt. 7
4	<i>HV</i> : Anruf bei der Spedition; Frachtauskunft; <i>Grammatik</i> : präpositionale Ausdrücke; Passiv-Ersatzformen;	Exerciții la tema dată.	6	săpt. 8 săpt. 9
5	<i>HV</i> : Arbeitsunfall, Abstimmung einer Personalmaßnahme mit dem Betriebsrat;	Activitate specifică de pregătire pentru laborator.	4	săpt. 10 săpt. 11
6	<i>HV</i> : Planung des Japan- Auftrags, <i>Grammatik</i> : Wortfeld: Emotionen, Zustandpassiv, erweitertes Partizipialattribut;	Activitate specifică de pregătire pentru laborator.	4	săpt. 12 săpt. 13
7	<i>HV</i> : Messegespräche; <i>Grammatik</i> : Passiv-Ersatzformen;	Activitate specifică de pregătire pentru laborator.	8	săpt. 14 săpt. 15
Total			30	

Evaluare:

Cunoștințele, capacitățile și competențele studenților vor fi evaluate:

- În cadrul lecțiilor practice (conform calendarului disciplinei);
- Prin realizarea sarcinilor de lucru independent (conform calendarului disciplinei);
- La examenul final (conform orarului întocmit în decanat).

Nota finală la disciplina „Limba germană” se calculează conform formulei: $N_f = 0,6x_{n_{lab_ind}} + 0,4x_{n_e}$, unde N_f - nota finală, $x_{n_{lab_ind}}$ -media notelor pentru lucrări practice (orale și scrise), abordări interactive în timpul orelor, lucrări de control, chestionare, teste lexico-gramaticale sarcinile de lucru independent ș.a., n_e - nota de la examen.

Examenul final se susține în forma scrisă.

Mostră de test:**I. Kreuzen Sie die richtige Variante an !**

1. Um welche Art von Eingangspost handelt es sich?
 - a) Bitte senden Sie uns ausführliche Produktinformation. Für Ihre....
A. Bericht B. Anfrage C. Werbetext
 - b) Am zweiten Messentag kamen 47 Interessenten an den Stand. Dabei ergaben.....
A. Hotelprospekt B. Rundschreiben C. Bericht
 - c) Hiermit bieten wir Ihnen an: Überwachungskamera XR 324 mit....
A. Anfrage B. Angebot C. Rechnung
2. Was ist eine Reklamation?
A. schriftliche Zahlungsaufforderung B. schriftliche oder mündliche Beschwerde C. Bild und Textinformation
3. Wer ist zuständig für die Beschaffung von Zulieferteilen?
A. die Produktion B. die Geschäftsleitung C. der Einkauf
4. Wer ist zuständig für die Teilefertigung?
A. die Produktion B. die Buchhaltung C. der Verkauf
5. Im Süden Deutschlands befindet sich der der 1860 gegründeten Firma Allweier.
A. Platz B. Niederlassung C. Sitz
6. Weltweit die Firmengruppe etwa 1 100 qualifizierte Facharbeiter, Ingenieure, Techniker, Berater und Verwaltungsleute.
A. verarbeitet B. beschäftigt C. gehört
7. Funktion und Leistung von allen Sonderanfertigungen und von fast allenModellen werden nach der Montage geprüft.
A. Normal- B. Serien- C. Luxus-

II. Anwendungsübungen:

1. Schreiben Sie die Ausdrücke im Infinitiv:
Kundenpflege
Unterstützung der Öffentlichkeitsarbeit
Beobachtung neuer Entwicklungen
Präsentation neuer Produkte
Motivierung der eigenen Mitarbeiter
Unterbrechung der täglichen Routine

Kontaktaufnahme mit anderen Branchen

2. Antworten Sie auf die Frage: *Was muss gemacht werden?*

Hotelzimmer reservieren, Exponate vorbereiten, die Messeschwerpunkte festlegen, den Standplan zur Genehmigung einreichen, das Standpersonal einteilen, die Einladungen verschicken, den Stand verladen und abtransportieren, den Stand aufbauen, die Messe eröffnen.

3. Beantworten Sie die Fragen, indem Sie das Suffix – *bar* gebrauchen!

- Wie ist der Schrank, den man verschließen kann?
- Wie ist eine Jacke, die man waschen kann?
- Wie sind Batterien, die man wieder aufladen kann?
- Wie sind die Verpackungen, die man recyceln kann?
- Wie ist ein Fernseher, den man tragen kann?
- Wie ist ein Computer, den man nachrüsten kann?
- Wie ist ein Stuhl, der in der Höhe verstellt werden kann?
- Wie ist ein Tisch, den man ausziehen kann?
- Wie ist Material, das man wieder verwenden kann?

4. *Schreiben Sie statt der Infinitive Genetivattribute!*

Dokumente übergeben, Dokumente aushändigen, den Rechnungsbetrag zahlen, den Betrag überweisen, den Betrag gutschreiben, die Teile zusammenbauen, die Fremdtermine überwachen, den Probelauf festlegen, die Zahlungsabwicklung bestimmen

5. *Bilden Sie aus den Infinitiven zusammengesetzte Substantive!*

den Auftrag abwickeln, das Akkreditiv ankündigen, Pumpen liefern, die Gehäuse produzieren, die Gehäuse herstellen, den Termin festlegen, den Transport und die Verschiffung organisieren, den Auftrag ausführen, den Auftrag analysieren, den Auftrag prüfen, den Auftrag bestätigen, das Personal einweisen, Ziele setzen, den Druck prüfen

6. *Wie heißen die Verben von folgenden Substantiven?*

Auftrag Einkauf Fertigung Werbung Versand Vertrieb Aufenthalt Ablauf Auftragseingang Auslieferung Kontaktaufnahme Angebot Einstieg Betrieb Beschichtung Einweisung

III.* Integrierende Übungen:

Verfassen Sie im Auftrag Ihrer Firma eine kurze (4-5 Sätze) a) **Reklamation** b) **Anfrage** c) **Absage**. Lassen Sie Ihrer Phantasie freien Lauf.

Resurse informaționale ale cursului:

- 1) Becker N., Braunert J. *Dialog Beruf 3 Deutsch als Fremdsprache Kursbuch*, Max Hueber Verlag, Ismaning, München, 2009, 172 Seiten.
- 2) Becker N., Braunert J. *Dialog Beruf 3 Deutsch als Fremdsprache Arbeitsbuch*, Max Hueber Verlag, Ismaning, München, 2002, 172 Seiten.
- 3) Becker N., Braunert J. *Dialog Beruf 3 Deutsch als Fremdsprache Lehrerhandbuch*, Max Hueber Verlag, Ismaning, München, 1999, 172 Seiten.
- 4) Voronina G., Fadeeva G. *Wirtschaftsdeutsch nicht nur für Ökonomen*, Санкт-Петербург «Златоуст», 2004, 240 c.

MINISTERUL EDUCAȚIEI al REPUBLICII MOLDOVA
UNIVERSITATEA TEHNICĂ A MOLDOVEI

în colaborare cu
ZONA ECONOMICĂ LIBERĂ, BĂLȚI

PROIECT DE PROMOVARE A LIMBAJULUI ECONOMIC GERMAN

Barbaroș Ninel, lector superior

Curriculum
la disciplina
Limbajul economic german.

(ANUL IV)

Chisinau, 2014

Denumirea programului de studii	Proiect de studiere aprofundată a limbii germane economice
Ciclul	I Licență
Denumirea cursului	Limbajul economic german
Instituția de învățământ responsabilă de curs	Universitatea Tehnică a Moldovei
Organizația responsabilă de finanțarea cursului	Zona Economică Liberă, Bălți
titularul de curs	Barbaros Ninel, lector superior
Cadre didactice implicate	
e-mail	nellybarbaros@mail.ru

ECTS	An ul	Semeste rul	Total ore	Total	
				ore de contact direct	ore de studiu individual
5	IV	VII	180	90	90

Descriere succintă a integrării cursului în programul de studii:

Limbă germană economică vizează conținuturi despre managementul de afaceri, comerț, finanțe, marketing și contracte. Cursul oferă o perspectivă asupra culturii antreprenoriale germane și instruieste competența intercurtulară, acoperind nivelul B2 al Cadrului European Comun de Referință și se adresează celor care dispun deja de solide cunoștințe de limbă germană. Cursul este destinat studenților de la facultățile de științe economice, traducătorilor și oamenilor de afaceri care au relații comerciale cu firme germane.

Competențe dezvoltate în cadrul cursului

- dezvoltarea competențelor lecturii comprehensive: de decodare și de însușirea a lexicului profesional și a structurilor specifice literaturii de specialitate în limba germană;
- dobândirea de strategii de comprehensiune, interpretare și documentare în limba germană în vederea stimulării studiului individual, prin atingerea autonomiei în învățare;
- dezvoltarea capacității de a se autoevalua;
- cultivarea interesului față de literatura de specialitate, acumularea de noi cunoștințe;
- formarea automatismelor de semantizare a lexicului profesional în timpul lecturii;
- consolidarea și memorizarea logică a terminologiei de specialitate;
- întrebuițarea corectă a lexicului profesional în diverse situații;
- formarea competențelor de a convinge și de a argumenta adevărul științific în limba străină;
- promovarea metodelor de refacere a conținutului informativ, prin interpretări, elaborări de conspecte și rezumate;
- alcătuirea și interpretarea reprezentărilor grafice ca forme de sintetizare a literaturii

științifice și ca metode de evaluare a lecturii comprehensive.

Finalități de studii realizate la finele cursului

Înțelegerea conținuturilor de specialitate;
 Acumularea de cunoștințe de specialitate prin lectura textelor în limba germană;
 Realizarea schimbului de experiență între specialiștii economiști din Republica Moldova și din Germania.
 Familiarizarea cu lexicul de afaceri din limba germană;
 Dezvoltarea competenței de lectura comprehensivă;
 Formarea competenței de a comunica în profesie;
 Formarea competenței de a interpreta texte de specialitate și diagrame;
 Dobândirea capacității de a utiliza corect conceptele specifice domeniului comunicării în afaceri;
 Organizarea unui sistem propriu de valori cu logică internă adecvat disciplinei de studiu;
 Operarea cu metodele, tehnicile și procedeele fundamentale proprii în domeniul comunicării în afaceri.

Precondiții:

Cursul de limbă germană economică poate fi predat studenților care deja dețin un nivel de competență lingvistică B1, ceea ce asigură inițial comprehensiunea textelor de orientare profesională, însușirea terminologiei economice și interpretarea corectă a informațiilor excerptate din text.

Repartizarea orelor de curs

Nr. d/o	Unități de conținut	Total ore	Ore de contact direct						Ore de lucrul individual	
			Curs practic		Seminar		Laborator		zi	f/r
			zi	f/r	zi	f/r	zi	f/r		
1.	Fachlexik: Marktwirtschaft. Planwirtschaft. Soziale Marktwirtschaft Grammatik: Deklination der Adjektive		6						5	
2.	Fachlexik: Betriebsstruktur: Abteilungen, Tätigkeiten, Zuständigkeiten; Messebeteiligung: Ziele, Mittel, Messevorbereitungen. Grammatik: Präpositionen mit Genitiv.		6						5	
3.	Fachlexik: Produktionsfaktoren. Wirtschaftsstandorte. Wirtschaftskreislauf. Projektplanung; Produktionsprozess. Grammatik: Aktiv- und Passivformen. Gebrauch und		6						6	

	Bedeutung.									
4.	Fachlexik: Unternehmensgründung. Betriebsstruktur: Abteilungen, Tätigkeiten, Zuständigkeiten. Grammatik: Direkte Nebensätze. Konjunktionen „dass, ob“ und W- Fragen.		6						2	
5.	Fachlexik: Planung der Auftragsabwicklung; Auftragsanalyse. Grammatik: Konditionale Nebensätze. Konjunktionen „falls , wenn“.		6						5	
6.	Fachlexik: Abwicklungsschritte eines Dienstleistungsauftrags; Ablaufdiagramm. Grammatik: Temporale Nebensätze.		6						5	
7.	Fachlexik: Zahlungsweisen im Außenhandel; Abwicklung per Akkreditiv; Zwischenfälle, Konsequenzen, Maßnahmen. Grammatik: Konzessive Nebensätze		6						2	
8.	Fachlexik: Anfragen und Auskünfte rund um den Auftrag; Dialogausschnitte über einen laufenden Auftrag. Grammatik: Konditionalis I und II		6						30	
9.	Fachlexik: Abstimmung von Maßnahmen mit dem Betriebsrat; Krisenbesprechung; Interessenausgleich zwischen Unternehmensleitung und Betriebsrat. Grammatik: Konjunktiv II.		6							
10.	Fachlexik: Rechtsformen. Unternehmensführung. Produktionswirtschaft. Grammatik: Paarkonjunktionen		6							

	„sowohl ... als auch, weder Noch, nicht nur ... sondern auch, je.. desto”.									
11.	Fachlexik: Marketing. Investition.Finanzierung Grammatik: Modalverben im subjektiven Gebrauch.		6							
12.	Fachlexik: Kosten und Leistungsrechnung. Jahresabschluss.Angebot und Nachfrage Grammatik: Modalwürter und Modalpartikeln.		6							
13.	Fachlexik: Preisbildung. Ursachen von Inflation Ursachen von Arbeitslosigkeit Grammatik: Infinitivkonstruktionen.		6							
14.	Fachlexik: Wirtschaftswachstum. Multinationale Unternehmen. Europäische Union Grammatik: Relativsätze.		6							
15.	Fachlexik: Europäischer Binnenmarkt. Europäisches Währungssystem Europäisches zentralbank. Grammatik: Partizip I. Partizip II.		6							

Strategii de evaluare

Evaluarea cunoștințelor acumulate se realizează prin teste docimologice formative, efectuate în decursul semestrului de studii și testul final, care implică evaluarea sumativă la sfârșitul cursului de limbă germană economică. Alte instrumente utilizate sunt chestionarele de autoevaluare a competenței de lectură comprehensivă și a competenței de interpretare a reprezentărilor grafice. Ca etalon pentru nivelurile de competență se utilizează descriptorii de performanță prevăzuți în Cadrul European Comun de Referință pentru Limbi.

Bibliografie

Titlul	Autorul	Editura	Anul
1. Wiener Zeitung. Republik Moldau. Das Magazin für Donauraum und Mitteleuropa.		Wien	Nr.1- 2013
2. Kommunikation in der Wirtschaft. Lehr-	Fearns, A.	Cornelsen	2009

und Arbeitsbuch.	Levi-Hillerich, D.		
3. Sprachtraining für den Beruf. Fachtexte knacken – mit Fachsprache arbeiten.	Ohm, U. Kuhn, Ch.	Münster : Waxmann.	2007
4. Culegere de exerciții și teste de limba germană pentru afaceri	Leca magdalena, Casia Zaharia	Iași	2007
5. Wirtschaft heute	Buscher, H.	Bonn	2006
6. Deutschland. Wirtschaft.			Nr.6 - 2004
7. Profile Deutsch. Gemeinsamer europäischer Referenzrahmen. Niveau B1-B2.	Glaboniat, M. Müller, M.	München: Langenscheidt	(2002):
8. Die Europäische Union	Fritzler, M.	Bonn	2001
9. Handbuch des Fachsprachenunterrichts.	Buhlmann, R. Fearn, A.	Berlin: Langenscheidt	2000
10. Betriebswirtschaft, Lese-und Arbeitsbuch.	Lothar Jung	Max Hueber Verlag,	1997

Anexa 17.

Glosar de termeni economici elementari B1-B2

A	
Arbeitszeitgestaltung	organizarea timpului de lucru
Abbildung, die, -en	imagine
Abnahme, die, -n	descreștere
Abrechnungssystem, das, -e	sistem de conturi
Absage, die, -n	refuz, anulare
Absatz, der, (Sg.)	vânzări
Absatzmarkt, der, -e	piața de vânzări
Absatzvolumen, das (Sg.)	volum de vânzări
Absatzweg, der, -e	canal de vânzări
Absatzziel, das, -e	țintă de vânzări
Abschluss, der, "-e	finalizare, încheiere
Abschnitt, der, -e	secțiune
Abstand, der, "-e	distanță
abstimmen	a vota
Abteilung, die, -en le service	departament
Abteilungsgliederung, die, -en	organizarea departamentului
Abteilungsleiter, der, -	șef de departament
Abwicklung, die, -en	derulare
Aktiengesellschaft, die, -en (AG)	Societate pe Acțiuni (SA)
Aktionär, der, -e	acționar
aktivieren	a activa
aktuell	actual
Akzeptanz, die, -en	acceptare, consimțământ
Alltagskauf, der, "-e	cumpărare zi de zi
Anbahnung, die, -en	inițiere
anbieten	a oferi, a propune
Anforderung, die, -en	cerință

Anfrage, die, -n	cerere
Angebot, das, -e	ofertă
Angebotsgestaltung, die, -en	organizarea ofertei
Anhörung, die, -en	audiență/audiție
Annahme, die, -n	acceptare
Annahmeverzug, der (Sg.)	primire cu întârziere
Anschreiben, das, -	scrisoare de motivație
Anschrift, die, -en	adresa
Ansprechpartner, der, -	interlocutor
antelig	proporțional
Antivirusprogramm, das, -e	program antivirus
Anzahlung, die, -en	depozit
Anzeigetext, der, -e	anunț
Arbeitgeber, der, -	angajator
Arbeitnehmer, der, -	angajat
Arbeitnehmervertreter, der, -	reprezentant al salariaților
Arbeitsablauf, der, "-e	procesul de fabricației
Arbeitsauftrag, der, "-e	comandă de lucru
Arbeitsbereich, der, -e	domeniul de activitate
Arbeitsklima, das (Sg.)	ambianță de lucru
Arbeitskraft, die, "-e	forță de muncă
Arbeitslosigkeit, die (Sg.)	șomaj
Arbeitsmarkt, der, "-e	piața forței de muncă
Arbeitsplatz, der, "-e le	loc de muncă
Arbeitsregel, die, -n	codul muncii
Arbeitssicherheitsbestimmungen, die (Pl.)	normele de securitate a muncii
Arbeitsteilung, die, (Sg.)	repartizarea muncii
Arbeitsumgebung, die (Sg.)	mediul de lucru
Arbeitsvertrag, der, "-e	contract de muncă
Arbeitszeit, die, -en	orele de lucru
Aufbauorganisation, die (Sg.)	structura organizației
aufbewahren	a păstra
Aufforderung, die, -en	ordin/solicitare
Aufgabenstellung, die, -en	sarcină
Aufsichtsrat, der, "-e	consiliul de administrare
Auftrag, der, "-e	comanda
Auftraggeber, der, -	client
Auftragsbestätigung, die, -en	confirmarea comenzii
Auftragsverletzung, die, -en	încălcarea/nerespectarea comenzii
Aufwand, der (Sg.)	cheltuieli
Auktion, die, -en	licitație
Ausbilder, der, -	instructor
Ausbildungschance, die, -n	oportunitate de instruire
Ausbildungsnachweis, der, -e	certificat de formare
ausführlich	detaliat
Ausgabe, die, -n	cheltuieli
ausgeführt	exportat
Auslandsanteil, der, -e le	ponderea/proporția exportului
Auslaufmodell, das, -e	model învechit, care va fi eliminat din producere
Auslieferung, die, -en	livrare/expediere
Außendienst, der, -e	lucrul extern (în afara întreprinderii)

<p>Ausschüttung, die, (Sg.) Aussteller, der, - Ausstellungsraum, der, "-e Auswahl, die (Sg.) Auswertung, die, -en Auszubildende, der, -n Auszug, der, "-e Autohändler, der, - Automobilindustrie, die, (Sg.) Autozulieferer, der, -</p>	<p>distribuție expozant sala de expoziție alegere/ selectare evaluare stagiar extras dealer auto industria de automobile furnizor de automobile</p>
<p>B Balkendiagramm, das, -e Bank, die, -en Bankangestellte, der, -, der Bankbeamte, der,- Bankenaufsichtsbehörde, die, -n Bankgeheimnis, das, -e Bankbeleg, der, -e Bankberater, der, - Bankdirektor, der, -en, Filialleiter, der, - Bankier,der, -, Banker, der, - Bankkunde, der, -n Bankkreis, der, -e Bankstempel, die, -n bankrott Bankwesen, das(Sg.) bearbeiten Beauftragte, die, -n Bedarfsdeckung, die, (Sg.) Bedarfsermittlung, die, -en Bedürfnis, das, -se Befehlsweg, der, -e Begründung, die, -en Beirat, der, "-e Belastung, die, -en Belegschaft, die, -en Benutzerfreundlichkeit, die (Sg.) Beratungsgespräch, das, -e Bereitstellung, die, (Sg.) Berichtsheft, das, -e berücksichtigen Berufserfahrung, die, -en Berufsschule, die, -n berufstätig beschaffen Beschaffung, die, (Sg.) Beschaffungswesen, das, (Sg.) Beschäftigte, der, -n Beschwerde, die, -n Bestandteil, der, -e Bestätigung, die, -en</p>	<p>histogramă bancă funcționar/angajat bancar consiliu de monitorizare a băncilor secret bancar certificat bancar consultant bancar conducatorul filialei/ manager general bancher clent al băncii cerc bancar ștampila băncii faliment sistem bancar a prelucra responsabil acoperirea/satisfacerea cererii evaluarea necesităților nevoie, necesitate lanț de comandă/ cale de acces justificare/argumentare consiliu șarjă/sarcină personal/forțe de muncă facilitate în utilizare consultare punere la dispoziție, pregătire registru de evidență a lua în considerare experiență profesională școală profesională angajat a achiziționa/ a procura achiziții achiziții publice angajat plângere parte componentă confirmare</p>

Bestellung, die, -en	comandă
Bestellungsannahme, die, -n	acceptarea comenzii
Beteiligung, die, -en	participare
Betrieb, der, -e	uzină/întreprindere
betriebliche Mitbestimmung, die, (Sg.)	gestionarea socială a întreprinderii
Betriebsbesichtigung, die, -en	vizitarea unei întreprinderi
Betriebsbuchhaltung, die, -en	contabilitatea întreprinderii
Betriebsgewinn, der, -e	profitul întreprinderii
Betriebsmittel, die (Pl.)	resurse
bewerben	a aplica
Bewerber, der, -	candidat
Bewerbungsbogen, der, "-	formular pentru aplicare
Bewerbungsgespräch, das, -e	interviu
Bewerbungsmappe, die, -n	dosar de aplicare
Bewerbungsschreiben, das, -	scrisoare de aplicare
Bewertung, die, -en la cote	evaluare
Bewertungsverfahren, das, -	proceduri de evaluare
Bezugsquelle, die, -n	sursă de referință
Bildungseinrichtung, die, -en	instituție de învățământ
Billigprodukt, das, -e	produs ieftin
Billigtarif, der, -e	tarif redus
Bioprodukt, das, -e	produs bio
Botschaft, die, -en	ambasadă/mesaj
Branche, die, -n	branșă
Buchhalter, der, -	conabil
Buchhaltung, die, -en	contabilitate
Bürgerliches Gesetzbuch, das (Sg.)	Codul Civil
Bürobedarf, der (Sg.)	articol de birou
C	
Call Center, das	centru de apel
CD-Rohling, der, -e	CD-Rohling
Chancengleichheit, die, (Sg.)	egalitatea de șanse
Checkliste, die, -n la check-list	lista de verificare
Chefsekretärin, die, -nen	secretară-șef
Controlling, das (Sg.)	controlling
Curriculum Vitae (CV), das (Sg.)	curriculum vitae = le CV
D	
Darstellung, die, -en	prezentare
Daten, die (Pl.)	date
Datenverarbeitungssystem, das, -e	sistem de procesare a datelor
Debitor, der, -en	debitor
definieren	a defini
Definition, die, -en	definiție
delegieren déléguer	a delega
demographisch	demografic
detailliert	detaaliat
Diagramm, das, -e	diagramă
Dienstleistung, die, -en	serviciu
Dienstleistungsunternehmen, das, -	companie de servicii
Dienstleistungsvertrag, der, "-e	contract de prestare a serviciilor

differenzieren	a diferenția
Digitalkamera, die, -s	aparat foto digital
DIN (Deutsche Industrienorm) la norme	DIN (Industrial Standard German)
Direktbelieferung, die, -en	livrare directă
Discounter, der, -	discounter
Diskriminierung, die, -en	discriminare
Distributionspolitik, die (Sg.)	politica de distribuție
Distributionssystem, das, -e	sistemul de distribuție
Dividende, die, -n le dividende	dividend
Dokumentation, die, -en	documentație
dominieren	a domina
Drucker, der, -	imprimantă
Druckerpapier, das (Sg.)	hârtie pentru imprimantă
DV (Datenverarbeitung, die (Sg.))	procesarea datelor
E	
effizient	eficient
ehrenamtliche Tätigkeit, die, -en	voluntariat
Eigeninitiative, die, -n	inițiativă proprie
Eigenkapital, das, (Sg.)	capital propriu
Eigentümer, der, -	proprietar
Eigentumsrecht, das, -e	dreptul la proprietate
einführen	a importa
Eingang, der, "-e	intrare
Einkauf, der, "-e	procurare
Einkommen, das, -	venituri
Einleitung, die, -en	introducere
Einnahme, die, -n	venituri/dobândă
Eintrag, der, "-e	înregistrare
Einverständnis, das, -se l'accord	acord
einwandfrei	ireproșabil/fără obiecții
Einzelarbeit, die, (Sg.)	lucru individual
Einzelhandelsgeschäft, das, -e	magazin de vânzări cu amănuntul
Einzelhandelskauffrau, die, -en	specialist (doamnă) în comerțul cu amănuntul
Einzelhandelskaufmann, der, -leute	specialist în comerțul cu amănuntul
Einzelinterview, das, -s	interviu cu fiecare candidat aparte
Einzelunternehmung, die, -en	întreprindere care aparține unui proprietar
Einzelwirtschaft, die, -en	gospodărie individuală
Elementarfaktor, der, -en	factor elimentar
Empfänger, der, -	destinatar/beneficiar
Endverbraucher, der,-	consumator final
Energiesparleuchte, die, -n	lampă de economisire a energiei
Energieverbrauch, der (Sg.)	consum de energie
Energieversorgung, die (Sg.)	aprovizionare cu energie
Engagement, das (Sg.)	angajament
engagiert engagé/e	angajat
Engpass, der, "-e	deficit/neaajuns
Entgelt, das (Sg.)	remunerare
Entscheidung, die, -en	decizie
Entscheidungsprozess, der, -se	procesul de luare a deciziei
Entscheidungsspielraum, der, "-e	posibilitatea de a lua hotărâri de sinestătător
Entschlüsselungsstrategie, die, -n	strategie de decodare/de decriptare

Entwicklung, die, -en	dezvoltare
Entwicklungsbudget, das, -s	buget pentru dezvoltarea întreprinderii
Erfahrung, die, -en	experiență
Erfinder, der, -	inventator
Erfüllungsort, der, -e	loc de executare a acordului
Erlös, der, -e	venituri
Eröffnung, die, -en	deschidere/ început de discuție
Erstellung, die, -en	elaborare
Ertrag, der, "-e le gain/le rendement	câștig, randament
Ertragsseite, die, -n	partea beneficiară
Erwartung, die, -en	așteptare
erwirtschaften	a obține venituri/a câștiga
Erzeuger, der, -	producător
Erzeugnis, das, -se le produit	produs
Existenzsicherung, die (Sg.)	asigurarea existenței (unei întreprinderi)
Experimentierfreude, die (Sg.)	dorința de a experimenta
Export, der, -e	export
Exportabteilung, die, -en	departament de export
Exporteur, der, -e	exportator
F	
Fachbegriff, der, -e le terme technique	termin de specialitate
Fachbesucher, der, -	specialist dintr-o branșă de industrie care vizitează un târg
fachgerecht	îndeplinit conform regulilor/profesional
Fachgeschäft, das, -e	magazin specializat
Fachkompetenz, die (Sg.)	competență profesională
fachkundig	competent
Fachmesse, die, -n la foire spécialisée	târg specializat
Fachrichtung, die, -en	branșă/specializare
Fachwissen, das (Sg.)	cunoștințe de specialitate
Fairkauf, der, (Sg.) ici, l'achat fair-play	procurare/cumpărare cinstită
fällige Rechnung, die, -en	bon de plată cu datorie
Familienstand, der (Sg.)	starea civilă
Familienunternehmen, das, -	întreprindere de familie
Farbdruckpatrone, die, -	cartuș color pentru imprimantă
fertigen	a fabrica
Fertigteil, das, -e	element prefabricat
Filiale, die, -n	filială
Filialleiter, der, -	director de filială
Finanz- und Rechnungswesen, das (Sg.)	finanțe și contabilitate
Finanzen, die, (Pl.)	finanțe
Finanzierung, die, -en	finanțare
Firma, die, Firmen	firmă
Firmendaten, die (Pl.)	date despre firmă
Firmengeschichte, die, -n	istoria firmei
Firmengründung, die, -en	fondarea firmei
Firmensitz, der (Sg.)	sediul firmei
Fixgeschäft, das, -e	afacere în termen
Fixkosten, die, (Pl.)	cheltuieli fixe
Flachbettscanner, der, -	scanner
Flugbuchung, die, -	rezervarea biletelor la avion

Flussdiagramm, das, -	ordinogramă
Forderung, die, -en	cerere, reclamare
Förderung, die, -en	stimulare, promovare
formalisiert	formalizat
Formblatt, das, "-er	formular/ foaie cu formular
Formel, die -n la	formulă
Formular, das, -e le formulaire	formular
Forschung, die, -en	cercetare
Forschungsbudget, das, -s	buget pentru cercetări științifice
Fortbildung, die, -en	perfecționare
frei Haus	inclusiv prețul pentru transportare la domiciliu
Fremdkapital, das, (Sg.)	capital străin
Führerschein, der, -e	permis de conducere
Führungskultur, die, -en	cultura de management
Führungsstil, der, -e	stil de management
Funktion, die, -en	funcție
funktional	funcțional
G	
Garantieleistung, die, -en	garanție
garantieren	a garanta
Gastaufkommen, das (Sg.)	numarul de clienți/oaspeți
Gästebewertung, die, -en	aprecierea dată de oaspeți/clienti
Gebrauchsgut, das, "-er	bunuri/produse de consum
Gebrauchsmuster, das, -	model înregistrat
Gegenvorschlag, der, "-e	contrapropunere
Gehalt, das, "-er	salariu
geistig	spiritual/intelectual
Geiz, der (Sg.)	lăcomie
Geld, das, -er	bani
Geldbetrag, der, "-e	sumă de bani
Geldstrom, der, "-e le flux financier	flux financiar
Gemeinsamkeit, die,-en le point commun	trăsătură comună/asemănare
Genauigkeit, die (Sg.)	precizie
Genossenschaft, die, -en la coopérative	cooperativă
Gerät, das, -e	aparat
gerecht	echitabil
Gerichtsstand, der, "-e	tribunal
Geschäft, das, -e	afacere
Geschäftsbericht, der, -e	raport de afaceri
Geschäftsbeziehung, die, -en	relație de afaceri
Geschäftsbrief, der, -e	scrisoare de afaceri
Geschäftsfeld, das, -er	domeniu de afaceri
Geschäftsführer, der, -	patron, președinte, director general, șef
Geschäftsführung, die (Sg.)	gestionarea afacerilor
Geschäftsgespräch, das, -e	discuție de afaceri
Geschäftsjahr, das, -e	an financiar
Geschäftskontakt, der, -e	contact/raport de afaceri
Geschäftskorrespondenz, die (Sg.)	corespondență comercială
Geschäftsleitung, die, -en	conducerea firmei
Geschäftspartner, der, -	partener de afaceri
Gesundheitswesen,	asistență medicală

<p>gewährleisten gewerblich industriell/le Gewinn, der, -e Gewinnspanne, die, -n Gewinnspiel, das, -e Gewinnverteilung, die (Sg.) Gliederungsschema, das, -ta GmbH Gesellschaft mit beschränkter Haftung, grafisch grenzüberschreitend Großabnehmer, der, - Großbetrieb, der, -e Großhandelsbetrieb, der, -e Großhändler, der, - Großmarkt, der, "-e Gründung, die, -en Gruppenarbeit, die, (Sg.) Gut, das, "-er le bien Güterstrom, der, "-e Gütezeichen, das, - H Haftung, die, beschränkte Haftungsbeschränkung, die, -en Halbjahresbericht, der, -e Haltbarkeit, die (Sg.) Handelsbetrieb, der, -e Handelsgesetzbuch, das, "-er Handelsklasse, die, -n la catégorie Handelslogistik, die (Sg.) Handelsregister, das, - Handelsunternehmen, das, - Handelsvertreter, der, - Händler, der,- Handlichkeit, die (Sg.) Handlungsablauf, der, "-e Handlungsanleitung, die, -en Handlungsfähigkeit, die (Sg.) Handlungskompetenz, die, (Sg.) Handlungsreisende, der, -n Handtaschenflakon, der, -s Haushalt, der, -e le budget Hausverwaltung, die, -en High-Tech-Gerät, das, "-e Hilfsbereitschaft, die (Sg.) Hilfsdienst, der, -e Hilfsstoff, der, -e Hobby, das, -s le hobby Hochschulabsolvent, der, -en homogen Hotelfachmann, der, Hotelfachleute</p>	<p>a garanta comercial/industrial câștig marja de profit loterie distribuirea veniturilor schemă/plan SRL Societate cu Răspundere Limitată grafic transfrontalier cumpărător en gros întreprindere mare întrprindere de comerț en gros angrosist comerț en gros fondare lucru în grup/în echipă bunuri flux de bunuri marcă de calitate raspundere limitată restricție/limită de raspundere raport pe jumătate de an durabilitate întreprindere comercială Codul comercial categorie de produse logistică comercială registru comercial întreprindere comercială agent comercial comerciant dexteritate/comoditate în exploatare desfășurarea acțiunilor instrucțiuni pas cu pas capacitatea de a acționa competență operațională agent de vânzări, care tot timpul e în deplasare spray de buzunar buget sindicat/administrarea proprietății echipament high-tech serviabilitate serviciu suport excipient hobby absolvent de studii superioare homogen specialist în economia serviciilor hoteliere</p>
--	---

Hotelfachschule, die, -en	colegiu de industrie hotelieră
Hotelübernachtung, die, -en	înoptare în hotel
I	
Image, das (Sg.)	imagine
Immobilienkauffrau/-mann, die/der	agent imobiliar
Importeur, der, -e	importator
in Anspruch nehmen	a profita de serviciul cuiva
Inbetriebnahme, die, -n	punere în funcțiune
Industriebetrieb, der, -e	întreprindere industrială
Industriegut, das, "-er	bunuri industriale
Informationsaustausch, der, (Sg.)	schimb de informații
Informationsverarbeitung, die, (Sg.)	procesarea informației
Inhaber, der, -	proprietar
Initiative, die, -n	inițiativă
Innovation, die, -en	inovație
Innovationschance, die, -n	posibilitate de inovație
innovativ	inovativ
Insolvenz, die, -en	insolvabilitate
Interview, das, -s	interviu
investieren	a investi
Investition, die, -en	investiție
Investitionsgüterindustrie, die (Sg.)	industria bunurilor de capital
J	
Jahresbonus, der, -se la prime annuelle	bonus anual
Jobsuche, die (Sg.) la recherche d'emploi	căutarea unui loc de muncă
K	
kalkulieren calculer	a calcula
kalkuliert calculé	calculat
Kandidatin, die, -nen	candidat
Kapazität, die, -en	capacitate
Kapital, das, (Sg.)	capital
Kapitalaufbringung, die, (Sg.)	atragera capitalului
Kapitaleinlage, die, -n l'apport de fonds	aport de capital
Kapitalgesellschaft, die, -en	corporație
Kapitalmarkt, der, "-e le marché financier	piața de capital
Karriereseite, die, -n l'aspect de la carrière	pagină în internet despre rezultatele în carieră
Kasse, die, -n la caisse	casa
Kauf, der, "-e	cumpărare
Kaufbereitschaft, die (Sg.)	intenție de a cumpăra
Kaufentscheidung, die, -en	decizie de a cumpăra
Käufer, der, -	cumpărător, client
Käufermarkt, der, "-e	piață favorabilă pentru cumpărători
Kauffrau im Einzelhandel, die, -en	specialistă în vânzări cu amănuntul
Kaufkraft, die (Sg.)	putere de cumpărare
Kaufmann, der, Kaufleute l	comerciant
kaufmännische Bereich, der, -e	domeniul comercial
Kaufpreis, der, -e	preț de cumpărare
Kaufsumme, die, -n	prețul cumpărăturilor
Kaufvertrag, der, "-e	contract de vânzare-cumpărare
Kenntnisnahme, die, -n	luare de cunoștință
KG (Kommanditgesellschaft, die, -en)	societate cu parteneriat limitat

Klassifikation, die, -en	clasificare
klassifizieren	a clasifica
Klientel, die (Pl.)	clientelă
Kombination, die, -en	combinație
kommentieren	a comenta
Kommunikationspolitik, die (Sg.)	politica de comunicare
Kommunikationstechnik, die, -en	tehnici de comunicare
Kommunikationsweg, der, -e	mod de comunicare
Kompromiss, der, -e	compromis
Kompromissfähigkeit, die (Sg.)	capacitatea de a găsi un compromis
Konkurrenz, die, -en	concurență
Konkurrenzprodukt, das, -e	produs fabricat de o organizație concurență
konstant constant/e	constant
konstruktiv constructif/tive	constructiv
Konsultation, die, -en	consultație
Konsumgut, das, "-er	bunuri de consum
Konsumgüterindustrie, die (Sg.)	industria bunurilor de larg consum
Konsumgütermarkt, der, "-e	piața bunurilor de consum
Kontakt, der, -e le	contact
Kontaktaufnahme, die, -en	contactare
Kontaktperson, die -en	persoana de contact
Konto, das, Konten	cont
Konto mit Depositen, das, -en	cont cu capitalizare
laufendes Konto/ Girokonto, das. -en	cont curent
Kontrolle, die, -n	control
Kontrollrecht, das (Sg.)	drept de control
Konzentration, die (Sg.)	concentrare
Kooperationsbereitschaft, die (Sg.)	dorința de cooperare
kooperativ	cooperativ
Koordination, die, -en	coordonare
Koordinationsvermögen, das (Sg.)	potențial de coordonare
Koordinator, der, -en	coordonator
Körperhaltung, die, -en	ținuta corpului
Korrespondenz, die (Sg.)	corespondență
Kreation, die, -en la création	creare
Kreativität, die (Sg.) la créativité	creativitate
Kreditinstitut, das,-e	instituție de credit
Kreditor, der, -en	creditor
Kreditwürdigkeit, die, (Sg.)	solvalbilitate
Krisensituation, die, -en	situație de criză
Kunde, der, -n le client	client, cumpărător
Kundenbedürfnis, das, -se	nevoile/necesitățile clienților
Kundenbindung, die (Sg.)	loialitatea clienților
Kundendienst, der, -e	serviciu clientelă
Kundengespräch, das, -e	dicuție cu clienții
Kundenorientierung, die (Sg.)	orientarea spre client
Kundenwunsch, der, "-e	dorința clientului
Kundenzufriedenheit, die (Sg.)	satisfacerea clientelei
Kündigung, die, -en	reziliere
Kunststoff, der, -e	plastic
Kursivdruck, der (Sg.)	scriere cursivă

L	
Lager, das, -	depozit
Lagerbüro, das, -s	birou de tabara
Lagerhaltung, die, (Sg.)	depozitare, stocare
Lagerung, die (Sg.)	depozitare, stocare
langfristig	pe termen îndelungat
Laptop, der, -s	laptop
Lautstärke, die, -n	volum de sunet
Layout, das (Sg.)	amplasare
Lebensdauer, die (Sg.)	durata vieții
Lebenslauf, der, "-e	curriculum vitae/biografie
Lebensmittelbranche, die, -n	sectorul agro-alimentar
Lebensmittelhandel, der (Sg.)	comerț cu produsele alimentare
Leistung, die, -en	performanță/realizare
Leistungserstellung, die (Sg.)	furnizare/prestare de servicii
Leistungsfähigkeit, die (Sg.)	productivitate
Leitbild, das, -er	model
Leitlinie, die, -n	îndrumar
Leitung, die, -en le câble	linie/cablu/conducere
Leitungsfunktion die, -en	funcție de conducere
Lernangebot, das, -e	ofertă de perfecționare/calificare
Lernstrategie, die, -n	strategie de învățare
Lerntipp, der, -s	sfat de învățare
Lesestil, der, -e	stil de lectură
Lieferbedingungen, die (Pl.)	condiții de livrare
Lieferfirma, die, -en	furnizor
Lieferfrist, die, -en	termen de livrare
liefern	a livra
Lieferschein, der, -e	notă de livrare
Lieferungsüberwachung, die, (Sg.)	monitorizarea livrării
Lieferungsverzug, der (Sg.)	întârzierea livrării
Lieferzeit, die, -en	termen de livrare
Lizenz, die, -en	licență
Logistik, die (Sg.)	logistică
Logistikdienstleistung, die, -en	serviciu de logistică
Lohn, der, "-e	salariu
Lohnbuchhaltung, die, -en	achitarea salariului
Lohnform, die, -en	forma de achitare a salariului
Lösungsstrategie, die, -n	strategie de rezolvare a problemelor
M	
Makler, der, -	curier
Management, das (Sg.)	management
Managementsystem, das, -e	sistem de management
Mangel, der, "-	lipsa
Marke, die, -n	marca
Markenname, die, -n	nume da marca/brand
Markenpolitik, die (Sg.)	politica de branding
Markenzeichen, das, -	marca comercială
Marketing, das (Sg.)	marketing

Marketinginstrument, das, -e	instrument de marketing
Marketingziel, das, -e	obiectiv de marketing
Markt, der, "-e	piață
Marktanalyse, die, -n	analiza pieții
Marktanteil, der, -e la part de marché	cota de piață
Marktausweitung, die, -en	expansiunea pieții
Marktbeobachtung, die, -en	observarea schimbărilor de conjunctură a pieții
Markterschließung, die, -en	cunoașterea pieței
Marktforschung, die (Sg.)	cercetarea pieții
Marktführer, der, -	lider de piață
Marktplatz, der, "-e	piață
Marktposition, die, -en	poziția pe piață
Marktprognose, die, -n	prognoza schimbărilor de conjunctură a pieții
Marktsicherung, die, -en	asigurarea desfacerii produselor pe piață
Marktvolumen, das, (Sg.)	volum de piață
Maßeinheit, die, -en	unitate de măsură
Material, das, -ien	material
Materialbeschaffung, die, (Sg.)	achiziționarea materialului
Materialverwaltung, die, -en	managementul materialelor
Materialwirtschaft, die (Sg.)	aprovizionarea tehnică cu materiale
Medienwerbung, die (Sg.)	publicitate mediatică
Meinung, die, -en	păreră, opinie
Meinungsäußerung, die, -en	exprimarea opiniei
Meldeweg, der, -e	canal de raportare
Memo, das, -s le mémo	mesaj care trebuie reținut/memorat
Mengenrabatt, der, -e	reducere pentru procurarea produselor în cantități mai mari
Mentalität, die, -en	mentalitate
Messe, die, -n	târg
Messebericht, der, -e	raport de organizarea unui târg comercial sau de participarea la târg
Messebesucher, der, - le visiteur de la foire	discuție dintre reprezentanții firmei și vizitatorii târgului
Messegespräch, das, -e	târgului
Messestand, der, "-e le stand de foire	stand de la târg
Mind-Map-Programm, das, -	software-ul modelelor euristice
mit einem Bescheid rechnen	a conta la un raspuns
Mitarbeiter, der, -	colaborator
Mitarbeitergespräch, das, -e	discuție cu colaboratorii
Mitarbeiterin, die, -nen	colaboratoare
Mitteilung, die, -en	comunicare/mesaj/înștiințare
mittelständisch	clasa de mijloc
Mobilität, die (Sg.)	mobilitate
Monatsrate, die, -n	rată lunară
Motivation, die (Sg.)	motivare
multiplizieren	a multiplica
Muster, das, -	model, mostră
N	
Nachfolgeregelung, die, -en	plan de succesiune
Nachfrage, die, -n la demande	cerere
Nachfrist, die, -en le délai supplémentaire	extensie/termen suplimentar
Nachteil, der, -e	dezavantaj

nachteilig	dezavantajos
nachvollziehbar	inteligibil/clar/comprehensibil
Nachwuchskraft, die, "-e	tineri specialiști/stagiari
Netzwerk, das, -e	rețea
Niederlassung, die, -en	sucursală/filială/departament
No Name	produs fără etichetă cu denumirea mărcii/ fără marcă
Notiz, die, -en	cotație/notă
O	
Objekt, das, -e l'objet	obiect
Öffentlichkeitsarbeit, die (Sg)	relații publice/lucru cu publicitatea/activitate publicitar- informațională
offiziell	ofical
ökologisch	ecologic
Optimierung, die, (Sg.)	optimizare
ordnungsgemäß	în ordine consecutivă/ conform regulilor
Ordnungsmäßigkeit, die, -en	regularitate
Organigramm, das, -e	organigrama/schema de structură organizațională
Organisation, die, -en	organizare
Organisationsform, die, -en	formă de organizare
Organisationsstruktur, die, -en	sctructura organizației
Originaltext, der, -e le	text original
P	
Packerei, die (Sg.)	serviciu de ambalaj
Palette, die, -n la gamme	asortiment, gamă
Partnerarbeit, die, (Sg.)	lucru în perechi
Patent, das, -e	brevet
Pause, die, -n	pauză
PC-Anwenderprogramm, das, -e	program de utilizator PC
Personalabteilung, die, -en	departamentul Resurse Umane
Personalaufwand, der (Sg.)	cheltuieli de personal
Personalbedarf, der (Sg.)	necesitate de personal
Personalbeschaffung, die (Sg.)	recrutare/achiziție de personal
Personaleinsatz, der, "-e	repartizarea optimă a cadrelor la locuri de muncă
Personalkosten, die (Pl.)	costurile/cheltuielile de personal
Personalpolitik, die (Sg.)	politica de personal
Personalverwaltung, die, -en	managementul personalului
Personengesellschaft, die, -en	asociație
persönlicher Verkauf la vente privée	vânzare privată/cu caracter personal
Perspektive, die, -n	perspectivă
Pfändung, die, -en la saisie	confiscarea averii debitorului
Pfeil, der, -e	săgeată
Pflichtverletzung, die, -en	încălcarea taxei/ neîndeplinirea obligațiilor
Pionier, der, -e	pionier, inovator, precursor
Planung, die, -en	planificare
Plenum, das (Sg.)	plenum, discuție finală
Politik, die (Sg.)	politică
Praktikant, der, -en	stagier, practicant
Praktikum, das, Praktika	practică
Praktikumbörse, die, -n la	bursa locurilor de practică

Praktikumsbeginn, der (Sg.)	începutul stagiului de practică
Praktikumsbescheinigung, die, -en	certificat de stagi
Praktikumsbestätigung, die -en	confirmarea stagiului
Praktikumsdauer, die (Sg.)	durata stagiului
Präsentation, die, -en	prezentare
präsentieren	a prezenta
Praxis, die (Sg.)	practică (antonim pentru teorie), expereință
Praxisaufenthalt, der, -e	aflarea în țară în timpul efectuării practicii
präzise	precis, exact
Präzision, die	precizie
Preisbildung, die (Sg.)	stabilirea prețurilor
Preisgestaltung, die, -en	alcătuirea prețurilor
Preisliste, die, -n le tarif/la liste des prix	lista de preturi
Preisnachlass, der, "-e	reducerea prețurilor
Preispolitik, die (Sg.)	politica prețurilor
Preisstopp, der (Sg.)	blocarea prețurilor
Preisvergleich, der, -e	compararea prețurilor
preiswert	ieftin
Priorität, die, -en	prioritate
Privatkunde, der, -n	client privat/particular
Privatleben, das (Sg.) la vie privée	viață personală
Privatrecht, das, (Sg.) le droit privé	drept privat
Privatvermögen, das, (Sg.)	proprietate privată
Probefahrt, die, -en	test drive
Problemdiagnose, die, -n le	diagnoza problemei
Produkt, das, -e	produs
Produkteigenschaft, die, -en	caracteristică produsului
Produktinnovation, die, -en	inovare de produs
Produktion, die (Sg.)	producere/producție
Produktionsfaktor, der, -en	factor de producție
Produktionskapazität, die, -en	capacitatea de producție
Produktionsmittel, das, -	mijloace de producție
Produktionsstätte, die, -n le site	instalație de fabricare
Produktionswirtschaft, die (Sg.)	managementul producției
Produktpolitik, die (Sg.)	politica de marketing/de desfacere a produselor
Produktpräsentation, die, -en	prezentare produsului
Produktqualität, die, -en	calitatea produsului
produzieren	a produce
Professionalität, die, (Sg.)	profesionalism
profilieren	a obține un nume pe piață
profitabel	profitabil/avantajos/rentabil
Projektablauf, der, "-e	mersul/derularea proiectului
Projektabwicklung, die, -en	dezvoltarea/ desfășurarea proiectului
Projektmanagement, das (Sg.)	management de proiect
Prospekt, das, -e le prospectus/le dépliant	broșură cu informații publicitare
Protokoll, das, -e	protocol/proces verbal
Publizitätszwang, der, (Sg.)	publicitate forțată
Q	
quadratisch carré/e	pătrat
Qualifikation, die, -en	calificație
Qualifizierung, die, -en	calificare

Qualität, die, -en	calitate
Qualitätsmerkmal, das, -e	indiciu de calitate
Qualitätsprüfung, die, -en	controlul calității
R	
Rabatt, der, -e	reducere
Rabattaktion, die, -en	companie de reducere a prețurilor
Rechenschaftslegung, die (Sg.)	dare de seamă/ raport de activitate/ responsabilitate
Rechnungsprüfer, der, -	auditor
Rechnungswesen, das, (Sg.)	contabilitate
Rechte, die, (Pl.) les droits	drepturi
Rechtsform, die, -en	formă juridică
recyclen	a recicla
Redemittel, das, -	mijloc de exprimare
reduzieren	a reduce
Referat, das, -e	referat/raport
Referenz, die, -en la référence	recenzie/ referință
Regel, die, -n	regulă/normă
regelmäßig	regulat
Regulierung, die, -en l	reglare
Reinigungsmittel, das, - le détergent	detergent/mijloc de curățare
Reisende, der, -n le voyageur	călător
Reklamation, die, -en la réclamation	reclamare/ plângere
Relaunch	relansarea unui produs pe piață
relevant	relevant/ pertinent/important
Reparaturarbeit, die, -en	lucru de reparație
Reparaturfreundlichkeit, die (Sg.)	posibilități bune de reparare
Repräsentation, die (Sg.)	reprezentare
Reservierungsagentur, die, -en	agenție de rezervare
Reservierungssystem, das, -e	sistem de rezervare
Resultat, das, -e	rezultat
Risiko, das, -en	risc
Rohmaterial, das, ien	materie primă
Rohstoff, der, -e	materie primă
Rollenspiel, das, -e le	joc de roluri
rückläufig en baisse	în scădere
Rückmeldung, die, -en	feed-back
Rücksicht, die (Sg.)	considerare
S	
Sachaufwand, der (Sg.)	cheltuieli materiale
Sachfrage, die, -n la	întrebare care se referă la temă
Sachgüter, (Pl.)	bunuri materiale
Sachinformation, die, -en	informație specializată despre un produs
Sachkonto, das, -en le compte général	cont de valori materiale
Sachkosten, die (Pl.)	cheltuieli materiale
Sachleistungsunternehmen, das, -	întreprindere de produse materiale
Sachverhalt, der, -e le fait	fapte, stare de fapt
Schadensursache, die (Sg.)	cauza pagubelor
Schleifmittel, das, - l'abrasif	abraziv
Schlüsselqualifikation, die, -en	calificări-cheie
Schmierstoff, der, -e le lubrifiant	lubrifiant

Schulabschluss, der, "-e	certificat de absolvire a școlii
Schulden, die (Pl.)	datorii
Schutzkleidung, die, -en	îmbrăcăminte de protecție
Sektor, der, -en	sector
Selbstbedienung, die (Sg.)	autodeservire
Selbstbeurteilung, die, -en	autoevaluare
Selbsteinschätzung, die (Sg.)	autoevaluare
selbstständig	independent
Selbstvertrauen, das (Sg.)	încredere în sine
Serie, die, -n	serie
Service, der (Sg.)	serviciu
Servicezentrum,	centru de prestare a serviciilor
Sicherheit, die, -en	securitate/garanție
Sicherheitsstandard, der, -s	standard de garanție
Sicherheitsvorschrift, die, -en	instrucțiune de securitate
sicherstellen	a asigura
Simulation, die, -en	simulare/imitație
Sitzung, die, -en	ședință
Slogan, der, -s	slogan
Smalltalk, der, -s	conversație
Softwarelösung, die, -en	soluție software
Softwareprogramm, das, -e	program software
Sonderangebot, das, -e	ofertă specială
Sonderausstattung, die, -en	echipament special
Sondertarif, der, -e	tarif special
Sorgfalt, die (Sg.)	exactitate/ minuțiozitate
Sorte, die, -n	specie
Sortiment, das,-e	asortiment/ gamă
Sortimentsgestaltung, die, -en	alcătuirea gamei de produse
Sozialkompetenz, die, (Sg.)	competență socială/ capacitate de a coexista în societate
Sozialleistung, die, -en	prestație socială
Sozialversicherungsreform, die, -en	reforma asigurării sociale
Sparte, die, -n	secțiune
Spedition, die, -en	transportarea/expedierea mărfii
Spezialmarkt, der, "-e	piață specializată
Spitzenqualität, die (Sg.)	calitate superioară
Spitzenstellung, die, -en	poziție de conducere/ de lider
Sprachpolitik, die (Sg.)	politica lingvistică
Staatsangehörigkeit, die, -en	naționalitate
Staatsverschuldung, die (Sg.)	datorii publice
Stagnation, die, -en	stagnare
Stammkunde, der, -n le	client permanent
Standard, der, -s	standard
standardisiert	standardizat
ständig	permanent/ continuu
Standort, der, -e	amplasare/ localizare/sediu
Stärke, die, -n	putere
Starthilfe, die, -n	ajutor inițial
Stelle, die, -n	loc, post, funcție
Stellenangebot, das, -e	ofertă de muncă

Stellenanzeige, die, -n	anunț de angajare
Stichpunkt, der, -e	cuvânt-cheie
Strategie, die, -n la stratégie	strategie
Strom, der, "-e	flux
strukturieren	a structura
Suchmaschine, die, -n	sistem de căutare
Symbol, das, -e le symbole	simbol
T	
tabellarisch	tabelar
Tabelle, die, -n le tableau	table, listă
Tabellenkalkulationsprogramm, das, -e	program de calcul tabelar
Tagesgeschäft, das, -e	afaceri zi de zi
Tagung, die, -en	congres/ sesiune/ședință
Tagungsraum, der, "-e	sală de ședințe
Tantieme, die, -n	parte de venit
Tarifvertrag, der, "-e	convenție colectivă
Tätigkeitsbereich, der, -e	domeniu de activitate
Tätigkeitsfeld, das, -er	teren de activitate
Teamarbeit, die (Sg.)	lucru în echipă
Teamfähigkeit, die, (Sg.)	capacitate de a lucra în echipă
Teilnahmslosigkeit, die (Sg.)	apatie/indiferență/ nedorință de a participa
Teilzeitbeschäftigung, die, -en	lucru part-time, parțial
Telefongespräch, das, -e	conversație telefonică
Telefonnotiz, die, -en	însemnări făcute în timpul conversației telefonice
Terminkauf, der, "-e	cumpărare în termen
testen	a testa, a proba
Textablaufschema, das, -ta	consecutivitatea construirii unui text
Textbauplan, der, "-e	planul textului
Textbaustein, der, -e	bloc de text
Textverarbeitungsprogramm, das, -e	program de procesare a textului
Titel, der, -	titlu
Tochterfirma, die, -en	filial unei firme
Tochterunternehmen, das, - la filiale	filial unei întreprinderi
Toleranz, die (Sg.)	toleranță
Tradition, die, -en	tradiție
Training, das (Sg.)	training
Transfer, der (Sg.)	transfer
Transport, der, -e le transport	transport
Transportkosten, die (Pl.)	cheltuieli de ptransport
Treueprämie, die, n	premiu de fidelitate
Trockenfrucht, die, "-e le fruit sec	fructe uscate
U	
Überblick, der (Sg.)	privire de ansamblu
Übergabe, die, -n	predarea/transmiterea mărfii
Überschrift, die, -en	titlu
Überweisung, die, -en	transfer
Umfeld, das (Sg.)	împrejurimi/mediu/anturaj
Umgangssprache, die (Sg.)	limbaj familiar
Umsatz der, "-e	cifra de afaceri/de vânzări/

Umsatzrendite, die, -n	dobânda/beneficiul din vânzări
Umweltfreundlichkeit, die (Sg.)	respectarea mediului
umweltschonend	care protejează mediul ambiant
Umweltschutz, der, (Sg.)	protecția mediului ambiant
unaufgefordert	de bună voie/ voluntar
unfreiwillig	involuntar/impus
Unterabteilung, die, -en	subdiviziune
Unterlage, die, -n	document
Unternehmen, das, -	întreprindere
Unternehmensergebnis, das, -se	rezultatul întreprinderii
Unternehmensführung, die (Sg.)	conducerea întreprinderii
Unternehmenskultur, die, -en	cultura corporativă
Unternehmensmarke, die, -n	brand corporatist
Unternehmensziel, das, -e	obiectivul unei întreprinderi
Unternehmung, die, -en	întreprindere
Unternehmensleitung, die, -en	direcția unei întreprinderi
Unterschied, der, -e	diferență
untertreiben	a minimaliza
V	
Variation, die, -en	variație
variieren varier	a varia
Veranlassung, die, -en	motiv/ ocazie
Verantwortung, die (Sg.)	responsabilitate
Verarbeitung, die, (Sg.)	procesare
Verbesserungsvorschlag, der, "-e	propunere de ameliorare
verbindlich	obligatoriu/ care ne obligă la ceva
Verbindlichkeit, die, -en	răspundere/obligațiune
Verbraucher, der, -	consumator
verdiensbescheinigung, die, -en	confirmare de salariu
verdoppeln	a dubla
Verfügbarkeit, die (Sg.)	disponibilitate
Vergleichbarkeit, die (Sg.)	comparabilitate
vergleichen	a compara
Verhaltenskodex, der, -kodices	codul de conduită
Verhaltensregel, die, -n	regulă de conduită
Verhaltensweise, die, -n	mod de comportament
Verkauf, der, "-e	vânzare
Verkäufer, der, -	vânzător
Verkäufermarkt, der, "-e	piață cu conjunctură favorabilă pentru vânzări
Verkaufsabteilung, die, -en	departament de vânzări
Verkaufserlös, der, -e	beneficiu/dobândă/încasare din vânzări
Verkaufsförderung, die, -en	promovarea vânzărilor
Verkaufsgespräch, das, -e	discuția dintre vânzător și cumpărător, în care vânzătorul vorbește despre avantajele produselor oferite pentru a-l convinge pe cumpărător să le procure
Verkaufsniederlassung, die, -en	filială de vânzări
Verkaufspackung, die, -en	ambalarea marfii pentru vânzare
Verkaufspreis, der, -e	prețul de vânzare
Verkaufsraum, der, "-e	sala de vânzări
Verkaufsverhandlung, die, -en	negociere

Verknappung, die, -en	lipsă/ deficit
Verladekosten, die (Pl.)	cheltuieli de încărcare a mărfii
Verladung, die, -en	încărcare
Verlinkung, die, -en le référencement	legătură/ conexiune în rețea
Verlust, der, -e	pierdere
Verlustverteilung, die, (Sg.)	distribuirea pierderilor
Vermögen, das, (Sg.)	avere
Veröffentlichung, die, -en	publicare
Verpackung, die, -en	împachetare/ ambalare
Verpackungsart, die, -en	tip de împachetare
Verpackungskosten, die (Pl.)	cheltuieli de ambalare
Versand, der (Sg.)	transportare/ expediere
Versandhandel, der (Sg.)	comerț la comandă prin poștă
Versandkosten, (Pl.)	cheltuieli de transportare
Versandunternehmen, das, -	companie de transport/ întreprindere care organizează expedierea mărfii
Versatzstück, das, -e le décor mobile	model de scriere a scrisorilor de tip standard
Versicherungskaufmann, der, -kaufleute	agent de asigurari
verständlich	comprhensibil/ înțeles/ clar
Verständlichkeit, die (Sg.)	inteligibilitate/claritate
verstehen	a înțelege
Versteigerung, die, -	licitație
Vertragsabschluss, der, "-e	încheierea contractului
Vertragsanbahnung, die, -en	pregătirea documentelor pentru încheierea contractului/ negocierea contractului
Vertragshändler, der, -	comerciant particular en gros sau cu amănuntul, care se ocupă de vinderea mărfii în baza unui acord încheiat cu o organizație de stat
vertreiben commercialiser	a comercializa
Vertrieb, der (Sg.)	comercializare / vânzări
Verwaltung, die, -en	administrare
Verwendung, die, -en	utilizare
verwirklichen	realizare
Visabesorgung, die, -en	obținerea vizei
Visualisierung, die (Sg.)	vizualizare
Vollhafter, der, -	membru al asociației cu parteneriagt limitat, care poartă o răspundere nelimitată
Volontär, der, -e	stagiar
Voraussage, die, -n l	prezicere
Vorauszahlung, die, -en	plătire în avans
Vorgehensweise, die, -n	metodă, principiu de acțiune
Vorgesetzte, der, -n	superior, șef
Vorschlag, "-e	propunere
Vorsitz, der (Sg.)	președinție
Vorstand, der, "-e	comitetul de conducere
Vorstellungsgespräch, der, -e	interviu la angajator
Vorteil, der, -e	avantaj
Vorurteil, das, -e	prejudecată
Vorwissen, das (Sg.)	cunoștințe acumulate anterior
W	
wahrnehmen percevoir	a percepe

Wanderhändler, der, -	comerciant ambulant
Ware, die, -n l'article/la marchandise	marfă
Warenannahme, die (Sg.)	primirea mărfii
Warenausgabe, die (Sg.)	distribuirea mărfii
Warenbedarf, der, (Sg.)	necesitatea de marfă/ cerințe de produse
Warenkenntnis, die, -se	cunoașterea mărfii
Warenkontrolle, die, -n	controlul mărfii
Warenplazierung, die, -en	plasarea mărfii
Warenprobe, die, -n	mostră de produs
Wartungsarbeit, die -en	deservire tehnică
Wartungsvertrag, der, "-e	contract de deservire tehnică
Weisungsbefugnis, die (Sg.)	autorizare de a da ordine/ directive
weisungsbefugt	autorizat de a da ordine
Weisungsweg, der, -e	emitere de directive/ de ordine
Weiterbildung, die (Sg.)	formare continuă
Weltmarkt, der, "-e	piață mondială
weltweit	în toată lumea
Werbeabteilung, die, -en	departament de publicitate
Werbeadressat, der, -en	destinatar de publicitate
Werbebotschaft, die, -en	mesaj publicitar
Werbebrochure, die, -n	broșură publicitară
Werbefachmann, der, -fachleute	specialist în publicitate
Werbekampagne, die, -n la	campanie publicitară
Werbemaßnahme, die, -n	măsurile publicitare
Werbepsychologie, die (Sg.)	psihologie publicitară
Werbeträger, der, -le	suport publicitar
Werbewirkung, die (Sg.)	efect publicitar
Werbung, die (Sg.)	publicitate
Werk, das, -e	fabrică/ lucru/ operă/întrperindere/uzină
Werkanlage, die, -n	instalație industrială
Werkstoff, der, -e	material
Werkvertretung, die, -en	reprezentanți ai întreprinderii
Werkzeug, das, -e	instrument
Wert, der, -e	valoare/ preț
Wettbewerb, das, -e	concură
Wettbewerbsanalyse, die, -n	analiza competitivă
Widerspruchsrecht, das, (Sg.)	drept de opoziție
Wiedereintritt, der, -e	reintrare/revenire la serviciu
Wiederverkäufer, der, -	distribuitor
Wiedervorlage, die, -n	redepunere
Wiegegebühr, die, -en	comision/taxă la cântărire
Willensbildung, die (Sg.)	formarea voinței
Willenserklärung, die, -en	declararea voinței
Wirtschaftlichkeit, die (Sg.)	rentabilitate
Wirtschaftskreislauf, der, "-e	ciclu economic
Wirtschaftskrise, die, -n	criză economică
Wirtschaftsleben, das (Sg.)	economie/ viața economică a țării
Wirtschaftssystem, das, -e	sistem economic
Wirtschaftszweig, der, -e	branșă/ ramură a economiei
Wochenmarkt, der, "-e	piață săptămânală
Z	

Zahlung, die, -en	plată
Zahlungsbedingungen, die (Pl.)	condiții de plată
Zahlungsschwierigkeit, die, -en	dificultatea de plată
Zahlungsverzug, der (Sg.)	întârzierea plății
zeichnen	a schița
Zeitabstand, der, "-e	interval de timp
Zeitraum, der, "-e	durată/ perioadă
Zeugnisrklärung, die, -en	anexă/ supliment la certificat
Ziele (soziale, ökologische, ökonomische)	obiective (sociale, ecologice, economice)
Zielgruppe, die, -n la	grupă de consumatori/ grupa pentru care e prevăzută marfa
Zielkonflikt, der, -e le	conflict de obiective
Zielsetzung, die, -en	obiectiv
Zielstrebigkeit, die (Sg.)	determinare
Zufriedenheit, die (Sg.)	satisfacție
zukunftssträftig	promițător
Zulieferer, der, -	furnizor
Zunahme, die, -n	creștere
Zusage, die, -n	acceptare
Zuständigkeit, die, -en	răspundere/ competență
Zutritt, der, -e	acces
zuverlässig fiable	sigur/ fiabil
Zuverlässigkeit, die (Sg.)	siguranță/ încredere/ fiabilitate
Zuwachs, der, "-e	creștere

DECLARAȚIA
privind asumarea răspunderii

Subsemnata, Barbaroș Ninel, declar pe răspundere personală că materialele prezentate în teza de doctorat sunt rezultatul propriilor cercetări și realizări științifice. Conștientizez că, în caz contrar, urmează să suport consecințele în conformitate cu legislația în vigoare.

Barbaroș Ninel

10.04.2019

Curriculum vitae

DATE PERSONALE		
	<p>Numele: Barbaroș Prenumele: Ninel</p> <p>Adresa : Republica Moldova or. Chișinău, str. M, Dragan 2/1, ap.89 A</p> <p>Data nasterii : 23.03 1980 Cetățenie : Moldova Starea civila : casatorită Copii : doi</p> <p>tel: 022-47-16-75 tel: 067631379</p>	
OBIECTIV PERSONAL		
	<ul style="list-style-type: none"> • perfecționare în domeniul predării limbii germane ca limbă străină, domeniu de actualitate și de perspectivă; • promovarea limbii germane în instituțiile preuniversitare, universitare și postuniversitare 	
STUDII		
1997-2002	<ul style="list-style-type: none"> • Studii superioare de licență, Universitatea de Stat “Alec Russo” Localitate: Bălți Facultatea: Limbi și Literaturi Străine Specialitatea: Limba și Literatura Germană și Limba Franceză Diploma: Licențiat în Filologia Germană. Profesor de limbă și literatură germană și limbă franceză. 	
2003 – 2004	<ul style="list-style-type: none"> • Studii postuniversitare de masterat, Universitatea Pedagogică de Stat “Ion Creangă”, Catedra Filologie Germană, Titlul: Magistru în Filologia Germană, Domeniul de Cercetare: Particularitățile traducerii literare 	
2010 - prezent	<ul style="list-style-type: none"> • Studii postuniversitare de doctorat Universitatea Pedagogică de Stat “Ion Creangă”, Catedra Științe ale Educației Specialitatea „Didactica Științelor (limba germană) Tema tezei de doctor: Dezvoltarea competenței de lectură a textelor de specialitate în limba germană (la profilul științe economice). 	

EXPERIENȚĂ PROFESIONALĂ

2013- prezent	activez în calitate de lector superior, Universitatea Pedagogică de Stat “Ion Creangă”, Catedra “Filologie Germană”
2013-2015	Zona Economică Liberă, Bălți Funcția: formator (limba germană pentru economiști) în cadrul Proiectului Internațional între <i>Universitatea Tehnică a Moldovei</i> și <i>Universitatea Tehnică, Ilmenau, Germania</i>
2002-2013	Universitatea Tehnică a Moldovei Catedra de Informatică și Limbi Moderne Aplicate Funcția: lector universitar

EDUCAȚIE ȘI FORMARE

2004	<ul style="list-style-type: none">• Editarea manualelor Baraniuc B., Cojocari O., Ghețu (Barbaros) N. Germana pentru începatori. Chișinău: Universitatea Tehnică a Moldovei, 2004. 257 p. 811.112.2(075.8), B28
2005	Baraniuc B., Cojocari O., Ghețu (Barbaros) N. Texte fur Hauslektüre. Chișinău: UTM, 2005. 200 p. ISBN 9975-9888-2-2, B 28
2006	Baraniuc B., Barbaros N., Cojocari O. Germana pentru incepatori. Partea a II-a. Chișinău: UTM, 2006. 259 p. ISBN 978-9975-9704-5-7, B28
2013	Denisova E, Barbaros N. Briguneț O. Theoretische Semantik. Vorlesungskurs für Fremdsprachenfakultät der pädagogischen Hochschulen. Chisinau: UPSC, 2013. 118 p. ISBN 978-9975-80-710-4, D32
2015	Chiseliov, V., Barbaros, N. Übungsbuch der deutschen Grammatik. Teil I: Morphologie. Chisinau: UPSC, 2015. 192 p. ISBN 978-9975-46-229-7, C46
2016	Barbaros N. Wirtschaftstexte für angehende Wirtschaftler und Übersetzer. Chișinău: Tipografia UPSC, 2016. 156 p. ISBN 978-9975-46-289-1. B 29
	<ul style="list-style-type: none">• EDITAREA ARTICOLELOR Articole în revistele științifice de profil, categoria C<ol style="list-style-type: none">1. Barbaros N., Denisova E. Privire retrospectivă asupra lexicului economic. Tehnici de însușire a terminologiei economice în limba germană. În: Revistă de științe socioumane, 2011, nr.2, p. 61-64.2. Barbaros N. Abordare științifico-pedagogică a relațiilor dintre lectura comprehensivă decodare, receptare și interpretare. În: Revistă de științe socioumane, 2012, nr.1, p. 125-127.3. Barbaros N. Principii de abordare metodologică a cursului de limbă germană de specialitate. În: Meridian ingineresc, 2011, nr.3, p. 86- 91.4. Barbaros N. Tehnici de însușire a lexicului economic din limba germană prin intermediul calculatorului. În: Meridian ingineresc, 2011, nr. 1, p. 90-93.

Articole în culegeri științifice naționale

5. Barbaroș N. Înțelegerea contextuală. Dezvoltarea deprinderilor și abilităților de a înțelege din context. În: Probleme actuale ale științelor umanistice. Vol. 13, Chișinău: UPSC, 2011, p. 241-245.
6. Barbaroș N. Factori metodico-didactici de clasificare a textelor de specialitate. În: Probleme ale Științelor Socio-umanistice și Modernizării Învățământului. Vol. 2, Chișinău: UPSC, 2014, p. 193-198.

Articole în culegeri științifice naționale

7. Denisova E, Barbaros N. Conținuturile și obiectivele curriculare ale predării limbii germane (la profilul științe economice). În: Probleme ale științelor socioumane și modernizării învățământului. Vol. 2, Chișinău: UPSC, 2011, p. 176-181.
8. Barbaroș N. Matricea și dimensiunile competenței lectorale. În: Probleme ale Științelor Socioumanistice și Modernizării Învățământului. Vol. 2, Chișinău: UPSC, 2016, p.46-49.
9. Barbaroș N. Specificul textelor de specialitate. Comprehensiunea și comprehensibilitatea. În: Probleme ale Științelor Socioumanistice și Modernizării Învățământului. Vol. 2, Chișinău: UPSC, 2016, p. 49-53.
10. Barbaroș N., Denisov E. Linguistische Strömungen in der Übersetzungstheorie. Typen und Formen der Übersetzung. În: Probleme ale Științelor Socioumanistice și Modernizării Învățământului. Vol. 1, Chișinău: UPSC, 2015, p. 70-74.
11. Barbaroș N. Lesen als Kognitionstheorie und als Sozialisationsforschung. Vergleichensaspekte. În: Probleme ale Științelor Socioumanistice și Modernizării Învățământului. Vol.1, Chișinău: UPSC, 2015, p. 79-82.
12. Barbaroș N. Principii psiho-pedagogice de formare a competențelor lecturii comprehensive în baza textelor de specialitate. În: Probleme ale Științelor Socioumanistice și Modernizării Învățământului. Vol 2, Chișinău: UPSC, 2014, p. 198-204.

MATERIALE/ TEZE LA FORURILE ȘTIINȚIFICE

• conferințe naționale

13. Barbaroș N. Übersetzungstransformationen in Wirtschaftstexten. În: Probleme de filologie: aspecte teoretice și practice. Bălți: Universitatea de Stat "Alecu Russo", 2014, p. 99-102.

• conferințe cu participare internațională

14. **Barbaroș N., Denisov E.** Importanța literaturii și a hermeneuticii în formarea profesorilor de limbi străine. În: Probleme actuale ale lingvisticii și glotodidacticii. Conferință științifică cu participare internațională. Chișinău: UPSC, 2014, p. 160-166.
15. **Barbaroș N.** Ansätze zur Übersetzung deutscher Verse ins Rumänische. În: Probleme actuale ale lingvisticii și glotodidacticii.

Conferință științifică cu participare internațională. Chișinău: Tipografia UPSC, 2014, p. 23-33.

16. **Barbaroș N.** Studiu comparativ al modelelor curriculare la cursul universitar: limbajul economic german pentru traducători și economiști. În: Approche par competence – composante essentielles de la réforme du système éducatif. Materialele Conferinței științifice cu participare internațională. Chișinău: UPSC, 2016, 6 p. (în curs de apariție).

• **Participarea la seminare și conferințe naționale și internaționale**

- Seminar organizat de Ambasada Germaniei, Lectoratul DAAD UPS “ Ion Creangă” Chișinău.. „Redarea umorului în traduceri lirice”
Organizatori: Lectori DAAD Jan-Peter Abraham, Susanne Grossmann, 25-27 martie 2011
- Seminarul internațional, organizat cu sprijinul consulatului Republicii Federale Germania la Universitatea “Politehnică” din Timișoara, România. “Didactica limbajelor de specialitate pentru cursuri complementare în limba germană din învățământul superior”
Organizatori: Katharina Erntle, Universitatea Liberă Berlin, Peter Erli, Universitatea “Politehnică” Timișoara, în perioada 20-24 iunie 2011
- Seminarul internațional, organizat de Lectoratul DAAD la Universitatea “ Babes-Bolyai” din Cluj-Napoca, România. “Europäische Union mit besonderem Fokus auf die Themenbereiche Recht und Politik”
Organizatori: Rosemarie Buhlmann, Elisabeth Lazarou, Universitatea “Politehnică” București
Gregor Hubner, Universitatea “ Babes-Bolyai” Cluj-Napoca, în perioada 15.11.2012-18.11.2012.
- Seminar organizat de Lectoratul DAAD UPS “Ion Creanga” Chisinau” cu sprijinul Lectoratului DAAD de la Universitatea “Politehnică” din București “Einsatz von aktuellen DAAF-Lehrwerken im Unterricht”
Organizatori: Elisabeth Lazarou, Universitatea “Politehnică” București, Sophia Bellmann, Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creanga” Chisinau, în perioada 29.11.2012-02.12.2012
- Seminarul “Sporirea calității procesului de formare inițială a cadrelor didactice, organizat în cadrul proiectului “Teacher Education Review and Update of Curriculum” (TEREC), UPSC “Ion Creanga”, 18.02.2014
- Seminarul Internațional, organizat de Lectoratul DAAD la Universitatea Pedagogică de Stat “Ion Creangă”: Fachsprachen für Technik und Naturwissenschaften für DaF-Dozenten an Hochschulen, în perioada 05.06.2015 – 09.06.2015
- Seminarul Științific „Aktuelle Diskussionen am Beispiel von Zigeunerdiskursen in der deutschsprachigen Literatur” , condus de dr. Christian Frankenfeld, Universitatea Paderborn, Germania, 22 mai 2015
- Seminarul Științific „Digitale Ressourcen in der Germanistik”, condus de prof. Britt-Marie Schuster, Universitatea Paderborn, Germania, 10.10.2015
- Seminarul Științific „Funktionalstil der Printmedien”, condus de dr. Susan Holtfreter, Universitatea Paderborn, Germania, 25-26 mai 2015

	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Seminarul Științific „Wissenschaftliches Schreiben”, moderat de dr. Susan Holtfreter, Universitatea Paderborn, Germania, 29 mai 2015 ➤ ➤ Seminarul Internațional « Ferndsprachenlernen als Konstruktionslernen », condus de prof. D. Siepmann, Universitatea Paderborn, Germania, 12.2016 ➤ Seminarul Științific „Einführung in der Dialektologie und Sprachvarietäten des deutschen”, condus lectorul DAAD Cedric Reichel, Universitatea Harkiv, Ucraina, 11 mai 2017 • Conferințe naționale ➤ Conferința științifică anuală a doctoranzilor UPSC „Ion Creangă” 2011; ➤ Conferința de totalizare a muncii științifice și științifico-metodice a corpului profesoral-didactic UPSC „ Ion Creangă” 2011; ➤ Conferința de totalizare a activității științifice și științifico-metodice a corpului profesoral didactic UPSC “Ion Creangă” 2013 ; ➤ Conferința de totalizare a activității științifice și științifico-metodice a corpului profesoral didactic UPSC “Ion Creangă” 2014; ➤ Conferința de totalizare a activității științifice și științifico-metodice a corpului profesoral didactic UPSC “Ion Creangă” 2015; ➤ Conferința de totalizare a activității științifice și științifico-metodice a corpului profesoral didactic UPSC “Ion Creangă” 2016 ; ➤ Conferința de totalizare a activității științifice și științifico-metodice a corpului profesoral didactic UPSC “Ion Creangă” 2016 ; • Conferințe internaționale ➤ <i>Probleme actuale ale Lingvisticii și Glotodidacticii</i>, organizată de facultatea de Limbi și Literaturi Străine, UPS “Ion Creangă” la 27.11.2014; ➤ <i>Wissenschaftssprache Deutsch: international, interdisziplinär, interkulturell</i>, organizată de Universitatea Regensburg, Germania, în perioada: 02.07.2014-04.07.2014; ➤ <i>Approche par compétences – composante essentielle de la réforme du système éducatif</i>, organizată de facultatea de Limbi și Literaturi Străine, UPS “Ion Creangă” la 15.12.2016; ➤ <i>Mehrsprachigkeit und Interkulturalität. Literatur und Sprachwissenschaft im Dialog</i>, organizată de Universitatea Paderborn, Germania, în perioada 14.12.2016 – 15.12.2016;
--	---

COMPETENȚE PERSONALE

Limba maternă : româna						
alte limbi străine	Înțelegere		Vorbire		Scriere	
	audiere	citire	participant active la conversații	discurs oral		
germana	C2	C2	C2	C2	C2	C2
franceza	C1	C1	C1	C1	C1	C1

	rusa	B2	B2	B2	B2	B2
	engleza	A2	B1	A2	A2	B1
	Niveluri	A1, A2 – utilizator elementar; B1, B2 – utilizator independent; C1, C2 –utilizator experimentat Cadrul European Comun de Referință pentru Limbi Străine				
COMPETENȚE DE COMUNICARE						
	evitarea conflictelor, abordarea diplomatică a conflictelor, bunăvoință					comunicabilitate,
COMPETENȚE ORGANIZAȚIONALE/MANAGERIALE						
	Puncte forte: disciplină, creativitate, abilitate de lucru în echipă.					